NOVİ PAZAR AİLELERİ ÜZERİNE TEKİL İNCELEMELER

ПОЈЕДИНАЧНО О НОВОПАЗАРСКИМ ПОРОДИЦАМА

Dr. EYUP MUŞOVİÇ

NOVİ PAZAR NÜFUSUNUN ETNİK SÜREÇLERİ VE ETNİK YAPISI

SIRP BİLİMLER VE SANATLAR AKADEMİSİ

ETNOGRAFYA ENSTİTÜSÜ

Belgrad

1979

Др ЕЈУП МУШОВИЋ

ЕТНИЧКИ ПРОЦЕСИ И ЕТНИЧКА СТРУКТУРА СТАНО ВНИШТВА НОВОГ ПАЗАРА

ЕТНОГРАФСКИ ИНСТИТУТ

СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ

Београд

1979.

Mušović, E. (1979). *Etnički procesi i etnička struktura stanovništva Novog Pazara* [Novi Pazar nüfusunun etnik süreçleri ve etnik yapısı]. Etnografski institut Srpske akademije nauka i umetnosti. Sayfa 127-279

ЕТНОГРАФСКИ ИНСТИТУТ
СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ

Др ЕЈУП МУШОВИЋ

ЕТНИЧКИ ПРОЦЕСИ И ЕТНИЧКА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА НОВОГ ПАЗАРА

Београд
1979.

TÜRKÇE

Sayfa 127

ABAZOVIĆ AİLESİ

Karadağ kökenli bir aile olup 1969 yılında Žabljak'tan (Drobnjaci) göç ederek yerleşmiştir. Müslüman Abazović ailelerine Bijelo Polje ve Sjenica'da da rastlanmaktadır.

ABDAGIĆ AİLESİ

Sjenica kökenli eski bir şehirli tüccar ailesidir. Daha önceki kökenleri hakkında herhangi bir bilgiye sahip değildirler. Sjenica'dan üç aile Novi Pazar'a yerleşmiştir; bunların geliş tarihleri sırasıyla 1916, 1950 ve 1957'dir. (Müslümanlar)

ABDULAHI AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Kosovska Mitrovica'dan bir aile yerleşmiştir. (Arnavutlar)

ABDULEFENDIĆ AİLESİ

1912 yılına kadar Novi Pazar'da eski bir şehir ailesi olan Abdulfendićler yaşamaktaydı. O tarihte Türkiye'ye göç etmişlerdir. Soyları kadın hattı üzerinden devam etmiştir. (2)

ABDULRAHMANOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da iki aile bu soyadını taşımaktadır. Soyadı, İstanbul'da eğitim görmüş ve Novi Pazar'da müftü, müderris ve kadı olarak görev yapmış olan Abdul Rahman'dan (ö. 1914) gelmektedir.

Ailenin önceki soyadı Goranci idi. Bu ad, XIX. yüzyılda geldikleri Goranci köyünden kaynaklanmaktadır.

ABDULVEHABI AİLESİ

Bir aile yaklaşık on beş yıl önce Tetovo'dan yerleşmiştir.

ABIDIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Radeš–Dragaš'tan yerleşmişlerdir. (1) (Arnavutlar)

Sayfa 128

ABRAŠI AİLESİ

Bir aile iki yüz yıldan uzun süredir Novi Pazar'da yaşamaktadır. Pešter'den gelmişlerdir. Kökenleri **Kelmendi/Klimenti** kabilesine dayandırılmaktadır.

ACKOVIĆ AİLESİ

Odojević'te oldukça kalabalıktırlar. Yakın zamanda iki aile de Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Sırplar)

ADEMI AİLESİ

1972 yılında Vučitrn yakınlarındaki Karan'dan bir aile yerleşmiştir. (Arnavutlar)

ADEMOVIĆ AİLESİ

1909 yılında Adem Bećiragić, Rožaje'den Mitrova'ya (Tutin) gelmiş ve burada Ademović soyunu bırakmıştır. Buradan Novi Pazar'a biri 1927 yılında, diğeri ise yaklaşık yirmi yıl önce olmak üzere aileler gelmiştir. (4)

Üç Ademović ailesi de yaklaşık yirmi yıl önce Đerekare'den yerleşmiştir. Bunlar **İslamlaşmış Kuči** kökenlidir.

Diğer Ademović aileleri ise 1950 yılından itibaren çevredeki şu köylerden göç etmişlerdir: Namga, Oholje, Orlje, Nikoliće, Gluhavica, Čebinac ve Bele Vode. (42) (Müslümanlar)

ADILOVIĆ AİLESİ

Aslen Arnavutluk'ta Kukës yakınlarındaki Borje'dendirler. 1930 yılında pastacılık yapmak üzere Novi Pazar'a yerleşmişlerdir.

Diğer Adilović aileleri Varevo, Čukote ve Mrčkovina'dan (Prijepolje) gelmiştir. (9) (Müslümanlar)

ADROVIĆ AİLESİ

Adrovićler veya Hadrovićler, **İslamlaşmış Đuraškovićlerdir**. Bijelo Polje'deki Idrizović ve Bejtić aileleri de onların kollarını oluşturmaktadır.

Sözlü geleneğe göre, Đurašković soyundan bir voyvoda, Türklere karşı yapılan bir savaşta büyük başarı göstermiştir. Bu başarısı nedeniyle kendisine bir bayrak verilmesi gerekirken, bayrak daha az tanınmış başka bir kahramana verilmiştir. Bunun üzerine söz konusu Đurašković, tepki olarak İslam'ı kabul etmiş ve **Adro** adını almıştır.

Adrovićler günümüzde de Bihor'un en kalabalık ailelerinden biridir. Geçmişte bey statüsünde bulunmuşlardır. **Ahmet Çelebi Adrović**, XVII. yüzyılda Vasojevići bölgesinin yöneticisi olarak zikredilmektedir (R. Vešović, *Pleme Vasojevići,* s. 80).

Ayrıca itibarlı bir kardeşlik/soy topluluğu olmaları nedeniyle **Yukarı Bihor bayrağı** onlara aitti (M. Lutovac, *Bihor i Korita*, s. 68).

Adrovićlerden Zeta bölgesinde yaşayan Müslüman bir topluluk olarak da söz edilmektedir (A. Jovićević, *Zeta i Lješkopolje*, s. 393).

Yaklaşık beş yüz Adrović ailesinin önemli bir bölümü, özellikle II. Dünya Savaşı sonrasında çeşitli bölgelere dağılmıştır. Bu nedenle Kosova'nın farklı yerlerinde Adrović ailelerine rastlanmaktadır. Novi Pazar'da ise yaklaşık on beş aile yaşamaktadır. Bunlar Petnjica, Bor ve Korita'dan gelmişlerdir.

Sayfa 129

AGIĆ AİLESİ

Agićler esas olarak Rožaje'de yaşamaktadır. Novi Pazar'da ise yaklaşık on yıldır yaşayan bir aile bulunmaktadır. Kökenleri **Kelmendi/Klimenti** olarak belirtilmektedir.

AGOVIĆ AİLESİ

Daha önce **Klimenti/Kelmendi** olarak tanımlanan ve Kurtagić ailesinin bir kolunu oluşturan dört Agović ailesi, XIX. yüzyılın sonlarında Rožaje'den Novi Pazar'a yerleşmiştir. (8)

Diğerleri ise yakın dönemde Vrbica'dan (Ivangrad) gelmiştir.

AGUŠEVIĆ AİLESİ

Birinci rivayete göre kökenleri Nokić ailesine dayanmaktadır. İkinci rivayete göre ise XVIII. yüzyılın sonlarında Kosova'dan gelen göçmenlerdir.

1922 yılına kadar Manase (Lešak), Donje Pavlje, Rogatica ve Doljani'de (Novi Pazar) kendilerine bağlı **çiftlik köylüleri/çiftçileri** bulunmaktaydı.

Ailenin büyük bölümü Türkiye'ye göç etmiş, geride yalnızca bir aile kalmıştır. (Müslümanlar)

AHMETOVIĆ AİLESİ

İlk Ahmetović aileleri XX. yüzyılın başlarında Kruševo'dan Novi Pazar'a gelmiştir. (3) Bunlar **Hoti** kökenlidir.

Diğer Ahmetović aileleri ise 1945 sonrasında şu yerleşimlerden gelmiştir: Gluhavica, Sebečevo, Goranje, Doljac, Nikoliće ve Gostunje. (17) (Müslümanlar)

ALJI AİLESİ

1973 yılında Belgrad'dan bir aile yerleşmiştir.

AJDINOVIĆ AİLESİ

Ajdinović aileleri oldukça kalabalıktır ve Kovač, Raduhovac, Pokrvenik, Glogovik ve Žabren köylerinde yaşamaktadırlar.

Kovač'tan üç aile Novi Pazar'a gelmiştir. Bunlar **Ram De Raša'nın soyundan** geldikleri için daha önce **Derašović** soyadını taşımaktaydılar.

Derašović soyundan şu aileler türemiştir:

Ajdinović, Ujkanović, Sokolović, Danović ve Muminović.

Bunların köken itibarıyla büyük olasılıkla **Hoti** oldukları düşünülmektedir. Bununla birlikte, **Kelmendi/Klimenti** kökenli olduklarını ileri süren bir görüş de bulunmaktadır.

Altı aile 1946 yılından sonra yerleşmiştir. Bir aile ise Glogovik'ten gelmiştir ve **Kelmendi/Klimenti** kökenli olarak belirtilmektedir.

ALVAZOVİĆ AİLESİ

1973 yılında Medveđa yakınlarındaki Grbavce'den Müslüman bir aile yerleşmiştir.

AKSENTIJEVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Rogozna'daki Lepak ve Kašalj'dan birer aile; ayrıca Štitare yakınlarındaki Rakovac'tan bir aile yerleşmiştir. (Sırplar)

Çeviri notu: Metindeki "Klimenti", "Hoti", "Kuči", "Drobnjaci" gibi ifadeler modern etnik kimlik tanımlaması olarak yeniden yorumlanmamış; **Ejup Mušović'in 1979 tarihli eserindeki soy/kabile kökeni atıfları** olarak aynen korunmuştur.

Sayfa 130

AKSIĆ AİLESİ

1964 yılında Leča'dan iki Sırp ailesi yerleşmiştir.

AKSOVIĆ AİLESİ

Slatina'da çok sayıda Aksović bulunmaktadır. Buradan yaklaşık on yıl önce iki aile Novi Pazar'a yerleşmiştir.

ALAGIĆ AİLESİ

1957 yılında Priboj'dan bir aile yerleşmiştir. (Müslümanlar)

ALEKSIJEVIĆ AİLESİ

Golija'daki Lozna'dan yaklaşık on beş yıl önce bir aile yerleşmiştir. (Sırplar)

ALEKSIĆ AİLESİ

Znuša, Osaonica, Vučiniće, Tvrdoševo ve Goševo köylerinin her birinden yaklaşık on beş yıl önce birer Sırp ailesi yerleşmiştir. Goševo'dan gelen sonuncular **Komatine** kökenlidir. Ayrıca 1972 yılında Sjenica'dan, Buđanje'den bir aile gelmiştir.

ALEMPIJEVIĆ AİLESİ

Bir aile II. Dünya Savaşı'ndan önce de Novi Pazar'da yaşamaktaydı. Diğer bir aile ise yakın zamanda Polokac'tan yerleşmiştir. (Sırplar)

ALIBAJRAK AİLESİ

Priština yakınlarındaki Donja Dubrava'dan birkaç yıl önce bir Arnavut ailesi yerleşmiştir.

ALIBAŠIĆ AİLESİ

En yoğun olarak Suvi Do'da yaşamaktadırlar ve burada XVIII. yüzyıldan beri bulunmaktadırlar. Bunlar **İslamlaşmış Kuči** kökenlidir.

1903 yılında buradan dört aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (12) Bunlardan bazıları **Suvodolci** soyadını taşımaktadır.

ALIČKOVIĆ AİLESİ

Yakın dönemde Župa'dan (Tutin) ve Boljare'den (Bijelo Polje) birer aile; 1950 yılında Jeliće'den dört aile; daha sonra da Izrok, Znuša, Barkovo ve Sjenica'dan birer aile yerleşmiştir. (Müslümanlar)

Sayfa 131

ALIĆ AİLESİ

Glogovik'ten bazı Zogićler 1925 yılında Novi Pazar'a göç etmiş ve burada yeni bir soyadı olan **Alić** adını almışlardır. (2)

Üç Alić ailesi 1935 yılında Škrijelj'den gelmiştir. Daha eski kökenleri itibarıyla **Herseklidirler**.

Alić ailelerine Jelačiće, Mur, Crniš, Čebinac, Kruševo ve Beljuće'de de rastlanmaktadır. Bir aile yakın zamanda Duga Poljana'dan yerleşmiştir. Bu son gruptakilerin İslamlaşması oldukça geç bir dönemde gerçekleşmiştir. (Müslümanlar)

ALIDEMOVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı'ndan sonra Arnavutluk'taki Drač'tan [Dıraç/Durrës] bir Arnavut ailesi yerleşmiştir.

ALIHOĐIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Korita'dan Alihođić aileleri yerleşmiştir. Önceleri **Ličine** soyadını taşıyorlardı. (2)

Diğerleri Boljare'den gelmiştir. (3) (Müslümanlar)

ALIJAGIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da (3) ve Lukokrevo'da bulunmaktadırlar.

Sözlü geleneğe göre çok eski bir şehir ailesidirler ve **Alijar** adlı bir Türk subayının soyundan gelmektedirler.

Alija Alijagić, 1809 yılında Novi Pazar'da Karađorđe'ye karşı yürütülen mücadelelerde öne çıkan bir savaşçı olarak zikredilmektedir.

Lukokrevo'daki bazı Alijagićler daha sonra soyadlarını **Selmanović** olarak değiştirmiştir. (Müslümanlar)

ALIJEVIĆ AİLESİ

Savaş sonrası dönemde bazı Alijević aileleri Žitniće, Varevo, P. Brod (Dragaš), Hotovo ve Sutivan'dan (Bijelo Polje) yerleşmiştir. (Müslümanlar)

ALITI AİLESİ

Priština yakınlarındaki Plemetina'dan yakın zamanda bir Arnavut ailesi yerleşmiştir.

ALIVODIĆ AİLESİ

İki aile 1918 yılında Berane'den (Ivangrad) gelmiştir. Ailenin Berane'ye gelişi ise 1880 yılında Podgorica'dan (Titograd) olmuştur.

Bunlar **İslamlaşmış Banjani** kökenlidir.

ALOMEROVIĆ AİLESİ

Ailenin ana yurdu Karadağ'daki Kolašin yakınlarında bulunan **Lipovo**'dur.

Buradan 1878 yılında Brodarevo, Oštra Stena ve Zasvit'e, daha sonra da Pešter'deki Naboje'ye göç etmişlerdir.

1952 yılında Naboje'den bir aile, ayrıca Bara'dan (Brodarevo) üç aile...

Sayfa 132

...yerleşmiştir. Bunlar **İslamlaşmış Karadağlılardır**. Ailenin önemli bir bölümü 1958 yılından sonra Türkiye'ye göç etmiştir.

ALJIMI AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Uroševac'tan bir Arnavut ailesi yerleşmiştir.

ALJOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Vučja Lokva'dan aileler gelmiştir. (2)

1972 yılında Mataruge'den (Prijepolje) bir aile, daha sonra da Crniš'ten aileler yerleşmiştir. (Müslümanlar)

ALJKOVIĆ AİLESİ

1958 yılından itibaren Bobovik ve Lukokrevo'dan (Novi Pazar) üç aile yerleşmiştir. (Müslümanlar)

ALJUŠEVIĆ AİLESİ

Başlangıçta Jablanica'da (Rožaje), daha sonra Tnjilica'da (Tutin) yaşamışlardır. Daha eski soy kökenleri bakımından **Murić** ailesine mensupturlar.

Bir aile savaş öncesinden beri Novi Pazar'da yaşamaktadır. Yaklaşık on yıl önce Tnjilica'dan dört aile daha yerleşmiştir. (Müslümanlar)

AMČEVIĆ AİLESİ

Amčevićler Janča kökenli Müslümanlardır. Birkaç yıldan beri bir aile Novi Pazar'da yaşamaktadır.

ANDRIĆ AİLESİ

Andra Đurović, 1870 yılında Deževa'dan Novi Pazar'a gelmiş ve burada Andrić soyunu oluşturmuştur. (2)

Novi Pazar çevresindeki köylerde de çok sayıda Andrić bulunmaktadır. Rogozna'daki Rezala'da yaşayanlar **Drobnjaci** kökenlidir.

Pasji Potok'taki Lazović kardeşlik/soy topluluğundan Andrić ve Miladinović aileleri ise **Kuči** kökenlidir.

Grbetinje, Otece ve Rajetiće'de (Smilov Laz) de Andrić aileleri bulunmaktadır. Bu köylerden beş aile 1950 yılından sonra Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Sırplar)

ANĐELKOVIĆ AİLESİ

1950 yılından beri Novi Pazar'da üç Anđelković ailesi yaşamaktadır. Bunlar Miščiće'den gelmiştir.

Kašalj ve Šarovo'da da bu aileye mensup kişiler bulunmaktadır. (Sırplar)

ANČIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın ortalarında Karadağ'dan gelen Perovićler, Konjski Brod yakınlarındaki Deblje köyüne yerleşmişlerdir. Onların soyundan gelenler **Ančić** adını almıştır.

Buradan bir aile 1967 yılında Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Sırplar)

Sayfa 133

ANTIĆ AİLESİ

1949 yılında Kumanovo'dan bir Sırp ailesi yerleşmiştir.

ANTONIJEVIĆ AİLESİ

Odojeviće yakınlarındaki Romnica'dan bir aile yerleşmiştir. Bunlar Karadağ'daki Klečka'dan gelen **Novo Kovač'ın soyundan** gelmektedir.

Ayrıca Tvrdoševo, Lukokrevo ve Jova'dan birer aile yerleşmiştir.

Novi Pazar yakınlarındaki Vojkoviće'de beş Antonijević ailesi yaşamaktadır. Bunların hiçbiri birbirleriyle akraba değildir. (Sırplar)

ARAPOVIĆ AİLESİ

1912 yılına kadar Novi Pazar'da daha fazla sayıda Arapović ailesi bulunmaktaydı. Ancak bunlar Türkiye'ye göç etmişlerdir.

Günümüzde geriye yalnızca iki aile kalmıştır. Bu aileler XIX. yüzyılın sonlarında Pešter'deki Arapovići'den gelmiş olup **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir.

ARIFOVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı'ndan sonra Aliverovići'den iki Arifović ailesi; **Kelmendi/Klimenti** kökenli Rasno'dan yedi aile; **Hoti** kökenli Kovač'tan bir aile ve 1956 yılında Žabren'den aileler (2) yerleşmiştir. (Müslümanlar)

ARSENIJEVIĆ AİLESİ

Rogozna'daki Krčmari'de Arsenijević aileleri bulunmaktadır ve bunlar **Vasojevići** kökenlidir.

Ayrıca Osoje, Kašalj, Rajetiće, Opava ve Doljac'ta da Arsenijević ailelerine rastlanmaktadır. (Sırplar)

ARSIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi beş yıl önce Lipjan yakınlarındaki Donja Gušterica'dan bir aile, diğer bir aile ise Kosovska Mitrovica'dan yerleşmiştir.

ARSLANOVIĆ AİLESİ

1950 yılından sonra Kruševo'dan bir aile, Kožiće'den ikinci bir aile ve Goranje'den üçüncü bir aile yerleşmiştir.

Bu ailelerin kökenleri **Hoti ve Šalje** olarak belirtilmektedir.

ASOTIĆ AİLESİ

Asotićler (Müslümanlar) başlangıçta Priboj'da, daha sonra Sjenica ve Vapa'da yaşamışlardır.

1955 yılında Vapa'dan dört aile Novi Pazar'a yerleşmiştir.

ASOVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Raška'daki Nosoljin'den bir Sırp ailesi yerleşmiştir.

Bu aile 1924 yılında Ivangrad yakınlarındaki Donja Ržavica'dan Nosoljin'e gelmişti.

Sayfa 134

AŠANI AİLESİ

Šavnik yakınlarındaki Bare'den yaklaşık yirmi yıl önce bir aile yerleşmiştir.

Bu aileden daha önceden Koznik'te de bulunanlar vardır. İlk grup **Karadağlı**, ikinci grup ise **Sırp** olarak belirtilmiştir.

AVDIBAŠIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Sjenica'dan Müslüman bir aile yerleşmiştir.

AVDAGIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Nova Varoš'tan Müslüman bir aile yerleşmiştir.

AVDIĆ AİLESİ

Aslen **Kelmendi/Klimenti** kökenli olan ve Sjenica'daki Dunjušići'de yaşayan Avdićler, 1923 yılında Türkiye'ye gitmek üzere yola çıktıklarında Novi Pazar'da durmuş ve burada kalmışlardır.

Günümüzde bunların soyundan gelen beş aile bulunmaktadır.

Diğer Avdićler yaklaşık on yıl önce Goduša'dan gelmiştir. Bunlar **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak tanımlanmaktadır.

Bazı Avdić aileleri ayrıca Kamenica, Sjenica ve Višegrad yakınlarındaki Velji Lug'dan gelmiştir.

AVDOVIĆ AİLESİ

Yirmiden fazla Avdović ailesi II. Dünya Savaşı'ndan sonra Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Bunlar şu yerlerden gelmiştir:

Goranje'den gelenler **Šojovićlerdir ve muhtemelen Hoti kökenlidir**; Rasno ve Kamešnica'dan gelenler **Kelmendi/Klimenti**; Ribariće'den gelenler ise **Hoti** kökenlidir.

Bu ailelerin soyadları nispeten yeni tarihlidir.

Bunlara ek olarak Raduhovac, Doljac, Lukare, Duga Poljana, Murovana, Brodarevo ve Crniš'ten de Avdović aileleri gelmiştir. (40) (Müslümanlar)

AVDULOVIĆ AİLESİ

Bu ailelerden yaklaşık on tanesi savaş sonrası dönemde Crnoča, Lukare, Smoluća, Doljani, Pokrvenik ve Čebinac'tan yerleşmiştir. (Müslümanlar)

AVRAMOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın ortalarında Karadağ'dan gelen **Cerovićler**, Sjenica yakınlarındaki Čedovo ve Šušure köylerine yerleşmişlerdir.

1945 yılında bunlardan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Rogozna'daki Kašalj'da yaşayan Avramovićler ise söz konusu aileyle akraba değildir ve burada oldukça kalabalık bir topluluk oluşturmaktadırlar.

Yakın zamanda buradan iki aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Sırplar)

AZEMI AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Kosovska Mitrovica'dan iki aile yerleşmiştir. (Arnavutlar)

Sayfa 135

AZEMOVIĆ AİLESİ

1912 yılına kadar Bukovica'daki Azemovićler **Tači** soyadını da taşıyorlardı. Buradan bir aile birkaç yıl önce Novi Pazar'a yerleşmiştir. Diğer üç aile ise Gluhavica'dan gelmiş olup **Prenče–Škrijelj** kökenlidir.

BABAČIĆ AİLESİ

I. Dünya Savaşı'ndan hemen önce Sjenica'daki Trijebine'den iki Babačić ailesi yerleşmiştir. Daha eski yurtları, Rožaje'deki Babačićlerde olduğu gibi, **Bihor** bölgesidir; Njeguši'den gelen **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak belirtilmektedirler.

Tuzla'daki Babačićler ise **İslamlaşmış Obradovićlerdir**. İslam'ı 1821 yılında kabul etmişlerdir.

BABIĆ AİLESİ

Bir Sırp Babić ailesi XIX. yüzyılın ortalarından beri Novi Pazar'da yaşamaktadır. Karadağ'dan geldiklerini bilmeleri dışında daha önceki kökenleri hakkında başka bilgiye sahip değildirler. Tenjkovo'da da Sırp Babićler bulunmaktadır.

Müslüman Babićler ise **İslamlaşmış Karadağlılardır** ve soyadlarını değiştirmemişlerdir. 1878 yılında Nikšić'ten Crnokrpe'ye, oradan Raduhovac'a, 1900 yılında da Gluhavica'ya yerleşmişlerdir. Burada soyadlarını **Kurtagović, Abdulović ve Cemović** olarak değiştirmişlerdir.

Kurtanović ailesinden bir hane 1930 yılında Novi Pazar'a yerleşmiştir.

BAČEVCI

Tutin yakınlarındaki Mitrova köyünün bazı sakinleri bu soyadını taşımaktadır. Bunlar yaklaşık 1882 yılında Rožaje yakınlarındaki Bačevac'tan gelmişlerdir.

Söz konusu köy 1689 yılına kadar Sırpların yerleşimindeydi; 1700 yılında ise buraya **Kelmendiler/Klimentiler** yerleşmiştir. Bu nedenle köyün bugünkü sakinlerinin muhtemelen **Kelmendi soyundan** geldikleri belirtilmektedir.

Bazı Bačevci aileleri (3) Novi Pazar'a I. ve II. Dünya savaşlarından önce gelmiştir. Sebečevo'da da bu aileden kişiler bulunmaktadır.

BADIĆ AİLESİ

Gurdijelje ve Postenje'de yaşayan Badićler (Müslümanlar) aslen Bijelo Polje bölgesindendir. 1912 yılında Türkiye'ye doğru yola çıkmış, ancak adı geçen köylerde kalmışlardır.

Bunlardan birkaç aile 1952 yılından sonra Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Bijelo Polje yakınlarındaki Loznica'da yaşayan **Bacićleri akrabaları olarak kabul etmektedirler**.

BACIĆ AİLESİ

XVIII. yüzyılda Karadağ'daki Polje'den bazı **Rabrenovićler İslam'ı kabul etmiş**, ardından Bijelo Polje yakınlarındaki Loznice'ye yerleşmiş ve yeni bir soyadı almışlardır.

Buradan bir aile 1956 yılında Novi Pazar'a gelmiştir.

Sayfa 136

BAHOVIĆ AİLESİ

Kostić'te yaşayan Müslüman ailelerdir. Kendilerini **İslamlaşmış Karadağlıların soyundan** kabul etmektedirler.

Bir aile birkaç yıl önce Novi Pazar'a yerleşmiştir.

BAHTIJAREVIĆ AİLESİ

1957 yılında Hrvatska köyünden iki aile; Kruševo'dan bir aile ve Kovač'tan dört aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Müslümanlar)

BAJEVIĆ AİLESİ

Bajević ailesinden altı erkek kardeş XIX. yüzyılda Golija'daki Srednja Rijeka'dan Vranovina yakınlarındaki Bekova'ya yerleşmiştir.

1908 yılına kadar 42 kişiden oluşan geniş bir **aile zadrugası**, yani ortak hane topluluğu halinde yaşamışlardır. Novi Pazar'ın **Šarenkapić ağalarının çiftlik köylüleri/çifçileri** idiler.

1965 yılında Bekova'dan bir aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Sırplar)

BAJLIĆ AİLESİ

Ivangrad yakınlarındaki Mašte'den (Polica) bir Karadağlı aile 1972 yılında yerleşmiştir.

BAJRAKTAREVIĆ AİLESİ

İlk Bajraktarevićler, Novi Pazar'ın eski şehir ailelerinden biridir. XVIII. yüzyılda yaşamış bir **alemdarın/bayraktarın soyundan** geldikleri için bazı kişiler tarafından hâlen **Almadarević** adıyla da anılmaktadırlar.

İkinci grup 1908 yılında Vratska'dan gelmiştir.

Üçüncü grup ise 1914 yılında Kladnica'dan yerleşmiştir; bunların Kladnica'ya gelişi 1865 yılında Užice'den olmuştur.

Yakın dönemde Kukavica ve Peskova'dan da bazı Bajraktarević aileleri yerleşmiştir. (Müslümanlar)

BAJRAMLIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Bijelo Polje'den Novi Pazar'a yerleşmişlerdir.

Kendi anlatılarına göre **Bajramlić, Hadžibegović ve Zajmović aileleri bir Türk subayının soyundan gelmektedir**. (3) (Müslümanlar)

BAJRAMI AİLESİ

Yakın zamanda Priština'dan ve Tetovo yakınlarındaki Lisac'tan birer Arnavut ailesi yerleşmiştir.

BAJRAMOVIĆ AİLESİ

1941 yılından önce Novi Pazar'da iki Bajramović ailesi bulunmaktaydı.

Diğerleri daha sonra Č. Dolac, Dubovo, Kruševo, Janičare ve Osoje'den gelmiştir. (Müslümanlar)

Sayfa 137

BAJROVIĆ AİLESİ

Bajrovićler eski kökenleri itibarıyla **Nikšićlidir ve İslamlaşmış Kuči** olarak belirtilmektedir.

1877 yılından sonra göç ederek Sandžak bölgesine, özellikle **Pljevlja ve Prijepolje'ye** yerleşmişlerdir. Bu merkezlerde önemli roller üstlenmişlerdir; özellikle Pljevlja'da **Paşa Bajrović** dikkat çekmektedir.

1960 yılından itibaren Sjenica ve Nova Varoš'tan iki aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Diğer Bajrovićler ise Lukare'den gelmiştir (3); bunlar **Hoti** kökenlidir.

1965 yılında Točilovo'dan gelenler **Bokić–Kelmendi/Klimenti** kökenlidir.

Son olarak 1958 yılında Bogut'tan da bir aile gelmiştir. (Müslümanlar)

BAKIĆ AİLESİ

Pešter'deki Dvrečna'da yaşayan Bakićler —1912 yılına kadar **Bake** adını taşımışlardır— **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir ve burada 1700 yılından beri yaşamaktadırlar.

1721 yılında iki hanede toplam 16 kişi bulunuyordu.

Uzun süre Katolik olarak kalmışlardır.

Bir aile Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Leča'da Sırp Bakićler; Ivangrad yakınlarındaki Zabrđe ve Pešće'de ise Karadağlı Bakićler bulunmaktadır.

BAKIJE

Bunlar **İslamlaşmış Kuči** kökenlidir ve **Cogovićlerle akrabadırlar**.

Yaklaşık on yıl önce Lozna yakınlarındaki Bioce'den iki aile Novi Pazar'a yerleşmiştir.

BAKRAČEVIĆ AİLESİ

Bakračevićler Tušimlja'dandır. Buradan üç aile gelmiş; fakat daha sonra soyadlarını **Jovanović** olarak değiştirmişlerdir. (Sırplar)

BALJENCI / BALJINCI

1908 yılında Pešter'deki Baljen'den gelen iki aile bu adla anılmaktadır.

Orada soyadları **Zahitović** idi ve **Hoti kökenlidirler**.

Baljenli **Jusuf Balja**, 1819 yılında Novi Pazar'daki Osman Paşa'ya karşı başlatılan ayaklanmanın örgütleyicisi olarak belirtilmektedir. (Müslümanlar)

BALIĆEVAC AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Brodarevo'daki Balići'den bir aile gelmiştir. (Müslümanlar)

BALIJE

Novi Pazar yakınlarındaki Trnava'da iki Balija ailesi yaşamaktadır. Yaklaşık yirmi yıldan beri Novi Pazar'da da bir aile bulunmaktadır.

Eski yurtları Brodarevo yakınlarındaki Oštra Stijena, diğer ifadeyle Bijelo Polje yakınlarındaki Njegnjevo'dur. (Müslümanlar)

Sayfa 138

BALOTE

XVIII. yüzyılın başında **Voklje kardeşliğine mensup Kelmendi/Klimenti Baloteler**, Rožaje yakınlarında bir köye yerleşmiş ve köye kendi soyadlarını vermişlerdir.

Buraya **Rugova'dan** gelmişlerdir.

1958 sonrasındaki dönemde çok sayıda Balote Türkiye'ye göç etmiş, birkaç aile ise Novi Pazar'a yerleşmiştir. Crni Vrh'te de bu aileden kişiler bulunmaktadır.

BALOVIĆ AİLESİ

1945 yılında Raška yakınlarındaki Balovići'den bir Sırp ailesi yerleşmiştir.

Kašalj'da ve Leposavić yakınlarındaki Duboka'da da Balovićler vardır.

BALTIĆ AİLESİ

Melje'den gelen iki Baltić ailesi, **İslamlaşmış Kelmendilerin soyundan** gelmektedir.

Diğer iki aile Varevo'dandır. Bunlar kendilerini **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak kabul etmektedir.

Kladnica'dan gelen Baltićler de (4) kendi kökenleri hakkında aynı görüştedir.

Bu ailelerin tamamı 1948 yılından sonra Novi Pazar'ın sakinleri olmuştur. (Müslümanlar)

BANCOVIĆ AİLESİ

Rožaje yakınlarındaki Bancovo'da **Kelmendilerin soyundan gelenler** yaşamaktadır.

Novi Pazar'daki iki Bancović ailesi, XIX. yüzyılın sonlarında Bancovo'dan Novi Pazar'a gelen bir kişinin soyundan gelmektedir. (Müslümanlar)

BARAĆ AİLESİ

Baraćlara Leposavić yakınlarındaki Jošanica'da, Raška yakınlarındaki Draguša'da ve Rogozna'daki Bare ile Zmičac'ta rastlanmaktadır.

Bunlar **Vasojevići** kökenlidir; Ivangrad yakınlarındaki Trepča'dan gelmiş ve 1903 yılında Rogozna'ya yerleşmişlerdir.

Buradaki **Simovićlerle akrabadırlar**.

Bare ve Dragunac'tan birer aile yaklaşık yirmi yıl önce Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Sırplar)

BARUCIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da iki Müslüman aile yaşamaktadır; ancak daha eski kökenleri hakkında herhangi bir bilgiye sahip değildirler.

BATKIĆ AİLESİ

1951–1968 yılları arasında Pešter'deki Rastenovići'den altı Batkić ailesi yerleşmiştir.

Eski kökenleri **Kelmendi/Klimenti** olarak belirtilmektedir.

BAŠIĆ AİLESİ

Novi Pazar'ın eski **bey ailesi Bašićlerden** artık şehirde kimse kalmamıştır; çünkü tamamı Türkiye'ye göç etmiştir.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra bazı Bašićler...

Sayfa 139

...1960 yılında Brodarevo'dan; diğerleri 1952 yılında Derventa'dan (2) ve Višegrad yakınlarındaki Dobrun'dan Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

BAŠTANI

XIX. yüzyılın sonlarında Banjska'dan Baštani ailesi yerleşmiştir. (1) (Müslümanlar)

BAŽDARI

Sjenica'daki Ursule'de yaşamaktadırlar.

Yaklaşık yirmi yıl önce buradan Novi Pazar'daki Pobrđe'ye aileler; ayrıca Novi Pazar şehrine de bir aile yerleşmiştir. (Müslümanlar)

BEĆIRAGIĆ AİLESİ

Bećir Ağa, yaklaşık 1823 yılında Nova Varoš'ta kadı olarak görev yapmıştır. Onun soyundan gelenler soyadlarını kendisinden almıştır.

Bir aile 1949 yılında Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Diğer bir Bećiragić ailesi ise 1968 yılında Rožaje'den gelmiştir. Bunlar **İslamlaşmış Kuči** kökenlidir.

BEĆIROVIĆ AİLESİ

1930 yılında Arnavutluk'ta Kukës yakınlarındaki Borje'den bir aile gelmiştir.

1958 yılında Brodarevo'dan beş Bećirović ailesi yerleşmiş, bir aile de Škrijelj'den gelmiştir. (Müslümanlar)

BEĆKOVIĆ AİLESİ

Murat Bećković, 1925 yılında Sjenica'dan Türkiye'ye gitmek üzere yola çıkmış; ancak Novi Pazar'da kalmıştır. (1)

Ailenin daha eski kökeni Niš'tir. 1833 yılında Niš'ten Sjenica'ya gelmişlerdir.

Diğer Bećkovićler ise 1960 yılında Župa'dan (Tutin) yerleşmiştir.

Bu iki grup birbirleriyle akraba değildir; çünkü ikinci grup **Kelmendi/Klimenti kökenlidir**. (Müslümanlar)

BEĆOVIĆ AİLESİ

Çok eski olmayan bir tarihte, Rogozna'daki Niš köyünde yaşayan **Drekovićler — İslamlaşmış Kuči— soyadlarını Bećović olarak değiştirmişlerdir**.

1957 yılından itibaren üç aile Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Diğer Bećovićler ise Čapić Dol'dan gelmiştir. (1)

BEGANOVIĆ AİLESİ

Bunlar **Kolašin Müslümanlarıdır**.

XIX. yüzyılın sonlarında Bioča, Ivanje, Stubo ve Ivangrad ile Bijelo Polje yakınlarındaki Bistrica köylerine yerleşmişlerdir.

Yaklaşık yirmi yıl önce yedi Beganović ailesi Novi Pazar'a gelmiştir.

Sayfa 140

BEGOVIĆ AİLESİ

Milisav Lutovac, Bijelo Polje yakınlarındaki Rasovo, Resnik ve Loznice'de yaşayan Begovićlerin **Bihor'daki en eski Müslüman aile**, hatta muhtemelen **Sandžak'taki en eski Müslüman ailelerden biri** olduğunu düşünmektedir.

Bunlar, Bijelo Polje çevresinde geniş mülklere sahip olan **asilzade Jovan'ın soyundan** gelmektedir.

Türkler ona **Jovan-beg** adını vermiştir. Oğulları daha XV. yüzyılda İslam'ı kabul etmiş ve **Begović** soyadını almışlardır.

Begović ailesi içinde korunan bir rivayete göre Jovan-beg, Bijelo Polje'deki **Aziz Petar Kilisesi'nin kurucusu Miroslav Nemanjić'in soyundan** gelmektedir.

Bazı Begović aileleri daha XVIII. yüzyılın sonlarında Novi Pazar'a yerleşmiş, ancak soyadlarını **Rasovac** olarak değiştirmişlerdir.

Altun-Alem Camii'nin avlusunda **1801 tarihli Osman-beg Rasovac'a ait bir mezar taşı/nişan** bulunmaktadır. (2)

I. Dünya Savaşı'na kadar Rasovac beylerinin Novi Pazar çevresinde çok sayıda **çiftliği/çiftliği (čitluk)** bulunmaktaydı.

I. ve II. Dünya savaşlarından sonra Novi Pazar'a gelen Begovićler ise (5) **Begović soyadını korumuşlardır**. (Müslümanlar)

BEJTIĆ AİLESİ

1945 yılından sonra Bijelo Polje'den üç aile yerleşmiştir.

Bunlar **İslamlaşmış Đuraškovićlerdir** ve **Adrović ailesinin bir kolunu** oluştururlar.

BEJTOVIĆ AİLESİ

Tutin yakınlarındaki Dubovo'dan gelen Bejtovićler (2) **Hoti kökenlidir** ve oradaki **Zećirovićlerle akrabadırlar**.

Önceleri **Koce** soyadını taşıyorlardı.

İki Bejtović ailesi Mojstir'den (Tutin), on aile ise Goševo'dan (Lukare) gelmiştir.

Goševo'dan gelenlerin, yaklaşık **beş kuşak önce Kosova'da bir kan davasına karışarak oradan kaçan bir kişinin soyundan** geldikleri aktarılmaktadır.

Hepsi 1960 yılından sonra Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Müslümanlar)

BEKTAŠEVIĆ AİLESİ

Bunlar XVIII. yüzyılda Gusinje'den Novi Pazar'a yerleşen **Molla İbrahim'in soyundan** gelmektedir.

Bir dönem oldukça kalabalık olmuşlardır. **Bektaşi derviş tarikatının mensupları** oldukları için kendilerine Bektašević adı verilmiştir.

1830 yılına kadar Ibar üzerindeki Baljevac yakınlarında bulunan **Gustirodnja ve Žitkovac'ta çiftlik köylüleri/çiftçileri** bulunmaktaydı.

Ailenin önemli bir bölümü 1912 yılında Türkiye'ye göç etmiştir.

Diğer Bektaševićler 1912 yılında Kolašin'den (Karadağ) gelmiştir.

Üçüncü grup **Paljevo'dan gelmiş olup Hoti kökenlidir**.

Bir Arnavut ailesi ise 1952 yılında Prizren'den gelmiştir; bu ailenin Prizren'e daha önce Dragaš'tan geldiği belirtilmektedir.

Rožaje yakınlarında yaşayan bazı **Kurpejovićler de soyadlarını Bektašević olarak değiştirmiştir**.

BEKTOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on Bektović ailesi 1954 yılından itibaren Bele Vode'den Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Buradaki **Mušićlerle akrabadırlar**.

Daha eski kökenlerini kesin biçimde bilmemektedirler. Yazar, bunların **muhtemelen Ljajić** olduklarını belirtmektedir. (Müslümanlar)

Sayfa 141

BELIĆ AİLESİ

Pavlje, Vučiniće ve Rajkoviće köylerinde yaşamaktadırlar.

İki aile II. Dünya Savaşı'ndan önce, diğerleri ise savaş sonrasında Novi Pazar'a yerleşmiştir. Toplam beş aile belirtilmektedir. (5) (Sırplar)

BEKRIĆ AİLESİ

1950 yılında Bijela'dan bir aile yerleşmiştir. (Müslümanlar)

BELOJICE / BJELOJICE

En kalabalık oldukları Bukovica'dan Suvi Do, Tutin ve Šavce'ye; II. Dünya Savaşı sonrasında ise başka yerlere, bunlar arasında Novi Pazar'a da göç etmişlerdir. (3)

Belojicelerin eski ana yurdu **Bratonožići bölgesindeki Pelev Brijeg**'dir.

M. Lutovac'ın aktardığına göre burada soyadları **Baljević** idi.

1813 yılında Bukovica'ya yerleşen beş erkek kardeşten biri İslam'ı kabul etmiş ve **Kečari** onun soyundan gelmiştir. (Karadağlılar)

BELOVOĐANI

Yaklaşık 1880 yılında **Bele Vode'den bir Ljajić**, Novi Pazar'a yerleşmiş ve soyundan gelenler **Belovođani** adıyla anılmıştır. (3) (Müslümanlar)

BEROVIĆ AİLESİ

Daha eski kökenleri **Hoti** olarak belirtilmektedir.

Popić'te (Ribariće) yaşamaktadırlar. Yaklaşık on beş yıldan beri Novi Pazar'da da beş aile bulunmaktadır. (Müslümanlar)

BEŠEVIĆ AİLESİ

1767 tarihli **Novi Pazar kefalet/"ćefirleme" kaydında** Müslüman Beševićlerden söz edilmektedir; ancak bunların günümüzde soyundan gelen kimse kalmamıştır.

1959 yılından beri Novi Pazar'da yaşayan Sırp Beševićler (3), **Bešo Vasojević'in soyundan** gelmektedir.

Bešo Vasojević XIX. yüzyılın ortalarında Štitare'ye yerleşmiş; soyundan gelenler buradan Pope ve Poljica'ya geçmiştir.

Bunlardan bazıları 1882 yılında Toplica'ya göç etmiştir. (Sırplar)

BERBERIŠTANI

Soyadlarını geldikleri **Berberište** yerleşiminden almışlardır. 1912 yılından sonra buradan Novi Pazar'a gelmişlerdir.

Kendi kökenlerini kesin olarak bilmemektedirler; ancak **Vučja Lokva'dakilerle akrabalık ilişkisi kurmaları nedeniyle Kelmendi/Klimenti kökenli olabileceklerine dair işaretler bulunmaktadır**.

Ayrıca bunların **geç dönemde İslamlaştıkları** söylenmektedir.

BESNIČANI

XIX. yüzyıldan beri Novi Pazar'da Müslüman Besničani aileleri bulunmaktadır.

Adlarını geldikleri **Rožaje yakınlarındaki Besnik'ten** almışlardır.

Geçmişte sayıları daha fazlaydı; özellikle **Šutenovac**'ta yoğunlaşmışlardı. Burada günümüzde dahi **Besničanski Potok — Besničani Deresi** adı verilen bir akarsu bulunmaktadır. (9)

Sayfa 142

BEŠIROVIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıldan beri Novi Pazar'da Beširović soyadını taşıyan birkaç aile bulunmaktadır. Bunlar Gusinje'den (**Kelmendi/Klimenti**), Kruševo ve Paljevo'dan (**Hoti**), Vlaca'dan ise **Hataulugi–Šalje** kökenli olarak gelmişlerdir.

BEŠLAGIĆ AİLESİ

Bešlaga ve oğlu, daha XVIII. yüzyılda Novi Pazar'da tüccar olarak zikredilmektedir. Üsküp, Saraybosna ve Dubrovnik ile ticari ilişkiler sürdürmekteydiler.

Kökenlerinin, XVIII. yüzyılda görülen Osmanlı ordusundaki özel bir askerî zümre olan **Bešlije**lere dayandığı belirtilmektedir.

Bu tanınmış Novi Pazar ailesinden günümüzde yalnızca bir erkek soy mensubu kalmış olup onun da varisi bulunmamaktadır.

BIVEROVIĆ AİLESİ

Sjenica yakınlarındaki Goč'un çok eski sakinlerindendirler ve **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak belirtilmektedirler.

Bazıları 1934 yılında, diğerleri ise II. Dünya Savaşı'ndan sonra Novi Pazar'a gelmiştir. (11)

BIBIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Pešter'deki Ugao'dan üç aile yerleşmiştir.

Daha eski kökenleri **Boške–Kelmendi/Klimenti** olarak belirtilmektedir. (Müslümanlar)

BIHORCI

Çok sayıda Müslüman ve Sırp aile, büyük ölçüde XIX. yüzyılda **Bihor'dan göç etmiş olmaları nedeniyle**, Bihorci; ayrıca Biorci veya Bijorci soyadını taşımaktadır.

Bununla birlikte Novi Pazar'da daha erken dönemlerde de Bihorci bulunmaktaydı. 1767 yılında şehirde **Alija Bihorac** adlı bir kişiden söz edilmektedir.

1814 yılında ise **Hasan ve Mehmed Bihorac** zikredilmektedir.

Günümüzde bu soyadını taşıyan elliden fazla aile bulunmaktadır.

BIJELI AİLESİ

Yakın zamanda Kosovska Mitrovica'dan gelmiş bir Arnavut ailesidir.

BIJELOVIĆ AİLESİ

1822 yılında Novi Pazar'ın ünlü bir **ağa ailesi** olarak anılan eski Bijelovićlerden günümüzde şehirde kimse kalmamıştır.

Birkaç yıl önce Žitniće'den (Kolašin), Grač'tan ve Delimeđe'den birer aile gelmiştir. Delimeđe'den gelenler **Škrijelj** kökenlidir.

BINJOŠI

Radohavac'taki (Tutin) Binjoši ailesi II. Dünya Savaşı'na kadar **Mulimović** soyadını taşımaktaydı. Kökenleri **Hoti** olarak verilmektedir.

Birkaç yıl önce bir aile Novi Pazar'ın Pobrđe semtine yerleşmiştir.

Sayfa 143

BIRBOZLIĆ AİLESİ

Eski bir şehir ailesidir. Rivayete göre soyları tek gözlü bir kişiye dayanmaktadır; **"bir boz"**, "bir göz" anlamıyla açıklanmaktadır. (3)

Daha eski kökenleri konusunda kesin bir bilgiye sahip değildirler.

BIŠEVAC AİLESİ

Rivayete göre Rožaje yakınlarındaki Biševo'dan iki erkek kardeş Novi Pazar yakınlarındaki Vever köyüne yerleşmiştir.

Kardeşlerden biri İslam'ı kabul etmiş ve Müslüman Biševaclar onun soyundan gelmiştir. Diğer kardeş ise Trnava'ya göç etmiş ve Sırp Biševaclar onun soyundan türemiştir.

İki kol günümüzde dahi birbirini akraba kabul etmektedir. Kaynak metindeki devam eden ifade kısmen bozuk aktarılmış olmakla birlikte, aralarındaki akrabalık bilincinin sürdüğünü belirtmektedir.

1882 yılında bazı Biševaclar Trnava'dan Kuršumlija'ya, diğerleri Lešak'a göç etmiştir.

XIX. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da da yaşamaktadırlar; burada Müslüman Biševacların sayısı Sırplardan daha fazladır. (37)

BJELACI

1960 yılında Komaraš'tan bir Müslüman Bjelak ailesi Novi Pazar'a yerleşmiştir. İki aile ise daha 1925 yılında gelmiştir.

Bunlar **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak belirtilmektedir.

BJELE

1938 yılında Prizren'den bir aile yerleşmiştir. (Arnavutlar)

BOGAVAC AİLESİ

Eski kökenleri **Rovca/Rovčani**'dir. Ivangrad bölgesinde de bu aileden kişiler bulunmaktadır.

Bor'dan bir aile 1972 yılında yerleşmiştir. (Karadağlılar)

BOGUĆANI

Sjenica yakınlarındaki Boguće köyü, özellikle XIX. yüzyılda kısmen **İslamlaşmış Vasojevići** tarafından iskân edilmiştir. Bunlar özellikle Ivangrad'daki Polica'dan gelen **Đukićlerdir**.

Bazıları İslam'ı kabul ettikten sonra dahi Đukić soyadını korumuştur.

Bazı aileler II. Dünya Savaşı'ndan önce (6), diğerleri ise savaştan sonra (22) Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Boguće veya Tuzinje'den Novi Pazar'a gelenler **Bogućani** soyadını taşımaktadır.

BOJADŽIĆ AİLESİ

Bijelo Polje çevresinde yaşayan Zejnelović, Mahmutović ve Bojadžić aileleri **Bosnalı muhacirlerdir** ve yaklaşık 1879 yılında bu bölgeye yerleştirilmişlerdir.

İslamlaşmadan önce **Samardžić** soyadını taşıdıkları aktarılmaktadır.

Bojadžićler Bijelo Polje çevresindeki Voljevo ve Radojeva Glava'da yaşamaktadır. Buradan bazı aileler II. Dünya Savaşı'ndan önce, bazıları ise savaştan sonra Novi Pazar'a gelmiştir. (6) (Müslümanlar)

BOJANIĆ AİLESİ

I. Dünya Savaşı'ndan sonra Raška yakınlarındaki Bojanići'den bir Sırp ailesi yerleşmiştir.

Sayfa 144

BOJOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Tutin'den bir aile yerleşmiştir.

Suvi Do'da ve Golija'daki bazı köylerde de Bojovićler bulunmaktadır.

Daha eski kökenleri **Vasojevići** olarak belirtilmektedir.

BONDŽUCI

Rožaje yakınlarındaki Bondžuk köyü 1700 yılında **Kelmendiler/Klimentiler** tarafından iskân edilmiştir.

Yüz yılı aşkın bir süre önce buradan bir aile Novi Pazar'a gelmiş ve geldiği köyün adını soyadı olarak almıştır. (2)

Geleneksel olarak **çömlekçilikle** uğraşmışlardır. (Müslümanlar)

BORIČIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın ortalarında **Vasojevići kökenli Boričićler**, Novi Pazar yakınlarındaki Popiće köyüne yerleşmişlerdir.

1945 yılından itibaren buradan iki aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

BOŠNJACI

XIX. yüzyılın sonlarından itibaren Novi Pazar yakınlarındaki Varevo'da **Bošnjaci** adıyla bilinen aileler yaşamaktadır.

Bu adı, Bosna'dan **muhacir olarak gelmiş olmaları nedeniyle** almışlardır.

Kendi anlatılarına göre Varevo'ya Nova Varoš üzerinden gelmişlerdir.

II. Dünya Savaşı'nın hemen ardından Novi Pazar'a taşınmışlardır. (5)

İkinci bir rivayete göre ise bunlar Brodarevo'daki **Mujezinovićlerin** soyundandır.

BOŠNJOVIĆ AİLESİ

İbrahim Bošnjović, 1820 yılında Foča'dan Novi Pazar'a gelmiştir.

Kaynağın aktardığı aile rivayetine göre, Foča'da kendi iradesi dışında evlenen kız kardeşini öldürmüş; bu olayın ardından bölgeden ayrılmıştır.

Džemail Bošnjović, iki dünya savaşı arasındaki dönemde Novi Pazar'ın en büyük tüccarı olarak tanımlanmaktadır.

Onun oğlu ise Novi Pazar'dan çıkan **ilk iktisat bilimleri doktoru** olarak belirtilmektedir. (1)

BOŽOVIĆ AİLESİ

Lutovac'a göre Ibar Kolašin'deki Pribojevići'de yaşayan Božovićler **Piperi** kökenlidir ve yaklaşık iki yüz yıl önce Korita'dan buraya gelmişlerdir.

Bir dönem oldukça kalabalık olmalarına rağmen, birçoğu 1882 yılında Toplica'ya göç etmiştir.

Novi Pazar'daki Božovićlerden üç aile II. Dünya Savaşı'ndan sonra Dobrašinovići'den gelmiştir.

Bir aile ise Andrijevica'dan gelmiş olup bunlar **Vasojevići** kökenlidir.

BRAHOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıldır Novi Pazar'da yaşamaktadırlar.

Breza (Sjenica) ve Paljevo'dan (Tutin) gelmişlerdir. (4) (Müslümanlar)

Sayfa 145

BRAJKOVIĆ AİLESİ

Başlangıçta soyadları **Brajković** idi. Kan davası izini kaybettirmek amacıyla soyadlarına bir **"K" harfi ekledikleri** aktarılmaktadır.

Tara üzerindeki Brajkovići köyü onların ana yurdu olarak belirtilmektedir ve buradan farklı bölgelere dağılmışlardır.

1957 yılında Pljevlja'dan Novi Pazar'a iki aile gelmiştir. (2) (Karadağlılar)

BREUTOVIĆ AİLESİ

Sjenica yakınlarındaki Lučice'den gelmişlerdir. (4)

VRKOVIĆ AİLESİ

1957 yılında Peć yakınlarındaki Vitomirica'dan bir aile yerleşmiştir.

Aile Vitomirica'ya ise I. Dünya Savaşı sonrasında Plav yakınlarındaki Velika'dan gelmiştir. (Karadağlılar)

BRNIČANI

1721 yılında Brnica'da iki aileden oluşan toplam 18 **Katolik Kelmendi/Klimenti** yaşamaktaydı.

Köydeki Müslümanların bu Kelmendilerin soyundan gelmiş olmaları kuvvetle muhtemel görülmektedir.

Birçoğu XIX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren köyü terk etmeye başlamış, son grup ise 1934 yılında ayrılmıştır.

Bunlar Novi Pazar'a geldiklerinde **Ahmetović, Smailović, Sulejmani ve Sinanović** soyadlarını taşımaktaydılar. (25)

Bazılarına, geçmişteki Katolik inançlarıyla bağlantılı olarak **"Latini"** adı verilmektedir. (Müslümanlar)

BROĆE

Žitniće'den üç aile 1960 yılında Türkiye'ye gitmek üzere yola çıkmış, daha sonra Üsküp'ten geri dönerek Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Žitniće dışında **Kelmendi/Klimenti kökenli Broće** aileleri Tutin yakınlarındaki Leskova ve Rahovica'da; ayrıca Novi Pazar yakınlarındaki Požega ve Brnjerci'de bulunmaktadır. (Müslümanlar)

BRUJLIĆ AİLESİ

Sjenica yakınlarındaki Ražđaginja'da yaşayan Brujlićler, kendilerini bu köyün en eski sakinleri olarak kabul etmektedirler.

Eğer bu gelenek doğruysa, yazar bunların **Hoti soyundan gelmiş olabileceklerini** belirtmektedir.

I. Dünya Savaşı'ndan sonra Novi Pazar'a yerleşmişlerdir. (4) (Müslümanlar)

BRUNČEVIĆ AİLESİ

Rivayete göre üç Brunčević kardeş XVIII. yüzyılın başlarında Karadağ'daki Medun'dan gelmiştir. Bunlar **İslamlaşmış Kuči** olarak tanımlanmaktadır.

Sebečevo, Bobovik ve Požega köylerine, daha sonra da Novi Pazar'a yerleşmişlerdir.

Novi Pazarlı **Bešir Brunčević**, 1835 yılında Užice yakınlarındaki Vr' köyünde bir tahıl ambarının sahibi olarak zikredilmektedir.

Sayfa 146

Brunčevićlerin büyük bölümü XIX. yüzyılda **Nikšić yakınlarındaki Dinoša'dan** gelmiştir. Burada çok tanınmış oldukları ve yerel yöneticiler arasında yer aldıkları belirtilmektedir.

Kaynakta onlar hakkında şu halk dizesi aktarılır:

"Hoş geldin Brunčević Elez, Türk kılıcı, Peygamber dininin mensubu."

Šobajić'e göre Nikšić Brunčevićleri **Grude kökenlidir** ve ağa statüsündeydiler.

Ayrıca Nikšićli Brunčević kadılarının sağduyu ve zekâlarıyla ün kazandıkları; akıllarının bütün Hersek ve Bosna'da takdir edildiğine ilişkin bir gelenek aktarıldığı belirtilmektedir.

(P. Šobajić, *Nikšić*, s. 66, 112; M. Miljanov, *Sabrana djela* III, s. 80–88)

BUTARIĆ AİLESİ

Rivayete göre XIX. yüzyılda Ovče Polje'den Branovina'ya bir Makedon gelmiş ve burada kendisine **"Bugarin" [Bulgar]** denmiştir. Onun soyundan gelenlere ise Butarići adı verilmiştir.

1956 yılından itibaren buradan dört aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Sırplar)

BUČANI

Bijelo Polje yakınlarındaki Gubavač'tan iki aile gelmiştir. (Müslümanlar)

Bunların, Buče'den gelen **İslamlaşmış Prijepoljeliler** oldukları belirtilmektedir.

Gubavač'ta sayıları oldukça fazladır.

BULITI

1947 yılından sonra Paljevo'dan Novi Pazar'a gelen Buliti aileleri (3), **Hoti soyundan** gelmektedir. (Müslümanlar)

BULATOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılda Karadağ'daki Kolašin'den gelerek Novi Pazar yakınlarındaki Bojkovići köyüne yerleşmişlerdir.

Buradan bir aile 1957 yılında Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

BUŠATI

Bušatlijeler, İşkodra'da birkaç vezir çıkarmış tanınmış bir Arnavut ailesidir.

Novi Pazar'da iki eski şehirli Bušati ailesi bulunmakta ve bunlar kendilerini **Bušatlijelerin soyundan** kabul etmektedir.

Kaynakta 1676 tarihli Novi Pazar kaydında **Džemail Bušatlija** adlı Novi Pazarlı bir kişiden söz edildiği belirtilmektedir.

Bušatlijelerin **Staniša Crnojević'in soyundan geldiklerini** ileri süren görüşler de bulunmaktadır.

(M. Spaho; ilgili Novi Pazar kaydı) (Müslümanlar)

Sayfa 147

BUZGOVIĆ AİLESİ

Rivayete göre Kosova Savaşı'ndan sonra, ileride Novi Pazar'ın kurulacağı yerde konaklayan kırk Osmanlı askerinden biri Arap kökenliydi.

Anlatıya göre bu kişi burada ilk kez kar ve buz görmüş ve sürekli **"buzg, buzg"**, yani "buz" demiştir. Bunun üzerine soyundan gelenler **Buzgović** adıyla anılmıştır.

Tarihsel olarak kesin olan hususun, Buzgovićlerin Novi Pazar'ın **çok eski şehir ailelerinden biri** olması olduğu belirtilmektedir.

Krkičmez, Hadžibrahimović ve Šarenikani aileleriyle birlikte Novi Pazar'ın en eski aileleri arasında gösterilirler.

Eskiden sayıları daha fazlaydı; ancak büyük bölümü Türkiye'ye göç etmiştir. (1)

CAKOVIĆ AİLESİ

Pešter'deki Malaj'dan gelmişlerdir ve eski kökenleri **Kelmendi/Klimenti** olarak verilmektedir. (3)

Daha erken dönemde gelen aileler **Metić** soyadını taşımaktadır.

CAMIĆ AİLESİ

Doš ve Ohol'den yakın zamanda birer aile yerleşmiştir. (Müslümanlar)

CAMOVIĆ AİLESİ

Kijevci'deki Camovićler, Tuzinje'deki **Vatićlerle akrabadır**.

Buna göre **Kelmendilerin soyundan** gelmektedirler; rivayete göre **Džamo ile Vata kardeşti**.

XX. yüzyılın başlarından itibaren buradan birkaç aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Diğerleri Tuzinje'den yerleşmiştir. (12) (Müslümanlar)

CATITI

1947 yılında Peć'ten bir Sırp ailesi yerleşmiştir.

Aile Peć'e daha önce Karadağ'dan gelmiştir. (Sırplar)

CIMBALJEVIĆ AİLESİ

J. Erdeljanović'e göre Cimbaljevićler **Piperi** kökenlidir.

Yeni soyadlarının, atalarından birinin en uzağa sıçrayabilmesiyle bağlantılı olduğu açıklanmaktadır.

Yaklaşık on yıl önce Ivangrad'dan bir aile yerleşmiştir. (Karadağlılar)

CRNIŠANI

1721 yılında Prnjoš'ta iki aileden oluşan 12 **Hoti Katoliği** bulunmaktaydı.

Zaman içinde bunlar İslamlaşmış ve Tutin bölgesindeki bu köyün bugünkü sakinlerinin **Hoti soyundan** geldikleri belirtilmiştir.

Rivayete göre Hoti kökenli üç kardeş **Mega, Ališka ve Buta**'dan sırasıyla **Megić, Ališković ve Bulić** kardeşlikleri türemiştir.

1908 yılından itibaren bu köyden Novi Pazar'a göç başlamıştır.

Gelenlerin çoğu **Crnišani** soyadını almış; bazıları, örneğin Mujovićler, başka soyadları kullanmıştır. (25) (Müslümanlar)

Sayfa 148

CRNOVRŠANI

Ivangrad yakınlarındaki Prvi Vrh köyü oldukça erken bir tarihte **İslamlaşmış Kuči** tarafından iskân edilmiştir.

1878'den sonra Vasojevići bölgesindeki bazı gruplar buradan dağılmış; bir kısmı Ivangrad'a, bir kısmı ise Sjenica yakınlarındaki Bare'ye gitmiştir.

İki dünya savaşı arasındaki dönemde bazıları Deževa yakınlarındaki Boturovina'ya yerleşmiştir.

Bir rivayete göre Novi Pazar'daki Müslüman **Crnovršani, Delić ve Grbović aileleri üç erkek kardeşin soyundan** gelmektedir.

Novi Pazar'daki bazı aileler Bare'den gelmiştir.

CUCAK AİLESİ

Yalnızca Ražđaginja'da bulunan bu ailenin **muhtemelen Hoti kökenli** olduğu belirtilmektedir.

Yakın zamanda bir aile Novi Pazar'a yerleşmiştir.

CUKAVCI

Kaynakta Cukavciler, “**itibarlı, Ortodoks ve yerli bir aile**” olarak tanımlanmaktadır (J. Ristić, *Stari Vlah,* s. 300).

Novi Pazar’da 1920 yılında Ivanjica yakınlarındaki Maskova’dan gelmiş iki aile bulunmaktadır.

CVETIĆ AİLESİ

Başlangıçta **Lalić** soyadını taşımaktaydılar ve eski kökenleri Hersek’e dayanmaktadır.

XIX. yüzyılda önce Kolovina’ya, 1953 yılında ise Novi Pazar’a yerleşmişlerdir. (1)

CURIĆ AİLESİ

Rivayete göre yalnızca Požega’da yaşayan Curićler —burada yaklaşık 50 hane vardır— ve 1969’dan itibaren Novi Pazar’da bulunan iki aile, **Peć’ten Požega’ya altı kuşak önce gelen üç Krasniqi kardeşin soyundan** gelmektedir.

İkinci bir rivayete göre **Niševci–Kelmendi/Klimenti**, üçüncü bir rivayete göre ise **Koce–Hoti** ile akrabadırlar. (Müslümanlar)

ČAKARE

1957 yılında Prizren’den bir Türk ailesi yerleşmiştir.

ČAJLACI

XIX. yüzyılın sonlarında Novi Pazar’da **“čajlak” — sülün** lakabıyla anılan bir Osmanlı askeri bulunmaktaydı.

Burada evlenmiş ve soyundan gelenler **Čajlak** soyadını almıştır.

1925 yılına kadar beş aile bulunuyordu. O tarihte Türkiye’ye göç etmişler ve şehirde yalnızca bir aile kalmıştır. (Müslümanlar)

Sayfa 149

ČALAMATI

Golija eteklerindeki Šaronje’de XIX. yüzyılın ortalarından beri iki Čalamata ailesi yaşamaktadır.

Bu aileler **Vasojevići’den** gelmiştir.

1912 yılından itibaren bir aile soyadını **Vasiljević** olarak değiştirmiştir.

Bir aile 1966 yılından beri Novi Pazar'da yaşamaktadır.

ČALAKOVIĆ AİLESİ

XVIII. yüzyıldan itibaren Rožaje'de, daha sonra çevredeki bazı köylerde **İslamlaşmış Kelmendi/Klimenti kökenli Čalakovićler** yaşamaktadır.

Bir Čalaković'in **Mahmut Paşa Bušatlija'nın kişisel süvarisi** olduğu aktarılmaktadır.

Kaynak, aileyi Sultan II. Mahmud'un 1831 reformları bağlamında da zikretmektedir.

Bir aile 1879 yılında Rožaje'den Novi Pazar'a gelmiştir.

Diğer aileler özellikle II. Dünya Savaşı öncesinde ve sonrasında Rožaje, Draga, Bać, Ostraće ve Ribariće'den göç etmiştir.

Štitari, Čokore ve Kameloš'ta da bu aileye rastlanmaktadır.

Yazar, tüm bu Čalakovićlerin birbirleriyle akraba olmasının oldukça muhtemel olduğunu belirtmektedir. Bununla birlikte M. Lutovac, **Draga'daki Čalakovićlerin İslamlaşmış Kuči olabileceğini** ileri sürmektedir. (Müslümanlar)

ČANKALIJE

Novi Pazar'da bir aile, XVIII. yüzyılın sonlarında Türkiye'de aynı adı taşıyan bir yerden buraya gelen bir Osmanlı subayının soyundan geldikleri için **Čankalija** soyadını taşımaktadır.

ČAPRIĆ AİLESİ

Oldukça eski bir Müslüman Novi Pazar ailesidir.

Kesin olmayan bir rivayete göre XVIII. yüzyılda Užice yakınlarındaki Saša'dan gelen **Hamber Čapra** adlı bir kişinin soyundan gelirler.

İkinci bir rivayete göre ise Golija'daki aynı adlı köyden gelen **İslamlaşmış Čaprićlerdir**.

Söz konusu köyde günümüzde de Sırp Čaprićler yaşamaktadır. (4)

ČAROVIĆ AİLESİ

Aşağı Pešter'deki Čarovići yerleşimi XVIII. yüzyılın başlarında **Kelmendiler/Klimentiler** tarafından iskân edilmiştir.

Kaynağa göre II. Dünya Savaşı'nın sonlarına kadar bu köyde **yalnızca Arnavutça konuşulmaktaydı**.

XVIII. yüzyılın sonlarından itibaren buradan çok sayıda aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Bazıları eski soyadlarını korurken, diğerleri geldikleri köyün adından hareketle **Čarović** soyadını almıştır. (25) (Müslümanlar)

ČAUŠEVIĆ AİLESİ

Čauševićlerin eski yurdu **Karaula (Arnavutluk)** olarak belirtilmektedir.

Buradan Sjenica'ya, yaklaşık on beş yıl önce de Novi Pazar'a gelmişlerdir. (3) (Müslümanlar)

ČAVĐARBAŠIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce bir aile Peć'ten, diğer bir aile Prizren'den yerleşmiştir.

Sayfa 150

ČAVIĆ AİLESİ

Rivayete göre Čavićler, Bihać'ta bir kadının yanında hizmet eden yoksul bir erkek çocuğunun soyundan gelmektedir.

Bu çocuk Bihać'ta İslam'ı kabul etmiş, daha sonra subay olmuş ve XVIII. yüzyılda **Javor'daki savaşa** katılmıştır.

Savaşta gösterdiği başarı nedeniyle Štavalj, Ložna ve Golija'daki bazı köyler kendisine **tımar/spahilık** olarak verilmiştir.

Bugünkü Ivanjica'nın, Čavić ailesinin **çiftliği (čitluk)** olduğu belirtilmektedir.

Bu tanınmış ailenin merkezi Sjenica idi ve burada büyük itibara sahiptiler.

Hadžibeg Čavić, 1809 yılında Sjenica'yı Karađorđe'ye teslim etmiştir.

Hadži Mustaj-beg Čavić, yine Sjenicalı olan Hadži Prodan Gligorijević'in kişisel dostuydu.

Sulejman-beg Čavić, 1822 yılında Raška'daki Müslüman isyancılar tarafından yenilgiye uğratılmıştır.

1920 yılına kadar Sjenica'da **Čavić Mahallesi** bulunmaktaydı.

Günümüzde Sjenica'da Čavić kalmamıştır. Bir görüşe göre Sjenica'daki **Mujagićler onların soyundan** gelmektedir.

Bununla birlikte Novi Pazar'da altı Čavić ailesi bulunmaktadır. Bunlar XIX. yüzyılda Sjenica'dan gelmiş ve Novi Pazar'da da itibarlı bir aile hâline gelmişlerdir.

ČEBOVIĆ AİLESİ

Pljevlja yakınlarındaki Haljina ve Ljutovo'dan Müslüman Čebovićler II. Dünya Savaşı'ndan önce Novi Pazar'a gelmiştir. (4)

ČEKANOVIĆ AİLESİ

Čekanovićler Stari Vlah kökenlidir ve burada daha XVIII. yüzyılda zikredilmektedirler.

Mihailo Čekanović, 1737–1739 Osmanlı savaşında Stari Vlah halkının önderlerinden biri olarak anılmaktadır.

1912 yılında Branovina'dan Novi Pazar'a gelmişlerdir. Branovina'da bugün de bu aileden kişiler bulunmaktadır. (2) (Sırplar)

ČEKIĆ AİLESİ

Birkaç yıl önce Gusinje'den iki aile gelmiştir. (Müslümanlar)

ČEKOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık 1809 yılında Karadağ'daki Kolašin'den bazı Popovićler gelerek Kosuriće'ye yerleşmiş ve burada **Čeković** soyadını almıştır.

Buradan oldukça erken bir tarihte Novi Pazar'a da gelmişlerdir. (3)

1872 yılında **Timotije Čeković** adlı bir kişinin Petrova Kilisesi yakınında gömüldüğü belirtilmektedir.

Müslüman Čekovićler ise yaklaşık yirmi yıl önce Vever ve Devreč'ten gelmiştir. (5)

ČELI

1970 yılında Uroševac'tan gelmiş bir Arnavut ailesidir.

ČELIKOVIĆ AİLESİ

Müslüman Čelikovićlerin eski yurdu **Draga**'dır.

1912 yılında buradan bazı aileler Radohavac ve Vojiniće'ye, yakın dönemde ise Novi Pazar'a yerleşmiştir. (2)

Sayfa 151

ČENGIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı'ndan önce Novi Pazar'da iki Čengić ailesi yaşamaktaydı; ancak bugün bu eski ailelerden kimse kalmamıştır.

Yaklaşık yirmi yıl önce Sjenica'dan bir aile gelmiştir.

Bu aile Sjenica'ya 1882 yılında Hersek'ten gelmişti. (Müslümanlar)

ČELJELIJI

Rogozna'daki Čeljela'dan Varevo'ya, oradan da yakın dönemde Novi Pazar'a gelmişlerdir. (2) (Müslümanlar)

ČITLUČANI

Eski kökenleri **Nikšić**'e dayanmaktadır.

Yeni soyadlarını Ibar Kolašin'deki **Čitluk** köyünden almışlardır.

Maričić ailesinin bir kolunu oluşturdukları belirtilmektedir.

Yaklaşık on beş yıl önce Raška yakınlarındaki Beoce'den bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

ČIVIĆ AİLESİ

1878 yılında Travnik'ten iki Čivić ailesi Novi Pazar'a gelmiştir.

İlk olarak Čit Hanovi'ye yerleşmiş, daha sonra şehre geçmişlerdir.

Yakın zamanda bu ailelerden biri soyadını **Mehmedović** olarak değiştirmiştir. (Müslümanlar)

ČMANJČANI

Aleksandar Giljferding, XIX. yüzyılın ortalarında Ribariće yakınlarındaki Čmanjke'yi **"Arnavut evlerinin bulunduğu bir yerleşim"** olarak tanımlamaktadır.

Giljferding'in refakatçisinin Arnavutça bilmesi sayesinde bu köyde yiyecek temin edebildiği aktarılmaktadır.

Köy sakinleri arasında, **Arnavut Kuči soyundan geldiklerine ilişkin bir gelenek** bulunmaktadır.

Novi Pazar'daki sekiz Čmanjčani ailesinin eski yurdu Čmanjak'tır. Bunların çoğu XX. yüzyılın başlarında Rogitna üzerinden Novi Pazar'a gelmiştir. (8)

Bir Rustemović ailesi yaklaşık 1870 yılında Novi Pazar'a gelmiş; ancak onların torunları (4) bugün **Čmanjčani** soyadını taşımaktadır. (Müslümanlar)

ČOKOVIĆ AİLESİ

Bijelo Polje'deki Rasovo'dan **Čoko Kolašinac**, Čoković ailesinin atası olarak belirtilmektedir.

İki aile 1957 yılında Sjenica'dan Novi Pazar'a gelmiştir. Bunların Sjenica'ya gelişi ise 1940 yılında Bijelo Polje'den olmuştur.

Eski kökenleri **Kaljić** olarak verilmektedir. (Müslümanlar)

ČOKRLIJE

Čokrlije köyü Tomaševo (Šahoviće) yakınlarındadır ve 1924 yılına kadar Müslümanlar tarafından iskân edilmekteydi.

Buradaki ailelerin Novi Pazar yönüne göçü 1878 yılı kadar erken bir tarihte başlamıştır.

Rivayete göre Biševo yakınlarındaki bir mezra da onların adıyla **Čokrlije** olarak adlandırılmış ve buradan gelenler bu adı soyadı olarak benimsemiştir.

Novi Pazar'daki üç Čokrlije ailesi I. Dünya Savaşı sırasında Pokrvenik'ten gelmiştir. (Müslümanlar)

Sayfa 152

ČOLOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da hem Sırp hem de Müslüman Čolović aileleri bulunmaktadır ve bunların tamamı yaklaşık yirmi yıldır şehirde yaşamaktadır.

Sırp Čolovićler arasında Branovina, Deževa ve Prćenova'da yaşayanlar XIX. yüzyılda Karadağ'dan gelmiştir.

Erčege'de yaşayanlar ise yaklaşık 1876 yılında Hersek'ten gelmiştir. (7)

Müslüman Čolovićler Biševo'da —**Šehki Paşa Biševac** da bu gruptandır—, Besnik ve Detani'de yaşamaktadır.

Bunlar **İslamlaşmış Kuči** olarak belirtilmektedir.

Buradan beş aile Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Ražđaginja ve Sjenica'daki Müslüman Čolovićlerin ise İslamlaşmadan önce de **Čolović** soyadını taşıdıkları ve Karadağ'dan geldikleri düşünülmektedir.

ČORBIĆ AİLESİ

Čorbićler başlangıçta Petrova'da yaşamaktaydılar. Buraya XIX. yüzyılda Karadağ'dan gelmişlerdi.

Daha sonra Kuzmičevo'ya geçtiler.

Birçoğu 1882 yılında Toplica'ya göç etti.

1958 yılında Kovačevo'dan bir aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Sırplar)

ČUBROVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki iki Čubrović ailesi bu soyadını yaklaşık üç kuşaktır taşımaktadır.

Daha önce soyadları **Demirović** idi ve **Škrijelj** kökenliydiler.

Başlangıçta Tutin'deki Dobri Dub'da, daha sonra Novi Pazar yakınlarındaki Vojnić'te yaşamışlar; XX. yüzyılın başlarından itibaren de Novi Pazar şehrine yerleşmişlerdir. (Müslümanlar)

ČUKANOVIĆ AİLESİ

Čukanovićlerin eski adı **Čučić** idi.

XIX. yüzyılın ortalarında **Vasojevići bölgesinden** Sjenica'daki Rastogače'ye yerleşmişlerdir.

Bir aile 1959 yılından beri Novi Pazar'da yaşamaktadır. (Sırplar)

ČULJEVIĆ AİLESİ

Tutin yakınlarındaki Saš'ta Müslüman Čuljevićler bulunmaktadır.

Bunların XIX. yüzyılda **Brda'dan** buraya geldikleri belirtilmektedir (M. Lutovac, *Rožaje i Štavica*, s. 384).

İki aile yaklaşık on beş yıl önce Novi Pazar'a yerleşmiştir.

ČULJKOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık 1870 yılında Biševo'dan **İslamlaşmış Kuči kökenli Čuljkovićler** Novi Pazar'a gelmiştir.

Burada ayrıca **Biševci** adıyla da anılmışlardır. (3) (Müslümanlar)

Sayfa 153

ĆATOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar bölgesinde, dolayısıyla Novi Pazar şehrinde de bu soyadı taşıyan birden fazla aile bulunmaktadır; ancak bunlar şehre yaklaşık son yirmi yıl içinde yerleşmiştir.

İlk grup Rožaje'den gelmiş olup **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir. İkinci grup Sjenica'dan gelmiştir; bunlar Sjenica'nın eski yerleşik ailelerinden biri olup içlerinden bir paşa da çıkmıştır.

Biohane ve Raduša'dan (Tutin) gelenlerin eski yurdu ise Karadağ'daki Kolašin yakınlarındaki Gornja Štitarica'dır (M. Lutovac, *Rožaje i Štavica*, s. 389).

Bazı Ćatovićler Bać'tan (Rožaje) gelmiştir; bunların eski kökeni **Murići–Kelmendi/Klimenti** olarak verilmektedir. (20) (Müslümanlar)

ĆERIMANI

1912 yılına kadar Ćerimani ailesi Brnjica'da yaşamaktaydı. Daha sonra Egrete'ye göç etmişlerdir. Buradan bir aile 1949 yılında Novi Pazar'a gelmiştir.

Eski kökenleri **Vasojevići** olarak belirtilmektedir.

Sjenica'daki Ćerimani ve Zekićlerin iki erkek kardeşin soyundan geldiği; bunlardan birinin İslam'ı kabul ettiği aktarılmaktadır. Kaynak, bu son ifadeyi "Sırplar" kaydıyla vermektedir.

ĆIJEREPI

Novi Pazar'ın oldukça eski şehir ailelerinden biridir; şehirde XIX. yüzyılın ortalarından itibaren anılmaktadır.

Eski kökenleri **Škrijelj** olarak verilmektedir.

Çevre köylerde kendilerine ait çiftlikleri bulunmaktaydı. 1921 yılında Novi Pazarlı **Adem-ağa Ćijerep**, Vrsjenica'nın sahibi olarak zikredilmektedir. (2) (Müslümanlar)

ĆIRKOVIĆ AİLESİ

1964 yılında Raška yakınlarındaki Konjuhići'den bir Sırp ailesi gelmiştir.

İki aile Grubetići'den, ayrıca Krnja ve Žunjevići'den birer aile yerleşmiştir.

ĆIRIĆ AİLESİ

Yaklaşık otuz yıl önce Aranđelovac'tan bir Sırp ailesi gelmiştir.

ĆORIĆ AİLESİ

Ivangrad yakınlarındaki Danilovo'dan yakın zamanda bir Karadağlı aile yerleşmiştir.

ĆORIĆ AİLESİ

Aynı soyadı taşıyan Müslüman Ćorićlerden iki aile yakın zamanda Prijepolje yakınlarındaki Izvešta'dan gelmiştir. (2)

ĆOROVIĆ AİLESİ

Günümüzde Novi Pazar'da yaklaşık kırk Ćorović ailesi yaşamaktadır.

Bunların bir kısmı 1890'dan, diğerleri 1912 ve 1918'den itibaren şehrin sakinleridir; ancak en büyük göç 1945 sonrasında Lozna ve Ivanje'den (Bihor) gerçekleşmiştir.

Sayfa 154

Ćorovićler, Bihor'un eski ailelerinden biridir. Özellikle **köy aristokrasisine** mensup olmaları bakımından dikkat çekici oldukları belirtilmektedir; çünkü Loznica köyünde yaşamaktaydılar. Yazar bunu Yugoslav toprakları açısından sıra dışı kabul eder; zira Müslüman aristokrasinin genel olarak şehirlerde yaşadığını belirtir.

Aile, **Mehmed Kör Paşa'nın** soyundan gelmektedir. Mehmed Kör Paşa bir Osmanlı sipahisiydi. 1683–1699 savaşında Slavonya'daki sipahiliklerini kaybetmişti; merkezi Osijek'ti. Bunun karşılığında Bihor ve Pešter'de, daha önce Haydarpašić ve Pećli Mahmudbegovićlerin elinde bulunan bazı sipahilikler kendisine verilmiştir.

Yazar, Mehmed Kör Paşa'nın, 1667 yılında Bosna veziri olarak zikredilen **İslamlaşmış Ermeni Ćor Ali Paşa'nın oğlu olabileceği** varsayımının temelsiz olmadığını belirtmektedir.

Ćorović ailesi içinde bugün dahi, zayıflamış biçimde de olsa, **Ermeni kökenine ilişkin bir aile geleneğinin** korunduğu aktarılmaktadır.

Bey ailesi olarak Ćorovićler 1920 yılına kadar büyük itibara sahipti; ancak kaynakta, "belirgin hâkimiyet kurma eğilimleri nedeniyle başkalarının direnciyle karşılaştıkları" belirtilmektedir.

İki dünya savaşı arasındaki dönemde ciddi ölçüde yoksullaşmışlardır.

Sırp Ćorovićler ise Novi Pazar yakınlarındaki Alulović'te yaşamaktadır ve buraya 1809 yılında Piva'dan gelmişlerdir.

DABEZITI

Pešter'deki Braćak'ın bugünkü sakinleri Mulić ve Đozović aileleridir. Bunlar **İslamlaşmış Murići–Kelmendi/Klimenti** olarak tanımlanmaktadır.

Kelmendiler bu köye 1700 yılında yerleşmiştir. 1721 yılında burada beş ailede toplam 35 kişi bulunmaktaydı.

Braćak'tan göç oldukça erken başlamış, bazı aileler Novi Pazar'a II. Dünya Savaşı öncesinde ve sonrasında gelmiştir. (3)

1955 yılında Kovat'tan gelen aile de aynı kardeşlik/soy topluluğuna mensuptur.

Bir Đozović ailesi ise 1968 yılında Brodarevo'dan gelmiştir ve kendilerini **İslamlaşmış Drobnjaci** olarak kabul etmektedir.

ĐURČIĆ AİLESİ

XVIII. yüzyılın sonlarında Đurčićler Nikšić'ten gelerek Golija eteklerindeki Gradac'a yerleşmişlerdir.

Soyadlarının, **kürkçülük/dericilik mesleğinden** türediği belirtilmektedir.

I. Dünya Savaşı'ndan sonra bir Đurčić ailesi Delimeđe'ye, daha sonra Sopoćani'ye ve 1945'ten itibaren Novi Pazar'a yerleşmiştir. (1)

Popok'ta da Đurčićler bulunmaktadır. (Sırplar)

ĐURKIĆ AİLESİ

Kendilerini Novi Pazar'ın en eski ailelerinden biri olarak görürler ve bir Osmanlı subayı-sipahisinin soyundan geldiklerini söylerler.

Zamanla oldukça zenginleşmiş, Novi Pazar çevresinde sipahiliklere sahip olmuşlardır.

Daha önce farklı bir soyadı taşıdıkları; atalarından birinin büyük bir **ćurak** giymesi nedeniyle yeni soyadını aldıkları aktarılır.

İkinci bir rivayete göre ise soyadı **kürkçülük mesleğinden** türemiştir.

1967 yılında dört aile Türkiye'ye göç etmiş, fakat bunların üçü geri dönmüştür. (11) (Müslümanlar)

Sayfa 155

DABETIĆ AİLESİ

Dabetićler **Vasojevići'nin bir koludur**.

Dabetić–Rajović ailesinden bir hane 1950 yılında, bir başka aile ise biraz daha sonra yerleşmiştir. (Karadağlılar)

DABIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın başlarında Hersek'ten gelerek Baletin yakınlarındaki Rožac'a yerleşmişlerdir.

Bazıları buradan Deževa yakınlarındaki Buđins'e geçmiştir.

1946 yılından beri Novi Pazar'da Buđins'ten gelmiş bir aile yaşamaktadır. (Sırplar)

DACE

Özellikle Rožaje bölgesinde Dace soyadını taşıyan çok sayıda aile bulunmaktadır.

Eski kökenleri **Boške–Kelmendi/Klimenti** olarak belirtilmektedir.

Yaklaşık 1700 yılında ilk olarak Rožaje yakınlarındaki Ibarac'a yerleşmişlerdir; burası daha sonra Dace adıyla anılmıştır.

Rivayete göre soyadlarını, Katolik olarak ölen ve İslam'ı kabul etmeyi reddeden **Lek Daca**'dan almışlardır. Ölüm döşeğinde söylediği aktarılan söz şöyledir:

"Türk çoktur ama Lek Daca yoktur."

Onun soyundan gelenler daha sonra İslam'ı kabul etmiştir.

Murat Dace 1894 gibi erken bir tarihte Novi Pazar'a gelmiştir. Diğer aileler 1912'den itibaren yerleşmiş; 1920'ye gelindiğinde yaklaşık on aileye ulaşmışlardır.

Daha sonra çoğu göç etmiş ve günümüzde yalnızca iki aile kalmıştır. (Müslümanlar)

DANGALACI

Novi Pazar'da bu soyadı taşıyan üç aile bulunmaktadır.

Daha önceki kökenleri hakkında hiçbir şey bilmediklerini, ancak şehirde yaklaşık dört kuşaktır yaşadıklarını düşündüklerini belirtmektedirler. (Müslümanlar)

DAUTOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıldır Novi Pazar'da on kadar Dautović ailesi yaşamaktadır.

Bijelo Polje bölgesindeki Sutivan, Komaran, Ivanje ve Korita'dan gelmişlerdir.

Bu köylere daha önce Ravna Rijeka'dan gelmişlerdir ve kendilerini **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak kabul etmektedirler.

Lukavice'de de Dautovićler bulunmaktadır.

DIZDAREVIĆ AİLESİ

Godovo'nun Müslüman kesimi Dizdarevićler tarafından iskân edilmiştir.

Eski kökenleri Rasovo'daki **Begovićlere** dayanmaktadır. Rožaje'de **dizdar**, yani kale kumandanı ve muhafızı olarak görev yapmışlardır.

Rožaje'den Nokićler tarafından uzaklaştırılmış ve XIX. yüzyılda Godovo'ya yerleşmişlerdir.

XIX. yüzyılın sonlarında Novi Pazar ve Deževa'da da Dizdarevićler bulunmakta ve burada mülklere sahip olmaktaydılar.

Deževa'da, ilkokul yakınındaki Müslüman mezarlığında bazı Dizdarevićlere ait mezarlar korunmuştur. Kaynakta, bir nişanda **"Dizdarević Sulejman, 1865 yılında öldü"** yazdığı belirtilmektedir.

Bazı aileler II. Dünya Savaşı'ndan önce, bazıları ise savaş sonrasında gelmiştir.

1962 yılından itibaren önemli sayıda Dizdarević Türkiye'ye göç etmiştir. (Müslümanlar)

Sayfa 156

DEDEIĆ AİLESİ

Tutin yakınlarındaki Biohane'de yaşayan Dedeićler —buradan yakın zamanda iki aile Novi Pazar'a gelmiştir— eski kökenleri bakımından Rožaje yakınlarındaki Zakamenje'dendir.

Bunlar **İslamlaşmış Kuči** olarak belirtilmektedir (M. Lutovac, *Rožaje i Štavica*, s. 389).

DEDIĆ AİLESİ

Birkaç yıl önce Prokuplje'den bir aile yerleşmiştir.

Bu aile Prokuplje'ye 1882 yılında Ivangrad yakınlarındaki Polica'dan gelmiştir.

Eski kökenleri **Kuči** olarak verilmektedir. (Sırplar)

DEČKOVIĆ AİLESİ

Pešter'deki Rastenovići'nin bugünkü sakinleri **İslamlaşmış Kelmendilerin** soyundan gelmektedir.

1721 yılında burada 13 hanede toplam 75 kişi yaşamaktaydı.

Dečkovićler de onların soyundan olup 1950'den sonra Novi Pazar'a gelmiştir. (3)

DELIĆ AİLESİ

Rivayete göre **Delić, Grbović ve Crnovršani** aileleri, İslamlaşmış Karadağlı üç erkek kardeşin soyundan gelmektedir.

Günümüzde Novi Pazar'da yaklaşık on beş Delić ailesi bulunmaktadır.

Karadağ'dan oldukça erken bir dönemde geldikleri bilinmektedir.

Novi Pazar'da bu aileye ilişkin ilk kayıt 1809 yılına aittir. 1846 yılında ise Novi Pazarlı **Delić Derviš-ağa** zikredilmektedir.

Novi Pazarlı **Šaćir Delić**, Karadağlılara karşı yapılan savaşta başıbozuk olarak yer almış ve Morača Manastırı yakınlarında hayatını kaybetmiştir.

Novi Pazar Delićleri XIX. yüzyılın ilk on yılında, Osmanlı idaresinden Ibar vadisinin bir bölümü ile Kolašin çevresindeki köylerin vergi toplama hakkını kiralayarak büyük servet edinmiştir. (Müslümanlar)

DELIMEĐCI

Novi Pazar'daki yaklaşık on beş Delimeđac ailesinin çoğu 1919 yılında Delimeđe'den gelmiştir.

Delimeđe'de **Husić** soyadını taşıdıklarını ve Bosnalı muhacir olduklarını belirtmektedirler. (Müslümanlar)

DELJEVIĆ AİLESİ

1965 yılında Dunišići ve Duga Poljana'dan birer aile yerleşmiştir.

DEMČEVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı'ndan önce de Novi Pazar'da iki aile yaşamaktaydı.

Pešter'den geldiklerini belirtmektedirler. (Müslümanlar)

Sayfa 157

DEMIĆ AİLESİ

Demićlere Rožaje yakınlarındaki Ibarac'ta (**Kelmendi/Klimenti**), Princip ve Patkovo'da (**Hoti**) ve Draga'da rastlanmaktadır.

Draga'dakiler kendilerini **İslamlaşmış Kuči** olarak kabul etmektedir.

1960 yılından sonra Draga'dan sekiz aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

DEMIROVIĆ AİLESİ

Pešter'deki Potreba'dan birkaç aile gelmiştir.

Bunlar **Škrijelj** kökenlidir.

Bazıları daha sonra soyadlarını **Nurović** olarak değiştirmiştir.

Ribariće'de de Demirovićler bulunmaktadır; bunlar ise **Hoti** kökenlidir. (Müslümanlar)

DEMOVIĆ AİLESİ

Demovićler **Bosnalı muhacirlerdir**.

XIX. yüzyılın sonlarında Novi Pazar'a (1), Hrvatska'ya (2) ve Goduša'ya (1) yerleşmişlerdir. (Müslümanlar)

DERVIŠEVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki en eski Derviševićler 1878 yılında Nikšić'ten gelmiştir.

Diğerleri II. Dünya Savaşı'ndan sonra Janičare, Kruševo, Bijelo Polje yakınlarındaki Srbljani ve Ivangrad'dan gelmiştir. (Müslümanlar)

DERVIŠHALILOVIĆ AİLESİ

Kelmendi/Klimenti soyundan gelmektedirler ve Novi Pazar'ın eski şehir ailelerinden biridir; muhtemelen XIX. yüzyılın başlarından beri şehirde yaşamaktadırlar.

Soyadlarını, bir derviş tarikatına mensup olan **Derviş Halil**'den alırlar.

Onun soyundan gelenler günümüzde Novi Pazar'daki neredeyse tek derviş ailesi olarak tanımlanmaktadır.

Gazilar'daki **Đulbi Baba Türbesi'ni** kutsal bir emanet gibi korumakta ve şehirde Prištinska Caddesi'nde iki derviş tekkesinin bakımını sürdürmektedirler. (3) (Müslümanlar)

DERVIŠNUROVIĆ AİLESİ

Başlangıçta **Karaosmanović** soyadını taşıyorlardı.

Karanovac'tan (Kraljevo) Novi Pazar'a gelmişlerdir.

Yeni soyadlarını, 1830 yılında Eyüp Paşa Ferhatagić'in maiyetinde bulunan **Derviş Nur**'dan almışlardır.

1922 yılına kadar çevre köylerde çiftlikleri bulunmaktaydı. Bunlardan biri Izbice'deydi. Burada bugün de bir Dervišnurović ağasının yaptırdığı **Ağa Çeşmesi** bulunmaktadır. (4) (Müslümanlar)

DERVOVIĆ AİLESİ

Bijelo Polje'nin çok eski şehir ailelerinden biridir.

Kaynak, ailenin İstanbul'dan gelen ve **Hadžalija** adını taşıyan bir Osmanlı soylusunun soyundan geldiğini belirtmektedir.

Metinde geliş tarihi **1963** olarak yazılmıştır; bağlam bakımından bu tarihin sorunlu görünmesine rağmen kaynakta bu şekilde geçtiği için aynen korunmalıdır.

Bijelo Polje'de büyük itibar ve servet edinmişlerdir. Hakkında şu sözün söylendiği aktarılır:

"Lika'da kum tükenir ama Dervovićlerin altını tükenmez."

İki aile II. Dünya Savaşı'ndan önce Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Müslümanlar)

Sayfa 158

DESTANOVIĆ AİLESİ

Bugün mevcut üç Destanović ailesi yaklaşık on beş yıl önce Berekare'den gelmiştir.

Bunlar **İslamlaşmış Kuči** olarak belirtilmektedir.

Diğer Destanovićler Mojstir ve Delimeđe'den gelmiş olup ilk grupla akraba değildir. (Müslümanlar)

DESPOTOVIĆ AİLESİ

Gračac'tan yakın zamanda bir aile gelmiştir.

Eski kökenleri **Vasojevići** olarak belirtilmektedir.

Vračevo'daki Rosnićler ve Lopužnja'daki Glišovićlerle akrabadırlar. (Sırplar)

DESTOVIĆ AİLESİ

1960 yılından sonra Kamešnica'dan gelen Destovićler **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir. (5) (Müslümanlar)

DETANJCI

1912 yılında bazı Müslüman aileler Detane'den Türkiye'ye gitmek üzere yola çıkmış, ancak Novi Pazar yakınlarındaki Vojnić'te kalmıştır.

Burada soyadlarını geldikleri Tutin bölgesindeki **Detane** köyünden almışlardır.

Vojnić'ten iki aile yaklaşık yirmi yıl önce Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

DIBRANI

Novi Pazar'daki askerî kışla 1867 yılında **Debreli ustalar** tarafından inşa edilmiştir.

Bu ustalardan biri Novi Pazarlı bir kadınla evlenmiş ve günümüzde şehirde yaşayan iki aile onun soyundan gelmiştir. (Müslümanlar)

DINOVIĆ AİLESİ

İki Müslüman Dinović ailesi XIX. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da yaşamaktadır.

Sırp Dinovićler ise Grubetić'te bulunmaktadır.

DIMITRIJEVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılda Karadağ'dan gelmişlerdir; yazar muhtemelen **Drobnjaci** kökenli olduklarını belirtmektedir.

Dimitrijevićler Novi Pazar yakınlarındaki Netrb'e yerleşmiştir.

Buradan bir aile 1913 yılında Novi Pazar'a gelmiş; günümüzde sayıları üç aileye ulaşmıştır. (Sırplar)

DIŠIĆ AİLESİ

Vranovina'da sayıları oldukça fazla olan Dišićlerden bir aile 1970 yılında Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

Sayfa 159

DIŠOVIĆ AİLESİ

Sırp Dišovićler Grubetić, Žunjević ve Okolo'da yaşamaktadır.

Buradan üç aile yaklaşık on beş yıl önce Novi Pazar'a gelmiştir.

DIZDAREVIĆ AİLESİ

Bijelo Polje Dizdarevićleri, şehrin kale kumandanı ve muhafızı olan **dizdarın soyundan gelen eski bir şehir ailesidir**.

Bir Müslüman aile yaklaşık on beş yıl önce Novi Pazar'a gelmiştir.

Bir Sırp Dizdarević ailesi ise 1974 yılında Ibar üzerindeki Baljevac'tan yerleşmiştir.

DIVANEFENDIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki üç Divanefendić ailesi daha önceki kökenleri hakkında, XIX. yüzyılın ortalarından beri şehirde yaşadıklarını bilmeleri dışında herhangi bir bilgiye sahip değildir.

Soyadlarına bakılarak bir Osmanlı devlet görevlisinin soyundan gelmiş olabilecekleri düşünülmektedir:

divan = yönetim/meclis; efendi = saygın kişi/beyefendi.

(Müslümanlar)

DOVARDŽIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Bijelo Polje'den bir aile gelmiştir.

Bijelo Polje'de eski ve itibarlı bir şehir ailesi olarak kabul edilmektedirler. (Müslümanlar)

DOBRIĆ AİLESİ

Ibar Kolašin ve Rogozna'daki bazı köylerde —Brnjaci, Oklace ve Vranoviće— Dobrićler yaşamaktadır.

Eski kökenleri **Kuči** olarak verilmektedir.

1955'ten sonra bu köylerden üç aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

DOLIĆANI

Dolićaniler, **Nikča–Kelmendi/Klimenti** soyundan gelmektedir.

I. Dünya Savaşı'ndan sonra Novi Pazar'a geldiklerinde, geldikleri köyün adını soyadı olarak almışlardır. (7) (Müslümanlar)

DOLOVCI

Dolovo sakinlerinin büyük bölümü, XVIII. yüzyılın başında buraya yerleşen **Hoti Tega** soyundan gelmektedir.

Rivayete göre **Can Gega**, XIX. yüzyılın başlarında Katolikliği bırakarak İslam'ı kabul etmiş ve böylece bu topluluğun İslamlaşma süreci tamamlanmıştır.

M. Lutovac ise Dolovo'daki Halilović, Suljić ve Čolovićlerin **İslamlaşmış Kuči** olduklarını düşünmektedir.

Ayrıca 1878'den sonra köye Kolašinli Müslüman muhacirler de gelmiştir.

Dolovci aileleri hızlı biçimde çoğalmış ve erken tarihlerden itibaren dışarıya göç etmek zorunda kalmıştır.

Novi Pazar'a ilk gelenler XIX. yüzyılın başlarında gelmiş ve **Dolovac** soyadını almıştır.

Novi Pazar dışında Petrova, Janča ve Vrbnica'da da yaşamaktadırlar.

Novi Pazar'ın Živalić ailesine ait bir mülk olan **Crnče köyünün tamamı Dolovciler tarafından iskân edilmiştir**.

Bu köyler ile Novi Pazar'da toplam **150'den fazla Dolovac ailesi** bulunmaktadır. (Müslümanlar)

Sayfa 160

DRAGOJLOVIĆ AİLESİ

1960 sonrasında Dragojlovići'den bir Sırp ailesi yerleşmiştir.

DRAGIĆEVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Izbice'den üç aile gelmiştir. (3) (Sırplar)

DRAGOLOVČANI

Dragolovčani Müslümandır.

Pešter'deki Ramoševo'dan Pobrđe'ye yerleşmişlerdir.

DRAŽANI

Tutin yakınlarındaki Draga, 1455 tarihli kayıtlarda Klopotnik nahiyesi içinde zikredilmektedir.

O dönemdeki 48 sakininden bazılarının adları kaynakta şöyle verilmektedir: **Radoš, Oliver, Pop Vlač, Bojko, Vlakac, Ramul ve David**.

1689'dan sonra Draga boşalmış, daha sonra **Malësorlar**, muhtemelen özellikle Kelmendiler ve ayrıca Kuçiler tarafından yeniden iskân edilmiştir.

Yazar, bugünkü köy sakinlerini bu toplulukların torunları olarak değerlendirmektedir.

Draga'dan çok sayıda kişi Novi Pazar'a veya çevresine göç etmiştir.

Bazıları **Dražani** soyadını almış (12); diğerleri ise **Mudratić, Čolaković ve Veršić** soyadlarını taşımıştır.

En yoğun göç XIX. yüzyılın sonu ile XX. yüzyılın başında gerçekleşmiştir. (Müslümanlar)

DRAŽEVIĆANI

XX. yüzyılın başında Sjenica'daki Draževići'den bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

1958 yılında Türkiye'ye göç etmiş, ancak kısa süre sonra geri dönmüştür.

Eski kökenleri **Ljujić** olarak belirtilmektedir. (2) (Müslümanlar)

DRAMIĆANIN

Yakındaki Slatina'dan gelen iki Sırp ailesidir.

DRAŠKOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Svetozarevo, yakınlardaki Pešter ve Osoje'den birer Drašković ailesi gelmiştir. (Sırplar)

Sayfa 161

DREKOVIĆ AİLESİ

İslamlaşmış Kuči olarak, yaklaşık 150 yıl önce Rožaje yakınlarındaki Priokorje'den Ribariće yakınlarındaki Veseniće'ye gelmişlerdir.

Yaklaşık yirmi yıl önce birkaç Dreković ailesi Novi Pazar'a yerleşmiştir.

DREŠEVIĆ AİLESİ

Pešter'deki Glogovik'te 1718 yılında altı **Katolik Kelmendi/Klimenti ailesi**, toplam 72 kişi yaşamaktaydı.

Bugünkü Glogovik sakinleri, Dreševićler de dahil olmak üzere, bu ailelerin torunları olarak gösterilmektedir.

1941 yılında bir aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Müslümanlar)

DRNDARI

Birkaç yıl önce Bijelo Polje'den üç aile gelmiştir.

Bunların Bijelo Polje'ye daha önce Stožer'den geldikleri belirtilmektedir. (Müslümanlar)

DRMANITI

Yaklaşık on beş yıl önce Vranovina ve Ljubuda'dan birer aile gelmiştir. (2) (Sırplar)

DROBNJACI

Novi Pazar bölgesinde çok sayıda Drobnjak bulunmaktadır. Bunlar esas olarak XIX. yüzyılın ilk yarısında bölgeye gelmiş, ancak birçoğu daha sonra yeni soyadları almıştır.

Eski soyadlarını koruyanlar Pasji Potok, Triboš, Vračevo ve Trstenik'te (Odojeviće) yaşamaktadır.

Drobnjaci, hayvancılıkla uğraşan **katunların gelişmesiyle oluşmuş büyük bir kabile topluluğu** olarak tanımlanmaktadır.

Jireček onları 1354 yılında Durmitor'un sakinleri olarak zikretmektedir.

Bir halk rivayetine göre soyadlarının, Durmitor'dan sürdükleri Krivi topluluğuyla ilgili bir anlatıdan türediği belirtilmektedir.

Đoko Pejović, Novi Pazar bölgesindeki Drobnjakların 1812'den itibaren burada bulunduğunu yazar. O yıl 150'den fazla Drobnjak ailesinin Sırbistan yönüne hareket ettiği, bir bölümünün Stari Vlah ve Novi Pazar çevresindeki köylerde kaldığı belirtilmektedir.

Günümüzde Novi Pazar'da yirmiden fazla Drobnjak ailesi vardır. Bunların çoğu 1946'dan sonra Novi Pazar çevresindeki köylerden şehre gelmiştir. (Sırplar)

DRLJANI

Soyadlarını Karadağ'daki Kolašin yakınlarındaki Drlje köyünden alırlar.

Buradan **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak yaklaşık 1882 yılında Bijelo Polje bölgesine gelmişlerdir.

Bijelo Polje'den bir aile 1961 yılında Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Sayfa 162

DUDIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da yalnızca Sırp Dudićler yaşamaktadır. (2)

1932 ve 1958 yıllarında Kopaonik eteklerindeki Beljak'tan gelmişlerdir.

Beljak'a ise 1880 yılında Ibar Kolašin'den geldikleri belirtilmektedir.

Müslüman Dudićler Tutin yakınlarındaki Biohane'de yaşamaktadır. Buraya 1882 yılında Rožaje yakınlarındaki Njeguši'den gelmişlerdir.

Milisav Lutovac, Pešter'deki Dudićlerin **geç dönemde İslamlaştığını** düşünmektedir.

DUTOPOLJCI

Bunlar, 1700 yılında Duta Poljana'ya Katolik olarak yerleşen **Kelmendilerin soyundan** gelmektedir.

İbrahim Ljajić, 1880 yılında Duta Poljana'dan gelmiş; onun torunları Dutopoljci soyadını almıştır. Daha önce **Ljajić** soyadını taşıyorlardı.

Diğerleri 1900 yılında gelmiştir. (Müslümanlar)

DUKANJĐIĆ AİLESİ

Hadži Kalfa'ya göre Dukagjin, Peć, Plav, Đakovica, Leš ve Zadrimlje'yi kapsayan ayrı bir sancaktı.

Yaklaşık yirmi yıl öncesine kadar bu soyadı taşıyan bir Müslüman aile Meljane'de yaşamaktaydı.

Daha sonra Türkiye'ye göç etmiş, kısa süre içinde geri dönmüş ve Novi Pazar'a yerleşmiştir. (2)

DUKIĆ AİLESİ

Selanik cephesi gazisi **Dragutin Dukić'in**, Bogatić doğumlu torunları 1919 yılından beri Novi Pazar'da yaşamaktadır. (2)

Diğer Dukićler yaklaşık on yıl önce Boturovina'dan gelmiştir. (2)

DULJEVIĆ AİLESİ

Eski yurtları Pešter'deki Međurečje'dir.

1700 yılında buraya gelen **Kelmendilerin soyundan** gelmektedirler.

1716 yılında burada 13 ailede 99 kişi bulunduğu belirtilmektedir.

Yeni soyadlarını, 1809 yılında Karađorđe'ye karşı yapılan savaşlarda öne çıkan **Omer Dulja**'dan almışlardır.

Novi Pazar'da yaklaşık on beş aile bulunmaktadır.

Bazıları II. Dünya Savaşı'ndan önce, bazıları sonra gelmiştir. (Müslümanlar)

DUMITI

XIX. yüzyılın ortalarında Karadağ'daki Kolašin bölgesinden gelerek Gornje Goračiće'ye yerleşmişlerdir.

1958 yılında bir aile Marovica'ya (Sopoćani), 1974 yılında ise Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

DULJAJI

Kaynakta aktarılan aile rivayetine göre Lozna'lı **Beg Đorović'in bir çoban kadınla evlilik dışı bir çocuğu** olmuştur. Çocuk, anlaşma gereği ormanda doğmuş ve bir "duljaj" içine yerleştirilmiştir. Bey çocuğu alıp evine götürmüş ve büyütmüştür. Çocuk yetişip aile kurunca kendisine **Duljaj** soyadı verilmiştir.

Duljajlar başlangıçta Lozna yakınlarındaki Derača'da, Narovićlerin çiftçileri olarak yaşamaktaydılar.

Bir olayda Đorovićlere karşı çıktıkları için dağıtılmış ve Korita'daki Leposavići'ye yerleşmişlerdir. Bu yerleşimin daha sonra Duljaji adıyla anıldığı aktarılmaktadır.

Duljajlar çok kalabalık bir aile topluluğudur.

Kosova ve Bijelo Polje bölgesinde, Türkiye'ye göç edenler hariç tutulduğunda, yaklaşık **200 aile** bulundukları belirtilmektedir.

Savaşçı özellikleriyle tanındıkları ve öncü bayrağı taşıdıkları ifade edilir.

Sultan II. Mahmud'a karşı yaklaşık 1830'daki hareketlerde, akrabaları olarak belirtilen **Ganić ve Pešterli Hadrovićlerle** birlikte geniş ölçüde yer almışlardır.

Novi Pazar çevresindeki köylerde ve şehirde, özellikle 1912'den ve 1945'ten sonra, Duljaj soyundan çok sayıda aile bulunmaktadır.

Bazıları soyadlarını değiştirmiştir:

- Paralovo'da **Selmanović**
- Komin'de **Šaćirović**
- Novi Pazar'da **Mehmedović**

Toplam 35 aile belirtilmektedir. (Müslümanlar)

ĐURAKOVIĆ AİLESİ

1882 yılında bir Đuraković ailesi Foča'dan gelmiştir.

Diğer bir aile yaklaşık on beş yıl önce Ivangrad yakınlarındaki Trteza'dan yerleşmiştir.

Milisav Lutovac'a göre bu ikinci grup, Bratonožići'deki **İslamlaşmış Bukumiri** kökenlidir. (Müslümanlar)

ĐUROVIĆ AİLESİ

Goduša'daki (Bihor) Đurović ve Mujić ailelerinin, **Đuro ve Mujo adlı iki kardeşten** türediği aktarılmaktadır.

Bir görüşe göre bunlar **İslamlaşmış Drekalovićlerdir** ve oldukça erken dönemde İslam'ı kabul etmişlerdir.

Marko Miljanov, Slučak'ta **İslamlaşmış Kuči–Đurakovićlerden** söz eder.

R. Vešović ise Goduša'daki Đurakovićlerin **İslamlaşmış Vasojevići** olduğunu ve İslamlaşmadan önce de bu soyadını taşıdıklarını ileri sürmektedir.

Kaynak yazar, en kuvvetli ihtimal olarak bunların **İslamlaşmış Drekalovićler** olduğu görüşünü benimsemektedir; çünkü köyde bazı kişilerin onları hâlâ Drekalović adıyla andığını belirtmektedir.

Bir aile 1958 yılında Novi Pazar'a gelmiştir.

DŽAMBASANOVIĆ AİLESİ

Eski kökenleri **Drobnjaci** olarak verilmektedir.

1925 yılında Žabljak yakınlarındaki Tepša'dan gelmişlerdir. (2) (Sırplar)

DŽANFENDIĆ AİLESİ

Brunčevićlerle birlikte XIX. yüzyılın ortalarında Medun'dan gelmişlerdir.

Daha önce **Čađević** soyadını taşıyorlardı.

Yeni soyadlarını, 1890 yılında Novi Pazar belediyesinin reisi/başkanı olan **Džan Efendi**'den almışlardır.

Bunlar **İslamlaşmış Kuči** olarak belirtilmektedir.

Bazıları 1960 yılında Türkiye'ye göç etmiş, ancak daha sonra geri dönmüştür. (4)

Sayfa 163

DŽAKOVIĆ AİLESİ

Metohija'daki Đakovica'dan gelen bir kişi, Ribariće yakınlarındaki Dužnica'ya yerleşmiştir.

Burada günümüzde de **"Đakovske kolibe"** olarak anılan kulübelerin bulunduğu belirtilmektedir.

Onun soyundan gelenler Roginje, Vrapče, Mur ve Ribariće'ye yerleşmiştir.

Ribariće'de yaşayanlar **Sadović** soyadını almıştır.

Bir aile 1958 yılından beri Novi Pazar'da yaşamaktadır. (Müslümanlar)

DŽANKOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın sonlarında Sjenica'da oldukça kalabalık bir Müslüman Džanković ailesi bulunmaktaydı.

Buradan Bijelo Polje, Rožaje ve özellikle Türkiye'ye göç etmişlerdir.

Bu ailelerden biri 1912 yılında Rožaje'den Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Diğer Džankovićler ise 1947 sonrasında çevre köylerden gelmiştir:

Požega'dan (**Družinići**), Draževići ve Kamenica'dan (**Kelmendi/Klimenti**), Pržvina ve Smoluća'dan (**Šalje**). (Müslümanlar)

DŽANOVIĆ AİLESİ

1960 sonrasında Ravno Polje ve Brodarevo yakınlarındaki Zavinogrđe'den iki aile gelmiştir.

Bunlar **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak belirtilmektedir.

DŽAFOVIĆ AİLESİ

Bijelo Polje yakınlarındaki Sutjeska'dan yakın zamanda bir Müslüman aile gelmiştir.

DŽEMAILOVIĆ AİLESİ

Pešter'deki Leskova'dan yakın zamanda bir aile gelmiştir. (Müslümanlar)

DŽITALI

Sjenica'daki Trijebine ve Kamešnica'da yaşamaktaydılar.

Savaş sonrası dönemde buradan dağılmaya başlamış ve bazıları Novi Pazar'a gelmiştir. (3) (Müslümanlar)

DŽIDŽIĆ AİLESİ

Bunlar **İslamlaşmış Kuči** olup eski yurtları Nikšić'tir.

Diğer göçmenlerle birlikte 1878 yılında Novi Pazar'a gelmişlerdir. (3)

DŽODIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da birkaç Sırp Džodić ailesi bulunmaktadır.

Bir aile I. Dünya Savaşı'nın hemen ardından Bijelo Polje'den gelmiştir.

İki aile ise 1959 yılında Golija eteklerindeki Pljevlja'dan gelmiştir.

Bunların Pljevlja'ya XIX. yüzyılın başlarında Cetinje çevresinden geldikleri belirtilmektedir.

DŽOGOVIĆ AİLESİ

Lahale ve Žuren köylerinde yaşayan Džogovićler **İslamlaşmış Kuči** olarak belirtilmektedir.

Bioča'daki Bakijalarla akrabadırlar.

Žuren'den birçok aile Metohija'ya, bazıları ise Bijelo Polje ve Sjenica'ya göç etmiştir.

Yaklaşık yirmi yıl önce bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

DŽUVUROVIĆ AİLESİ

Eski kökenleri Hersek'e dayanmaktadır. (Müslümanlar)

1882 yılında Novi Pazar yakınlarındaki Trnava'ya yerleşmişlerdir.

1945 sonrasında buradan Novi Pazar'a gelmişlerdir. (12) (Müslümanlar)

DŽUDŽEVIĆ AİLESİ

Tutin yakınlarındaki Jablanica'da yaklaşık 15 Džudžević hanesi bulunmaktadır.

Kökenleri **Kelmendi/Klimenti** olarak verilmektedir (M. Lutovac).

Detvani ve Ostrina'da (Tutin) ve Rožaje yakınlarındaki Brće'de de yaşamaktadırlar.

Novi Pazar'da I. Dünya Savaşı öncesinde de Džudževićler vardı; ancak bunlar Türkiye'ye göç etmiştir.

Bugünkü iki aile II. Dünya Savaşı'ndan sonra gelmiştir. (Müslümanlar)

ĐAČIĆ AİLESİ

Đačićlerin ataları **Karapandžić–Drobnjaci** olarak Šavnik'ten Tomaševo'ya (Šahoviće) gelmiştir.

Buradan bir aile 1955 yılında Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Karadağlılar)

ĐAKOVCI

XIX. yüzyılın 1880'li yıllarından 1912'ye kadar Đakovica'dan Novi Pazar'a yaklaşık **kırk Arnavut ailesi** gelmiştir.

Büyük çoğunluğu **Đakovci** soyadını almış; yalnızca bazıları eski soyadlarını korumuştur:

Hadžiahmetović, Hajdaragić, Jahijagić, Komanović ve Zetrini.

Bunların önemli bir bölümü 1934 yılında Arnavutluk'a, bir kısmı da Türkiye'ye göç etmiştir. (9)

ĐEKIĆ AİLESİ

Đekićler Točilovo'dandır ve **Kelmendi/Klimenti kökenlidir**.

1912 yılına kadar **Bekaj** soyadını taşıyorlardı.

Yaklaşık on beş yıl önce Točilovo'dan ve Tutin yakınlarındaki Šaronje'den birer aile Novi Pazar'a gelmiştir. (2) (Müslümanlar)

Sayfa 164

ĐUROVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Pljevlja'dan bir aile yerleşmiştir. Đurovićlere Suvi Do, Bačva ve Lozna'da; Novi Pazar yakınlarında ise Vitoš'ta rastlanmaktadır. Bunlar **Kuči kökenli** olarak belirtilmektedir. (Karadağlılar ve Sırplar)

ELJOPIĆ AİLESİ

Točilovo'dan bir aile yerleşmiştir. Kökenleri **Kelmendi/Klimenti** olarak belirtilmektedir. (Müslümanlar)

ELJEZOVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Krn'dan iki aile yerleşmiştir. (Müslümanlar)

ELJESKOVIĆ AİLESİ

Ribariće'nin Eljeskovići mezrasının en eski sakinleri olduklarını düşünmektedirler.

Erkek soy hattı üzerinden **Hoti kökenli Bulićlerle akrabalık kurmaları nedeniyle**, yazar bunların büyük olasılıkla Hoti kökenli olduğunu değerlendirmektedir.

Bazıları soyadlarını daha sonra **Numanović** olarak değiştirmiştir.

Yaklaşık on beş yıldır bir aile Novi Pazar'da yaşamaktadır. (Müslümanlar)

ELJFITI

Bu Müslüman aile soyadını **Elfa Lučkaranin** adlı bir kadından almıştır.

Elfa genç yaşta dul kalmış ve oğlu Jusuf ile birlikte Novi Pazar'da **Halit Ağa Abdulahefendija'nın yanında çalışmıştır**. (4)

ELMAZBEGOVIĆ AİLESİ

Elmaz-beg Đorović, XIX. yüzyılın sonlarında Novi Pazar'da yaşamaktaydı ve Bijelo Polje'deki Ivanje'den gelmişti.

Onun soyundan gelenler adından hareketle yeni **Elmazbegović** soyadını benimsemiştir.

Pešter'de kendilerine ait bey mülkleri bulunmaktaydı. Sjenica yakınlarındaki **Raspočeate köyünün de onların mülkü olduğu** belirtilmektedir. (Müslümanlar)

ELJUPOVIĆ AİLESİ

İlk Eljupovićler 1931 yılında Sjenica yakınlarındaki Breza'dan gelmiştir.

Daha önce **Mujović** soyadını taşıyorlardı ve kendilerini **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak kabul etmektedirler. Brežani ve Zijadićlerle akraba oldukları belirtilmektedir.

İkinci grup yaklaşık on yıl önce Rasna'dan gelmiş olup **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir. (5)

Üçüncü grup ise Kožlje'den gelmiş ve **Hoti** kökenli olarak belirtilmiştir. (Müslümanlar)

EMINBEGOVIĆ AİLESİ

I. Dünya Savaşı'na kadar Eminbegovićler **Karabegović** soyadını taşıyorlardı.

Soyadı, Arap kökenli olduğu ve bir ceza sonucu görev yapmak üzere Novi Pazar'a gönderildiği aktarılan Osmanlı subayı **Kara-beg**den gelmektedir.

Veliko Groblje'de 1820 tarihli bir Karabegović mezar taşı bulunmaktadır.

Bununla birlikte aile, kendi geçmişinin çok daha eski olduğunu düşünmektedir.

Bir görüşe göre ailenin kurucusu Novi Pazar'a daha **XV. yüzyılda** gelmiştir. (Müslümanlar)

Sayfa 165

EMINOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Bobovik, Radohonja, Smoliće, Čašić Dolac ve Vučiniće'den yaklaşık on aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Müslümanlar)

EMRIĆ AİLESİ

Duga Poljana'dan iki aile gelmiştir. (Müslümanlar)

EMROVIĆ AİLESİ

Yakın zamana kadar Novi Pazar'daki bazı Emrović aileleri **Koničani** soyadını taşımaktaydı. Bunlar **Šalje** kökenli olarak belirtilmekte ve XIX. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da yaşamaktadır.

1930 yılında Vrbesići'den iki Emrović ailesi daha gelmiştir; kaynak bunları **Dolovi–Tetgići** ile ilişkilendirmektedir.

1971 yılında Kruševo'dan gelen bir aile ise **Hoti** kökenlidir. (Müslümanlar)

ERIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Gornji Milanovac yakınlarındaki Prčanj'dan bir Sırp ailesi gelmiştir.

EROVIĆ AİLESİ

Podža ve Korita'daki Erovićler, Rovca'dan gelen ve **geç dönemde İslamlaşmış Bulatovićlerdir**.

Podža'dan beş aile 1958 yılında Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Müslümanlar)

ETEMOVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Radohonja'dan iki aile gelmiştir.

Daha önce **Bašić** soyadını taşıyorlardı ve **Hoti** kökenlidirler.

Prčeva'da da Etemovićler bulunmaktadır. (Müslümanlar)

FAKIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Naboje'den bir, Peć'ten de bir aile gelmiştir. (Müslümanlar)

FAKOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi beş yıl önce Pešter'deki Bačica'dan beş Faković ailesi gelmiştir.

Eski kökenleri **Kelmendi/Klimenti** olarak belirtilmektedir.

Diğer Fakovićler Mojstir, Buče, Pošnja ve Bražokoranci'den gelmiştir. (Müslümanlar)

FAZLIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Lukare, Brševica ve Sjenica yakınlarındaki Trijebine'den yedi aile yerleşmiştir. (7) (Müslümanlar)

Sayfa 166

VEREKARCI

Birkaç aile, II. Dünya Savaşı'ndan önce geldikleri köyün adı nedeniyle **Verekarci** soyadını taşımaktadır.

Orada **Kurtović** soyadını taşıyorlardı ve **İslamlaşmış Kuči** olarak belirtilmektedirler. (3)

VERLECI

Verleciler Draga'dandır.

Birinci görüşe göre **İslamlaşmış Kelmendi/Klimenti**, ikinci görüşe göre ise **Kuči** kökenlidirler.

Draga'dan önce Velje Polje'ye, daha sonra Novi Pazar yakınlarındaki Rdačva'ya göç etmiş; I. Dünya Savaşı'ndan sonra da Novi Pazar şehrine yerleşmişlerdir. (15) (Müslümanlar)

VERKOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar yakınlarındaki Kovačevo'da Verkovićler yaşamaktadır.

XIX. yüzyılın ortalarında **Vasojevići bölgesinden** buraya gelmişlerdir. R. Vešović de Verkovićlerin Vasojevići kökenli olduğunu belirtmektedir.

Yaklaşık yirmi yıldır Novi Pazar'da da aileler bulunmaktadır. (2) (Sırplar)

VINOVIĆ AİLESİ

Kökenleri **Vasojevići** olarak belirtilmektedir.

Ivangrad'dan Rogozna'ya kadar farklı yerlerde yaşamaktadırlar.

Yaklaşık on beş yıl önce Ribariće'den bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

VOKIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki iki Vokić ailesinin atası 1921 yılında Ivanjica yakınlarındaki Kosijerica'dan Novi Pazar'a gelmiştir.

Aile Kosijerica'ya yaklaşık dört kuşak önce Karadağ'dan yerleşmişti. (Sırplar)

Kaynak ayrıca 1912 yılına kadar Točilovo'da yaşayan **Đokićlerden** söz etmektedir. Bunlar **İslamlaşmış Kelmendi/Klimenti** olup başlangıçta **Vokaj** soyadını taşıyorlardı.

Daha sonra soyadlarını değiştirmişler ve torunları II. Dünya Savaşı sonrasında Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Müslümanlar)

VOKOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar yakınlarındaki Đonović ve Stradovo'da Vokovićler yaşamaktadır.

Eski kökenleri **Kuči**'dir.

Yeni soyadlarını, XIX. yüzyılın ortalarında onları Kuči'den getiren **Voko** adlı atalarından almışlardır.

1918'den sonra Novi Pazar'a gelmişler; bazıları daha sonra soyadlarını **Profilović** olarak değiştirmiştir. (4) (Sırplar)

ĐORĐEVIĆ AİLESİ

İlk aile 1950 yılında Belgrad'dan (1), ikinci aile 1951 yılında Gornja Vlas'tan (Gadžin Han) (1), üçüncü aile ise 1955 yılında yakınlardaki Vojnić'ten (1) gelmiştir. (Sırplar)

Sayfa 167

VUDURIĆ AİLESİ

Eski yurtları Sinj'dir.

1947 yılında Banja Luka'dan Novi Pazar'a gelmişlerdir. (1) (Sırplar)

VUKIĆ AİLESİ

Sjenica çevresindeki köylerde hem Müslüman hem de Sırp Vukićler bulunmaktadır ve birbirlerini akraba kabul etmektedirler.

Müslüman Vukićler, Ivangrad yakınlarındaki Polica'dan gelen **İslamlaşmış Vukićlerdir** ve Prijeboje, Boguti ve Dubine (Sjenica) köylerinde yaşamaktadır.

Bazıları Vukić soyadını korurken diğerleri soyadını değiştirmiştir. Novi Pazar'da yaşayan **Rahićlerin** bir kısmı bu gruptandır.

Başka Vukić aileleri yakın zamanda Ivangrad yakınlarındaki Goražde ve Polica'dan gelmiştir.

Sırp Vukićler ise I. Dünya Savaşı'ndan sonra Novi Pazar'a yerleşmiştir. (1)

VULIČIĆ AİLESİ

Golija'daki Šaron'da Sırp Vuličićler bulunmaktadır.

1962'den beri bir aile Novi Pazar'da yaşamaktadır.

VULJOVIĆ AİLESİ

Rivayete göre Mojkovac'ta görev yapan bir Osmanlı subayı Karadağlı bir kadınla evlenmiş ve **Alikoviċ** soyundan gelenleri bırakmıştır.

Bunlar 1880 yılında Korita'daki Boljare'ye yerleşmiştir.

Budo Alikoviċ bir komitacıydı; 1905 yılında Boljare'den Novi Pazar'a kaçmış ve burada **Đutoviċ** soyunu bırakmıştır. (3) (Müslümanlar)

ĐURIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Šabac yakınlarındaki Dobrinja'dan bir aile; ayrıca yaklaşık otuz hanenin bulunduğu Prepula köyünden iki aile gelmiştir.

Prepula’dan gelenler eski kökenleri bakımından **Bjelopavlići** olarak belirtilmektedir. (Sırplar)

ĐURIČKOVIĆ AİLESİ

1927 yılında Titograd yakınlarındaki Zagrđe’den Rznić’e (Dečani) yerleşmişlerdir.

1958 yılında Rznić’ten bir aile Novi Pazar’a gelmiştir. (Karadağlılar)

ĐURKOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın başlarında Karadağ’dan Ibar Kolašin’e, buradan da Novi Pazar yakınlarındaki Popovići’ye yerleşmişlerdir.

Popovići’den üç aile I. Dünya Savaşı sonrasında Novi Pazar’a gelmiştir. (Sırplar)

Sayfa 168

Bu sayfadaki metin, yüklenen nüshada **164. sayfadaki Đurović–Eminbegović maddelerinin aynen tekrarıdır**. Kaynak sıralamasını korumak amacıyla aynı içerik yeniden verilmiştir.

ĐUROVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Pljevlja’dan bir aile gelmiştir. Đurovićlere Suvi Do, Bačva, Lozna ve Novi Pazar yakınlarındaki Vitoš’ta rastlanmaktadır. **Kuči kökenlidirler.** (Karadağlılar ve Sırplar)

ELJOPIĆ AİLESİ

Točilovo’dan bir aile gelmiştir. **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir. (Müslümanlar)

ELJEZOVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Krn’dan iki aile gelmiştir. (Müslümanlar)

ELJESKOVIĆ AİLESİ

Ribariće’ye bağlı Eljeskovići’nin en eski sakinleri olduklarını düşünmektedirler. Erkek soyundan Hoti Bulićlerle akrabalık kurmaları nedeniyle **muhtemelen Hoti** oldukları belirtilmektedir.

Bazıları soyadını Numanović olarak değiştirmiştir. Yaklaşık on beş yıldır bir aile Novi Pazar’da yaşamaktadır.

ELJFITI

Soyadlarını genç yaşta dul kalan ve oğlu Jusuf ile birlikte Halit Ağa Abdulahefendija'nın yanında çalışan **Elfa Lučkaranin**'den alırlar. (4)

ELMAZBEGOVIĆ AİLESİ

Elmaz-beg Đorović XIX. yüzyılın sonlarında Novi Pazar'da yaşamış, Bijelo Polje'deki Ivanje'den gelmiştir. Torunları onun adına dayanarak Elmazbegović soyadını almıştır.

Pešter'de bey mülklerine sahiptiler; Sjenica yakınlarındaki Raspočeate köyü de bunlara aitti.

ELJUPOVIĆ AİLESİ

İlk grup 1931'de Breza'dan gelmiş, daha önce Mujović soyadını taşımış ve kendilerini İslamlaşmış Karadağlılar olarak kabul etmiştir.

İkinci grup Rasna'dan gelip **Kelmendi/Klimenti**, üçüncü grup Kožlje'den gelip **Hoti** kökenli olarak belirtilmiştir.

EMINBEGOVIĆ AİLESİ

I. Dünya Savaşı'na kadar Karabegović soyadını taşımışlardır.

Soylarının, Arap kökenli Osmanlı subayı Kara-beg'e dayandığı aktarılır. 1820 tarihli bir Karabegović mezar taşı bulunmasına rağmen aile kendi geçmişinin daha eski olduğunu düşünmektedir; bir görüşe göre kurucu ata XV. yüzyılda Novi Pazar'a gelmiştir.

Sayfa 169

Bu sayfa da yüklenen metinde büyük ölçüde **165. sayfanın tekrarını** oluşturmaktadır.

EMINOVIĆ AİLESİ

Bobovik, Radohonja, Smoliće, Čašić Dolac ve Vučiniće'den yaklaşık on aile on beş yıl önce yerleşmiştir. (Müslümanlar)

EMRIĆ AİLESİ

Duga Poljana'dan iki aile gelmiştir. (Müslümanlar)

EMROVIĆ AİLESİ

Bazıları daha önce Koničani soyadını taşıyor ve **Šalje** kökenli sayılıyordu. 1930'da Vrbesići'den iki aile, 1971'de Kruševo'dan **Hoti kökenli** bir aile gelmiştir.

ERIĆ AİLESİ

Prčanj'dan bir Sırp ailesi yaklaşık on yıl önce gelmiştir.

EROVIĆ AİLESİ

Podža ve Korita'daki Erovićler Rovca'dan gelen **geç İslamlaşmış Bulatovićlerdir**.
Podža'dan beş aile 1958'de gelmiştir.

ETEMOVIĆ AİLESİ

Radohonja'dan iki aile gelmiştir. Önceden Bašić soyadını taşıyorlardı ve **Hoti** kökenlidirler.

FAKIĆ AİLESİ

Naboje ve Peć'ten birer aile yaklaşık yirmi yıl önce gelmiştir.

FAKOVIĆ AİLESİ

Bačica'dan gelen beş aile **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir. Diğerleri Mojstir, Buče, Pošnja ve Bražokoranci'den gelmiştir.

FAZLIĆ AİLESİ

Lukare, Brševica ve Trijebine'den yaklaşık on beş yıl önce yedi aile gelmiştir. (Müslümanlar)

Sayfa 170

FEHRATOVIĆ AİLESİ

1950 yılından itibaren Brezovica, Vučiniće, Murovac, Draževići, Vrbasići ve Hrvatska'dan toplam yedi aile gelmiştir.

Šutenovac'ta da bulunmaktadırlar. (Müslümanlar)

FEJZOVIĆ AİLESİ

İlk Fejzovićler XIX. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da yaşamaktadır; daha önceki kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler.

İkinci grup II. Dünya Savaşı'ndan sonra Gluhavica'dan gelmiştir. Bunlar **Škrijelj** kökenlidir. (Müslümanlar)

FEKOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar yakınlarındaki Bražikogrnci'den yaklaşık on sekiz yıl önce Novi Pazar'a gelmişlerdir.

Kendilerini **İslamlaşmış Prizrenliler** olarak kabul etmektedirler.

Diğerleri Rasno'dan (**Kelmendi/Klimenti**) ve Krn'dan gelmiştir. (Müslümanlar)

FERHATAGIĆ AİLESİ

Ferhat Ağa, 1706 yılında Novi Pazar'ın önde gelen yöneticilerinden biri olarak anılmaktadır.

1689'da Novi Pazar bölgesinden Müslüman ve Sırp nüfusun göç etmesinden sonra geniş toprak mülkleri edinmiştir.

Novi Pazar'ın en tanınmış feodal ailelerinden birinin kurucusudur.

Aile içinden şu önemli kişiler çıkmıştır:

Jahija-kapetan Ferhatagić (1730–1735);
Mehmed-beg Ferhatagić (1745);
İsmail Paşa Ferhatagić, "Priština Paşası ve Novi Pazar Kaptanı";
Kurd Paşa Ferhatagić;
ve 1836 yılında Novi Pazar'da öldürülen **Mehmed-beg Ferhatagić**.

Ailenin Novi Pazar'da konakları bulunmaktaydı.

Kaynak ayrıca Sloboda'da bir cami yaptırıldığını ve bunu **Eyüp Paşa Camii** olarak adlandırmaktadır.

Eyüp Paşa'nın ölümünden sonra Ferhatagić ailesinin Novi Pazar'daki varlığı giderek azalmıştır.

Çok sayıda aile üyesi Bosna'ya, bir kısmı Türkiye'ye göç etmiş; erkek soyundan yalnızca bir kişi kalmıştır. Kadın hattından ise **Smail-begovićler** devam etmektedir. (Müslümanlar)

FERHATOVIĆ AİLESİ

Plav bölgesinde de bu aileden kişiler bulunmaktadır.

Zamanla soyadındaki "h" sesi düşmüş ve **Feratović** olarak anılmaya başlamışlardır.

Yaklaşık on yıl önce üç aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

FERIZOVIĆ AİLESİ

Daha önce **Balote–Kelmendi/Klimenti** olarak bilinen ve sonradan Ferizović soyadını alan aileler Rožaje yakınlarındaki Vuča'da yaşamaktadır.

Vuča'dan beş aile gelmiştir.

Diğer grup yaklaşık yirmi yıl önce Bačica'dan gelmiş olup onlar da **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir. (Müslümanlar)

FETAHOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki bütün Fetahovićler 1945 sonrasında gelmiştir.

İlk grup Rožaje'den olup **Kuči** kökenlidir. (3)

İkinci grup Bistrica'dan gelmiştir (2) ve bir Osmanlı subayının soyundan geldiklerine inanırlar.

Üçüncü grup Maljevci'den gelmiştir; daha önce **Ramović–Ugljani–Kelmendi/Klimenti** olarak anılmışlardır.

Dördüncü grup Raševo'dan, beşinci grup Točilovo'dan gelmiştir; sonuncular **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir. (Müslümanlar)

Sayfa 171

FIJULJANI

Sjenica yakınlarındaki Fijulje köyü **İslamlaşmış Prizrenliler** tarafından iskân edilmiştir.

Buradan 1900 yılında Sjenica'ya gelenler **Fijuljani** soyadını almıştır.

Birçoğu Türkiye'ye, yaklaşık yirmi yıl önce de üç aile Novi Pazar'a göç etmiştir.

Leskova'dan gelen diğer Fijuljani aileleri (2) ise **Škrijelj** kökenlidir. (Müslümanlar)

FILIBARITI / FILIBARIĆI

Edirne doğumlu bir **Mustafa**, Bulgaristan'daki Filibe'de yedi yıl askerlik yaptıktan sonra XIX. yüzyılın ortalarında Novi Pazar'a gelmiştir.

Burada yerli bir kadınla evlenmiş ve torunları bugün **Filibarići** soyadını taşımaktadır. (2) (Müslümanlar)

FILIMONOVIĆ AİLESİ

1958 sonrasında Guberevo ve Ras'tan (Deževa) birer Sırp ailesi gelmiştir.

FILIPOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki en eski Filipovićler XIX. yüzyılın sonlarında yakındaki Kozarevo'dan gelmiştir.

Aile Kozarevo'ya daha önce Karadağ'dan yerleşmişti.

1955’ten sonra Dojinovići’den dört aile gelmiştir; burada daha önce **Veličković** soyadını taşımaktaydılar.

Dojinovići’ye Plav’dan, Plav’a ise Bijelo Polje’den geldikleri; XIX. yüzyıl ortalarına kadar ana yurtlarının Plav çevresi olduğu belirtilmektedir.

Slatina’dan iki aile, Postenje ve Popovača’dan birer aile de Novi Pazar’a gelmiştir. (Sırplar)

FORTIĆ AİLESİ

Nevesinje doğumlu **Salih Forti**, Stanoje Kovačević ile birlikte 1882 Hersek ayaklanmasının yöneticilerinden biri olarak belirtilmektedir.

Ayaklanmadan sonra Novi Pazar’a gelmiş ve Fortić soyunu bırakmıştır.

1968 yılında bazı aileler Türkiye’ye göç etmiş; Novi Pazar’da iki aile kalmıştır. (Müslümanlar)

FUĐALJKIĆ AİLESİ

Novi Pazar’daki dört Müslüman Fuđaljkić ailesi XX. yüzyılın başlarından beri şehirde yaşamaktadır.

Daha önceki kökenleri hakkında kesin bilgiye sahip değildirler.

Sayfa 172

GANEVIĆ AİLESİ

Pešter’deki Gujići’den yaklaşık yirmi yıl önce iki aile gelmiştir.

Kelmendi/Klimenti kökenlidirler. (Müslümanlar)

GANIĆ AİLESİ

1958’den beri Novi Pazar’da yaklaşık on Ganić ailesi yaşamaktadır.

Dördü Rožaje’den, diğerleri Sebečevo’dan gelmiştir.

Kaynak onları **İslamlaşmış Kuči** olarak tanımlamakta ve Rožaje’de XVIII. yüzyılın başlarından beri bulunduklarını belirtmektedir.

Aile geleneğine göre **Ilija Kuč**, Medun’dan Rožaje’ye gelmiş, burada İslam’ı kabul ederek **Alija** adını almıştır.

Rožaje'deki **Ganić, Fetahović, Bećiragić, Kardović ve Hadžić ailelerinin** onun soyundan geldiği aktarılmaktadır.

Rožaje'deki İslamlaşmış Kuči mezarlığında Ilija/Alija'ya ait olduğu söylenen mezarın korunduğu belirtilmektedir.

Bununla birlikte ikinci bir görüşe göre Ganićler, Zeta'daki Karadağ-kıyı bölgesi kökenli bir aile olup Osmanlılara karşı itaatsizlikleri nedeniyle Rožaje'ye göç etmişlerdir (A. Jovićević).

Ganićler Rožaje ve çevresinde, özellikle XIX. yüzyılın ilk yarısında oldukça önemli rol oynamış; Rožaje, Tutin ve Novi Pazar çevresindeki köylerde ağalık mülklerine sahip olmuşlardır. (Müslümanlar)

GAŠANI

Bazı Gašani aileleri XIX. yüzyılın ilk yarısında Kosova'dan Novi Pazar çevresine gelmiştir.

Bir kısmı soyadını değiştirmiş, bir kısmı başka yerlere göç etmiştir.

Sjenica'da birkaç aile ve yakın zamandan beri Novi Pazar'da iki aile bulunmaktadır. (Müslümanlar)

GAŠOVIĆ AİLESİ

Uroš Kuč yaklaşık altı kuşak önce Rogozna'daki Vranović'e yerleşmiştir.

Burada evlenmiş ve Gaša, Dimitrije, Radojko, Krsto ve Risto adlı oğulları olmuştur.

Bunlardan sırasıyla **Gašović, Dimitrijević, Radenjaković, Krstović ve Ristović** ailelerinin türediği aktarılmaktadır.

1968'den beri bir Gašović ailesi Novi Pazar'da yaşamaktadır. (Sırplar)

GEGIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da çok sayıda Gegić bulunmaktadır; ancak özellikle Dolovo'dakiler başta olmak üzere birçoğu soyadını değiştirmiştir.

Bazıları XIX. yüzyılın ortalarından beri, önemli bir kısmı ise II. Dünya Savaşı sonrasında Novi Pazar'dadır.

R. Vešović'e göre Gegićler **Malësor kökenlidir ve Hoti Gegalarına mensuptur**.

Sandžak'a XVIII. yüzyılın başlarında gelmişlerdir.

1912'ye kadar **Gegaj** soyadını taşıyorlardı.

En yoğun olarak Pešter'de bulunmaktadırlar. Kaynak, **Reževac'ta o tarihte hâlen Arnavutça konuşulduğunu** belirtmektedir.

İyi korunmuş aile geleneğine göre Hoti-Gega kökenli üç erkek kardeş **Raždaginja, Dolovo ve Reževiće** köylerine yerleşmiştir. (Müslümanlar)

GEMALJEVIĆ AİLESİ

Eski kökenleri **Perović** olarak verilmektedir.

XIX. yüzyılda Kolašin'den **Pajević** adıyla gelmiş ve Vala'ya yerleşmişlerdir.

Novi Pazar'da yaşayan üç aile yaklaşık yirmi yıl önce gelmiştir. (Sırplar)

Sayfa 173

GICIĆ AİLESİ

Ana yurtları Žabren'dir.

Buraya Braćak, Rasac ve Kamešnica'dan gelmişlerdir.

Kelmendi/Klimenti kökenlidirler.

Oldukça kalabalık bir kardeşliktir. Bazı aileler XIX. yüzyılda, diğerleri II. Dünya Savaşı sonrasında Novi Pazar'a gelmiştir. (15) (Müslümanlar)

GILIĆ AİLESİ

Gilićlerin **İslamlaşmış Bratonožići** olduğu ve İslamlaşmadan önce de aynı soyadını taşıdıkları düşünülmektedir.

XIX. yüzyılın ortalarında, yalnızca yaşadıkları yer olarak belirtilen Raždaginja'ya gelmişlerdir.

Buradan yaklaşık yirmi yıl önce Novi Pazar'a üç aile yerleşmiştir.

GLJEDOVIĆ AİLESİ

Müslüman Gljedovićlere Priboj ve yakın çevresinde, Prnjorci'ye ise Pljevlja çevresinde rastlanmaktadır.

Yaklaşık on yıl önce Priboj'dan iki Müslüman aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Kovačka Mahala'da da Gljedovićler bulunduğu belirtilmektedir.

GLIŠOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılda gelen **Vasojevići soyundan** oldukları belirtilmektedir.

Lopužnja'dan iki aile yaklaşık on yıl önce, Kosuriće'den bir aile ise 1962 yılında Novi Pazar'a gelmiştir.

Aile geleneğine göre Lopužnja'daki Glišovićler, Gračane'deki Despotovićler ve Vračevo'daki Rosićler, **üç Vasojevići kardeşin soyundan** gelmektedir. (Sırplar)

GLOĐOVIĆ AİLESİ

Başlangıçta Bele Vode'de yaşamaktaydılar.

Müslüman eşkıya Pobrić ile çıkan bir çatışma nedeniyle Kuzmičevo ve Golija eteklerindeki Vitoš'a göç etmişlerdir.

Daha eski kökenlerini kesin olarak bilmemekte, Karadağ'dan geldiklerini tahmin etmektedirler.

Bununla birlikte halk geleneğinde Glođovićlerin **"Latini", yani Katolik** oldukları anlatılmaktadır.

Yaklaşık dört kuşak önce **Mileta Glođić**, Prizren'deki ruhban okulunu bitirdiğinde köy halkının onu rahip olarak kabul etmediği; gerekçe olarak "Latin bir aile ve inançtan" gelmesinin gösterildiği aktarılmaktadır.

Eğer bu rivayet doğruysa yazar, Glođovićlerin **Ortodoksluğu kabul etmiş Kelmendilerin soyundan** gelebileceğini düşünmektedir.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra Vitoš ve Kuzmičevo'dan dört Glođović ailesi Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

GLOGIĆ AİLESİ

Müslüman Glogićler Zaguljače köyünden yakın zamanda gelmişlerdir. (4)

GLUHAČANINI

Gluhavica (Tutin), Roma ve Orta Çağ dönemlerinden kalma bir **demir madeni yerleşimi** olarak tanımlanmaktadır.

XVIII. yüzyılın başlarında köye **Škrijeljler** yerleşmiş; bugünkü köy sakinleri onların torunları olarak gösterilmiştir.

Gluhavica'dan daha erken tarihlerde Novi Pazar'a gelenler **Gluhačanin** soyadını almıştır.

Bu aileden bazı kişiler 1767 gibi erken bir tarihte Novi Pazar sakini olarak kaydedilmiştir. (5) (Müslümanlar)

Sayfa 174

GRAČANICE

II. Dünya Savaşı'ndan hemen önce Kosova'dan iki Arnavut ailesi gelmiş ve **Gračanice** soyadını taşımıştır.

GRAHOVCI

Rožaje yakınlarındaki Grahovo, **Murići–Kelmendi/Klimenti** tarafından iskân edilmiştir.

Buradan Novi Pazar'a gelen bazı aileler **Grahovci** soyadını almıştır.

1923'ten beri Prnoča'da da bulunmaktadırlar; ancak burada **Malazović** soyadını kullanmaktadırlar.

1950'ye kadar Tutin yakınlarındaki Velje Polje'de 11 Grahovci hanesi bulunurken, kaynak döneminde yalnızca iki hane kalmış, diğerleri Türkiye'ye göç etmiştir. (Müslümanlar)

GREBOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar ve çevre köylerde, özellikle Dobrije'de yaklaşık kırk Grebović ailesi yaşamaktadır.

Grebovićler Novi Pazar'da XIX. yüzyılın başlarında anılmaktadır.

Tarım Reformu Kanunu'na kadar Novi Pazar çevresindeki köylerde çiftlikleri vardı.

Aile geleneğine göre **Crnogorci ve Delićlerle akrabadırlar**. (Müslümanlar)

Sjenica bölgesinde Sırp Grebovićler de bulunmaktadır.

GREDIĆ AİLESİ

Karadağlı Gredićlerden bir aile 1948 yılında Nikšić'ten gelmiştir.

Müslüman Gredićler ise 1962 yılında Ivangrad'dan gelmiş; Ivangrad'a da daha önce Bistrica'dan yerleşmişlerdir.

Bijelo Polje yakınlarındaki Rasovo'da da yaşamaktadırlar.

Yaklaşık iki yıl önce Brodarevo yakınlarındaki Ivezići'den bir Müslüman aile daha gelmiştir.

GRIŠEVIĆ AİLESİ

XX. yüzyılın başlarından beri Novi Pazar'da bulunmakta ve yaklaşık on aileden oluşmaktadırlar.

Bir grup Bele Vode'den, diğer grup Ugao'dan gelmiştir.

Ugao'da **Čelić** soyadını taşıyorlardı ve **Kelmendi/Klimenti** kökenlidirler. (Müslümanlar)

GRLIĆ AİLESİ

Rožaje yakınlarındaki Paučina'dan yakın zamanda üç aile gelmiştir. (Müslümanlar)

GRLJEVIĆ AİLESİ

Bunlar gerçekte Paučina kökenli Grlićlerdir.

Yaklaşık otuz yıl önce Brbasići üzerinden Novi Pazar'a gelmişlerdir. (Paučinci) (Müslümanlar)

GRUDE

Grude, Arnavut kabilelerinden biri olarak tanımlanmaktadır.

1453 yılında Zeta hükümdarı Stevan Crnojević ile Venedik Cumhuriyeti arasındaki antlaşmada adları geçmektedir.

Yakın zamanda Gusinje'den bir aile gelmiştir.

Kaynak, **Romhusorini ve Šahmani** ailelerini Grude ile ilişkilendirmektedir.

Sayfa 175

GRAČANI

Novi Pazar'da daha XIX. yüzyılda Gračani ailelerinden söz edilmektedir.

Soyadlarını, geldikleri Pešter'deki **Grac** köyünden almışlardır.

Kökenleri **Škrijelj** olarak belirtilmektedir. (Müslümanlar)

GOBELIĆ AİLESİ

I. Dünya Savaşı sonrasında Sjenica yakınlarındaki Šumare'den bir Sırp Gobelić ailesi Novi Pazar'a gelmiştir.

Eski kökenleri **Rovčani** olup XIX. yüzyılda bölgeye yerleşmişlerdir.

GOJKOVIĆ AİLESİ

Eski yurtları Plav–Gusinje bölgesidir.

XIX. yüzyılın ilk yarısında buradan Golija'daki Brusnik ve Vojiće'ye, daha sonra Duga Poljana yakınlarındaki Polje'ye yerleşmişlerdir.

1950’den itibaren Poljana’dan iki aile Novi Pazar’a gelmiştir.

Kökenleri **Kuči** olarak belirtilmektedir. (Sırplar)

GOLOŠI

Aşağı Pešter’deki Noňje’de Gološ aileleri bulunmaktadır.

1882 yılında Hersek’ten buraya gelmişlerdir.

Buradan bir aile yaklaşık on beş yıl önce Novi Pazar’a yerleşmiştir. (Müslümanlar)

GOLUBOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıldır Novi Pazar’da birden fazla Golubović ailesi bulunmaktadır.

Bir grup Kolašin’den (Karadağ), ikinci grup Buče’den (**Vasojevići**), üçüncü grup Priboj yakınlarındaki Krnjata’dan gelmiştir.

Krnjata’dakiler daha önce Pljevlja yakınlarındaki Kruševica’dan gelmiştir. (Karadağlılar ve Sırplar)

GORUŽDIĆ AİLESİ

Eski kökenleri Jablanica’daki **Murići–Kelmendi/Klimenti** olarak belirtilmektedir.

Vrapče, Crniš ve Tutin’de yaşamaktadırlar; yaklaşık on beş yıldır Novi Pazar’da da bulunmaktadırlar.

GRACE

Sjenica’daki Duboka yakınlarında yaşayan Grace ailesi, atalarının sekiz kuşak önce Prokletije’deki Grac’tan geldiğine ilişkin bir gelenek korumaktadır.

Dujak’tan iki aile yaklaşık on beş yıl önce Novi Pazar’a gelmiştir. (Müslümanlar)

GRUDITILI

Eski kökenleri Bihać’tır.

XIX. yüzyılda oradan Podgorica’ya göç etmiş ve burada oldukça kalabalık hâle gelmişlerdir.

XX. yüzyılın başında Podgorica’dan bir aile Novi Pazar’a, yaklaşık yirmi yıl önce de Gusinje’den bir aile yerleşmiştir. (Müslümanlar)

GUBERINIĆ AİLESİ

Guberinićler **Vasojevići** kökenlidir.

Bazıları oldukça geç dönemde İslam'ı kabul etmiş ancak eski soyadlarını korumuştur; bunlar Bihor'daki Trubine'de yaşamaktadır.

XIX. yüzyılın başlarında Guberinićler Novi Pazar yakınlarındaki Lukorepno'ya, oradan da şehre geçmişlerdir.

Bir aile eski soyadını korumuş, diğer iki aile **Savić** soyadını almıştır. (Sırplar)

GUĐEVIĆ AİLESİ

Grab, Trnava ve Muhovo'da Guđevićler bulunmaktadır; XIX. yüzyılın ilk yarısından beri Novi Pazar'da da yaşamaktadırlar.

1843 yılında şehirde **Smajo Gučević** adlı bir kişi zikredilmektedir.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra çok sayıda aile gelmiştir.

GUDELJEVIĆ AİLESİ

Birinci görüşe göre Gudeljevićler **İslamlaşmış Karadağlılar** olup Grab'a Hisardžik'ten (Prijepolje) gelmişlerdir.

İkinci görüşe göre ise Ugao'daki **Ukić–Kelmendi/Klimenti** soyundandırlar. (Müslümanlar)

GURUDIJELJI

Novi Pazar'daki altı Gurudijelji ailesi soyadını, I. Dünya Savaşı'ndan önce geldikleri **Gurdijelj** köyünden almıştır.

Orada **Ukić** soyadını taşıyorlardı ve **Voklje–Kelmendi/Klimenti** kökenliydiler. (Müslümanlar)

GUSINJCI

Bihor ve Pešter'in bazı köylerinde Müslüman Gusinjci aileleri bulunmaktadır.

Buralara çoğunlukla **Hasan Hot** ile birlikte, yaklaşık 1831'de geldikleri belirtilmektedir.

Bununla birlikte Novi Pazar'da daha eski tarihlerde de Gusinjci bulunuyordu; 1767 kayıtlarında adlarına rastlanmaktadır.

Kaynak döneminde Novi Pazar'da yaşayan dört aile muhtemelen XIX. yüzyılın başında Gusinje'den gelmiştir.

Gusinje'de **Alijagić** soyadını taşıyorlardı. (Müslümanlar)

GVOZDENOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Deževa'daki Mitrova Reka'dan bir aile gelmiştir. (Sırplar)

Sayfa 176

HABIBOVIĆ AİLESİ

Soyadlarını birkaç kez değiştirmişlerdir; Habibović soyadı yaklaşık üç kuşaktır kullanılmaktadır.

Kovač'ta yaşamaktadırlar ve 1960 sonrasında buradan üç aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Eski kökenleri **Hoti** olarak belirtilmektedir.

Diğer aileler Okolje ve Goražde'den gelmiştir. (7) (Müslümanlar)

HAČKOVIĆ AİLESİ

Birkaç yıl önce Tutin'den bir aile gelmiştir.

Aile Tutin'e daha önce **Prnjica'dan**, buraya da Hoti kökenli olarak gelmiştir. (Müslümanlar)

HADŽERIĆ AİLESİ

Ana yurtları Ražđaginja'dır.

Buradan önce Sjenica'ya, yaklaşık on beş yıl önce de Novi Pazar'a gelmişlerdir. (3) (Müslümanlar)

HADŽIAHMETOVIĆ AİLESİ

İki dünya savaşı arasındaki dönemde Arnavutluk'taki Bihovica'dan bir aile gelmiştir.

HADŽIAVDIĆ AİLESİ

Bir Hadžiavdić ailesi soyunu bir Osmanlı subayına bağlamaktadır.

Kendi bilgilerine göre XVIII. yüzyıldan beri Novi Pazar'dadırlar.

Diğer aile 1946'da Prijepolje'den gelmiştir; Prijepolje'ye de 1922'de Nova Varoš'tan gelmişti. (Müslümanlar)

HADŽIBEGOVIĆ AİLESİ

Novi Pazarlı **Salih-beg Hadžibegović**, 1833 yılında Lopažnja Banja'da çiftliklere sahipti.

Onun soyundan yalnızca varissiz bir kişi kaldığı belirtilmektedir.

Bijelo Polje yakınlarındaki Bistrica'da 25 Hadžibegović ailesi bulunmaktadır.

Rivayete göre Bijelo Polje'deki **Hadžibegović, Hajrović ve Bajramovićler bir Osmanlı subayının soyundan** gelmektedir.

Kadın hattı üzerinden Prnjorci'deki Konatarlarla akrabalık kurmaktadırlar.

Bistrica'daki Hadžibegovićlerin **İslamlaşmış Kuči** olabilecekleri yönünde temelsiz sayılmayan bir görüşün bulunduğu belirtilmektedir.

Yaklaşık yirmi yıl önce Bistrica'dan bir aile, 1970 yılında Glotovac'tan başka bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

HADŽIBULIĆ AİLESİ

Bir rivayete göre bir Osmanlı subayı Prnjorlu bir kadınla evlenmiştir. Kadın İslam'ı kabul ettikten sonra hacca gitmiş ve **Hadži-bula** diye anılmış, torunları da Hadžibulić soyadını almıştır.

Yazar daha muhtemel olarak Hadžibulićlerin **İslamlaşmış Rovčani** kökenli olduklarını belirtmektedir.

Ana yurtları Karadağ'daki Kolašin yakınlarındaki **Trebaljevo**'dur.

Hasani ve Balićlerle akrabadırlar.

Metin burada sonraki sayfaya devam etmektedir.

Sayfa 177

Hadžibulić maddesinin devamı:

1878'den sonra Aşağı Kolašin Müslümanlarının en tanınmış önderlerinden biri **Zejnil Hadžibulić** idi.

XIX. yüzyılın sonlarında Kolašin'den dağılarak Brodarevo, Kolašin çevresi ve Suvi Do'ya göç etmişlerdir.

Bazıları I. Dünya Savaşı'ndan, bazıları II. Dünya Savaşı'ndan sonra, çoğunlukla Suvi Do'dan Novi Pazar'a gelmiştir. (15) (Müslümanlar)

HADŽIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da Hadžić soyadını taşıyan çok sayıda Müslüman aile bulunmaktadır.

Soyadı çoğunlukla geçmişte hacca gitmiş bir atadan kaynaklanmaktadır.

Büyük çoğunluğu II. Dünya Savaşı sonrasında gelmiştir:

Škrijelj'den (**Škrijelj**), Tutin yakınlarındaki Župa'dan (15), Gujići'den (**Kelmendi/Klimenti**), Naboje'den (**Kelmendi/Klimenti**) gelenler bulunmaktadır. Toplam 25 aile belirtilmektedir.

Rožaje'deki Hadžićler ise **İslamlaşmış Kuči** olarak tanımlanmaktadır.

HADŽIFEJZAGIĆ AİLESİ

Novi Pazar'ın eski şehir ailelerinden biridir.

1912 yılına kadar çevre köylerde ağalık mülklerine sahiptiler. (2)

Görünüşe göre XIX. yüzyılın ortalarında Postenje'den gelmişlerdir. (Müslümanlar)

HADŽIIBRAHIMOVIĆ AİLESİ

Rivayete göre **Hadži İbrahim**, Kosova Savaşı'ndan sonra Raška vadisine gelen ve bugünkü Novi Pazar'ın bulunduğu yerde konaklayan kırk Osmanlı askerinden biriydi.

Kaynak, onun torunlarının Novi Pazar'ın en eski, belki de **en eski şehir ailelerinden biri** olduğunu vurgular; çünkü Evliya Çelebi onlardan söz etmektedir.

Evliya Çelebi'ye göre **Hadži İbrahim Efendi**, Hersek ve Bosna'da köprüler, hanlar ve yollar inşa eden tanınmış bir yapı ustasıydı.

Onun döneminde Novi Pazar'da, sarayıyla birlikte **Hadži İbrahim Efendi Mahallesi** bulunmaktaydı. Burası günümüzdeki 7. Jul Caddesi olarak belirtilmektedir.

Burada Hadžiibrahimovićlere ait çok eski bir ev ile avlusunda Hadži İbrahim Efendi'ye atfedilen bir çeşmenin korunduğu aktarılmaktadır. (2)

Bazıları 1960 yılında Türkiye'ye göç etmiştir. (Müslümanlar)

HADŽIJAŠAREVIĆ AİLESİ

Eski bir şehir ailesidir ve geleneksel olarak **saatçilik** mesleğiyle uğraşmıştır.

Daha önceki kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler.

Üç aile kalmıştır; bunlardan ikisi artık yalnızca **Jašarević** soyadını kullanmaktadır. (Müslümanlar)

HADŽIKIĆ AİLESİ

1923'ten beri Novi Pazar'da bir aile yaşamaktadır; o yıl Sjenica'dan gelmişlerdir.

Aile geleneğine göre Sjenica'nın en eski üç şehir ailesinden biri sayılmaktadır.

Kaynakta **Abdulić, Kučić ve Hadžikićlerin üç kardeşin soyundan** geldiği aktarılmaktadır.

1920 yılında Kolašin'den gelmiş başka Hadžikićler de bulunmaktadır. (Müslümanlar)

Sayfa 178

HADŽIFEJZOVIĆ AİLESİ

Prijepolje yakınlarındaki Milošev Do, Hadžifejzovićlerin ana yurdudur ve burada günümüzde de oldukça kalabalıktırlar.

Burayı eski yurtları olarak kabul etmekte ve soylarını sekiz kuşak geriye kadar izleyebildiklerini belirtmektedirler.

Buradan çok sayıda aile Prijepolje ve Sjenica'ya göç etmiş; 1958 yılında Sjenica'dan dört aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

HADŽIMUJOVIĆ AİLESİ

Hadži Mujo, Bosanska Gračanica'dan gelmiştir.

1831 yılında **Husein-kapetan Gradaščević** ile birlikte Novi Pazar'a ulaşmıştır.

Husein-kapetan Kosova'dan çekilirken Hadži Mujo'yu Novi Pazar'da **mütesellim** olarak bırakmıştır.

Burada evlenmiş, bir oğlu olmuş ve torunları Hadžimujo'dan hareketle **Hadžimujović** soyadını almıştır.

Sarajevo yönüne kaçarken nizamiye askerleri Hadži Mujo'yu Prijepolje'de yakalayıp 1832 yılında idam etmiştir.

Torunlarının büyük bölümü Türkiye'ye göç etmiş, üç aile kalmıştır.

Başka Hadžimujovićler ise **Hoti kökenlidir** ve bu soyadı yaklaşık dört kuşaktır taşımaktadır. (Müslümanlar)

HADŽIMURATOVIĆ AİLESİ

Murat Vujadinović, XIX. yüzyılın sonlarında hacca gitmiş ve torunları bundan sonra **Hadžimuratović** soyadını almıştır. (2)

HADŽINUMANOVIĆ AİLESİ

Başlangıçta geldikleri Jablanica köyünden dolayı **Jablaničani** soyadını taşıyorlardı.

XIX. yüzyılda Novi Pazar'a geldikten sonra **Hadžinumanović** soyadını benimsemişlerdir.

Eski kökenleri **Murići–Kelmendi/Klimenti** olarak belirtilmektedir.

Üç aileden biri yakın dönemde yalnızca **Numanović** soyadını kullanmaya başlamıştır. (Müslümanlar)

HADŽIRUŠEVIĆ AİLESİ

Kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler ve XIX. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da yaşamaktadırlar. (3)

Novi Pazar Hadžiruševićlerinin Kosovska Mitrovica'da Türk akrabaları bulunduğu aktarılmaktadır.

Aile geleneğine göre kendileri de **Türk kökenlidir** ve XIX. yüzyıldan beri Novi Pazar'dadırlar.

HADŽITOMOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın başlarında Karadağ'dan gelen Toma'nın ailesi Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Toma burada askerlere et tedarik ederek önemli bir servet edinmiş ve daha sonra hacca gitmiştir.

Torunları onun adına dayanarak **Hadžitomaši** soyadını almıştır.

Yakın zamanda bu soyadını bırakıp **Radovanović** soyadını benimsemişlerdir. (2) (Sırplar)

Sayfa 179

HADŽIZEKOVIĆ AİLESİ

Hadži Zeko, XIX. yüzyılın sonlarında hacca gitmiş ve torunları onun adına dayanarak yeni soyadı almıştır. (3)

Bazıları yakın dönemde yalnızca **Zeković** soyadını kullanmaktadır. (Müslümanlar)

HADŽOVIĆ AİLESİ

1944 yılında Prijepolje'den bir aile gelmiştir.

Eski yurtları Vraneš'tir ve **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak belirtilmektedirler.

HAJDARAGIĆ AİLESİ

Yaklaşık 1880 yılında Vakovice'den gelmişlerdir.

Eski kökenleri **Šalje** olarak belirtilmektedir. (4) (Müslümanlar)

HAJDAROVIĆ AİLESİ

Bazı Hajdarovićler yakın zamanda Žadren'den gelmiştir.

Bunlar **Girići–Kelmendi/Klimenti** olarak belirtilmektedir. (3) (Müslümanlar)

HAJDARPAŠIĆ AİLESİ

Hajdarpašićler, Bihor'un en eski Müslüman feodal ailelerinden biri olarak değerlendirilmektedir.

Haydar Paşa, XV. yüzyılda Osmanlı hizmetinde bulunan Bosnalı bir kişi olarak zikredilmektedir.

Hajdarpašićlerin büyük olasılıkla onun soyundan geldiği; aile geleneğinin ise kurucu atayı Türk olarak kabul ettiği belirtilmektedir.

Haydar Paşa XV. yüzyılda sultandan **Bihor hasını** almış ve merkezi Radulić'te bulunmuştur.

II. Dünya Savaşı'na kadar burada onun camisi ve türbesinin korunduğu aktarılmaktadır.

II. Dünya Savaşı sonrasında Bihor'dan dört Hajdarpašić ailesi Novi Pazar'a gelmiştir.

Karabegović, Šehović ve Hasanbegovićlerle akraba oldukları belirtilmektedir. (Müslümanlar)

HAJRADINOVIĆ AİLESİ

Bosnalı muhacir olarak yaklaşık 1882 yılında Bagačiće köyüne yerleşmişlerdir.

Daha sonra Dubinje ve Sjenica'ya, 1964'ten itibaren de Novi Pazar'a gelmişlerdir. (2) (Müslümanlar)

HAJROVIĆ AİLESİ

Novi Pazar yakınlarındaki Vržeograc'ta Hajrovićler yaşamaktadır.

1930 yılına kadar **Marković** soyadını taşıyorlardı.

İslamlaşmış Karadağlılar olarak belirtilmektedirler. (3)

Diğer Hajrovićler Lukare yakınlarındaki Jež'den, yani **Radaljice** kolundan gelmiştir.

Sayfa 180

HAKIĆ AİLESİ

Pešter'deki Boroštica'dan **Hako Škrijelj**, yaklaşık 120 yıl önce Novi Pazar yakınlarındaki Požega'ya gelmiştir.

Torunları **Hakić** soyadını almıştır.

Bir aile 1954 yılında Novi Pazar'a yerleşmiştir. (2)

Prisek'ten gelen bir aile ise Bihorci grubuna mensup olup soyadını **kadın hattı üzerinden** almıştır. (Müslümanlar)

HALILAGIĆ AİLESİ

1943 yılında Priboj yakınlarındaki Krajinovići'den bir aile gelmiştir. (Müslümanlar)

HALILOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da birbirleriyle akraba olmayan çok sayıda Halilović ailesi bulunmaktadır.

Bazıları iki dünya savaşı arasındaki dönemde gelmiştir.

İlk grup Bijelo Polje yakınlarındaki Nedakusi'den, ikinci grup Ivangrad'daki Petinica'dan gelmiştir.

En büyük grup ise Tutin ve Novi Pazar belediyelerine bağlı köylerden gelmiştir.

Halilović soyadı çoğu grup için görece yenidir.

Örneğin yakınlardaki Kotkovo'dan gelen Halilovićler (3), kaynakta **Krasnići** kökenli olarak belirtilmektedir.

Toplam 44 aile kaydedilmiştir. (Müslümanlar)

HALKOVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Sjenica'daki Šare ve Budakovo'dan üç aile gelmiştir. (Müslümanlar)

HALITOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıldır Novi Pazar'da yaşamaktadırlar.

Kruševo ve Paljevo'dan gelmiş olup **Hoti** kökenlidirler. (Müslümanlar)

HAMZEDIĆ AİLESİ

Daha önceki kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler.

XIX. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da yaşamaktadırlar. (3) (Müslümanlar)

HAMIDOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki çok sayıda Hamidović ailesi II. Dünya Savaşı sonrasında gelmiştir.

Bunlar Ivangrad çevresi, Sjenica, Kolašin, Vučja Lokva, Trnava, Aliderovići, Janča (Dolozi) ve Kruševo'dan gelmiştir.

Toplam 40 aile kaydedilmiştir. (Müslümanlar)

HAMZIĆ AİLESİ

Sekiz yıl önce Rogozna'daki Vrban'dan üç Hamzić ailesi Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

Sayfa 181

HAKIĆ AİLESİ

Pešter'deki Boroštica'dan **Hako Škrijelj**, yaklaşık 120 yıl önce Novi Pazar yakınlarındaki Požega'ya yerleşmiştir. Onun soyundan gelenler **Hakić** soyadını almıştır.

Bir aile 1954 yılında Novi Pazar'a gelmiştir. (2)

Bihor kökenli başka bir Hakić ailesi ise soyadını **kadın hattı üzerinden** almıştır. (Müslümanlar)

HALILAGIĆ AİLESİ

1943 yılında Priboj yakınlarındaki Krajčinovići'den bir aile yerleşmiştir. (Müslümanlar)

HALILOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da Halilović soyadını taşıyan çok sayıda aile vardır; ancak bunlar birbirleriyle akraba değildir.

Bazıları iki dünya savaşı arasındaki dönemde gelmiştir. İlk grup Bijelo Polje yakınlarındaki Nedakusi'den, ikinci grup Ivangrad'daki Petnjica'dan, en büyük grup ise Tutin ve Novi Pazar belediyelerine bağlı köylerden gelmiştir.

Halilović soyadı çoğu aile için nispeten yenidir.

Örneğin yakınlardaki Hotkovo'dan gelen üç Halilović ailesi **Krasnići** kökenlidir. Kaynak toplam 44 aile kaydetmektedir. (Müslümanlar)

HALKOVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Sjenica'daki Šare ve Budakovac'tan üç aile gelmiştir. (Müslümanlar)

HALITOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıldır Novi Pazar'da yaşamaktadırlar.

Kruševo ve Paljevo'dan gelmiş olup **Hoti** kökenlidirler. (Müslümanlar)

HAMBELIĆ AİLESİ

Daha önceki kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler.

XIX. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da yaşamaktadırlar. (3) (Müslümanlar)

HAMIDOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki çok sayıda Hamidović ailesi II. Dünya Savaşı'ndan sonra gelmiştir.

Bunlar Ivangrad çevresi, Sjenica, Kominj, Vučja Lokva, Trnava, Aliverovići, Janča — Dolovci— ve Kruševo'dan gelmiştir.

Toplam 40 aile belirtilmektedir. (Müslümanlar)

HAMZIĆ AİLESİ

Yaklaşık sekiz yıl önce Rogozna'daki Brđani'den üç Hamzić ailesi yerleşmiştir. (Müslümanlar)

Sayfa 182

HANIĆ AİLESİ

1957 yılında Brodarevo yakınlarındaki Ravče Polje'den gelmişlerdir.

Kendilerini **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak kabul etmektedirler. (4)

HANJUŠE

Rivayete göre **Salih-beg**, Ramazan orucu tutmayı reddettiği için askerlikten çıkarılmış ve Novi Pazar yakınlarındaki Ložnje köyüne sığınmıştır.

Burada Hana adlı bir kadınla evlenmiştir. Kadına sevgi ifadesi olarak **Hanjuša** denildiği ve torunlarının bu adı soyadı olarak aldığı aktarılır.

Kaynak döneminde Ložnje'de 19, Požega'da iki, Novi Pazar'da ise üç Hanjuša hanesi bulunmaktaydı.

Bazıları 1962 yılında Türkiye'ye göç etmiştir.

İkinci bir rivayete göre ise Hanjušeler, kan davasından kaçmak amacıyla Peć civarından bu bölgeye sığınan bir Arnavut'un soyundan gelmektedir. (Müslümanlar)

HARČINOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın sonlarında Tuzla yakınlarındaki Gračanica'dan bir Ibrahimović ailesi Türkiye'ye göç etmek üzere yola çıkmış ve bir süre Novi Pazar'da kalmıştır.

Burada soyuldukları için Türkiye'ye devam edecek maddi imkân bulamamış ve Novi Pazar'da kalmışlardır.

Kaynak, aile reisinin çok öfkeli olmasıyla soyadı arasında bir bağlantı kurar. Önceleri **Hrčinović**, daha sonra **Harčinović** soyadını taşıdıkları belirtilmektedir. (1) (Müslümanlar)

HASANAGIĆ AİLESİ

Bijelo Polje yakınlarındaki Srnjevac'ta yaklaşık on Hasanagić ailesi bulunmaktadır.

Buraya Priboj'dan geldiklerini düşünmektedirler.

Yaklaşık on yıl önce buradan iki aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

HASANBEGOVIĆ AİLESİ

Geçmişte Novi Pazar'da daha fazla Hasanbegović bulunmaktaydı.

Bir grup Vraneš'ten gelmiş, ancak bunların önemli bölümü 1924 yılında Türkiye'ye göç etmiştir.

Bunlar **Mušovićlerle akraba** olup, aile geleneğine göre **İslamlaşmış Vraneš Joksimovićleri**dir.

İkinci grup Mokri Lug–Bistrica'dan gelmiştir ve **Hajdarpašićlerle akrabadır**.

Üçüncü grup Gacko'dandır ve 1882 Hersek ayaklanmasına katılan **Hamid Hasanbegović'in soyundan** gelmektedir. (Müslümanlar)

HASANOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıldır Novi Pazar'da birden fazla Hasanović ailesi bulunmaktadır.

Bunların tamamı çevredeki köylerden gelmiştir:

Tuhota'dan üç aile; daha önce Koniče'den gelenler **Šalje**; Vučja Lokva'dan gelenler muhtemelen **Kelmendi/Klimenti**; Paljevo'dan gelenler **Bulići–Hoti**; Đurđijel'den gelenler **Ukići–Voklje–Kelmendi/Klimenti**; Požega'dan gelenler ise **Koce** kökenlidir. (Müslümanlar)

Sayfa 183

HASIĆ AİLESİ

Bunlar **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak belirtilmektedir ve eski yurtları Kolašin yakınlarındaki Trebaljevo'dur.

Hadžibulićlerle akrabadırlar.

Yazar, bunların muhtemelen **İslamlaşmış Bulatovićler** olduğunu belirtmektedir.

1878 sonrasında Pešter'deki Naboje, Bjuče, Bukovica ve Škrijelje gibi köylere yerleşmişlerdir.

Birçoğu Türkiye'ye göç etmiştir.

Yaklaşık on beş yıl önce Novi Pazar'a gelmişlerdir. (Müslümanlar)

HASKOVIĆ AİLESİ

İslamlaşmış Kuči olarak XIX. yüzyılın sonlarında göç etmiş ve Bihor'daki Kostić, Jablanovo ve Bistrica'daki Špolje'ye yerleşmişlerdir.

I. Dünya Savaşı'nın hemen ardından bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

İki aile daha yakın zamanda Vržegrac'tan gelmiştir. (Müslümanlar)

HASURDŽIĆ AİLESİ

Başlangıçta **Mučić** soyadını taşıyorlardı.

Ticaretle uğraşmaları sonucunda XIX. yüzyılın sonlarında Hasurdžić soyadını benimsemişlerdir. (2) (Müslümanlar)

HAZIROVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı'nın hemen ardından Roginje'den bir aile gelmiştir.

Diğerleri Oraš'tan gelmiş olup **Zikići–İslamlaşmış Kuči** kökenlidir.

Paralovo, Kašalj ve Sebečevo'da da bu aileden kişiler vardır. (Müslümanlar)

HAZNADARI

Yaklaşık on yıl önce Prijepolje yakınlarındaki Gostun'dan bir aile gelmiştir.

Soyadının **hazna = hazine/kasa** kelimesiyle bağlantılı olduğu belirtilmektedir. (Müslümanlar)

HEJDITI

Brđani köyünün sakinleridir.

Yaklaşık yirmi yıldır Novi Pazar'da da iki aile bulunmaktadır. (Müslümanlar)

HENIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Bijelo Polje'den bir Müslüman aile gelmiştir.

HOĆANI

Kaynak açıkça bunların **Hoti** olduğunu belirtmektedir.

Oldukça eski bir şehir ailesidirler.

Kruševo'dan Novi Pazar'a gelmişlerdir; bazıları XIX. yüzyılın ilk yarısında şehirde bulunmaktaydı.

Demir Hoćanin, 1835 yılında Novi Pazar'da, Studenica bölgesindeki Kosurić'te bir tahıl ambarının sahibi olarak zikredilmektedir.

Çok sayıda Hoćanin Türkiye'ye göç etmiş, geriye dört aile kalmıştır. (Müslümanlar)

Sayfa 184

HODOVIĆ AİLESİ

1960 yılında Pripek'ten iki aile gelmiştir. Kaynak parantez içinde **Koti** ifadesini kullanmaktadır.

Diğerleri Kruševo ve Rastetavica'dan gelmiştir. (Müslümanlar)

HODŽIĆ AİLESİ

Müslümanlarda **Hodžić**, Sırplarda ise **Popović** soyadı tarihsel olarak prestijli kabul edilmekteydi; çünkü bu soyadları ailenin bir din görevlisinin —hoca veya papaz— soyundan geldiğine işaret etmekteydi.

Bu durum aileye yaşadığı yerde özel bir toplumsal otorite kazandırıyordu.

Bu nedenle, özellikle II. Dünya Savaşı sonrasında, Novi Pazar'da Hodžić soyadını taşıyan 50'den fazla aile bulunmaktadır.

En eski grup XIX. yüzyılın sonlarında Bihor'daki Trubine'den gelmiştir.

Diğer bir grup Godijevo'dandır.

Bazıları 1934 yılında Raška'daki Ratovica'dan gelmiştir; bu aileler Ratovica'ya 1882'de Kurutanija'dan gelmişti.

Bir grup 1920 yılında Delimeđe'den gelmiştir ve **Škrijelj** kökenlidir.

II. Dünya Savaşı sonrasında Draga, Grac, Berane/Ivangrad, Gusinje ve Prijepolje'den de Hodžić aileleri gelmiştir. (Müslümanlar)

HODŽONIĆ AİLESİ

Novi Pazar'ın eski Müslüman şehir ailelerinden biridir.

Yaklaşık 150 yıldan uzun süredir burada yaşadıklarını düşünmektedirler; ancak daha eski kökenleri konusunda kesin bilgiye sahip değildirler. (3)

HONIĆ AİLESİ

1944'teki kurtuluştan sonra Sjenica'dan birkaç Honić ailesi Novi Pazar'a gelmiştir.

Sjenica'da eski şehir ailelerinden biri sayılmaktadırlar. (Müslümanlar)

HOTI

Kaynak, Hotileri **Malësor kabilelerinden biri** olarak tanımlamaktadır.

XVIII. yüzyılın başlarında Novi Pazar Sancağı'ndaki çok sayıda köye yerleşmişlerdir.

Torunları kaynak döneminde şu köylerde yaşamaktaydı:

Bujković, Špiljani, Mališure, Setičić, Pripač, Dubovo, Kovač, Paljevo, Ribariće, Bukovik, Ražđaginja ve Suvi Do.

Başlangıçta Katolik oldukları, daha sonra tamamının İslamlaştığı belirtilmektedir.

Birçoğu soyadını değiştirmiş, önemli bir kısmı ise Hoti adını korumuştur.

Kaynak ayrıca Malësor Hotilerinden ayrı olarak sözde **Kolašin Hotileri**nden söz eder. Bunlar 1878 sonrasında Karadağ'daki Kolašin'den Sandžak'a gelen ailelerdir.

Novi Pazar'da Hoti kökenli çok sayıda aile bulunmaktadır; ancak soyadını değiştirmiş olanların sayısı Hoti soyadını koruyanlardan daha fazladır. (Müslümanlar)

HRNJACI

Eski kökenleri Hersek'tir.

Yaklaşık 1882 yılında önce Novi Pazar yakınlarındaki Trnava'ya, daha sonra bazıları Lozna'ya geçmiş; 1919 yılında Lozna'dan Novi Pazar'a iki aile gelmiştir. (Müslümanlar)

Sayfa 185

HRVATANI

Lešak yakınlarındaki Hrvati/Hrvatani köyü, 1912 yılına kadar büyük ölçüde şu Müslüman aileler tarafından iskân edilmekteydi:

Bahtijarević, Đerekari, Huseinović, Duburi, Hamidović ve Islamović.

1912'den itibaren çok sayıda aile buradan Novi Pazar'a göç etmiş ve **Hrvatani** soyadını almıştır.

Daha erken gelenler Hrvatani soyadını kullanırken, II. Dünya Savaşı sonrasında gelenlerin çoğu eski soyadlarını korumuştur. (Müslümanlar)

HUBANTIĆ AİLESİ

Sjenica'nın çok eski şehir ailelerinden biri olarak tanımlanmaktadır.

Eski kökenleri **Kelmendi/Klimenti**dir.

Bijelo Polje'de de bulunurlar; 1956'dan beri Novi Pazar'da bir aile yaşamaktadır. (Müslümanlar)

HUBIĆ AİLESİ

İki Müslüman Hubić ailesi XX. yüzyılın başından beri Novi Pazar'da yaşamaktadır.

Kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler.

HULOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık 150 yıl önce Klopot ve Poprenjak'tan gelmişlerdir.

Eski kökenleri **Šalje** olarak belirtilmektedir. (6)

1912'ye kadar Tutin yakınlarındaki Ostrovica onların ağalık mülküydü. (Müslümanlar)

HUJEVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki iki Hujević ailesi, 1910 yılında Rožaje'den gelen **Ilija Kuč** adlı kişinin soyundan gelmektedir.

Kaynağa göre öfkeli mizacından dolayı kendisine verilen bir lakap, torunlarının Hujević soyadını almasına neden olmuştur. (Müslümanlar)

HUKOVIĆ AİLESİ

Dört Müslüman Huković ailesi XX. yüzyılın başından beri Novi Pazar'da yaşamaktadır.

Kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler.

HUSEINOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Čatnja Dol ve Roginje'den birer aile gelmiştir. (Müslümanlar)

HUSKOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın başlarında Karadağ'daki Kolašin'den gelerek Novi Pazar yakınlarındaki Slatina'ya yerleşmişlerdir.

1880 sonrasında Türkiye'ye göç etmişler, ancak bir aile Novi Pazar'da kalmıştır.

İkinci Hasković/Husković ailesi Lešak yakınlarındaki Hrvatani'den gelmiştir. (Müslümanlar)

Sayfa 186

HUSOVIĆ AİLESİ

Husovićler Novi Pazar'ın savaş sonrası sakinleridir.

Altı aile Patkovo'dan gelmiş olup **Hoti** kökenlidir.

Dört aile Rožaje yakınlarındaki Paučina'dan gelmiştir; bunların muhtemelen **İslamlaşmış Kuči** oldukları belirtilmektedir.

M. Lutovac ise Paučina'daki Husovićlerin **Gashi kabilesinden** olduklarını ve Đakovica çevresinden Paučina'ya geldiklerini belirtmektedir.

Đerekari ve Konjic'te de Husovićler bulunmaktadır. (Müslümanlar)

IBRAGIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Priboj yakınlarındaki Kašiol'dan bir aile gelmiştir. (Müslümanlar)

IBRAHIMI

Kosovska Mitrovica ve Dragaš yakınlarındaki Radeš'ten gelmişlerdir. (4) (Arnavutlar)

IBRAHIMOVIĆ AİLESİ

Napče'deki Ibrahimovićler son yüz yıl içinde soyadlarını dört kez değiştirmiştir:

Škrijelj → Demirović → Osmanović → Ibrahimović.

1935 yılında buradan üç aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Yaklaşık yirmi yıl önce gelen diğer Ibrahimovićler Injatievo/Dolovići, Ribariće, Vukoplaze, Napče, Menići, Leča, Crska ve Vrbasići gibi yerleşimlerden gelmiştir. (Müslümanlar)

IBRIŠINBEGOVIĆ AİLESİ

1969 yılında Bijeljina yakınlarındaki Janja'dan bir aile gelmiştir. (Müslümanlar)

IBROVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki bütün Ibrovićler yaklaşık on beş yıl önce Međugorje, Bukovica, Vruci ve Mojstir'den gelmiştir. (8) (Müslümanlar)

IDRIZOVIĆ AİLESİ

Bazı Idrizovićler 1913 yılında Pešter'deki Rapoševo'dan Novi Pazar'a gelmiştir.

Rapoševo'da daha önce **Rugovci** soyadını taşıyorlardı. (2)

İkinci grup II. Dünya Savaşı sırasında Vučja Lokva'dan gelmiştir.

Savaş sonrasında Bijelo Polje'den gelenler **İslamlaşmış Đuraškovićler**, Bistrica yakınlarındaki Vlah'tan gelenler ise ayrı bir gruptur. (Müslümanlar)

IKIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Požega yakınlarındaki Petrova'dan iki Müslüman aile gelmiştir.

Sayfa 187

JAKOVIĆ AİLESİ

Bosnalı muhacir olup yaklaşık 1878 yılında gelmişlerdir. (2)

Diğer Jakovićler kaynakta **Džati** olarak tanımlanmaktadır. (Müslümanlar)

Kovačka Mahala'da da Jakovićler bulunmaktadır.

JELIĆ AİLESİ

1945’ten beri Novi Pazar’da birkaç Jelić ailesi yaşamaktadır.

Bunların bir kısmı Sebečevo’dan, Sebečevo’ya ise Rogna’dan gelmiştir.

Oradaki akrabaları Nešović ve Pavlovićlerdir.

Diğerleri Suvi Do’dan gelmiş olup **Kuči** kökenlidir.

Ibanje’deki Obradovićler ve Müslüman Rebronja aileleriyle akrabalık ilişkisi kurmaktadırlar. (5) (Sırplar)

IMAMOVIĆ AİLESİ

Aile geleneğine göre Novi Pazar Imamovićleri, XVI. yüzyılda Kanuni Sultan Süleyman’ın Viyana seferine katılan bir Osmanlı imamının soyundan gelmektedir.

Bu imamın Bijeljina’da kaldığı, burada bir cami inşa ettiği ve daha sonra Novi Pazar’a geldiği aktarılmaktadır.

Kaynağa göre kesin olan husus, Imamovićlerin Novi Pazar’ın çok eski ve itibarlı şehir ailelerinden biri olduğudur.

Bugünkü Jablanička Caddesi’nin çok eskiden **Müftü Sokağı** olarak adlandırıldığı; bu adın Müftü Imamović’ten geldiği belirtilmektedir.

1912 yılına kadar Novi Pazar’da 15 Imamović ailesi bulunmaktaydı.

O tarihte birçok aile Türkiye’ye göç etmiş ve şehirde beş aile kalmıştır. (Müslümanlar)

ISAKI

1952 yılında Dragaš yakınlarındaki Radeš’ten bir aile gelmiştir. (Arnavutlar)

ISLAMOVIĆ AİLESİ

1918 yılında Bijelo Polje yakınlarındaki Bistrica’dan Islamovićler gelmiştir.

Kendilerini **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak kabul etmektedirler.

Savaş sonrası dönemde Crndalići’den bir aile gelmiş olup bunlar **İslamlaşmış Rovčani** olarak belirtilmektedir.

Daha sonra Kučjevići, Paralovo, Paljevo, Leposavić yakınlarındaki Kalin, Janičare, Klečevići, Radeš ve Bukovica’dan da aileler gelmiştir. (Müslümanlar)

ISOVIĆ AİLESİ

Bajevica, Slatina, Sjenica yakınlarındaki Kačapor ve Bijelo Polje yakınlarındaki Papić Polje’de birçok Isović ailesi bulunmaktadır.

Novi Pazar'da yalnızca bir aile XX. yüzyılın başından beri yaşamaktadır; diğer yedi aile 1950 sonrasında gelmiştir. (Müslümanlar)

IVANKOVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı öncesinde Trijebine'den bir aile Rožaje yakınlarındaki Bukušica'ya gelmiş; 1941 yılında buradan Novi Pazar'a yerleşmiştir. (1) (Sırplar)

Sayfa 188

IVANOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki bütün Ivanovićler yaklaşık yirmi yıl önce Ivangrad, Piloret ve Golija'daki Koritnik'ten gelmiştir. (4) (Sırplar)

IVKOVIĆ AİLESİ

İki Ivković kardeş I. Dünya Savaşı'ndan sonra Raška'dan Novi Pazar'a gelmiştir.

Aile Raška'ya daha önce Doğu Sırbistan'dan yerleşmişti.

Ranko Ivković, 1929 yılında Novi Pazar'ın ilk elektrik santralini, ardından elektrikli değirmeni kurarak şehrin sanayileşmesinin öncülerinden biri olmuştur. (1) (Sırplar)

IZBEROVIĆ AİLESİ

1857 yılında Tuzinje'den altı Izberović ailesi gelmiştir.

Tuzinje'ye daha önce Ribariće'den gelmişlerdir.

Aile geleneğine göre bunlar **İslamlaşmış Vasojevići**dir.

Diğer Izberovićler Vučja Lokva'dan gelmiş olup **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir. (Müslümanlar)

JABLANIČANI

Rožaje yakınlarındaki Jablanica'da **Kelmendi soyundan gelen Omerović, Deničani ve Selmanovićler** yaşamaktadır.

M. Lutovac, bunların yakın zamana kadar Arnavutça konuştuklarını belirtmektedir.

Novi Pazar'daki Jablaničanilerin bu köyden, bazıları doğrudan, bazıları ise Brnjica üzerinden çok eski tarihlerde gelmiş olmaları muhtemeldir.

Hamid Jablaničanin, 1846 yılında Novi Pazar'da tüccar olarak zikredilmektedir. (3) (Müslümanlar)

JAPOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın ortalarında Karadağ'dan **Matojević** adıyla gelerek Ljuvac, Tušilka ve Popovići'ye yerleşmişlerdir.

Janja ve Velo Matojević'ten itibaren, 1912'den sonra Ljuvac ve Tušilka'daki aileler **Japović**, Guberevo'dakiler ise **Veljović** soyadını almıştır.

Popovići'deki Matojevićler soyadlarını değiştirmemiştir.

1967'den beri Novi Pazar'da üç Japović ailesi yaşamaktadır. (Sırplar)

JAHILAGIĆ AİLESİ

Jahija Ağa, Arnavut kökenli olup XIX. yüzyılın sonlarında Bihorica'dan Novi Pazar'a gelmiştir.

Torunları Jahilagić soyadını almıştır.

1935 yılında bir aile İşkodra'ya göç etmiş, Novi Pazar'da iki aile kalmıştır.

Başka bir Jahilagić ailesi 1958 yılında Bijelo Polje yakınlarındaki Gricarice'den gelmiştir. (Müslümanlar)

JAHOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Sjenica yakınlarındaki Breza'dan birkaç Jahović ailesi gelmiştir.

Büyük olasılıkla **Murići** kökenlidirler ve buradaki Zijadićlerle akrabadırlar.

Diğer iki aile Mur ve Bele Vode'den gelmiştir. (Müslümanlar)

Sayfa 189

JAKOVLJEVIĆ AİLESİ

1965 yılında Golija eteklerindeki Pašina'dan iki aile gelmiştir.

Diğerleri Žvanjići ve Spitanje'den gelmiştir. Toplam dört aile belirtilmektedir. (Sırplar)

JAKŠIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın ortalarından beri Novi Pazar'da yaşamaktadırlar.

Kaynağa göre 1912'ye kadar **çiftlikleri ve bu çiftliklerde çalışan köylüleri bulunan tek Sırp Novi Pazar ailesi** Jakšićlerdi.

Muhtemelen Ibar Kolašin'den gelmişlerdir.

Kaynak onların Bukumirovićlerle bağlantısını kurmaktadır; ancak bu kısım OCR bakımından bozulmuştur.

Jasenovik'te yaklaşık 30, Gluhavica'da yaklaşık 10 Jakšić hanesi bulunmaktaydı.

Novi Pazar Jakšićleri siyasal ve idarî hayatta da rol üstlenmiştir.

Petar Jakšić, yaklaşık 1904'te şehir yönetiminin bir üyesiydi.

Aleksa Jakšić ise 1910 yılında Avusturya-Macaristan lehine propaganda yürüten komitenin üyesi olarak zikredilmektedir. (Sırplar)

JAKUPOVIĆ AİLESİ

1953'ten itibaren Čampari'den gelen dört Jakupović ailesi Novi Pazar'da yaşamaktadır.

Kendilerini **İslamlaşmış Kuči** olarak kabul etmektedirler.

Diğerleri Jehanići, yani Ohol'den gelmiştir. (Müslümanlar)

JANDRIĆ AİLESİ

İki Müslüman Jandrić ailesi XIX. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da yaşamaktadır ve Hersek'ten gelmiştir.

JANIĆIJEVIĆ AİLESİ

İki Marković ailesi XVIII. yüzyılda Lučna Rijeka çevresine gelmiş, daha sonra Starčević ve Dobrinja'ya (Tutin), ardından Rogozna'daki Popovići'ye yerleşmiştir.

Dobrinja'ya yerleşen Markovićler önce **Petrović**, daha sonra **Janićijević** soyadını almıştır.

Dobrinja'dan üç aile 1949 sonrasında Novi Pazar'a gelmiştir.

Diğer Janićijevićler Deževa'dandır. (Sırplar)

JANKOVIĆ AİLESİ

Kosuriće ve Španj'dan yaklaşık on yıl önce birer aile gelmiştir. (Sırplar)

JANJIĆ AİLESİ

1968 yılında Popok–Brnjica'dan bir aile gelmiştir. (Sırplar)

Sayfa 190

JALJUŠEVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıldır Osaonica'da iki, Novi Pazar'da bir Jaljušević ailesi yaşamaktadır.

XIX. yüzyılın başlarında Nikšić çevresinden gelmişlerdir.

Ozrinići kökenlidirler. (Sırplar)

JASNIĆ AİLESİ

1973 yılında Raška yakınlarındaki Bela Stena'dan bir Sırp ailesi gelmiştir.

JAŠAREVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı sırasında ve hemen sonrasında Lešak yakınlarındaki Hrvatska'dan beş Jašarević ailesi gelmiştir.

Diğerleri Lukokrevo, Vrba, Paljevo, Vračevo, Baljevo ve Tutin'den gelmiştir. (Müslümanlar)

JAVOROVCI

Eski kökenleri **Škrijelj**dir.

II. Dünya Savaşı sonrasında Bihor'daki Vršen'den gelmişlerdir. (Müslümanlar)

JEJNE

Prijepolje yakınlarındaki Zavinogrđe'de bugün de Jejne aileleri vardır.

Buradan bir aile XIX. yüzyılda Sjenica yakınlarındaki Paričići'ye, 1927 yılında ise Novi Pazar'a gelmiştir. (5)

Zayıf biçimde korunmuş bir aile geleneğine göre Anadolu'dan kaçmış bir kişinin soyundan gelmektedirler. (Müslümanlar)

JEKIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın başlarında bazı **Vasojevići** aileleri Golija'daki Erče'ye yerleşmiştir.

Kaynak, soyadlarının Jeka adlı bir kadınla bağlantılı olduğunu belirtmektedir.

Bazı Jekićler 1942'de Grab'a, oradan Kraljevo'ya gitmiş; yaklaşık on beş yıl önce de bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

JELENKOVIĆ AİLESİ

1913 yılında Raška yakınlarındaki Varevo'dan bir aile gelmiştir.

Aile Varevo'ya daha önce Peć çevresinden yerleşmişti. (1) (Sırplar)

JELESIĆ AİLESİ

1960 yılında Golija eteklerindeki Lužac'tan bir aile gelmiştir. (Sırplar)

JELIČIĆ AİLESİ

XIX. yüzyıldan beri Novi Pazar'da yaşamaktadırlar.

Antonije Jeličić, 1902 yılında Petrova Kilisesi yakınlarına gömülmüştür.

Aile, 1812'den sonra Hvar adasındaki Jelsa'dan geldiklerini düşünmektedir. (1) (Sırplar)

Sayfa 191

JEUMOVIĆ AİLESİ

Ibar üzerindeki Baljevac yakınlarındaki Jarandol'da yaklaşık yirmi Jeumović ailesi yaşamaktadır.

1929 yılında bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Aile geleneğine göre Muova adlı yerden gelen Bože'nin soyundan oldukları belirtilmektedir. (Sırplar)

JEREVIČANI

XVIII. yüzyılın başlarında Tutin yakınlarındaki Jerebice, **Martinović–Kelmendi/Klimenti** tarafından iskân edilmiştir.

Yaklaşık 120 yıl önce buradan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Kuçilerle akrabalık ilişkisi bulunduğu belirtilmektedir. (Müslümanlar)

JEREMIĆ AİLESİ

1959 yılında Stubica'dan iki aile gelmiştir.

Daha önce **Plavšić** soyadını taşıyorlardı.

Diğerleri Izbice'den gelmiştir. (Sırplar)

JEŠIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Vranoviće'den bir aile gelmiştir. (Sırplar)

JOKSIMOVIĆ AİLESİ

Joksimovićler **Vasojevići**, Miloševićlerin yani Raban kolunun bir dalıdır.

En yoğun olarak Ivangrad yakınlarındaki Buče'de bulunmaktadırlar.

Yaklaşık on beş yıl önce Ivangrad'dan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Karadağlılar)

JOLOVIĆ AİLESİ

Prnoča'da yaşayan Jolovićler, yaklaşık yirmi yıl önce Novi Pazar'a gelmiştir. (4)

Prnoča'ya XIX. yüzyılın başında Kuta'dan gelmişlerdir. (Sırplar)

JOVANČIĆ AİLESİ

1960 yılında Niš'ten bir aile gelmiştir. (Sırplar)

JOVANOVIĆ AİLESİ

Jovanović soyadı Novi Pazar, Raška, Sjenica ve Tutin çevresinde çok yaygındır.

Novi Pazar'da XIX. yüzyılın sonlarında da bu soyadı taşıyanlar bulunmaktaydı. Petrova Kilisesi çevresindeki mezar taşlarında **Jakša Jovanović (1879)** ve **Jelena Jovanović (1909)** adları görülmektedir.

Günümüzdeki Novi Pazar Jovanovićleri farklı yerlerden gelmiştir:

Karadağ'dan XIX. yüzyılın ortalarında gelen ve daha önce Jančević soyadını taşıyanlar; Tušimlja'daki Vakračevićler; Šaronje; Prnjavor; Kulize; Kozlik ve başka yerleşimler.

Brusnik–Golija'dan gelen bir aile ise, Selanik çevresinden gelen Makedon **Nikola Patatolić'in** soyundan olarak belirtilmektedir. Bu kişi 1918'de Brusnik'e gelmiştir.

1962 yılında Kragujevac'tan da bir aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Sırplar)

Sayfa 192

JOVIĆEVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı'ndan önce Novi Pazar'da iki Jovićević ailesi yaşamaktaydı; daha sonra şehirden ayrılmışlardır.

Bugünkü Jovićevićler Burica, Erčege ve Pljevlja'dan gelmiştir. (Sırplar)

JOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Brus yakınlarındaki Batoge ve Ćuprija yakınlarındaki Virine'den birer aile gelmiştir. (Sırplar)

JOVIČIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Kragujevac yakınlarındaki Dobrača'dan bir aile gelmiştir. (Sırplar)

JUKIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Kamenica'dan üç aile gelmiştir.

Kelmendi/Klimenti kökenlidirler. (Müslümanlar)

JUKOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da bir aile Juković soyadını taşımaktadır.

XIX. yüzyılın sonlarında Ugao'dan gelmişlerdir.

Bir önceki soyadları **Hajdaragić** idi.

Eski kökenleri **Kelmendi–Voklje** olarak belirtilmektedir.

Diğer Jukovićler yakın zamanda Sjenica yakınlarındaki Dujak'tan gelmiştir. (Müslümanlar)

JUSOVIĆ AİLESİ

Pešter'deki Pružanj'da iki yüz yıldan uzun süredir Jusović ve Relović adlı iki kardeşlik yaşamaktadır.

Bunların, Juso ve Redžo adlı iki kardeşin soyundan geldiği aktarılmaktadır.

Bir rivayete göre Andrija ve Josif Kuč adlı iki kişinin soyundandırlar; bunlar Medun'dan gelmiş ve torunları daha sonra İslamlaşmıştır.

İkinci bir rivayete göre ise **Kelmendi/Klimenti** kökenlidirler.

1959 yılında bazı Jusovićler Türkiye'ye göç etmiş, kısa süre sonra geri dönerek Novi Pazar'a yerleşmiştir. (3) (Müslümanlar)

JUSUFOVIĆ AİLESİ

Pešter'deki Rastenovići'den yaklaşık yirmi beş yıl önce dört aile gelmiştir.

Orada **Osmanić** soyadını taşıyorlardı.

Önce Stup, sonra Dragojević ve en son Rastenovići'de yaşamışlardır.

Eski kökenleri **Kelmendi/Klimenti** olarak belirtilmektedir.

İkinci Jusufović grubu yaklaşık yirmi yıl önce Sjenica'dan gelmiş, orada **Guzonjić** soyadını taşımıştır.

Üçüncü grup Duga Poljana'dandır. (Müslümanlar)

Sayfa 193

KADIĆ AİLESİ

Bijelo Polje'nin eski ve tanınmış şehir ailelerinden biridir.

1926 yılında Novi Pazar'a iki aile gelmiştir.

Bijelo Polje Kadićleri XVIII. yüzyılda iki önemli edebiyatçı yetiştirmiştir.

Bazı Kadićlerin eski yurdu Stup olarak belirtilmektedir.

Kaynak ayrıca bazı **Bjelopavlići** mensuplarının 1860 dolaylarında İslam'ı kabul ettikten sonra Kadić soyadını aldığını aktarmaktadır. (Müslümanlar)

KADRIĆ AİLESİ

Sandžak'a dağılmış Bosnalı muhacir aileleri arasında Sjenica yakınlarındaki Kanevina'da yaşayan Kadrićler de vardır.

Eski yurtları Gacko'dur ve daha önce **Fazlagić** soyadını taşımaktaydılar.

II. Dünya Savaşı öncesinde Novi Pazar'a gelmiş, 1968'de Türkiye'ye gitmiş ve kısa süre sonra geri dönmüşlerdir.

Diğer Kadrićler yaklaşık on yıl önce Lukare'den gelmiş olup daha önce **Dolović** soyadını taşıyorlardı.

Bajevica, Kruševo ve Lukare'de de Kadrićler bulunmaktadır. (Müslümanlar)

KAČAPORI

Kačaporlar **İslamlaşmış Kuči** olarak belirtilmektedir.

Soyadlarını Rožaje yakınlarındaki Besnik bölgesindeki aynı adlı köyden alırlar.

XVIII. yüzyılın ikinci yarısında buradan Ribariće yakınlarındaki Orlje'ye gelmişlerdir.

XIX. yüzyıl boyunca Murovac ve Kožlje'ye de göç etmişlerdir.

Novi Pazar'da 50'den fazla Kačapor ailesi bulunmaktadır ve şehirdeki varlıkları XVIII. yüzyıla kadar uzanır; 1767 Novi Pazar kefalet kaydında adları geçmektedir.

150 yıldan uzun süredir bu aileden din görevlileri çıktığı ve Parice'deki caminin bakımını üstlendikleri belirtilmektedir.

Bu cami **Kačapor Camii** adıyla tanınmıştır.

Ailenin Novi Pazar'daki itibarını ifade eden "**Kačapor'dan daha sadık**" şeklinde bir atasözü aktarıldığı belirtilmektedir.

1948 sonrasında Orlje'den başka Kačapor aileleri de Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

KAČARI

Rivayete göre iki Kuči kardeşten biri Karadağlı **Belojevićleri**, diğeri Müslüman **Kačarları** oluşturmuştur ve iki grup günümüzde de birbirini akraba kabul etmektedir.

Soyadlarını, atalarından birinin bir ayıyı fıçıya sokmasıyla ilgili halk hikâyesinden aldıkları aktarılmaktadır.

Bukovica'dan erken tarihlerde dağılmışlardır.

En kalabalık oldukları yer Požega'daki **Kačar Mahallesi** idi; buradaki birçok aile daha sonra Türkiye'ye göç etmiştir.

Yaklaşık yirmi beş yıldır Novi Pazar'da sekiz aile yaşamaktadır. (Müslümanlar)

KAHRIMANOVIĆ AİLESİ

Šobajić, Nikšić'teki Kahrimanovićleri **İslamlaşmış Popovićler** olarak zikretmektedir.

Jezgroviće, Buvina, Jablanica ve Dolac–Zaguljača gibi köylerde de Kahrimanovićler vardır.

Daha eski kökenleri kesin olarak bilinmemektedir.

Zayıf bir aile geleneğine göre Rožaje çevresinden gelmiş ve **İslamlaşmış Kuči**dirler.

Bazıları 1920 gibi erken bir tarihte Jezgroviće'den Novi Pazar'a gelmiştir. (4) (Müslümanlar)

Sayfa 194

KAHROVIĆ AİLESİ

Kolašin muhacirleridir.

XIX. yüzyılın sonlarında Prijepolje, Ribariće, Trnava ve Trošenina'ya yerleşmişlerdir.

Balkan Savaşları sonrasında Trošenina'dan üç aile, 1956'da Prijepolje'den iki aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Čašić Dolac, Muhovo ve Čepelj'de de Kahrovićler bulunmaktadır.

KAJTAZOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Žirački Dolac'tan beş aile gelmiştir.

Bu aileler oraya daha önce Tutin yakınlarındaki Draga'dan gelmiştir. (Müslümanlar)

KAJEVIĆ AİLESİ

İslamlaşmış Kuči olarak belirtilmektedirler.

XIX. yüzyılın sonlarına kadar Nikšić ve Kolašin'de yaşamaktaydılar.

Günümüzde Bijelo Polje ve çevre köylerde; birkaç yıldır da Novi Pazar'da iki aile bulunmaktadır. (Müslümanlar)

KALAČI

M. Lutovac'a göre yaklaşık beş kuşak önce Titograd yakınlarındaki Breskat'tan gelmişlerdir.

İslamlaşmadan önce **Miličić** soyadını taşıyorlardı.

Yeni soyadlarının Türkçe "kalač" kelimesinden türediği belirtilmektedir.

Aile geleneğinde ise kendilerini **İslamlaşmış Kuči** olarak kabul ederler.

Rožaje yakınlarındaki Kalače köyünden bazı aileler II. Dünya Savaşı öncesinde, bazıları sonrasında Novi Pazar'a gelmiştir.

KALENDERI

Rožaje yakınlarındaki Ložnica'da bu aileden kişiler bulunmaktadır.

Yaklaşık yüz yıl önce buradan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (1)

Daha eski kökenlerini bilmemektedirler.

Kaynak, "kalender"lerin Osmanlı dünyasında **gezgin dervişler** olduğunu hatırlatmaktadır. (Müslümanlar)

KALIČANIN

Sjenica yakınlarındaki Bačice ve Štavalj'da, XIX. yüzyılın ilk yarısında Berane yakınlarındaki Kalica'dan gelmiş **Vasojevići** aileleri bulunmaktadır ve geldikleri yere göre Kaličanin soyadını taşımaktadırlar.

1933'ten itibaren Janča'da, 1952'den itibaren Janačko Polje ve Novi Pazar'da da bulunmaktadırlar. (3)

Müslüman **Lakota** ailesiyle akrabalık kurdukları ve bu akrabalığın günümüzde de hatırlandığı belirtilmektedir.

Petar Kaličanin, 1875 Babina ayaklanmasının önderlerinden biri ve 1876 Javor Savaşı'nın katılımcısıydı. (Sırplar)

KALJIĆ AİLESİ

Kaynak bunları **İslamlaşmış Kaljezićler** ve savaşçı özellikleriyle tanınan Kolašin Müslümanları olarak tanımlamaktadır.

Fejo Kaljić, 1879 yılında Kaljića Rijeka'dan Müslümanların önderlerinden biri olarak zikredilmektedir.

Drljani ile birlikte yaklaşık beş yüz silahlı kişiye sahip oldukları aktarılmaktadır.

Çatışmalarda Kaljićlerin 140, Drljanilerin 41 evinin yakıldığı belirtilmektedir.

Bundan sonra Sandžak'ın farklı bölgelerine ve Türkiye'ye dağılmışlardır.

Kaynak döneminde yalnızca Izbir'de yaklaşık 300 Kolašinli Kaljić hanesi bulunduğu belirtilmektedir.

Novi Pazar'a yaklaşık on yıl önce üç aile gelmiştir.

İkinci bir rivayete göre **Kaljo ve Neslo**, Danilovgrad yakınlarındaki Zagrač'tan Đurđević kardeşlerdir; Kaljo'dan Müslüman Kaljićler, Neslo'dan Bijelo Polje çevresindeki Karadağlı Nedovićler türemiştir.

Sayfa 195

KAMBOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da dört Müslüman Kambović ailesi yaşamaktadır.

Daha eski kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler.

KAMEŠNIČANI

1767 Novi Pazar kefalet kaydında, Sjenica yakınlarındaki Kamešnica'dan gelen Kamešničaniler zikredilmektedir.

Kamešnica 1700 yılında **Kelmendiler/Klimentiler** tarafından iskân edilmiştir.

1718 yılında burada 39 ailede toplam 410 kişi bulunmaktaydı.

Kamešnica o dönemde Katolik misyonerlerin merkezlerinden biriydi.

Bugünkü Novi Pazar Kamešničanileri XX. yüzyılın başlarında gelmiş; Kamešnica'da **Hodžić** soyadını taşıyorlardı. (9)

KAPETANOVIĆ AİLESİ

Bijelo Polje yakınlarındaki Nedakusi'de yaklaşık iki yüz yıldır Müslüman Kapetanovićler yaşamaktadır.

Atalarının Sarajevo yakınlarındaki Visoko'dan geldiği belirtilmektedir.

Buradan bazı aileler Novi Pazar'a gelmiştir. (1)

Başka bir aile yakınlardaki Trnava'dan gelmiştir; bu aile Trnava'ya XIX. yüzyılın sonunda Hersek'ten gelmişti.

KAPIDŽIĆ AİLESİ

İki dünya savaşı arasında Hersek'ten bir Kapidžić ailesi Novi Pazar'a gelmiştir.

1882 Hersek ayaklanmasında 49 kişilik bir grubun önderi olan **Ahmed Kapidžić'in soyundan** gelmektedirler. (Müslümanlar)

KARAAHMETOVIĆ AİLESİ

Kaynağa göre **Kara Ahmet**, Arap kökenli bir Osmanlı subayı ve Sultan II. Mahmud'un hizmetindeydi.

Mısır Valisi Mehmed Ali Paşa'ya karşı yapılan savaşta cesaretiyle öne çıktığı ve daha sonra Novi Pazar garnizonunun başına getirildiği aktarılmaktadır.

Burada çok güçlü bir otorite kurduğu; Travnik'ten Novi Pazar'a kadar posta güzergâhını kontrol ettiği belirtilmektedir.

Bosna veziriyle arasının açılması üzerine öldürülmesi emredilmiştir.

1843 yılında Novi Pazar çarşısında **42 kurşunla vurularak öldürüldüğü** ve Veliko Groblje'ye gömüldüğü aktarılmaktadır (A. Giljferding).

Aile geleneğine göre bu olaydan sonra Kara Ahmet'in ailesi Novi Pazar'dan ayrılmış ve Bijelo Polje yönüne gitmiştir.

Yazar, Bijelo Polje Karaahmetovićlerinin onun soyundan gelmiş olmasının makul olduğunu belirtmektedir.

Novi Pazar Karaahmetovićleri ise 1918 yılında Bijelo Polje'den gelmiştir. (4) (Müslümanlar)

Sayfa 196

KARADŽIĆ AİLESİ

XVIII. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da Müslüman Karadžićler yaşamaktadır.

Kendileri hakkında yalnızca Karadağ'dan geldiklerini ve İslamlaşmadan önce de aynı soyadı taşıdıklarını bildiklerini belirtmektedirler. (3)

KARAKAŠI

1825 yılında Foča'dan Türkiye'ye gitmek üzere yola çıkan bir Karakaš ailesi Novi Pazar'da kalmıştır.

Pljevlja'da akrabaları bulunmaktadır. (Müslümanlar)

KARANOVIĆ AİLESİ

1955 yılında Raška'daki Rudnica'dan bir Sırp ailesi gelmiştir.

KARDOVIĆ AİLESİ

İslamlaşmış Kuči kökenlidirler.

II. Dünya Savaşı sonrasında Rožaje'den Novi Pazar'a gelmişlerdir. (3)

KAROVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Prijepolje'den bir Müslüman aile gelmiştir.

KARIĆ AİLESİ

1950 yılında Kragujevac yakınlarındaki Lužnica'dan bir Sırp ailesi gelmiştir.

KARIŠICI

Rivayete göre iki Vasojevići kardeş çok iyi geçinmekteydi ve kardeşlerden biri İslam'ı kabul ettikten sonra bile aralarındaki bağ sürmüştür.

Halk onları dinî karışım anlamında **"karma-karišik"** diye adlandırmış ve torunları Karišici soyadını almıştır.

Yaklaşık 1830 yılında Korita'da Karišici, iki dine mensup bir aile olarak zikredilmektedir.

Karadağlı Karišicilere Bijelo Polje çevresinde, Müslüman Karišicilere ise Sjenica yakınlarındaki Trijebine'de rastlanmaktadır.

Novi Pazar'da yalnızca Müslüman Karišiciler bulunmaktadır.

1913 yılında Trijebine'den ilk aileler gelmiş; II. Dünya Savaşı sonrasında daha yoğun bir göç yaşanmıştır.

Novi Pazar ve iki yakın köyde yaklaşık **40 Karišici ailesi** bulunmaktadır.

Sayfa 197

KASTRATOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Ivangrad yakınlarındaki Goražde'den bir Karadağlı aile gelmiştir.

KAŠOPIĆ AİLESİ

Daha önce **Čolaković** soyadını taşıyorlardı.

1918 yılında Draga'dan Goševo'ya, yaklaşık on beş yıl önce de Goševo'dan Novi Pazar'a gelmişlerdir. (5) (Müslümanlar)

KAVAZOVIĆ AİLESİ

Bijelo Polje, Prijepolje ve Nova Varoš'ta Kavazovićler bulunmaktadır.

1950'den beri Novi Pazar'da da bir aile vardır.

Bir Osmanlı subayının soyundan geldiklerini söylerler. (Müslümanlar)

KAVRAJIĆ AİLESİ

Novi Pazar'ın çok eski şehir ailelerinden biridir.

Aile geleneğine göre Şam doğumlu Osmanlı subayı **Ali Kavrajija'nın** soyundan gelmektedirler.

Savaşlardaki hizmetleri nedeniyle Golija ve Pešter'de sipahilikler aldığı ve Novi Pazar'a yerleştiği anlatılmaktadır.

1833'e kadar Kavrajićlerin Lopanička Banja'da çiftçileri, Večevo'da tahıl ambarları bulunmaktaydı.

Čarovina ve Radaljica'da da çiftlikleri vardı.

Radaljica'da bugün bile aile adını taşıyan bazı yer adlarının bulunduğu aktarılmaktadır. (3) (Müslümanlar)

KELAPI

Kamešnica, Šaronje, Hotkovo ve Zaguljača'da yaşamaktadırlar; yaklaşık on yıldır Novi Pazar'da da üç aile vardır.

Eski kökenleri Ugao'daki **Plavčići–Voklje–Kelmendi/Klimenti** olarak belirtilmektedir. (Müslümanlar)

KICAR

Yakın zamanda Šare ve Muhovo'dan birer Müslüman aile gelmiştir.

KIJAMETI

M. Lutovac'ın aktardığı rivayete göre Bihor'daki Gorijen'den Papaz Jeremija, oğullarının İslam'ı kabul ettiğini duyduğunda:

"Bu ne kıyamet?"

diye haykırmış ve torunları bundan sonra **Kijameti** soyadını almıştır.

1978 yılında Godijevo'dan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

KIJEVČANI

Novi Pazar'da, Sjenica yakınlarındaki Kijevac köyünden geldikleri için Kijevčani soyadını taşıyan hem Müslüman hem Sırp aileler bulunmaktadır.

Müslüman Kijevčanilerin maddesi sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 198

Müslüman Kijevčaniler XIX. yüzyılın sonu ile XX. yüzyılın başında Novi Pazar'a gelmiştir.

Kijevac'ta **Pljaković** soyadını taşıyorlardı.

Tutin'deki Valjevićlerle akrabadırlar; aile geleneğinde Izeto ile Vata'nın kardeş olduğu aktarılır.

Kelmendi/Klimenti kökenlidirler. (Müslümanlar)

Kaynak daha sonra Sırp bir grubu ele alır:

Krčetovci olarak anılan bu aileler **Vasojevići** kökenlidir.

XIX. yüzyılda Bihor'dan Krčevine'ye, oradan Prnjavor'a ve daha sonra Pljevlja'ya göç etmişlerdir.

1946'dan beri Novi Pazar'da bir aile bulunmaktadır.

KIKOVIĆ AİLESİ

Karađorđe'nin 1809 Sjenica seferinden sonra **Vasojevići kökenli Kikovićler** Sjenica yakınlarındaki Doliće'ye yerleşmiştir.

Yaklaşık on beş yıldır Novi Pazar'da bir aile bulunmaktadır.

Kaynak ayrıca Zeta'da Müslüman Kikovićlerden söz edildiğini belirtmektedir.

KINTERSKI

Yaklaşık yirmi yıl önce Derventa'dan bir Sırp ailesi gelmiştir.

KLADNIČANI

Novi Pazar'da çoğunluğu 1912 sonrasında gelmiş yirmiden fazla Kladničani ailesi bulunmaktadır.

Sjenica yakınlarındaki Kladnica'dan gelmişlerdir.

Birçoğu daha sonra **Zornić, Totić, Papić** gibi soyadları kullanmıştır.

Türkiye'ye gitmek üzere yola çıkmışken Novi Pazar'da kalmışlardır.

Kendilerini bulundukları yerin **İslamlaşmış eski sakinleri** olarak kabul etmektedirler.

KLIMENTI / KELMENDI

Kaynak Kelmendileri **Malësor kabilesi** olarak tanımlamaktadır.

J. Erdeljanović'e göre 1700 yılında İşkodra çevresinden önemli bir Kelmendi nüfusu Pešter'e yerleşmiştir.

Daha sonra Hudaverdi Paşa Mahmudbegović'in 247 aileyi başka bölgelere sürdüğü, ancak önemli bir bölümünün 1707 ve 1711 yıllarında Pešter'e geri döndüğü aktarılmaktadır.

Hızla çoğalmışlardır.

Başlangıçta Katolik oldukları, zamanla büyük çoğunluğunun İslamlaştığı belirtilmektedir.

Kaynak, Kelmendi'nin başlıca kardeşliklerini şu şekilde verir:

Vokli, Nikče, Murići ve Martinovići.

Bazı aileler Kelmendi/Klimenti soyadını korumuş, ancak özellikle İslamlaşmadan sonra büyük çoğunluk başka soyadları kullanmaya başlamıştır.

Pešter'den özellikle Novi Pazar ve Sjenica yönüne yoğun nüfus hareketi yaşanmış ve bu nedenle bu şehirlerde çok sayıda Kelmendi torununun bulunduğu belirtilmiştir.

Novi Pazar'da doğrudan **Klimenti** soyadını taşıyan üç aile bulunmakta ve bunlar yaklaşık on yıl önce Tutin'den gelmiştir. (Müslümanlar)

KLISARIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın başında Novi Pazar'da Klisariclerden söz edilmektedir.

Soylarının Todorovićlere dayandığı; yaklaşık yüz yıl önce, Novi Pazar'daki Aziz Pavle Kilisesi'nde **klisar, yani kilise çanı görevlisi/zangoç** olan atalarından dolayı Klisarić soyadını aldıkları belirtilmektedir.

Stanoje Klisarić, 1876 yılında Petrova Kilisesi yakınlarına gömülmüştür. (2) (Sırplar)

Sayfa 199

KLEPOVIĆ AİLESİ

1890 yılında Kovač'tan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Eski kökenleri **Hoti** olarak belirtilmektedir. (2) (Müslümanlar)

KNEŽEVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da hem Sırp hem de Karadağlı birçok Knežević ailesi bulunmaktadır.

Yaklaşık yirmi yıl önce Plav yakınlarındaki Velika, Budimlja —**Vasojevići**—, Zeta, Kolašin ve Raška'dan gelmişlerdir.

Lukare'de Müslüman Kneževićler de bulunmaktadır.

KOĐE

Novi Pazar'da yaklaşık on beş Kođa ailesi bulunmaktadır.

1945 sonrasında Sjenica'daki Popoče'den gelmişlerdir.

Kaynak bunları **Hoti** olarak tanımlamaktadır.

Başlangıçta Tutin'deki Buđevat'ta yaşamaktaydılar.

Aile geleneğine göre ataları **Kuč Kođa**, Sjenica yakınlarındaki Ražđaginja'dan Dubovo'ya gelmiştir.

XIX. yüzyıldan beri Popoče'nin sakinleri oldukları belirtilmektedir.

Dubovo'daki Bertonaši ve Zećirovićlerle akrabadırlar. (Müslümanlar)

KOČANINI

Ražđaginja ve Bihor'daki Godočevo'da Müslüman Kočanin aileleri bulunmaktadır.

Eski yurtları Nikšić yakınlarındaki Kočani'dir.

1967'den beri Novi Pazar'da iki aile yaşamaktadır.

KOČI

Novi Pazar'daki üç Koča ailesinin atası XVIII. yüzyılda Plav çevresinden, kan davasından kaçarak gelmiştir.

Bunların **Martinović**, dolayısıyla **Kelmendi/Klimenti** kökenli oldukları belirtilmektedir. (Müslümanlar)

KOČOVIĆ AİLESİ

Goševo köyünde çok sayıda Sırp Kočović bulunmaktadır.

Buradan bir aile 1928 yılında Novi Pazar'a gelmiştir.

KOLAŠINCI

Kaynak, Kolašinci'yi Novi Pazar bölgesinin en eski Sırp ailelerinden biri olarak değerlendirmektedir.

Köyleri Vražegrce idi.

XIX. yüzyılda köye yerleşen Müslümanların başlangıçta onların hizmetinde çalıştığı aktarılmaktadır.

Çok sayıda Kolašinac Sırbistan'a göç etmiş; Vražegrce'de yalnızca iki aile kalmıştır.

Sayfa 200

KODILI

Kaynakta ad ve bazı kelimeler OCR bakımından bozuk görünmekle birlikte, aile **İslamlaşmış Kuči** olarak tanımlanmaktadır.

Karadağ'daki Bjelopavlići çevresinden geldikleri ve 1863 sonrasında bölgeden ayrıldıkları belirtilmektedir.

Bijelo Polje ve çevresinde; özellikle Suvi Do'da çok sayıda bulunmuşlardır.

1958 sonrasında birçok aile Türkiye'ye göç etmiştir.

Yaklaşık otuz yıldır Novi Pazar'da iki aile yaşamaktadır.

Trnava'da da bu aileden kişiler vardır.

KOLAŠINICI

Novi Pazar'da en az elli Müslüman ve ayrıca bazı Sırp Kolašinici aileleri yaşamaktadır.

Tamamı XIX. yüzyılın ikinci yarısında Karadağ'daki Kolašin'den gelmiştir.

Kaynak, A. Giljferding'in Kolašin Müslümanlarına ilişkin tarihsel değerlendirmesini de aktarmaktadır; bu ifade dönemin polemikçi etnografik dilini yansıtmaktadır.

KOMANOVIĆ AİLESİ

Komanovićler **Đakovci** grubuna mensuptur.

Yaklaşık 1880 yılında Novi Pazar'a gelmişlerdir.

Šalje kökenlidirler. (3)

KOMATINE

Kaynak, Sırp **Komatine** ailelerinin Kučani ile birlikte Novi Pazar'daki en eski Sırp aileler arasında sayıldığını belirtmektedir.

Bir Komatina ailesinin İslam'ı kabul ettiği ancak soyadını değiştirmediği aktarılmaktadır.

Eski Sırp Komatina ailelerinin kendileri de göçmen kökenlidir; muhtemelen XVIII. yüzyıl ortalarında Lim vadisinden gelmişlerdir.

Bu eski Sırp kolundan şehirde kimse kalmamıştır.

Buna karşılık bir Müslüman Komatina ailesi Novi Pazar'da yaşamaya devam etmiş, diğer bazı aileler 1809 ve sonrasında Sarajevo'ya göç etmiştir.

II. Dünya Savaşı sonrasında Deževa ve çevresinden Sırp Komatina aileleri Novi Pazar'a gelmiştir.

Bunların söz konusu yerlere I. Sırp Ayaklanması sırasında Ivangrad yakınlarındaki Donja Ržanica'dan geldikleri ve **Kuči kökenli** oldukları belirtilmektedir.

KOMARICE

1947 yılında Pljevlja yakınlarındaki Buja'dan bir Karadağlı aile gelmiştir.

KOMNENOVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Žučeva'dan bir aile gelmiştir. (Sırplar)

KOMSEROVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı'ndan kısa süre önce Sarajevo yakınlarındaki Visoko'dan bir Komserović ailesi Novi Pazar'a gelmiştir.

Sayfa 201

KONIČANI

XVIII. yüzyılın başlarında Koniče'ye **Malësor kabilelerinden Šaljeler** yerleşmiştir. Uzun süre Katolik olarak kalmış, daha sonra İslam'ı kabul etmişlerdir.

Kaynak döneminde köyde şu kardeşlikler yaşamaktadır:

Oković, Selevi, Porišta ve Dacić.

Bu köyün sakinleri oldukça erken dönemlerden itibaren Novi Pazar'a inmeye başlamış; en yoğun göç XIX. yüzyılda gerçekleşmiştir.

Koniče'den Novi Pazar'a gelenlerin tamamı **Koničani** soyadını almıştır.

Kaynak döneminde Koničani ailelerinin Novi Pazar'da oldukça kalabalık olduğu belirtilmektedir.

KORIBANI

XIX. yüzyılın başlarında Korita'dan iki aile Požega'ya yerleşmiştir.

1960 yılında ise bir Müslüman aile Novi Pazar'a gelmiştir.

KORAĆ AİLESİ

Bihor köylerinde hem Karadağlı hem de Müslüman Korać aileleri bulunmaktadır.

Bunların Korita'dan Bratonožići bölgesine geldikleri ve **Bukumiri–Bratonožići koluna** mensup oldukları belirtilmektedir. Yazar burada Erdeljanović, M. Lutovac ve R. Vešović'e atıfta bulunmaktadır.

Buna göre Bihor'daki Müslüman Koraćlar, **İslamlaşmış Koraćlar** olarak değerlendirilmiştir.

Bazı Koraćlar soyadlarını **Palamarče** olarak değiştirmiştir. Petnjica'da yaşayan bu ailelerden bazıları II. Dünya Savaşı öncesinde Novi Pazar'a gelmiştir. (5)

Kaynak döneminde Novi Pazar'da yaklaşık on beş Müslüman Korać ailesi yaşamaktadır.

Bunlar Sjenica yakınlarındaki Paričina'dan gelmiş; bazıları 1931'de, diğerleri 1945'ten sonra yerleşmiştir.

Kendilerini **Kaljić ailesinin bir kolu** olarak kabul etmektedirler.

Bir Korać ailesi de yakın zamanda Brodarevo yakınlarındaki Slatina'dan gelmiştir.

KOSTIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki en eski Kostićler yüz yıldan uzun süredir şehirde yaşamaktadır; ancak daha önceki kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler.

Yaklaşık on beş yıl önce Golija'daki Skrnača Laz'dan üç aile gelmiştir.

Bu aileler Skrnača Laz'a XIX. yüzyılda Murina'dan gelmiş ve o dönemde **Živaljević** soyadını taşımaktaydı. Kökenleri **Bjelopavlići** olarak belirtilmektedir.

Bir Kostić ailesi yakınlardaki Izbice'den, bir diğeri Vrbolazi'den gelmiştir.

KOSTOVIĆ AİLESİ

Birkaç yıl önce Golija eteklerindeki Ljupka'dan bir Sırp ailesi gelmiştir.

KOŠKOVIĆ AİLESİ

Knez Miloš Obrenović ile Novi Pazar'daki Osman Paşa arasında 1821 yılında gerçekleştirilen yazışmalarda **Košković** ailesinden söz edilmektedir.

1835 yılında ise **Hadži Mustafa Koškovac** adlı bir kişi zikredilmiştir.

Yazar bunların, 1912 yılına kadar Novi Pazarlı Mujaga Pećanin'in ağalığına bağlı olan **Koškovo** köyünden gelmiş olmalarının muhtemel olduğunu belirtmektedir. (2) (Müslümanlar)

Sayfa 202

KOŠTREBE

Savaş öncesinde Sjenica'da yaşamaktaydılar.

Buraya Brodarevo'dan gelmişlerdir.

Yakın zamanda bir aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Müslümanlar)

KOŠUTE

Eski kökenleri **Rugova**'dır.

XVIII. yüzyılın başlarında Vuča yakınlarındaki Prčnja köyüne yerleşmişlerdir.

Buradan bazı aileler XIX. yüzyılın başlarında, diğerleri ise yaklaşık yirmi yıl önce Novi Pazar'a gelmiştir.

Bazıları soyadlarını **Mehmedović** olarak değiştirmiştir. (Müslümanlar)

KOVAČANIN

1919 yılında Kovač'tan Novi Pazar'a gelen bir aile bu soyadı taşımaktadır.

Yazar, bunların muhtemelen **İslamlaşmış Hoti** olduğunu belirtmektedir.

KOVAČEVIĆ AİLESİ

1945 sonrasında Novi Pazar'a yerleşen çok sayıda Sırp Kovačević ailesi vardır.

En büyük grup Brastevo'dan gelmiştir ve kaynak bunları **Drobnjaci** kökenli olarak belirtmektedir.

Diğerleri Draževići (Sjenica), Trebiće (Leposavić), Podgora, Nikšić ve Hırvatistan'daki Koprivnica'dan gelmiştir. Toplam 18 aile belirtilmektedir.

Karadağlı bazı Kovačevićler İslam'ı kabul edip Bijelo Polje yakınlarındaki Gubavac'a yerleştiğinde soyadlarını değiştirmemiştir.

Bunlardan yalnızca bazıları yakın dönemde yeni soyadları benimsemiş, örneğin **Sejdović** adını almıştır.

Bu gruptan üç aile II. Dünya Savaşı sonrasında Novi Pazar'a gelmiştir.

KOVALJOV

1921 yılında Novi Pazar'a yerleşmiş bir Rus ailesidir.

Eski yurtları **Harkov** olarak belirtilmektedir.

KOVINIĆ

Yaklaşık on yıl önce Medveđa yakınlarındaki Gazdare'den bir Sırp ailesi gelmiştir.

KOZLOV

Wrangel ordusuna mensup **Ivan Kozlov**, Kafkasya doğumluydu.

Kaynakta son ikamet yeri Tomašev Rjaski olarak verilmektedir.

1918 yılında bölgeye gelmiş; önce Jošanička Banja'ya, sonra Prijepolje'ye ve 1945'ten itibaren Novi Pazar'a yerleşmiştir. (1)

KOŽARI

XIX. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da Bihor'dan gelmiş Müslüman Kožar aileleri bulunmaktadır.

Diğerleri yakın zamanda Vražogrnci'den gelmiştir.

Sayfa 203

KOŽOVIĆ AİLESİ

1927 yılında Sırp Kožović aileleri Novopazarska Banja'ya yerleşmiştir. (4)

Eski kökenleri Karadağ'a dayanmaktadır.

KRASIĆ AİLESİ

XVIII. yüzyılın sonlarında Kosova'dan gelerek Lešak yakınlarındaki Hrvatska'ya yerleşmişlerdir.

Buradan Novopazarska Banja'ya gelmişlerdir. (3)

XIX. yüzyılda bir aile Hotkovo'ya yerleşmiş, fakat burada soyadını **Halilović** olarak değiştirmiştir. (Müslümanlar)

KRIJEŠTORCI

Hersek kökenli Müslümanlardır.

1878 sonrasında Sandžak'a gelmişlerdir.

Nova Varoš, Prijepolje ve Tutin'de yaşamaktadırlar.

Birkaç yıldır Brodarevo yakınlarındaki Zakuće'den gelmiş bir aile Novi Pazar'da da yaşamaktadır.

KRKMIŠEVIĆ AİLESİ

Kendilerini Novi Pazar'ın en eski Müslüman ailesi olarak kabul etmektedirler.

Aile geleneğine göre Kosova Savaşı'nın hemen ardından Novi Pazar'a gelen **kırk beş Osmanlı askerinden** birinin soyundan gelmektedirler. (3) (Müslümanlar)

KRKUŠIĆ AİLESİ

Pešter'deki Škrijelj köyünde yaşayan **Škrijelj kardeşliğinin bir koludur**.

1955 yılında Škrijelj'den üç aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

KRLIĆ AİLESİ

Daha önce **Krljić** olarak anılan Krlićler XIX. yüzyılda Pešter'deki Čarovina'nın Krljići mezrasından Novi Pazar'a gelmiştir.

Bu mezraya XVIII. yüzyılda Rožaje yakınlarındaki Kralje'den geldikleri belirtilmektedir.

Kelmendi/Klimenti kökenlidirler.

Novi Pazar'a gelen bazı Krljićler soyadlarını **Čarović** olarak değiştirmiştir. (5) (Müslümanlar)

KRNJOJELCI

XX. yüzyılın başında Pešter'deki Krnja Jela'dan bir aile gelmiştir.

Eski kökenleri **Kelmendi/Klimenti**dir. (2) (Müslümanlar)

KRSMANOVIĆ AİLESİ

Başlangıçta Stari Vlah'ta yaşamaktaydılar.

XIX. yüzyılda Vojnovići'ye yerleşmişlerdir.

Buradan bazıları Leposavić yakınlarındaki Popovac'a gitmiş ve **Popović** soyadını almıştır.

Metin sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 204

Krsmanović maddesinin devamı:

Bir Krsmanović ailesi I. Dünya Savaşı'ndan, başka bir aile II. Dünya Savaşı'ndan sonra Vojkovići'den Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

KRSTOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Rogozna'daki Vranovići'den bir aile gelmiştir.

XIX. yüzyılda Vranovići'ye gelen **Ilija Kuč'un soyundan** gelmektedirler. (Sırplar)

KRUŠEVALJANI

XIX. yüzyılın ortalarından beri Novi Pazar'da yaşayan bazı Müslüman aileler bu soyadı taşımaktadır.

Bir görüşe göre 1833 yılında Bihor'daki Kruševo'dan gelmişlerdir.

Yazarın daha muhtemel bulduğu ikinci görüşe göre ise Novi Pazar yakınlarındaki **Kruševo köyünden** gelmişlerdir. (3) (Müslümanlar)

KRIŠTIĆ AİLESİ

Ivangrad yakınlarındaki Radnički, Krištićlerin ana yurdudur ve kaynak döneminde burada yaklaşık yirmi aile yaşamaktadır.

Bunlar **İslamlaşmış Kuči** olarak tanımlanmakta ve Međužaj'dan geldikleri belirtilmektedir.

1955 sonrasında beş aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Müslümanlar)

KUDRIĆ AİLESİ

Yakındaki Batnjik ve Kosurić'te bulunmaktadırlar.

XIX. yüzyılda Karadağ'dan gelmişlerdir. (Sırplar)

KUJEVIĆ AİLESİ

Kujevićler daha 1917 yılında Dolovo'dan gelmiştir. (5)

Eski kökenleri **Hoti** olarak belirtilmektedir.

XIX. yüzyılın sonlarında Kolašin'den gelmişlerdir.

Zaguljača, Paralovo ve Kruševo'da da Kujevićler vardır.

Bazıları Mokri Lug'dan (Bijelo Polje) gelmiştir. (Müslümanlar)

KULUNDŽIĆ AİLESİ

I. Sırp Ayaklanması'ndan önce Novi Pazar'da kalabalık bir Kulundžić ailesi bulunmaktaydı.

Novi Pazarlı **Dimitrije Kulundžić**, I. Sırp Ayaklanması'nın önderlerinden biri olarak zikredilmektedir.

Ailenin büyük bölümü Sırbistan'a göç etmiş, Novi Pazar'da yalnızca iki aile kalmıştır. (Sırplar)

KULALIĆ AİLESİ

Kulalićler ile Komatine, Novi Pazar'ın en eski Sırp şehir ailelerinden ikisi olarak belirtilmektedir.

Maddenin devamı sonraki sayfadadır.

Sayfa 205

Kulalić maddesinin devamı:

Kulalićlerin oldukça etkili bir din adamı ailesi olduğu ve 1872 yılında inşa edilen Novi Pazar'daki **Aziz Nikola Kilisesi'nin ilk papazlarını** yetiştirdiği bilinmektedir.

Kökenlerine ilişkin güvenilir bilgi bulunmadığı belirtilmektedir.

Aile geleneğine göre soyları, Novi Pazar'da **kula-aga**, yani yetimlerin bakımından sorumlu bir görevlinin yanında yetişen bir çocuğa dayanmaktadır.

Çocuk büyüdüğünde Prizren'de ilahiyat eğitimi almak ve papaz olmak istemiş; bu isteği gerçekleşmiştir.

Kendisinin bakımını ve eğitimini sağlayan Novi Pazarlı beye minnettarlık göstergesi olarak **Kulalić** soyadını aldığı anlatılmaktadır.

Kulalić ailesinin büyük bölümü şehirden ayrılmıştır.

Kaynak döneminde yalnızca mirasçısı bulunmayan tek bir kişi kalmıştır. (Sırplar)

KULJUNDŽIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Kovačevo'dan üç Sırp ailesi gelmiştir.

KUČEVIĆ AİLESİ

1920'den itibaren Novi Pazar'da çok sayıda Kučević bulunmaktadır.

Zaman içerisinde akrabalık bağlarının önemli bir bölümü unutulmuş olsa da hem Müslüman hem Sırp Kučevićlerde **Kuči kökenli olduklarına ilişkin gelenek** korunmuştur.

Novi Pazar'daki yedi Kučević ailesi 1920 yılında Godoče'den gelmiştir.

Godoče’ye daha önce Bijelo Polje’den yerleşmişlerdi.

Türkiye’ye gitmek üzere yola çıkmış, ancak Novi Pazar’da kalmışlardır.

En fazla Kučević ailesi II. Dünya Savaşı sonrasında Žabren’den gelmiştir; burada çok sayıda aile yaşamaktadır.

Žabren Kučevićlerinde, **Đerekari ve Tutin’deki Hamzagićlerle akraba olduklarına** ilişkin bir gelenek bulunmaktadır. (11)

Sırp Kučevićler ise Pljevlja’dan gelmiştir. (2)

KUČI

1958 yılına kadar Pešter’deki Leskova’da, İslam’ı kabul ettikten sonra soyadını değiştirmemiş **36 Kuči hanesi** bulunmaktaydı.

1958 sonrasında önemli bir bölümü Türkiye’ye göç etmiş, bazıları Novi Pazar’a gelmiştir. (3) (Müslümanlar)

KUREŠEPOVIĆ AİLESİ

Eski yurtları Ugao’dur ve **Vokli–Kelmendi/Klimenti** kökenlidirler.

Savaş sonrasında birkaç aile Novi Pazar, Trnava ve Brđani’ye yerleşmiştir. (Müslümanlar)

KURAHOVIĆ AİLESİ

Yakın zamana kadar bir, kaynak döneminde ise iki Kurahović ailesi bulunmaktadır.

Eski kökenleri Gacko’dur ve 1882 yılında gelmişlerdir.

İkinci bir rivayete göre ise Bugojno’dan gelmişlerdir. (Müslümanlar)

KURPEJOVIĆ AİLESİ

Sređani ve Dobri Dub’da yaşamaktadırlar.

Altı kuşak önce Mojstir’den gelen **Kurt Pejo’nun soyundan** geldikleri aktarılmaktadır.

Torunlarının daha sonra İslam’ı kabul ettiği belirtilir.

Maddenin devamı sonraki sayfadadır.

Sayfa 206

Kurpejović maddesinin devamı:

Prinogorci Magdelinićlerle akraba olduklarını kabul etmektedirler.

Kurpejovićler şu kardeşliklere ayrılmıştır:

Bektašević, Osmanović ve Skijanović.

Bazı aileler 1918'den, bazıları 1945'ten sonra Novi Pazar'a gelmiştir. (5) (Müslümanlar)

KURTAGIĆ AİLESİ

Rožaje'de oldukça etkili bir ailedir.

Kökenleri **Kelmendi/Klimenti** olarak belirtilmektedir.

Rožaje ve Sjenica çevresindeki köylerde ağalık mülkleri edinmişlerdir.

Bazı Kurtagićlerin Novi Pazar'da 1767 gibi erken bir tarihte yaşadığı belgelenmektedir.

Diğerleri I. Dünya Savaşı öncesinde, başka aileler ise II. Dünya Savaşı sonrasında gelmiştir.

Sjenica yakınlarındaki Čitluk'ta da yaşamaktadırlar. (5) (Müslümanlar)

KURTANČAUŠEVIĆ AİLESİ

Kurtan Çavuş'un soyundan gelenler onun adına göre bu soyadını almıştır.

XIX. yüzyılın ikinci yarısından beri Novi Pazar'da yaşamaktadırlar.

Daha önceki kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler. (Müslümanlar)

KURTANOVIĆ AİLESİ

Bazı Kurtanovićler iki dünya savaşı arasındaki dönemde Tutin'den gelmiştir.

Bunlar **Voklje–Kelmendi/Klimenti** kökenlidir.

İkinci grup Arapovići'den gelmiş; Arapovići'ye ise 1935 yılında Brnjica'dan yerleşmiştir. Bunlar da **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir.

Üçüncü grup II. Dünya Savaşı öncesinde Gluhavica'dan gelmiştir.

Bunlar daha önce **Babić** soyadını taşıyor ve **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak belirtiliyordu. (Müslümanlar)

KURTAŠINOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyıldan da önce Novi Pazar'da yaşadıkları belirtilmektedir.

Kendilerini **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak kabul etmektedirler. (2)

KURTOVIĆ AİLESİ

Bir Kurtović ailesi XIX. yüzyılın sonlarında Hersek'ten gelmiştir.

Fortić ve Šavčićlerle akrabadırlar.

Diğer Kurtovićler II. Dünya Savaşı öncesinde Verekare'den gelmiş olup **İslamlaşmış Kuči** kökenlidir.

LAĆIMIĆI

Kaynakta bu başlık bulunmakla birlikte yüklenen metinde açıklama yer almamaktadır.

LAZAREVIĆ AİLESİ

Bir Sırp Lazarević ailesi 1920 yılında Teslić'ten gelmiştir.

Aile Teslić'e daha önce Karadağ'dan yerleşmiştir. (1)

LAĐARI

1943 yılında Lešak yakınlarındaki Hrvatska'dan iki aile gelmiştir.

Soyadlarını yaklaşık dört kuşak önce Ibar Nehri'nde kayıkçılık yapan **Omer** adlı atalarından almışlardır. (Müslümanlar)

Sayfa 207

LAKOTE

Aile geleneğine göre **Lako ve Marinko adlı iki Vasojevići kardeş**, XIX. yüzyılın başında Ivangrad yakınlarındaki Kalica'dan Sjenica bölgesine gelmiştir.

Lako İslam'ı kabul etmiş ve ondan Sugubine, Sjenica ve Novi Pazar'daki Müslüman **Lakoteler** türemiştir.

Marinko'dan ise Sırp **Kaličani** ailesi gelmiştir.

İki grup ortak köken geleneğini korumakta ve günümüzde dahi birbirlerini akraba kabul etmektedir.

Novi Pazar'daki Lakotelerin bir kısmı II. Dünya Savaşı öncesinde, diğerleri savaş sonrasında Sugubine ve Sjenica'dan gelmiştir.

Sjenica'dan gelen bir başka aile daha önce **Šeh-Ahmetović** soyadını taşıyordu.

Bu ailenin daha eski yurdu Peć olarak belirtilmektedir.

LATOVIĆ AİLESİ

Dušnica, Sjenica, Rasno, Duga Poljana, Leča ve Šare'den gelmişlerdir.

Yakın dönemde yedi aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Müslümanlar)

LATIFOVIĆ AİLESİ

Kruševo, Trnava, Čašić Dolac, Janičare ve Lukare köylerinden gelmişlerdir.

Bazıları II. Dünya Savaşı öncesinde, diğerleri sonrasında Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Müslümanlar)

LAUŠEVIĆ AİLESİ

I. Dünya Savaşı sonrasında Kuršumlija'dan bir aile gelmiştir.

Aile Kuršumlija'ya 1882 yılında Durmitor'dan yerleşmişti. (1) (Sırplar)

LAZOVIĆ AİLESİ

Eski kökenleri **Kuči**'dir.

XIX. yüzyılın başlarında Pasji Potok, Lopužnje ve Negotinac'a; XIX. yüzyılın sonlarında Novi Pazar'a yerleşmişlerdir. (3)

Birçoğu daha sonra soyadını değiştirmiştir:

Miladinović, Savić, Andrić ve Jevrić.

Veljkovićlerin de Lazovićlerle akraba olduğu belirtilmektedir.

Lopužnje'den bazı Lazovićler yakın zamanda Novi Pazar'a gelmiştir. (2) (Sırplar)

LEKIĆ AİLESİ

Bir rivayete göre Pešić ailesinden bir kişi XIX. yüzyılın sonlarında kaçarak Čit Hanovi'ye yerleşmiş ve burada İslam'ı kabul etmiştir.

Bir Novi Pazar Müslüman ailesi 1912 yılında Čit Hanovi'den gelmiştir.

A. Jovićević ayrıca Zeta'daki Müslüman Lekićlerden ve bunlar arasından çıkan bazı Podgorica zabitlerinden söz etmektedir.

Sırp Lekićlerden bir aile yaklaşık yirmi beş yıl önce Podgurevo'dan gelmiş, Podgurevo'ya ise Ibar Kolašin'den yerleşmiştir.

Bunlar **Vasojevići** kökenlidir. (1)

Sayfa 208

LEKOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da hem Sırp hem de Müslüman Lekovićler bulunmaktadır.

Müslüman Lekovićler Čarovina, Arapovići, Leskova ve Devređe'den gelmiştir.

Bazıları daha erken, bazıları yaklaşık on beş yıl önce yerleşmiştir. (10)

Sırp Lekovićler Tutin yakınlarındaki Kočarnik'ten gelmiştir. (2)

Başka bir aile Nova Varoš yakınlarındaki Radojina'dan gelmiştir.

LEŠEVIĆ AİLESİ

Bir Sırp Lešević ailesi yaklaşık on yıl önce Koprivnica'dan, diğer bir aile Odojevići yakınlarındaki Trstenik'ten gelmiştir.

LIČINE

Kaynağa göre Novi Pazar'da Ličina kadar kalabalık başka bir aile bulunmamaktadır; muhtemelen Bihor'da da durum benzerdir.

Kaynak döneminde yalnızca Novi Pazar şehrinde **94 Ličina ailesi** yaşamaktadır.

Ličinaların kesin kökenine ilişkin güvenilir bilgi bulunmadığı belirtilmektedir.

Bir görüşe göre **İslamlaşmış Kuči**dirler.

İkinci görüşe göre Lika bölgesinden gelmiş ve bu nedenle Ličina adını almışlardır.

M. Lutovac'a göre başlangıçta **Mujović** soyadını taşıyorlardı ve yeni soyadını fiziksel görünüşüyle dikkat çeken bir atadan aldılar.

Erdeljanović, Morača bölgesinde **Ličina Strana** adlı bir yerleşimden söz etmektedir.

Bosna'daki Donja ve Gornja Kladuša'da hem Sırp hem Müslüman Ličinaların bulunduğu, bazı kişilerin Bihor Ličinalarını bunlarla akraba kabul ettiği aktarılmaktadır.

1497 tarihli bir kayıtta Arnavutluk'taki Kelmendi köyü **Selce'de "katun Ličini"** adı geçtiği belirtilmektedir.

Bu nedenle yazar, Ličinaların bu bölgeden gelmiş ve 1700'deki Kelmendi göçleri sırasında Bihor'a yerleşmiş olabileceği ihtimalinin de göz ardı edilmemesi gerektiğini belirtmektedir.

XVIII. yüzyılda Ličinalar Bihor'daki Radmanci köyünde zikredilmekte, buradan farklı yönlere dağılmışlardır.

Korita'da bir köy de onların adını taşımaktadır: **Ličine**.

Ličinalar Novi Pazar'da 1912'den beri yaşamaktadır; ancak en yoğun göç 1945 sonrasında gerçekleşmiştir. (Müslümanlar)

LONČAREVIĆ AİLESİ

1960 yılında Kuzmičevo'dan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

LOTINJCI

Novi Pazar Lotinjcileri XIX. yüzyılın başında zikredilmektedir.

Kruševo köyünden gelmişlerdir ve burada aynı aileden kişiler hâlen bulunmaktadır.

Eski kökenleri **Hoti**'dir.

1945 sonrasında da çok sayıda aile gelmiştir. (25) (Müslümanlar)

LJUBURE

Novi Pazar'daki beş Ljubura ailesi kökenleri hakkında bilgi sahibi değildir.

Şehirde 150 yıldan uzun süredir yaşadıklarını düşünmektedirler.

Yazar, Lešak yakınlarındaki Hrvatska'dan gelmiş olmalarının muhtemel olduğunu belirtmektedir; burada bugün de Ljubura aileleri bulunmaktadır. (Müslümanlar)

Sayfa 209

LUKAČI

1455 tarihli bir kayıtta Korita yakınlarındaki Praska köyünden **Vladislav'ın oğlu Lukač** zikredilmektedir.

Yazar, Bihor'daki Müslüman Lukačların onun soyundan geldiğini kanıtlamanın güç olduğunu belirtmektedir.

Aile geleneğine göre Bihor'a Kolašin yakınlarındaki Luka'dan gelmişlerdir.

Buradan Boturiće ve Rasovo'ya, daha sonra Goduša, Dolovo ve Biševac'a yerleşmişlerdir.

Yaklaşık yirmi yıl önce Novi Pazar'a gelmişlerdir. (Müslümanlar)

LUKARČANINI

Novi Pazar'daki yaklaşık on Müslüman aile, geldikleri Lukare köyü nedeniyle **Lukarčanin** soyadını taşımaktadır.

XIX. yüzyılın ilk yarısında Novi Pazar'a gelmişlerdir.

1846 yılında Novi Pazarlı **Alija Lukarčanin**, nalbant olarak zikredilmektedir.

Bazıları daha sonra **Hamzagić** soyadını almıştır. (Müslümanlar)

LUKIĆ AİLESİ

Müslüman Lukićler yüz yıldan uzun süredir Novi Pazar'da yaşamaktadır.

Daha eski kökenleri ve nereden geldikleri hakkında bilgi sahibi değildirler.

Yakın zamanda Kosovska Mitrovica yakınlarındaki Babići'den bir Sırp Lukić ailesi de gelmiştir.

LUKOVIĆ AİLESİ

1945 sonrasında Golija'daki Plešin ve Tušinja'dan birer aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Bu köylere XIX. yüzyılda Bihor'dan yerleşmişlerdir.

Tabači, Slatina ve Vitoš'ta da Lukovićler bulunmaktadır. (Sırplar)

LJAJIĆ AİLESİ

Kaynak, Ljajićleri **Rugova'nın en eski sakinlerinden biri** ve köken itibarıyla **Kelmendi/Klimenti** olarak tanımlamaktadır.

Rugova nüfusunun yaklaşık yarısının Ljajićlerden oluştuğu belirtilmektedir.

Pešter ve Sandžak'ta Rožaje'den Golija'ya kadar çok geniş bir alana yayılmışlardır.

En yoğun oldukları yer Pešter, özellikle de **Duga Poljana** çevresidir.

Buraya XVIII. yüzyılın başlarında gelmişlerdir.

Uzun süre Katolik olarak kalmış, daha sonra tamamı İslam'ı kabul etmiştir.

Pešter köylerinden Novi Pazar'a göçleri oldukça erken başlamış ve şehirde elliden fazla aileye ulaşmışlardır.

Birçoğu zaman içerisinde soyadını değiştirmiştir.

Bazı Ljajić aileleri Novi Pazar'da önemli toplumsal itibar kazanmış ve Osmanlı makamlarınca saygı görmüştür.

XIX. yüzyılın ortalarında yaşamış **Adem Ağa Ljajić** de bu aileden gösterilmektedir. (Müslümanlar)

LJEVOŠI

Yaklaşık 120 yıldır Novi Pazar'da üç Ljevoš ailesi yaşamaktadır.

Kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler.

Yazar bunların muhtemelen Peć yakınlarındaki Ljevoša'dan gelmiş olabileceklerini belirtmektedir.

Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 210

Ljevoši maddesinin devamı:

Ljevoša, Rugova'ya bağlıydı ve M. Barjaktarević burada "eski Sırp sakinlerin" yaşadığını belirtmektedir. (Müslümanlar)

LJUCE

Ljuce aileleri oldukça kalabalıktır.

Bunlar **İslamlaşmış Kuči** olup eski yurtları Nikšić'tir.

1878 sonrasında Sandžak'ın farklı bölgelerine dağılmışlardır.

Novi Pazar'daki bazıları yeni bir soyadı alarak **Nikšić** adını kullanmıştır. (10)

LJUHARI

Ljuhariler **İslamlaşmış Kuči** olup eski yurtları Nikšić'tir.

P. Šobajić'e atıf yapılmaktadır.

1878 yılında Novi Pazar'a gelmişlerdir.

Bijelo Polje ve Pljevlja'da da bulunmaktadırlar.

Bazıları soyadlarını **Nikšić** olarak değiştirmiştir. (3)

LJUMIĆ AİLESİ

Eski yurtları Sjenica'dır.

Sjenicalı **Adil Efendi Ljumić**, Gradac ve Dragoložinje köylerinde çiftliklere sahipti. (Müslümanlar)

LJUTKOVIĆ AİLESİ

Bunlar **İslamlaşmış Kuči** olarak belirtilmektedir.

1878 yılında Karadağ'daki Kolašin'den gelerek Tutin yakınlarındaki Dečani'ye yerleşmişlerdir.

1932 yılında Novi Pazar'a gelmişler; 1949 sonrasında çoğu Türkiye'ye göç etmiş ve yalnızca bir aile kalmıştır. (Müslümanlar)

MAĐOVIĆ AİLESİ

XX. yüzyılın başında Pešter'deki Ugao'dan Novi Pazar'a gelen **Hoca Mađo**, Mađović soyunu bırakmıştır.

Bunlar **Vokli–Kelmendi/Klimenti** kökenlidir. (8) (Müslümanlar)

MAHMUTOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da birbirleriyle akraba olmayan birkaç Mahmutović ailesi bulunmaktadır.

Bunlardan biri çok eski bir şehir ailesidir; üyeleri daha önceki kökenleri hakkında fazla bilgiye sahip değildir.

Yazar, bunların XVI. yüzyılda Novi Pazar'da tanınan Mahmutović tüccarlarının soyundan geldiğini kanıtlamanın güç olduğunu belirtmektedir.

1914–1925 arasında Sjenica'daki Žitniće'den beş aile gelmiştir.

Daha eski kökenleri Karadağ'daki **Kolašin** bölgesine dayanmaktadır.

1946 sonrasında da bazı akrabaları; ayrıca Sjenica ve Bijelo Polje'den birer aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

Sayfa 211

MAJDANI

Deževa'daki Badovo, Buče, Polok ve Požega'da Majdan aileleri bulunmaktadır.

XIX. yüzyılın ilk yarısında Karadağ'dan gelmişlerdir.

Yakın zamanda iki aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Sırplar)

MAKALJE

1960 yılında Brodarevo yakınlarındaki Brvine'den bir Müslüman aile gelmiştir.

MAKOJEVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın ortalarında Karadağ'dan gelerek Pokovići, Tenjkovo, Guberevo, Kovačevo ve Ljulac'a yerleşmişlerdir.

Pokovići'de yaşayanlar dışında tamamı soyadını değiştirmiştir:

Janović, Veljović ve Ristić.

Pokovići'den bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

MAKSIMOVIĆ AİLESİ

1958 sonrasında Izbice'den beş, Tenjkovo'dan bir Maksimović ailesi Novi Pazar'a gelmiştir.

Kaynak ayrıca 1959'da Tenjkovo'dan bir aile daha geldiğini belirtmektedir.

Tenjkovo'daki aileler yaklaşık yüz yıl önce Golija eteklerindeki Taršava'dan gelmiştir.

MALEVIĆ AİLESİ

1860 yılında Tutin'den bir aile gelmiştir.

Tutin'e daha önce Ivangrad'dan yerleşmişlerdir. (Karadağlılar)

MALIĆEVIĆ AİLESİ

Başlangıçta **Kameničani** soyadını taşıyorlardı ve **Kelmendi/Klimenti** kökenliydiler.

Hotkovo'ya yerleştikten sonra Malićević soyadını almışlardır.

Yaklaşık on yıldır Novi Pazar'da iki aile yaşamaktadır.

Bunlarla akraba olmayan başka bir Malićević ailesi Breza'dan gelmiştir. (Müslümanlar)

MALMUDIROVIĆ AİLESİ

Bosna-Hersek'in 1878'de işgalinden hemen sonra Bihać'tan Novi Pazar'a gelmişlerdir.

Bihać'ta sırasıyla:

Resić → Mula-Alić → Malmudirović

soyadlarını kullanmışlardır. (4) (Müslümanlar)

MALJEVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın ortalarında Ugao'dan **Uhli–Kelmendi/Klimenti** ailesi Novi Pazar yakınlarındaki Maljevići'ye yerleşmiştir.

XX. yüzyılın başında buradan birçok aile Novi Pazar'a gelmiş, ancak yeni soyadı olarak **Maljevac** adını almıştır.

Birçoğu daha sonra Türkiye'ye göç etmiştir. (4) (Müslümanlar)

Sayfa 212

MANIDŽUKIĆ AİLESİ

Ivangrad'da çok sayıda Müslüman Manidžukić ailesi bulunmaktadır.

Bazıları II. Dünya Savaşı sırasında Rožaje'ye, 1965 yılında da Rožaje'den bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

MANITI

Yakın zamanda Dvoreč'ten bir aile gelmiştir.

Kelmendi/Klimenti kökenlidirler. (Müslümanlar)

MANOJLOVIĆ AİLESİ

Müslüman Manojlovićler XIX. yüzyılın sonlarında Đakovica'dan gelmiştir.

Kendilerini **Šalje** kökenli kabul etmektedirler. (Müslümanlar)

1945'ten sonra Ibar Kolašin'deki Prpoljac'tan bir Sırp Manojlović ailesi; 1950'de ise Bekova'dan başka bir Sırp ailesi gelmiştir.

MARAŠI

XIX. yüzyılda Podgorica çevresinden Prijepolje'ye gelmişlerdir.

Buradan Borovnik beyleri tarafından çıkarılmaları üzerine Rogozna'ya, daha sonra Bele Vode'ye geçmişlerdir.

Bele Vode'de bugün de bu aileden kişiler bulunmaktadır.

Yakın dönemde iki aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

MARIKI

XIX. yüzyılda Bihor'daki Lozna'dan beş Johić kardeş Sjenica yakınlarındaki Čipalje'ye yerleşmiş ve burada yeni **Mariki** soyadını almıştır.

Yaklaşık on beş yıl önce Čipalje ve Sjenica'dan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Eski kökenleri **Kuči** olarak belirtilmektedir. (Sırplar)

MARINKOVIĆ AİLESİ

En eski Marinkovićler 1939 yılında Čačak yakınlarındaki Kaona'dan gelmiştir. (3)

1968 yılında Sebečevo'dan bir aile gelmiş; Guberevo'da da Marinkovićler bulunmaktadır.

Başka bir aile 1968 yılında Leskovac yakınlarındaki Novo Selo'dan gelmiştir. (Sırplar)

MARJANOVIĆ AİLESİ

Eski yurtları Pustovlah'tır.

Burada **Mideljević** soyadını taşıyorlardı.

Bir aile 1908'de, diğer üç aile yaklaşık on yıl önce Novi Pazar'a gelmiştir.

Kendilerini eski yerli ailelerden saymaktadırlar. (Sırplar)

Sayfa 213

MARKOVIĆ AİLESİ

Sırp Markovićler 1959 yılında Kovačevo'dan gelmiştir.

Eski kökenleri **Piperi** olup XIX. yüzyılda bölgeye yerleşmişlerdir.

Diğer gruplar Izbice, Pavlje, Trnava, Raška yakınlarındaki Rudnica ve Jošanica'dan gelmiştir.

Toplam 16 aile belirtilmektedir. (Sırplar)

MAROJEVIĆ AİLESİ

Radoje Vasojević, Lijeva Rijeka yakınlarındaki Kamenovo'dan XVIII. yüzyılın başında Nikšić Župa'daki Markovo'ya göç etmiştir.

Burada Miroje, Draga ve Luka adlı oğulları olmuştur.

Miroje'den **Marojević**, Draga'dan **Dragić**, Luka'dan ise —Luka'ya "Noro" denildiği için— **Norović** aileleri türemiştir.

1919 yılında üç Marojević ailesi yakındaki Izbice'ye, daha sonra Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

MAROVCI

Marovciler **Murići–Kelmendi/Klimenti** kökenlidir.

Yeni soyadlarını yaşadıkları Marovica köyünden almışlardır.

Novi Pazar'da 11 Marovac ailesi bulunmaktadır ve yaklaşık otuz yıldır şehirde yaşamaktadırlar. (Müslümanlar)

MARTINOVIĆ AİLESİ

Aile geleneğine göre Martinovićlerden biri bir kan davası olayına karışmış, kan intikamından kaçmak için İslam'ı kabul etmiş ancak soyadını değiştirmemiştir.

Torunları başlangıçta Kolašin'de yaşamış, 1878'den sonra Sandžak'ın çeşitli bölgelerine ve Türkiye'ye dağılmıştır.

Bijelo Polje, Bistrica, Dolina, Debeljak, Melje ve Tutin'de yaşamaktadırlar.

1947'den beri Novi Pazar'da yedi aile bulunmaktadır.

Ayrıca 1936 yılında Cetinje'den bir Karadağlı Martinović ailesi gelmiştir.

MARTIĆ AİLESİ

Martićler **Komatine–Kuči** olarak belirtilmektedir.

Başlangıçta Deževa'da yaşarken Raška yakınlarındaki Šumnik'e göç etmiş ve burada Martić soyadını almışlardır.

1926 yılında Šumnik'ten Novi Pazar'a gelmişlerdir. (3) (Sırplar)

MARUKIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılda Rožaje bölgesinden **Maruka Murić**, Novi Pazar yakınlarındaki Kominje'ye yerleşmiş ve Marukić soyunu bırakmıştır.

1922 yılında Novi Pazar'a gelmişlerdir. (3) (Müslümanlar)

MATIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Beočin yakınlarındaki Terenići'den bir Sırp ailesi gelmiştir.

Sayfa 214

Kaynakta sayfanın başında Međugorci maddesinin son cümleleri tekrar edilmektedir.

MEĐUGORCI

I. Dünya Savaşı öncesinde ve sonrasında Pešter'deki Međugorje'den Novi Pazar'a gelen bütün aileler **Međugorci** soyadını almıştır.

Međugorje 1700 yılında **Katolik Kelmendiler** tarafından iskân edilmiştir.

1721 yılında köyde 13 hanede toplam 99 kişi yaşamaktaydı. (Müslümanlar)

MEĐEDOVIĆ AİLESİ

Ailenin ana yurdu Bijelo Polje yakınlarındaki **Obrov**'dur.

Buradan Sandžak ve Bosna'nın çeşitli yerlerine dağılmışlardır.

Novi Pazar'a ilk olarak 1918 yılında, diğer aileler ise 1945 sonrasında gelmiştir.

İslamlaşmış Rovčani olarak belirtilmektedirler. (27)

MELIĆ AİLESİ

Eski yurtları Nikšić'tir.

Nikšić'te **Dervišević** soyadını taşıyorlardı.

1878 yılında Prijepolje'ye, 1945 yılında Novi Pazar'a gelmişlerdir. (3) (Müslümanlar)

MELAJCI

Novi Pazar'daki yaklaşık on aile, geldikleri Melaje köyünün adından dolayı **Melajci** soyadını taşımaktadır.

XIX. yüzyılın ilk yarısında buradan gelmişlerdir.

Kaynak bunları **Džaković–Kelmendi/Klimenti** olarak tanımlamaktadır. (11) (Müslümanlar)

MEKIĆ AİLESİ

Soyadlarının, **İslamlaşmış Kuči olan ve Kolašin kaptanlığı yapan Meka** adlı kişiden geldiği belirtilmektedir.

Kolašin yakınlarındaki Stevo köyünde **Mekić Kulesi** adı verilen kuleleri bulunmaktaydı.

XVIII. yüzyılda bazı Kolašin Mekićleri Nikšić'e yerleşmiş ve 1878'e kadar burada da önemli sayıda yaşamıştır.

Başka bir aile geleneğine göre Mekićler **İslamlaşmış Bratonožići** kökenlidir.

1878 Berlin Kongresi sonrasında Sandžak'a dağılmış, birçoğu Türkiye'ye gitmiştir.

Novi Pazar'daki en eski Mekićler daha sonra **Nikšić** soyadını almıştır.

İkinci grup 1924 yılında Bijelo Polje'den, üçüncü grup yaklaşık yirmi yıl önce gelmiştir. Toplam 20 aile belirtilmektedir.

Korita'dan gelen Mekićlerin ise **Ličine** kökenli olduğu aktarılmaktadır. (Müslümanlar)

MEHOVIĆ AİLESİ

İlk Mehovićler savaş sırasında Vučja Lokva'dan gelmiştir.

Bunlar **Kelmendi/Klimenti–Redžović** olarak belirtilmektedir.

İkinci grup yaklaşık yirmi yıl önce Brežađe, Lozna ve Negobratina'dan gelmiştir.

Bunlar **İslamlaşmış Kuči** olarak tanımlanmaktadır ve Radulin'deki Karadağlı Kuçilerle akrabalık kurdukları belirtilir.

Negobratina'daki Mehovićler Bijelo Polje'deki Dlakina ailesinin çiftçileri idi.

Trnava'daki Mehovićler ise 1880 yılında Goražde yakınlarındaki Korijenići'den gelmiş muhacirlerdir. (17)

MEHMEDOVIĆ AİLESİ

1947'den itibaren Novi Pazar'a çok sayıda Mehmedović ailesi gelmiştir.

Bunlar:

- Čašić Dolac'tan gelen **Kolašinci**,
- Rožaje bölgesinden gelen **Košute**,
- Lukare'den gelen **Ljupčaci**,
- Banica'dan gelen **Kelmendi/Klimenti**,
- ayrıca Paralovo ve diğer çevre köylerden gelen ailelerdir.

Birçoğunun eski soyadı **Dupljaci** idi.

Toplam 32 aile belirtilmektedir. (Müslümanlar)

Sayfa 215

MEMIĆ AİLESİ

Durmitor'daki Jezera bölgesinde **Kričković** adlı bir kabile topluluğunun yaşadığı belirtilmektedir.

Kaynak bunları bölgenin yerli nüfusu olarak tanımlar.

Drobnjaci tarafından bölgeden çıkarıldıkları, büyük çoğunluğunun daha sonra İslam'ı kabul ettiği ve en tanınmış torunlarının **Rapović ve Memićler** olduğu aktarılmaktadır.

Jireček'e atıf yapılmaktadır.

Memićlere Gusinje, Bihor ve Sjenica–Ražđaginja bölgelerinde rastlanmaktadır.

II. Dünya Savaşı sonrasında Ražđaginja'dan beş aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

MATOVIĆ AİLESİ

Deževa'dan bir Sırp ailesi gelmiştir.

Tvrdoševo ve Žunjević'te de Matovićler bulunmaktadır.

MAŠOVIĆ AİLESİ

R. Vešović'e göre Mašovićler, **Stojanović–Vasojevići koludur**.

İslam'ı kabul edenler soyadlarını değiştirmemiş; ancak muhtemelen XVIII. yüzyıl kadar erken bir tarihte göç ederek Sjenica yakınlarındaki Mašoviće köyüne yerleşmişlerdir.

1958'den sonra birçoğu Türkiye'ye göç etmiş, bazıları Novi Pazar'da kalmıştır. (6) (Müslümanlar)

MAVRIĆ AİLESİ

Peć yakınlarındaki Radavica bölgesindeki Mavrić köyünde yaşayan Mavrićlerin Arnavutluk'taki Kukës'ten geldikleri belirtilmektedir.

Radavica'dan Tutin yakınlarındaki Dobrinja'ya, 1810 yılında Dobrinja'dan Batrage'ye, diğerleri ise Novi Pazar'a gelmiştir.

M. Lutovac'a atıf yapılmaktadır.

Požega çevresindeki Mavrićler ise 1833 yılında Niš'ten geldiklerini düşünmektedir.

Bazı Mavrićler yaklaşık on beş yıl önce Sjenica'dan gelmiştir.

Toplam 15 aile belirtilmektedir. (Müslümanlar)

MECINOVIĆ AİLESİ

Mecin veya Mecinovićler Tutin yakınlarındaki Detane'de yaşamaktadır.

XIX. yüzyılın sonlarında Kolašin'den Detane'ye gelmişlerdir.

Yaklaşık on beş yıl önce Novi Pazar'a yerleşmişlerdir. (3) (Müslümanlar)

MEDOVIĆ AİLESİ

1965 yılında Tutin'deki Pokrvenik'ten bir aile gelmiştir; kaynak bunları **Skadarci** olarak tanımlamaktadır.

Žabren'den gelen diğer iki aile ise **Tićini–Kelmendi/Klimenti** kökenlidir. (Müslümanlar)

Sayfa 216

MENTOVIĆ AİLESİ

1942 yılına kadar Novi Pazar'da yaklaşık **300 Yahudi** bulunduğu, bunlardan kaynak döneminde yalnızca bir Mentović ailesinin kaldığı belirtilmektedir. (Yahudiler)

MEŠIĆ AİLESİ

Eski yurtları Kolašin yakınlarındaki Erišnovac'tır.

Buradan Bijelo Polje'ye, 1958 yılında Bijelo Polje'den Novi Pazar'a gelmişlerdir. (2) (Müslümanlar)

METIĆ AİLESİ

Postenje, Boturovina ve Vražogrnac'ta yaşamaktadırlar.

Buradan Novi Pazar'a gelmişlerdir. (3) (Müslümanlar)

METOVIĆ AİLESİ

Müslüman Metovićler Sjenica'dandır.

Önce Peć yakınlarındaki Vitomirica'ya göç etmiş, yaklaşık on yıl önce buradan Novi Pazar'a dönmüşlerdir. (4) (Müslümanlar)

MEZILIDŽIĆ AİLESİ

1965’ten beri Jajce’den gelen bir aile Novi Pazar’da yaşamaktadır.

Eski yurtları Pljevlja’dır.

Prijepolje ve Nova Varoš’ta da yaşamaktadırlar.

Kaynağa göre 1689 yılında Slavonya’dan bölgeye gelen bir Osmanlı sipahisinin soyundan gelmektedirler. (Müslümanlar)

MIHAILOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık sekiz yıl önce Cokovići’den bir aile gelmiştir.

Bunlarla akraba olmayan başka bir aile 1956 yılında Raška yakınlarındaki Zemanica’dan gelmiştir. (Sırplar)

MIHOVIĆ AİLESİ

Eskiden Novi Pazar’da daha fazla Mihović bulunduğu, kaynak döneminde dört ailenin kaldığı belirtilmektedir.

Daha önceki kökenlerini bilmemektedirler.

Bazıları bunları **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak değerlendirmektedir.

Yazar ise XIX. yüzyılda Pešter’deki Melaje’den gelmiş olmalarını daha muhtemel bulmaktadır; çünkü burada hâlen Mihovići adlı bir mezra bulunmaktadır.

Bu ikinci görüş doğruysa, yazar bunların **Kelmendi/Klimenti soyundan** olacağını belirtmektedir.

Kaynak ayrıca 1569 yılında Petinje ve Očinići çevresinde Mihović soyadının geçtiğini aktarmaktadır. (Müslümanlar)

MIJALJEVIĆ AİLESİ

Başlangıçta Pustovlah’ta yaşamış ve kendilerini bölgenin eski sakinlerinden saymışlardır.

Daha sonra Baletići ve Buđat’a, yakın dönemde de bir aile Novi Pazar’a gelmiştir.

Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 217

Mijaljević maddesinin devamı:

1908’den beri Novi Pazar’da yaşayan **Marjanovićlerin eski kökenlerinin Mijaljević olduğu** belirtilmektedir. (Sırplar)

MILADINOVIĆ AİLESİ

Lazović ve Veljovićler XIX. yüzyılın başında Kuči’den Pasji Potok, Lopužnje ve Negotinac’a yerleşmiştir.

Miladin ve Andrija Lazović adlı kişilerin soyundan gelenler sırasıyla **Miladinović ve Andrić** soyadlarını almıştır.

Miladinovićler XIX. yüzyılın ortalarında Novi Pazar’a gelmiş ve geleneksel olarak **fırıncılık** mesleğiyle uğraşmışlardır.

Malo Groblje’de, 1892 yılında gömülen fırıncı **Milić Miladinović’e** ait mezar taşı bulunduğu belirtilmektedir. (5) (Sırplar)

MILANOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar bölgesinin en eski Sırp ailelerinden biri olarak, Deževa yakınlarındaki Adulovići’de yaşayan Milanovićler gösterilmektedir.

1690’daki Büyük Sırp Göçü sırasında Peć’ten geldikleri ve Adulovići’de kaldıkları belirtilmektedir.

1882 yılında Kuršumlija’ya göç etmiş, ancak kısa süre sonra tekrar Adulovići’ye dönmüşlerdir.

Bazıları II. Dünya Savaşı öncesinde, bazıları savaş sonrasında Novi Pazar’a yerleşmiştir. (3) (Sırplar)

MILENKOVIĆ AİLESİ

Bazı Milenkovićler daha önce **Perović** soyadını taşıyor ve Ibar Kolašin’deki Prelaz’da yaşıyordu.

Buraya XIX. yüzyılın başında Presjek’ten gelmişlerdir.

Yaklaşık on beş yıl önce bu gruptan bir aile Novi Pazar’a gelmiştir.

İki başka aile Rogozna’daki Zlatar’dan gelmiş ve buradaki Savovićlerle akrabadır.

M. Lutovac bunları **Kuči**, R. Vešović ise **Vasojevići** kökenli olarak değerlendirmektedir.

1945’in hemen ardından Raška yakınlarındaki Trnava’dan üç aile daha gelmiştir. (Sırplar)

MILENTIJEVIĆ AİLESİ

Dukar’da yaşamaktadırlar ve buradan yakın zamanda bir aile Novi Pazar’a gelmiştir.

Başka bir aile Odojevići'deki Opava'dan gelmiştir. (Sırplar)

MILETIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da II. Dünya Savaşı öncesinde de Miletićler bulunmaktaydı; savaş sonrasında gelen aileler de vardır.

Purće'deki Miletićler **Pilovčićlerin bir kolu** olup köyün en eski sakinleri olarak kabul edilir.

Lukokrevo'daki Miletićler, buradan 1947 yılında Novi Pazar'a gelen ailelerin kaynağıdır ve eski kökenleri Karadağ'a dayanmaktadır.

Polazi, Miščiće ve Prćenova'da da Miletićler bulunmaktadır. (Sırplar)

Sayfa 218

MILIČEVIĆ AİLESİ

1966 yılında Guberevo'dan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

MILIĆ AİLESİ

Troštica–Štitare'den gelmişlerdir.

Daha önce **Nerandžić** soyadını taşıyorlardı.

Buradan bir aile 1947 yılında Novi Pazar'a gelmiştir.

Başka bir aile 1958 yılında Belgrad'dan gelmiştir. (Sırplar)

MILOJEVIĆ AİLESİ

Bazı Milojevićler II. Dünya Savaşı öncesinde, bazıları sonrasında Trnavci'den gelmiştir.

Trnavci'ye 1882 yılında Karadağ'daki Rovca'dan yerleşmişlerdir.

Başka bir Milojević ailesi yaklaşık on beş yıl önce Rogozna'daki Javor'dan gelmiştir.

Karadağ'dan geldiklerinde **Vuković** soyadını taşıyorlardı. (Sırplar)

MILORADOVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Vladičin Han'dan bir aile gelmiştir. (Sırplar)

MILOSAVLJEVIĆ AİLESİ

İlk Milosavljevićler II. Dünya Savaşı öncesinde Sebečevo'dan gelmiştir.

Sebečevo'ya 1831 yılında **Vasojevići bölgesinden** yerleşmişlerdir.

İkinci grup Tutin'deki Ostrovica'dan, üçüncü grup Sudsko Selo'dan gelmiştir. (Sırplar)

MILOVANOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın sonlarında Novi Pazar'da yaşamış saraç **Simeun Milovanović'in soyundan** geldiklerini bilmeleri dışında kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler. (4)

Diğerleri I. Dünya Savaşı sonrasında Žunjevići yakınlarındaki Vojsalovići'den gelmiştir.

Vojsalovići'ye XIX. yüzyılda Karadağ'dan yerleşmişlerdir. (2) (Sırplar)

MILOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın ilk yarısında Karadağ'dan gelen Marjanovićler Lukokrevo'ya yerleşmiştir.

1918 yılında soyadlarını **Milović, Antonijević ve Stefanović** olarak değiştirmişlerdir.

Bir Milović ailesi 1920 yılında Novi Pazar'a gelmiştir. (3)

Başka Milovićler Ibar Kolašin'deki Vukosavljevići köyünde yaşamaktadır.

Bunlar daha önce **Košani** soyadını taşıyor ve Brda'dan gelmişlerdir. (Sırplar)

MILOŠEVIĆ AİLESİ

Novi Pazar–Tutin–Berane yolunun inşasında müteahhitlik yapan **Stanislav Milošević**, 1927 yılında Aleksinac yakınlarındaki Kraljevo köyünden gelmiştir.

Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 219

Milošević maddesinin devamı:

Stanislav Milošević, Petnjica yakınlarındaki Dobrodole'den Müslüman **Muka Šabotić** ile evlenmiş ve Novi Pazar'a yerleşerek burada soy bırakmıştır. (2)

Başka Miloševićler Postenje'den gelmiştir. (2)

Bir aile ise Aleksinac'tan gelmiştir. (Sırplar)

MILUNOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık 1830 yılında bazı Karadağlılar Buđivo köyüne gelmiş ve Milunović soyadını almıştır.

Yaklaşık on beş yıl önce Novi Pazar'a yerleşmişlerdir. (3) (Sırplar)

MILJUTINOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Svetozarevo yakınlarındaki Ribare'den bir aile; yaklaşık on beş yıl önce Lukare'den başka bir aile gelmiştir. (Sırplar)

MILJKOVIĆ AİLESİ

Daha önce **Atanasković**, daha sonra Miljković soyadını taşıyan aileler Gornje Varage'de yaşamaktadır.

Kökenleri **Drobnjaci**dir.

XIX. yüzyılda Durmitor çevresinden buraya gelmişlerdir.

Atanasković soyadını taşıyan bazı aileler 1882 yılında Toplica'ya göç etmiştir.

1947 yılında bir Miljković ailesi Novi Pazar'a gelmiştir.

İki başka Miljković ailesi 1947 sonrasında Suvi Do'dan gelmiştir.

Suvi Do'ya XIX. yüzyılda **Piperska Stijena**'dan gelerek Ćorović beylerinin mülklerine yerleşmişlerdir.

Yakınlardaki Doljani'den de birkaç yıl önce bir aile gelmiştir. (Sırplar)

MINELFIČI

Bu soyadı taşıyan bir başka eski Novi Pazar ailesi olduğu belirtilmektedir.

Daha önceki kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler. (Müslümanlar)

MIRALEMOVIĆ AİLESİ

Bazı Miralemovićler II. Dünya Savaşı öncesinde Draga ve Batı Mojstir'den, diğerleri savaş sonrasında gelmiştir. (7) (Müslümanlar)

MIRKOVIĆ AİLESİ

Petar Mirković, 1890 yılında Nikšić Župa'dan gelmiştir.

Tüccardı ve 1914 yılında Novi Pazar belediye başkanı seçilmiştir. (3) (Sırplar)

MIROVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Kuzmičevo'dan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Guberevo'da da Mirovićler bulunmaktadır. (Sırplar)

Sayfa 220

MISIRLIĆ AİLESİ

Aile geleneğine göre Novi Pazar'daki Misirlićler (6), XIX. yüzyılın başında **Mısır'dan (Misir)** Novi Pazar'a gelen bir Osmanlı subayının soyundan gelmektedir.

Bu subayın burada evlendiği ve soy bıraktığı anlatılmaktadır.

Diğer Misirlićler bunlarla akraba değildir.

II. Dünya Savaşı sonrasında Lozna'dan gelmişlerdir.

Onlar da kendi kökenlerini bir Osmanlı subayına bağlamaktadır. (Müslümanlar)

MITIĆ AİLESİ

1954 yılında Knjaževac yakınlarındaki Sokolovica'dan bir aile gelmiştir. (Sırplar)

MITROVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da uzun süredir yaşayan bir Mitrović ailesi bulunmaktadır.

Bunlar XVIII. yüzyılda Novi Pazar'da yaşamış bir **Dubrovniklinin soyundan** geldiklerini düşünmektedirler.

Diğer Mitrovićler, yaklaşık dört kuşak önce Sebečevo'dan gelen **Dmitar Pantović'in soyundan** gelmektedir.

Sebečevo'daki Sretenovićler, Tračani'deki Nešovićler ve Vojnić'teki Vučetićlerle akraba oldukları belirtilmektedir. (1) (Sırplar)

MIŠEVIĆ AİLESİ

Eski yurtları Pešter'deki Dolina'dır.

Kökenleri **Kelmendi/Klimenti** olarak belirtilmektedir.

Aile geleneğine göre **Lazar Mutap** da onların soyundandır.

1945 sonrasında üç aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

MLADENOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Raška yakınlarındaki Bijelo Polje'den bir Mladenović ailesi Novi Pazar'a gelmiştir.

Bijelo Polje'ye Ibar Kolašin'den, Ibar Kolašin'e ise **Vasojevići bölgesinden** gelmişlerdir. (Sırplar)

MOJSILOVIĆ AİLESİ

1964 yılında Kovačevo'dan iki aile gelmiştir.

Ljupac'ta da Mojsilovićler bulunmaktadır. (Sırplar)

MORAČANI

Risto Moračanin, 1905 yılında Gornja Morača'dan Golija'daki Brezovica'ya gelmiştir.

Gornja Morača'da **Radojević** soyadını taşıyorlardı.

Oğlu Ivan, 1918 yılında Brezovica'dan Prćenova'ya yerleşmiştir.

Ivan'ın sekiz oğlundan yedi ayrı aile oluşmuştur.

Bunlardan üçü 1954'ten beri Novi Pazar'da yaşamaktadır. (Sırplar)

MRDACI

Eski kökenleri **Kuči**'dir.

Bijelo Polje yakınlarındaki Kolinja Liješće'de yaşamaktadırlar.

Buradan bir aile 1971, ikinci aile 1976 yılında Novi Pazar'a gelmiştir. (Karadağlılar)

Sayfa 221

MRLJEŠ AİLESİ

Novi Pazar çevresindeki Baletići, Dramići, Osaonica, Troštica ve Bele Vode köylerinde Sırp Mrlješ aileleri bulunmaktadır.

Bunlar XIX. yüzyılın başlarında Karadağ'dan gelmiştir.

Yaklaşık on beş yıl önce iki aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. Bazı aileler Petrova Kilisesi çevresine yerleşmiştir. (Sırplar)

MUDERIZOVIĆ AİLESİ

İlk Muderizovićler, Novi Pazar'da **müderris**, yani medrese öğretmeni olarak görev yapan **Hadži Ali Efendi Pećanin'in soyundan** gelmektedir.

Hadži Ali Efendi 1882 yılında ölmüş ve Altun-Alem Camii'nin avlusuna gömülmüştür.

Diğer dört aile ise XIX. yüzyılda Priština'dan Novi Pazar'a gelen başka bir müderrisin soyundan gelmektedir. (Müslümanlar)

MUJAGIĆ AİLESİ

Mujagićler, Sjenica'nın en eski şehir ailelerinden biridir.

Bir görüşe göre daha önce **Čavić** soyadını taşımaktaydılar. Čavićlerin 1809 yılına kadar Sjenica'nın hâkim aileleri olduğu belirtilmektedir.

1950'den itibaren iki aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Müslümanlar)

MUJANOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki beş Mujanović ailesi yaklaşık üç kuşaktır bu soyadı taşımaktadır.

Daha önce **Radetinci** olarak anılıyorlardı.

Knežević, Žirče ve Pobrđe'de de Mujanovićler bulunmaktadır; bazıları yakın zamanda bu yerlerden Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

MUJDRAGIĆ AİLESİ

Muj-Draga, XIX. yüzyılda Droga'dan gelmiştir.

Daha önce **Đerlek** soyadını taşıyordu.

Torunları onun adına dayanarak Mujdragić soyadını almıştır. (3) (Müslümanlar)

MUJEZINOVIĆ AİLESİ

1925 yılında Brodarevo'dan Türkiye'ye gitmek üzere yola çıkan Mujezinović kardeşler Novi Pazar'da kalmış ve burada soy bırakmışlardır. (3)

Kesin kökenlerini bilmemekle birlikte kendilerini **İslamlaşmış Prizrenliler** olarak kabul etmektedirler.

Brodarevo'daki Hodžićlerle akrabadırlar. Aile geleneğine göre iki kardeşten biri **müezzin**, diğeri ise **hoca** idi ve bu iki meslekten iki ayrı soyadı ortaya çıkmıştır.

Brodarevo'da 250 yıldan uzun süredir yaşadıkları belirtilmektedir. (Müslümanlar)

MUJKOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar yakınlarındaki Mujoviće köyünde Mujkovićler yaşamaktadır.

Buradan bir aile birkaç yıl önce Novi Pazar'a gelmiştir.

Mujoviće'ye ise daha önce Rožaje yakınlarındaki Prnokrpe'den geldikleri ve kendilerini **İslamlaşmış Kuči** olarak kabul ettikleri belirtilmektedir.

Sayfa 222

MUJČINOVIĆ AİLESİ

Mujčinovićlerin eski kökenleri **Šalje** olup Koniče'den Novi Pazar'a XVIII. yüzyılın sonlarında gelmişlerdir.

Şehirde oldukça kalabalık bir kardeşlik hâline gelmişlerdir.

Ağa statüsündeydiler; çok sayıda taşınmazları ve çiftlik köylüleri bulunmaktaydı.

Evleri bugünkü **Gojko Bačanin Caddesi** çevresindeydi.

Hivzi Mujčinović, 1902 yılında Novi Pazar'da kaynakta "zulüm uygulayan kişi/zorba" anlamındaki *zulumćar* ifadesiyle zikredilmektedir.

Çok sayıda Mujčinović, özellikle 1958'e kadar olan dönemde Türkiye'ye göç etmiştir. (3)

MUKOVIĆ AİLESİ

Biševo'daki Mukovićler **İslamlaşmış Kuči** kökenlidir.

Buradan yaklaşık yirmi yıl önce iki aile Novi Pazar'a gelmiştir.

MUJIĆ AİLESİ

Braćak'taki Mujićler, buradan yaklaşık on beş yıl önce Novi Pazar'a gelen birkaç ailenin kaynağıdır.

Eski kökenleri **Kelmendi/Klimenti** olarak belirtilmektedir.

Aynı dönemde Goduša'dan gelen diğer Mujićler Đurovićlerle akrabadır ve muhtemelen **İslamlaşmış Kuči** kökenlidir.

MUMDŽIĆ AİLESİ

Mumdžićler Novi Pazar'ın çok eski şehir ailelerinden biridir.

Soyadının *mumdžija*, yani **mum üreticisi/mumcu** mesleğinden geldiği belirtilmektedir.

1767 tarihli Novi Pazar kefalet kaydında da adları geçmektedir.

Aile geleneğine göre kurucu ataları Peć'ten Novi Pazar'a ücretli işçi olarak gelmiştir.

XIX. yüzyılda önemli ölçüde zenginleşmiş ve ağalıklara sahip olmuşlardır.

Lukorevo köyünde de Mumdžićler bulunmaktadır. (Müslümanlar)

MUMINOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki bütün Muminovićler savaş sonrası göçmenleridir.

Birinci grup Sjenica'dan, ikinci grup Sjenica yakınlarındaki Dugak'tan, üçüncü grup ise Kovač ve Radakovac'tan gelmiştir.

Son grup **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir. (10) (Müslümanlar)

MUNIŠEVIĆ AİLESİ

1920 yılına kadar Novi Pazarlı Muniševićlerin Kosurić'te çiftlik köylüleri bulunmaktaydı.

Daha eski kökenlerini bilmemektedirler; ancak büyük dedelerinin dahi Novi Pazar'da doğduğunu bilmektedirler. (3) (Müslümanlar)

MURATBEGOVIĆ AİLESİ

Murat-beg Muratbegović, 1831 yılında Novi Pazar mütesellimi olarak görev yapmış ve bu görevde Eyüp Paşa Ferhatagić'in yerini almıştır.

Onun soyundan gelenler Muratbegović soyadını taşımaktadır. (2) (Müslümanlar)

Sayfa 223

MURATOVIĆ AİLESİ

Žitniće ve Draževići'deki Muratovićler **Kolašin kökenlidir** ve buradaki Nuhović ve Bilalovićlerle akrabadır.

1925 yılında Türkiye'ye gitmek üzere yola çıkmış, ancak Novi Pazar'da kalmış aileler vardır.

Diğerleri 1950 sonrasında gelmiştir. (10)

Başka Muratović aileleri Bihor'daki Vrbica, Piskorovci, Rastenovići, Hrvatska, Č. Dolac, Kovač, Zaguljača, Maljevci ve Raškovići'den gelmiştir.

Bunların tamamı 1950 sonrasında yerleşmiştir. (25) (Müslümanlar)

MURIĆ AİLESİ

Murićler **Kelmendi/Klimenti kardeşliklerinden biridir** ve 1700 yılında Sandžak'a gelmişlerdir.

En yoğun olarak Rožaje bölgesindeki Gornja ve Donja Lomnica, Bać ve Besnik'te; ayrıca Pešter'de Ćosoviće ve Braćak'ta yaşamaktadırlar.

Yaklaşık 80 Murić ailesinin XIX. yüzyılın ortalarında **Kuzey Arnavutluk'taki Murija'dan** geldiği ve Novi Pazar çevresindeki köylere, ayrıca önemli sayıda Novi Pazar şehrine yerleştiği belirtilmektedir.

Birçok aile eski soyadını korumuş, bazıları ise yeni soyadları almıştır; örnek olarak **Rustić** verilmektedir. (54) (Müslümanlar)

MURTEZIĆ AİLESİ

Kruševo köyü XVIII. yüzyılın başında **Hoti** tarafından iskân edilmiştir.

Bu nedenle köyün bugünkü sakinlerinin büyük ölçüde Hoti torunları olduğu, Murtezićlerin de bunlar arasında bulunduğu belirtilmektedir.

1950'den itibaren altı aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Bele Vode'den de beş aile gelmiştir. (Müslümanlar)

MURTIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Melaje'den bir aile gelmiştir.

Kelmendi/Klimenti kökenlidir. (Müslümanlar)

MUSTAFIĆ AİLESİ

En eski Mustafićler 1878 yılında Sarajevo'dan gelmiştir.

Sarajevo'da **Slinić** soyadını taşıdıkları belirtilmektedir. (4)

Ailenin üyeleri kaynak döneminde de geleneksel olarak **kazancılık/bakırcılık** mesleğiyle uğraşmaktadır.

Diğerleri XX. yüzyılın başında Nova Varoš'tan; üçüncü grup ise Rogozna, Crkvine ve Pokrvenik çevresindeki köylerden gelmiştir.

Son grup **Čokarlije** olarak belirtilmektedir.

Göçler 1900'lerden yaklaşık on yıl öncesine kadar sürmüştür. (Müslümanlar)

MUTAVDŽIĆ AİLESİ

İki Sırp Mutavdžić ailesi savaştan hemen sonra Tušimlja'dan Novi Pazar'a gelmiştir.

MUFTAREVIĆ AİLESİ

Yaklaşık dört kuşak önce Đakovica'dan bir kişi Sjenica'ya **muhtar/köy yöneticisi** olarak görev yapmak üzere gelmiştir.

Torunları bundan dolayı Muftarević soyadını almıştır.

Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 224

Muftarević maddesinin devamı:

Bir Muftarević ailesi 1971 yılında Sjenica'dan Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

MUHADŽER

Bosna'dan **muhacir** olarak geldikleri için iki Müslüman aile bu soyadı taşımaktadır.

MUHAREMOVIĆ AİLESİ

Muharemovićler tarih boyunca birkaç kez soyadlarını değiştirmiştir.

Eski kökenleri **Berisha** olarak belirtilmektedir.

Bir aile 1945 yılında Kosovska Mitrovica'dan gelmiştir.

Diğerleri Brđani ve Kneževići'den gelmiştir. (Müslümanlar)

MUHOVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Žitniće'den bir aile gelmiştir. (Müslümanlar)

MUŠIĆ AİLESİ

Muhovo, Koškovo ve Bele Vode'den gelen Mušićler oldukça kalabalık bir kardeşliktir.

Birçoğu soyadını değiştirmiş ve özellikle 1957'den itibaren önemli sayıda aile Türkiye'ye göç etmiştir.

Kaynak, yaklaşık on ailenin yirmi yıldır Novi Pazar'da yaşadığını belirtmektedir. (Müslümanlar)

MUŠOVIĆ AİLESİ

Aile geleneğine göre Mušovićler, bir Osmanlı subayı ile **Kolašinli Pava'nın soyundan** gelmektedir.

Muš, Hasan ve Daut'un kardeş olduğu; Hasan'dan **Hasanbegović**, Daut'tan **Dautović**, Muš'tan ise Mušovićlerin türediği anlatılmaktadır.

Pava'nın İslam'ı kabul etmediği ve Bijelo Polje belediyesindeki **Pavino Polje** yer adının ondan geldiği belirtilmektedir.

Yazar, Mušovićlerin **İslamlaşmış Vraneš Joksimovićleri**, yani Knez Joksim'in torunları olduğuna işaret eden önemli emareler bulunduğunu belirtmektedir.

Ailenin ana yurdu Kolašin'dir.

Bazı Mušovićler **Numan Paşa Ćuprilić** ile Nikšić'e gitmiş ve 1714–1877 arasında Nikšić kaptanları arasında yer almıştır.

P. Šobajić, Nikšić'te bunların "ünlü bir bey ailesi" olduğunu belirtmektedir.

1877–1925 arasında Nikšić ve Kolašin'den Sandžak, Bosna, Arnavutluk ve Türkiye'ye dağılmışlardır.

Novi Pazar'daki beş aile 1954'ten itibaren Bijelo Polje ve Suvi Do'dan gelmiştir.

Goduša, Doljić, Trnava ve Sebečevo'da da Mušovićler bulunmaktadır. (Müslümanlar)

NAILOVIĆ AİLESİ

Kökenleri **Šalje** olup eski yurtları Tutin'deki Ruđe'dir.

Daha önce Muminović soyadını taşıyan iki Nailović ailesi 1964 yılında Novi Pazar'a gelmiştir.

Diğer Nailovićler Bosna kökenli göçmenlerdir. (Müslümanlar)

Sayfa 225

NALOVIĆ AİLESİ

1950'den beri Novi Pazar'da bir Nalović ailesi yaşamaktadır.

Sjenica'dan gelmişlerdir. (Müslümanlar)

NEDELJKOVIĆ AİLESİ

Eski yurtları Andrijevica yakınlarındaki Slatina'dır ve **Vasojevići** kökenlidirler.

XIX. yüzyılda buradan Rogozna'daki Junake ve Dojinovići'ye yerleşmişlerdir.

Yaklaşık on beş yıldır Novi Pazar'da beş aile yaşamaktadır.

Başka bir Nedeljković ailesi 1966 yılında Vranje'den gelmiştir. (Sırplar)

NEDŽIBPAŠIĆ AİLESİ

Nedžib Paşa Ferhatagić, XIX. yüzyılın ortalarında Novi Pazar'da yaşamıştır.

Onun torunları adından hareketle Nedžibpašić soyadını almıştır. (1) (Müslümanlar)

NENEZIĆ AİLESİ

Eski kökenleri **Kuči**'dir.

1954 yılında Nikšić'ten bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Karadağlılar)

NENIĆ AİLESİ

Bir Müslüman Nenić ailesi XIX. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da yaşamaktadır.

Kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler.

NERADOVIĆ AİLESİ

1962 yılında Ivangrad'dan bir aile gelmiştir.

Vasojevići kökenlidir. (Karadağlılar)

NERANDŽIĆ AİLESİ

Štitare yakınlarındaki Troštica'da Nerandžićler yaşamaktadır.

XIX. yüzyılda Karadağ'dan gelmişlerdir.

Milaš ailesi bunların bir koludur. (1) (Sırplar)

NESTOROV

Ailenin ana yurdu Mavrovo yakınlarındaki Lazaropolje'dir.

Mijak kökenlidirler.

1957 yılında Lazaropolje'den Üsküp'e, 1962 yılında da bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Makedonlar)

NEŠOVANOVIĆ AİLESİ

Golija ve Kraljevo çevresindeki Nešovanovićler eski kökenleri bakımından **Kuči**dir.

XVIII. yüzyılda Medun'dan gelmişlerdir.

Yaklaşık on beş yıl önce Ivanjica'dan bir aile Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Sayfa 226

NEŠOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da birbiriyle farklı kökenlere sahip birden fazla Nešović ailesi bulunmaktadır.

En eski grup II. Dünya Savaşı öncesinde Rogina'dan gelmiştir ve bu nedenle **Roginci** olarak anılmaktadır.

İkinci grup 1950 sonrasında Velje Polje'den gelmiştir; bunlar Velje Polje'ye 1910 yılında Suvi Do'dan yerleşmişlerdi.

Diğerleri Gornji Strumci'den gelmiştir. (6) (Sırplar)

NEZIROVIĆ AİLESİ

I. Dünya Savaşı sonrasında Hrvatska ve Vučja Lokva'dan gelmişlerdir. (5) (Müslümanlar)

NICEVIĆ AİLESİ

Efsaneye göre **Niko, Balo ve Brnjo adlı üç Kelmendi kardeş**, 1700 yılında Arnavutluk'tan Pešter'e gelmiştir.

Onların soyundan:

- Jasenovik'teki Nicevićler,
- Brnjica'nın eski sakinleri Brnjičani,
- Rožaje yakınlarındaki Balote

türemiştir.

Jasenovik'teki Nicevićlerden beş aile 1950 sonrasında Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

NIĆIFOROVIĆ AİLESİ

Jelić'teki Ristićler eski kökenleri bakımından Ivangrad yakınlarındaki Zagrađe'dendir.

XIX. yüzyılda buraya gelmişlerdir.

Bir süre sonra **Nićifor Ristić** Postenje'ye yerleşmiş ve torunları burada Nićiforović soyadını almıştır. (Sırplar)

NIKIĆ AİLESİ

Lukokrevo'da Sırp Nikićler vardır.

XIX. yüzyılda Karadağ'dan gelmişlerdir.

Yaklaşık on yıldır Novi Pazar'da altı aile bulunmaktadır.

Başka iki aile Kovačevo'dan gelmiştir.

Rajetiće'de de Nikićler yaşamaktadır. (Sırplar)

NIKOLIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıldır Novi Pazar'da yaşamaktadırlar.

Vranovina, Grubetiće ve Cokoviće gibi yakın köylerden; ayrıca Kragujevac, Smederevo ve Belgrad'dan gelmişlerdir.

Kaynak, Nikolić soyadının görece yeni ve oldukça yaygın olduğunu belirtmektedir. (Sırplar)

NIKULJIĆ AİLESİ

1937 yılına kadar Brnjica'da yaşamışlardır.

Kelmendi/Klimenti kökenlidirler.

1937'de Šare'ye göç etmişlerdir.

Bazıları soyadını **Idrizović** olarak değiştirmiştir.

Yakın dönemde Novi Pazar'da da üç aile bulunmaktadır. (Müslümanlar)

NIKŠIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki çok sayıda Müslüman aile, büyük ölçüde 1878 sonrasında geldikleri Nikšić şehrinin adını soyadı olarak almıştır.

Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 227

Nikšić maddesinin devamı:

Nikšić'te bu aileler şu soyadlarını taşımaktaydı:

Ljuce, Ljuhari, Cidić, Bajrović, Dervišević, Mekić, Mulaalić, Mušović, Isović, Mustafić, Saračević, Mujić, Alagić ve Pašović.

Yalnızca bazı aileler eski soyadlarını korumuştur.

Nikšić soyadını taşıyan ailelerin Sandžak'ın hemen bütün şehirlerinde bulunduğu belirtilmektedir.

Aile geleneğine göre Nikšić göçmenleri şehir idaresinin isteğine rağmen Novi Pazar'ın dış kesimindeki **Hadžet** bölgesine yerleşmiş, burada **Muhacir Mahallesi**ni oluşturmuş ve **Nikšić Camii**ni inşa etmiştir. (32) (Müslümanlar)

NIŠAVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Bijelo Polje yakınlarındaki Ivanje'den bir Karadağlı aile gelmiştir.

NIŠLIJE

1833 yılında Doğu Sırbistan'daki bazı nahiyelerin Sırbistan'a katılmasının ardından çok sayıda Müslüman bölgeden ayrılmıştır.

Bunlardan bir kısmı Novi Pazar'a yerleşmiş ve Niš'ten geldikleri için **Nišlije** soyadını almıştır. (3) (Müslümanlar)

NOKIĆ AİLESİ

Nokićlerin ana yurdu İşkodra yakınlarındaki **Selce**'dir.

Kelmendi/Klimenti kökenlidirler ve **Ded Noka'nın torunları** olarak belirtilmektedirler.

En yoğun olarak Rožaje'de yaşamışlardır.

1697 yılında Rožaje'de sekiz Kelmendi ailesinde toplam 58 kişinin yaşadığı belirtilmektedir.

İlk Nokićler XIX. yüzyılın başında Rožaje'den Novi Pazar'a gelmiş ve burada büyük itibar kazanmıştır.

Çevre köylerde ağalık mülkleri ve çiftlik köylüleri bulunmaktaydı.

XX. yüzyılın başlarında bu serveti, kaynağın ifadesiyle, bilinmeyen bir şekilde kaybetmişlerdir.

Birçok Nokić Türkiye'ye göç etmiş; buna karşılık Rožaje, Trnava ve başka köylerden yeni aileler Novi Pazar'a gelmiştir. (13) (Müslümanlar)

NOVALIĆ AİLESİ

Aile geleneğine göre **Novo Vukajlović**, XVIII. yüzyılın ortalarında Azanje'den ayrılarak Ivangrad'daki Petnjica'ya gelmiş ve burada İslam'ı kabul ederek **Alija** adını almıştır.

Lagator'da yaşayan torunları **Novalić** soyadını taşımaktadır.

M. Lutovac'a göre eski kökenleri **Bjelopavlići** bölgesidir.

1912 yılında Lagator'daki bazı Novalić aileleri vergi ödeyemedikleri için Novi Pazar'a kaçmıştır. (5)

Sebečevo'da da Novalićler bulunmaktadır.

NOVAKOVIĆ AİLESİ

Novak, XIX. yüzyılın ortalarında Novi Pazar yakınlarındaki Vitoš'a yerleşen yedi kardeşten biridir.

Torunları Novaković soyadını almıştır.

Vitoš'tan Dramče'ye geçen Novakovićler burada **Bihorci** olarak anılmıştır.

R. Vešović'e göre bunlar **Vasojevići** kökenlidir.

1971 yılında Vitoš'tan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

Sayfa 228

NOVOSEL

Durmitor'da yaşarken **Radović** soyadını taşıyorlardı.

Prijepolje yakınlarındaki Stranjani'ye geldikten sonra **Novosel** soyadını almışlardır. (1) (Sırplar)

NOVOVIĆ AİLESİ

R. Vešović'e göre Novovićler **Vasojevići** kökenlidir.

Novo Babović, yaklaşık 1850 yılında Vasojevići bölgesinden Golija'daki Dajina'ya gelmiştir.

Torunları 1882 sonrasında dağılmış; bazıları Kuršumlija'ya, birer aile Sebečevo ve Vučiniće'ye yerleşmiştir.

1954 sonrasında Vučiniće ve Sebečevo'dan ikişer aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Budimlja'daki Babovićlerle yakın akraba olduklarını belirtmektedirler. (Sırplar)

NUHANBAŠIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da yalnızca bir aile bu soyadı taşımaktadır.

Şehirde yaklaşık altı kuşaktır yaşadıklarını bilmeleri dışında kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler.

NUHOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın sonlarında Kolašin'den ayrılıp Türkiye'ye yönelen Mahmutovićler önce Trijebine'ye, daha sonra Sjenica'daki Žitniće'ye yerleşmiştir.

Geniş kardeşlik olarak **Kolašinci** adıyla bilinmektedirler.

1925 yılında Žitniće'den Türkiye'ye giderken bazı aileler Novi Pazar'da kalmış ve **Nuhović** soyadını almıştır.

Halk arasında ayrıca **Žitnićani** olarak da anılmaktadırlar. (7)

Bazı akrabaları eski Mahmutović soyadını korumuştur. (Müslümanlar)

NURADINOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılda Vasojevići ile yaşanan bir çatışmada yedi kardeşten yalnızca **Nuradin Crnovršanin** hayatta kalmıştır.

Kaçarak Novi Pazar yakınlarındaki Sebečevo'ya yerleşmiştir.

Torunlarından bazıları Nuradinović soyadını taşımaktadır.

Bunlardan bir aile birkaç yıl önce Novi Pazar'a gelmiştir.

Diğer torunlar Nuradin'in oğullarının adlarından hareketle **Mašović, Sinanović ve Sadović** soyadlarını almıştır. (Müslümanlar)

NUMANOVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı sonrasında Novi Pazar'a Ribariće, Crniš, Čmanjak ve Bele Vode'den çok sayıda Numanović ailesi gelmiştir.

Čmanjak'tan gelenlerin **Hoti** kökenli olduğu belirtilmektedir. (20) (Müslümanlar)

NURKOVIĆ AİLESİ

Rožaje ile Ivangrad arasında Nurkoviće adlı bir köy bulunmaktadır ve sakinleri bu soyadı taşımaktadır.

Kendilerini **İslamlaşmış Kuči** olarak kabul etmektedirler.

Aileye ilişkin efsane sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 229

Nurković maddesinin devamı:

Efsaneye göre **Sava Kuč**, üç oğluyla birlikte geçim aramak üzere yola çıkmış; yolculuk sırasında hastalanarak bir çam ağacının altında ölmüştür.

Bu yer daha sonra **Savin Bor** adıyla anılmıştır.

En büyük oğul bir kaya altına sığındığı için onun torunlarına **Kršini** adı verilmiştir.

İkinci oğul meşe ağacının altında küçük bir ev kurmuş ve ondan **Hrastoder** ailesi türemiştir.

Üçüncü oğul **Nurko**'dan ise Nurkovićler türemiş ve köye de bu ad verilmiştir.

1918'den beri Novi Pazar'da üç Nurković ailesi bulunmaktadır.

Yaklaşık on yıl önce Delimeđe'den gelen başka Nurkovićler ise **Škrijelj** kökenlidir. (Müslümanlar)

NUROVIĆ AİLESİ

Yakın zamana kadar Novi Pazar'daki beş Nurović ailesi **Rašljani** soyadını taşıyordu.

Bu ad, geldikleri Pešter'deki Rasno köyünden kaynaklanmaktadır.

Kelmendi/Klimenti kökenlidirler.

İki dünya savaşı arasındaki dönemde Novi Pazar'a gelmişlerdir.

NUŠEVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Sitnica'dan iki Müslüman aile gelmiştir.

OBRADOVIĆ AİLESİ

1954'ten beri Novi Pazar'da iki Obradović ailesi yaşamaktadır.

Tutin yakınlarındaki Lukavica ve Kočarnik'ten gelmişlerdir.

Bu köylere XIX. yüzyılda Rožaje yakınlarındaki Radeva Mahala'dan yerleşmişlerdir.

Rožaje'deki Zekovićlerle akrabadırlar. (Sırplar)

OKOŠANOVIĆ AİLESİ

Okoš çevresinden Vrbolazi'ye geldikleri için Okošanović soyadını taşımaktadırlar.

Bir aile 1912 sonrasında, diğerleri 1950 sonrasında Novi Pazar'a gelmiştir. (6) (Sırplar)

ORLANDIĆ AİLESİ

Skadar Gölü yakınlarındaki Crmnica'dan bir aile önce Tutin'e, 1960 yılında ise Novi Pazar'a gelmiştir. (Karadağlılar)

OMERBEGOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'ın en eski bey ailelerinden biridir.

Osmanbegovićlerle akrabadırlar. (2) (Müslümanlar)

OMEROVIĆ AİLESİ

1948'den itibaren Crkvine yakınlarındaki Bilje'den altı Omerović ailesi gelmiştir.

Daha önce **Hadžauče** soyadını taşıyorlardı.

Buradaki Veširovićlerle akrabadırlar ve **Šalje** kökenlidirler.

Başka Omerovićler yaklaşık yirmi beş yıl önce Leča'dan gelmiştir. (6) (Müslümanlar)

Sayfa 230

OSMANBEGOVIĆ AİLESİ

1683–1699 Osmanlı-Avusturya Savaşı sonrasında Osijek'ten Novi Pazar'a bir Osmanlı subayı gelmiştir.

Aile hafızasında bu kişinin Macar kökenli olabileceğine dair zayıf bir hatıra bulunduğu belirtilmektedir.

Muhtemelen adı **Husein-beg** idi.

Torunu Murat-beg'den hareketle aile yaklaşık dört kuşak öncesine kadar **Muratbegović** soyadını taşımıştır.

Daha sonra iki kardeş kolundan biri **Osmanbegović**, diğeri **Omerbegović** soyadını almıştır.

Her iki aile de oldukça itibarlı ve zengin olup Novi Pazar çevresindeki köylerde çok sayıda çiftlik köylüsüne sahipti. (2)

Kaynak, Emin Osmanbegović'in özel arşivine atıf yapmaktadır. (Müslümanlar)

OSMANLIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki yedi Osmanlić ailesinin tamamı Pešter'deki Rastenovići'den gelmiştir.

Yazar bunların muhtemelen **Kelmendi/Klimenti** kökenli olduğunu belirtmektedir. (Müslümanlar)

OSMANOVIĆ AİLESİ

Beş Osmanović ailesi 1941 yılında Lešak yakınlarındaki Hrvatska'dan gelmiştir.

Daha eski kökenlerini bilmemekle birlikte kendilerini **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak kabul etmektedirler.

İkinci grup 1950 sonrasında Jablanica'dan gelmiştir. (3)

Bunların eski kökenleri **Murići–Kelmendi/Klimenti**dir.

Üçüncü grup Janičare'dendir. (Müslümanlar)

PALIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi sekiz yıl önce Tunovo'dan bir aile gelmiştir. (Sırplar)

PAJOVIĆ AİLESİ

Polok'ta Pajovićler bulunmaktadır.

Karadağ kökenlidirler.

Yaklaşık yirmi yıldır Novi Pazar'da beş aile yaşamaktadır. (Sırplar)

PAJKOVIĆ AİLESİ

1968 yılında Ivangrad'dan bir aile gelmiştir.

Eski kökenleri **Ceklinjani** olarak belirtilmektedir. (Karadağlılar)

PALAMAREVIĆ AİLESİ

Hem Sırp hem Müslüman Palamarevićler kısaca **Palamari** olarak anılmaktadır.

Sırp Palamarevićlerden iki aile yaklaşık yirmi yıl önce Tutin yakınlarındaki Godovo'dan gelmiştir.

M. Lutovac bunları **Korać ailesinin bir kolu** olarak görmektedir.

Soyadlarının, atalarından birinin *palamar* adı verilen demir çubuğu en uzağa atmasıyla ilgili bir aile geleneğinden geldiği belirtilmektedir.

Erdeljanović'e göre Koraćlar **Bratonožići** kökenlidir.

Palamarević aile geleneğine göre kendileri Brda'dan göç etmiş ve Pešter kökenli ailelerdir.

Müslüman Palamarevićler II. Dünya Savaşı öncesinde Petnjica'dan gelmiştir.

Kendilerini **İslamlaşmış Koraćlar** olarak kabul etmektedirler. (5)

Sayfa 231

PALIBRCI

Palibrci oldukça kalabalık bir kardeşliktir.

Sebečevo, Bagri, Čit Hanovi, Bele Vode, Erčege, Ivanjica, Čačak ve 1882'den itibaren Toplica'da yaşamaktadırlar.

Kendilerini Karadağ kökenli ve XIX. yüzyıl göçmeni olarak kabul etmektedirler.

Erdeljanović, Palibrcilerin **Bratonožići'nin bir kolu** olduğunu ve başlangıçta Kolašin'de yaşadıklarını belirtmektedir.

1966 yılında Erčege'den bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

PALJEVCI

1721 yılında Tutin'deki Paljevo'da üç hanede toplam 15 **Katolik Hoti** yaşamaktaydı.

Kaynak, köyün daha sonraki sakinlerinden **Buljić, Hasanović, Bektašević, Demiš ve Husovićlerin** bu Hotilerin torunları olduğunu belirtmektedir.

Aile geleneğine göre üç Hoti kardeş:

- Marko → Kovač,
- Kolja → Paljevo,
- Vučeta → Gornji Crniš

yerleşimlerinde soy bırakmıştır.

1912 yılında Paljevo'dan üç aile Novi Pazar'a gelmiş ve geldikleri köyün adını soyadı olarak almıştır.

Bunlardan biri Türkiye'ye, biri Üsküp'e göç etmiş, biri Novi Pazar'da kalmıştır.

II. Dünya Savaşı sonrasında Paljevo'dan Buljić, Hasanović ve Husović aileleri de Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

PALJEVIĆ AİLESİ

Aile geleneğine göre **Osman Kamešničanin**, Novi Pazar yakınlarındaki Dojevići'de ormanları yakarak temizlemiş ve torunları bundan dolayı Paljević soyadını almıştır.

Kelmendi/Klimenti kökenlidirler.

II. Dünya Savaşı'nın hemen ardından Dojevići ve Rajčinovići'den birer aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

PANTELIĆ AİLESİ

Dulebe ve Tutin yakınlarındaki Velje Polje'de yaşamaktadırlar.

XIX. yüzyılın ikinci yarısında Plav'daki Velika'dan gelmişlerdir.

İlk olarak Godovo, daha sonra Crniš ve Kočarnik'e yerleşmişlerdir.

1950'den beri Novi Pazar'da bir aile yaşamaktadır. (Sırplar)

PANTOVIĆ AİLESİ

Pantović soyadını taşıyan ailelere Ivangrad, Tutin, Raška, Stradovo, Golija'daki Brusnik ve Leča'da rastlanmaktadır.

1949 yılında Brusnik'ten bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Brusnik Pantovićlerinin eski kökenleri **Kuči** olup XIX. yüzyılda Karadağ'dan gelmişlerdir.

Daha sonra Leča'dan iki aile daha gelmiştir. (Sırplar)

PAPIĆ AİLESİ

Sjenica yakınlarındaki Kladnica çevresinde Papići adlı köyde yaklaşık yetmiş Müslüman Papić ailesi yaşamaktadır.

Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 232

Papić maddesinin devamı:

1945'ten itibaren bu köyden beş aile Novi Pazar'a gelmiştir.

İslamlaşmadan önce de **Papić** soyadını taşıyorlardı.

Eski yurtları Priboj yakınlarındaki Vučje'dir.

1806 yılında Süleyman Paşa Skopljak'tan kaçarak bölgeye geldikleri sırada İslam'ı kabul ettikleri belirtilmektedir.

Aile geleneğine göre beş Papić kardeşten üçü İslam'ı kabul etmiş ve torunları Papići'de kalmıştır.

İki kardeş Ortodoks kalmış ve Užice'ye göç etmiştir.

PAUČINCI

Rožaje yakınlarındaki Paučina'da şu kardeşlikler yaşamaktadır:

Grljić, Alić, Seferović ve Husović.

Kendilerini **İslamlaşmış Kuči** olarak kabul etmektedirler.

İki dünya savaşı arasındaki dönemde Vrbasići'den iki Paučinac ailesi Novi Pazar'a gelmiştir.

Bunlar Vrbasići'ye daha önce Paučina'dan yerleşmişti.

Başka bir görüşe göre Paučina sakinleri **Gashi** kökenlidir. (Müslümanlar)

PAŠOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki en eski Pašovićlerden bir aile 1878 yılında Nikšić'ten, bir başka aile 1883 yılında Livno'dan gelmiştir.

Üçüncü aile 1910 yılında Foča'dan gelmiştir.

Eski kökenleri Nikšić'e dayanan üç başka aile ise yaklaşık on yıl önce Nova Varoš'tan gelmiştir. (Müslümanlar)

PAVIĆEVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın sonlarında Pljevlja yakınlarındaki Padina'dan bir aile Pedelj köyüne gelmiştir.

Diğerleri 1965 yılında Novi Pazar'a yerleşmiştir. (3) (Karadağlılar)

PAVLOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da bu soyadı taşıyan çok sayıda Sırp aile vardır.

İlk grup 1930 yılında Dojinovići'den gelmiştir; bunlar Lopate'den gelen **Vešovićlerdir**.

İkinci grup 1950 sonrasında Rogina'dan gelmiştir ve buradaki Ilić ve Nešovićlerle akrabadır.

Diğerleri Polok'tan —**Kulize**—, Vranovina, Leposavić ve Deževa'dan gelmiştir.

PEĆANI

Soyadı, bu ailelerin eski yurdunun **Peć** olduğunu göstermektedir.

Ancak Novi Pazar'da çok eski tarihlerden beri yaşadıkları için geliş zamanlarını hatırlamamaktadırlar.

Yazar gelişlerinin muhtemelen XIX. yüzyılın ortalarında, Peć ve Đakovica'dan çok sayıda tüccarın Novi Pazar'a geldiği dönemde gerçekleştiğini düşünmektedir.

Altun-Alem Camii avlusunda müderris **Hadži Ali Efendi Pećanin'in** mezarı bulunmaktadır; kaynak burada 1880 tarihini vermektedir.

Sjenica yakınlarındaki Koznik ve Koškovo köyleri 1912'ye kadar Novi Pazarlı **Mujaga Pećanin'in ağalık mülkleri** idi. (Müslümanlar)

XIX. yüzyılda Novi Pazar'da Sırp Pećaniler de bulunmaktaydı.

1837 yılında Petrova Kilisesi yakınlarına, ekmekçi/fırıncı **Božo Pećanin'in eşi Anica** gömülmüştür.

Sayfa 233

PEJIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Oholje, Zaguljača ve Goševo'dan üç Müslüman aile gelmiştir.

Goševo'daki aileler daha önce Saš'tan gelmiş olup muhtemelen **Hoti** kökenlidir. (Müslümanlar)

PENDIĆ AİLESİ

Eski kökenleri Karadağ'a, aile geleneğine göre **Njeguši'ye** dayanmaktadır.

XIX. yüzyılın ortalarında Tušimlja'ya yerleşmiş ve Novi Pazarlı Vrančevićlerin ağalık mülklerinde çiftçi olarak çalışmışlardır.

Bazıları buradan Kuzmičevo'ya geçmiştir.

1882 yılında önemli sayıda aile Kuršumlija'ya göç etmiştir.

Raška yakınlarındaki Bižić'te de Pendićler bulunmaktadır.

1949'dan itibaren Tušimlja ve Kovačevo'dan dört aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

PEPIĆ AİLESİ

Tutin belediyesinin köylerinde çok sayıda Pepić bulunmaktadır.

Novi Pazar'da yaklaşık yirmi hane vardır ve tamamı yaklaşık son yirmi yılda gelmiştir.

Draga'daki Pepićler muhtemelen **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir ve 1700 Kelmendi göçü sırasında buraya gelmiştir.

Dolovo'daki Pepićler **Ljajić–Kelmendi** kökenlidir.

Bioce, Naboje, Boljare, Boroštica ve Glogovik'teki Pepićler ise 1878 yılında Kolašin'den gelmiştir; halk onları ayrıca **Kolašinci** olarak anmaktadır.

Zeka Pepić, son Kolašin kaptanı olarak belirtilmektedir.

Bazı Novi Pazar Pepićlerinin ise Hersek'teki Stolac'tan geldiği aktarılmaktadır. (Müslümanlar)

PERIŠIĆ AİLESİ

Bir aile Pustovlah'tan, diğer aile Užička Požega'daki Duškovići'den gelmiştir. (Sırplar)

PERUNČIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Belgrad'dan bir aile gelmiştir.

Bu aile Belgrad'a 1945 yılında Pljevlja'dan yerleşmişti.

Diğer iki Perunčić ailesi 1965 yılında Bele Vode yakınlarındaki Poljica'dan gelmiştir. (Sırplar)

PETLAČE

Novi Pazar Petlačeleri **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak tanımlanmaktadır.

M. Lutovac, Šekular bölgesindeki bir mezranın bugün dahi **Petlačko Groblje** olarak adlandırıldığını belirtmektedir.

Petlačeler yaklaşık 150 yıldır Novi Pazar'da yaşamaktadır; ancak nereden geldiklerini bilmemektedirler.

Din adamı yetiştiren bir aile olarak tanınmış ve çok sayıda Müslüman din görevlisi çıkarmışlardır.

Vrbica, Bogdanj, Piskošće ve Bajevica'da da Müslüman Petlačeler vardır.

Bajevica'dakiler soyadlarını **Veširović** olarak değiştirmiştir.

Sırp Petlače–Cajevićler 1882'ye kadar Tutin'de yaşamış, daha sonra Kuršumlija'ya göç etmiştir.

Sayfa 234

PETROVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı öncesinde Novi Pazar'da yaşayan bazı Petrovićler, XX. yüzyılın başında Priboj çevresinden gelen **Papaz Šalipura'nın soyundan** gelmektedir.

Diğerleri XX. yüzyılın başlarında Sjenica'dan gelmiştir. (2)

Postenje'deki Petrovićler yaklaşık 1861 yılında Hersek'ten geldiklerini ve orada **Kukurica** soyadını taşıdıklarını düşünmektedirler.

Yeni yerleşim bölgelerinde birkaç kez soyadı değiştirmişlerdir.

Bir önceki soyadları **Milojević**, Petrović soyadını ise 1912'den itibaren kullanmışlardır.

Baletići'den gelen Petrovićler de Hersek, özellikle **Gacko** kökenlidir.

Orada **Ekmečić**, yani "fırıncılar" soyadını taşıyorlardı.

Yaklaşık 1876 yılında gelmiş, önce Paralovo'ya, oradan Baletići'ye yerleşmişlerdir.

Deževa'daki Petrovićler ise Gornje Polimlje'den gelen **Vasojevići** kökenlidir.

Sjenica yakınlarındaki Gornje ve Donje Šušure'de de Petrovićler yaşamaktadır.

Kendilerini Karadağ'dan gelmiş aileler olarak görmekte ve orada **Eraković** soyadını taşıdıklarını belirtmektedirler.

Drmanjić ve Leča'da da çok sayıda Petrović vardır.

Bazıları yaklaşık yirmi yıl önce Leča'dan, diğerleri Sırbistan'ın çeşitli bölgelerinden Novi Pazar'a gelmiştir. (25) (Sırplar)

PILICE

Yaklaşık yirmi yıl önce Bijelo Polje yakınlarındaki Bistrica'dan dört Müslüman Pilica ailesi gelmiştir.

Daha eski kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler.

PEŠOVIĆ AİLESİ

Sreten Pešović, 1902 yılında Studenica yakınlarındaki Bijelo Polje köyünden kaçmış, Novi Pazar'a gelmiş ve burada aile kurmuştur. (1) (Sırplar)

PLAVŠIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl öncesine kadar Štitare ve Pope'deki Plavšićler **Bešević** soyadını taşıyordu.

1960 yılında buradan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Diğer Plavšićler Batinak yakınlarındaki Jablanica'dan gelmiştir. (2)

Bu iki grup akraba değildir. (Sırplar)

PLANA

Yaklaşık on yıl önce Kosovska Mitrovica'dan bir Arnavut ailesi gelmiştir.

PLANIĆ AİLESİ

Üç Müslüman Planić ailesi XIX. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da yaşamaktadır.

Bir görüşe göre bunlar **Hersek muhacirleridir**.

Sayfa 235

PLOJOVIĆ AİLESİ

Plojovićler Lukare'den gelmektedir.

II. Dünya Savaşı sonrasında buradan çok sayıda aile Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Kendilerini **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak kabul etmektedirler.

Ancak yazar, Lukare'nin XVIII. yüzyılın başında **Hoti** tarafından iskân edildiğini hatırlatmaktadır.

Aleksandar Giljferding XIX. yüzyılın ortalarında Lukare'den geçtiğinde burada "yalnızca Arnavut nüfus" gördüğünü yazmıştır.

Bu nedenle yazar, Plojovićlerin eski kökenlerinin Hoti olma ihtimalini dışlamamaktadır.

Ailenin kendisinin de Karadağ kökenine ilişkin geleneğinden tam olarak emin olmadığı belirtilmektedir. (Müslümanlar)

PLUNČEVIĆ AİLESİ

Rožaje yakınlarındaki Plunčeviće'de **Ljajić ve Lace adlı Malësor aileleri** yaşamaktadır.

Yakın zamana kadar köyde Arnavutça konuşulduğu belirtilmektedir.

XIX. yüzyılın sonlarında buradan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (12) (Müslümanlar)

PILOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki Malo Groblje'de **Jovan Pilović'in 1863 tarihli mezarı** bulunmaktadır.

Pilovićler Puruće'den Novi Pazar'a gelmiş ve Miletićlerle akrabadır. (Sırplar)

PIPERI

Novi Pazar bölgesinde çok sayıda Piperi torunu bulunmaktadır; ancak neredeyse tamamı başka soyadları almıştır.

Praševina'dan birkaç aile eski **Piperi** soyadını korumuştur.

Piperiler XIX. yüzyılda Novi Pazar bölgesine yerleşmiştir.

Jireček, Zeta ile Morača arasındaki bölgede yaşayan Piperileri 1416 yılında zikretmektedir.

1570 tarihli Osmanlı defterinde de Podgorica nahiyesinde Piperi adı geçmektedir. (Sırplar)

PLJAKIĆ AİLESİ

Pljakićlerin ana yurdu önce **Ugao**, daha sonra Pešter'deki Tuzinje'dir.

Eski kökenleri **Voklje–Kelmendi/Klimenti**dir.

Uzun süre Katolik inancını korumuşlardır; Ugao'da 1700 yılından beri bulundukları belirtilmektedir.

Tuzinje'deki birçok Pljakić 1913 sonrasında soyadlarını değiştirmiştir:

Osmanuljić, Kurtagović vb.

Bazıları 1919 yılında Tuzinje'den Novi Pazar'a gelmiş, fakat **Tuzinac** soyadını almıştır.

1912 sonrasında çok sayıda Pljakić Kosova'ya göç etmiştir.

1936 yılında Novi Pazar'a yerleşen Pljakić/Kurtović aileleri ise eski soyadlarını korumuştur.

II. Dünya Savaşı sonrasında Ugao ve Tuzinje'den çok sayıda aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

PODGORIČANI

XVIII. yüzyılda Podgorica'dan Novi Pazar'a birkaç Müslüman aile gelmiştir.

1767 tarihli Novi Pazar kefalet kaydında Podgoričani, şehrin sakinleri arasında zikredilmektedir.

Sayfa 236

POKIMICE

Selanik Cephesi gazisi **Miodrag Pokimica**, Raška yakınlarındaki Rvati doğumludur.

1919 yılında Novi Pazar'a yerleşmiş ve burada soy bırakmıştır. (1) (Sırplar)

PONJAVIĆ AİLESİ

1958 yılında Gornji Milanovac yakınlarındaki Brusnica'dan bir aile gelmiştir. (Sırplar)

POPADIĆ AİLESİ

Popadićler **Moračani** kökenlidir.

XIX. yüzyılda Morača'dan Kaljića Lijeska'ya, oradan Goševo'ya ve son olarak Buđevo'daki Đorović beylerinin mülklerine yerleşmişlerdir.

1955'ten itibaren bir aile Novi Pazar'da yaşamaktadır. (Sırplar)

POPOVIĆ AİLESİ

Geçmişte Müslümanlarda **Hodžić**, Sırplarda ise **Popović** soyadı prestijliydi; çünkü bu soyadları din adamı ailesinden gelindiğine işaret ediyordu.

II. Dünya Savaşı öncesinde Novi Pazar'da Lešak yakınlarındaki Popovice'den gelmiş Popović aileleri yaşamaktaydı.

Daha önce **Krsmanović** soyadını taşıyorlardı.

Başka Popovićler I. Dünya Savaşı'nın hemen ardından Bijelo Polje yakınlarındaki Pećarska'dan gelmiştir.

1936 yılında Suvi Do'dan gelen bir aile eski kökenleri bakımından **Šekularci** olarak belirtilmektedir.

1963 yılında Banatski Karlovac'tan bir aile, Lukare'den de başka bir aile gelmiştir. (Sırplar)

POPLATE

Yaklaşık on beş yıl öncesine kadar Novi Pazar'da birkaç Poplata ailesi yaşamaktaydı.

Daha sonra Türkiye'ye göç etmişlerdir.

Eski kökenleri Hersek'tir ve 1880 yılında Stolac yakınlarındaki Poplate'den Novi Pazar'a gelmişlerdir. (Müslümanlar)

POTURAK

Sjenica'daki Fijulje'den **Murat Hasanović**, Podgorica çevresinden güzel bir Karadağlı kadınla evlenmiştir.

Kaynakta kadına Karadağlıların "poturkinja", Murat'a ise "poturak" lakabını verdiği ve torunlarının bu adı soyadı olarak benimsediği aktarılmaktadır.

Bazı Poturak aileleri 1966 yılında Türkiye'ye göç etmiş, bir aile ise 1970 yılında Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

POTUROVIĆ AİLESİ

Yazar, Poturovićlerin Pešter'deki Melaje'de yaşayan ve **İslam'ı oldukça geç, XIX. yüzyılın ortalarında kabul eden son Kelmendi gruplarından biri** olduğunu düşünmektedir.

Bu nedenle halkın onları *poturice*, daha sonra Poturović olarak adlandırdığı belirtilmektedir.

II. Dünya Savaşı sırasında iki aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

Sayfa 237

PODBIĆANI

1962 yılında Brodarevo yakınlarındaki Brvik'ten bir Müslüman aile Novi Pazar'a gelmiştir.

PRAMENKOVIĆ AİLESİ

Šipče, Pešter'de yalnızca Müslüman Pramenkovićlerin yaşadığı köy olarak belirtilmektedir.

Bunlar **İslamlaşmış Kuči** kökenlidir.

Yaklaşık on yıl önce iki aile Novi Pazar'a gelmiştir.

PRELIĆ AİLESİ

Aile geleneğine göre Sjenica Prelićleri yaklaşık dört kuşak önce Gusinje'den Sjenica'ya gelmiştir.

Yazar, bunların Gusinje Prelićleri gibi muhtemelen **Malësor grubuna** mensup olduğunu belirtmektedir.

Yaklaşık yirmi üç yıl önce iki aile Novi Pazar'a gelmiştir.

XIX. yüzyılın sonlarında Tutin yakınlarındaki Ervenica'dan da iki Prelić ailesi Novi Pazar'a yerleşmiştir.

1912 yılında Peć'e gitmiş, daha sonra tekrar Novi Pazar'a dönmüşlerdir.

Eski kökenleri **Gusinje Kelmendileri/Klimentileri** olarak belirtilmektedir. (Müslümanlar)

PRELEVIĆ AİLESİ

1920 yılında Komoran'dan üç aile gelmiştir.

Kendilerini **İslamlaşmış Kuči–Prelevićler** olarak kabul etmektedirler.

Muhovo ve Veseniće'de de Prelevićler vardır.

Veseniće'dekiler **Kladničani** olarak belirtilmektedir.

PRELJIĆ AİLESİ

1958'den beri Zenica yakınlarındaki Žetna'dan gelen bir aile Novi Pazar'da yaşamaktadır. (Müslümanlar)

PREMOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık 1860 yılında Ivangrad yakınlarındaki Trešnjevik'ten iki Premović kardeş gelmiştir.

Biri Raška'daki Milatković'e, diğeri Lešak'a yerleşmiştir.

1952 yılında Milatković'ten bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

PRENČE

Prenčeler **Tutić**, daha önce ise **Škrijelj** soyadını taşımaktaydı.

Yeni soyadlarını **Prenča Tutić** adlı kişiden almışlardır.

En yoğun olarak Gluhavica'da yaşamışlardır.

1925 yılında birçok aile yeni soyadları almıştır:

Azemović, Redžović ve Šemsović.

Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 238

Prenče maddesinin devamı:

XX. yüzyılın başında Novi Pazar'a gelen üç Prenče ailesi eski soyadını korumuştur.

Yaklaşık on beş yıl önce Delimeđe'den gelen iki aile de aynı şekilde Prenče soyadını korumuştur. (Müslümanlar)

PRENTIĆ AİLESİ

Prentićler yalnızca Delimeđe'de yaşamaktadır.

Buraya Ivangrad yakınlarındaki Savin Bor'dan gelmişlerdir.

Eski kökenleri **Šalje**dir.

Yaklaşık on yıl önce Delimeđe'den üç aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

PRIŠTEVCI

XIX. yüzyılın sonlarında Priština'dan Novi Pazar'a iki kardeş gelmiştir.

Bunlardan biri **hafız**, yani Kur'an'ı ezbere bilen kişi; diğeri **müderris**, yani öğretmendi.

Torunları geldikleri şehre atfen **Prištevci** soyadını taşımaktadır. (4) (Müslümanlar)

PROFILOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık üç kuşak öncesine kadar Novi Pazar Profilovićleri **Đoković** soyadını taşıyordu.

İki dünya savaşı arasında Dojinovići'den Novi Pazar'a gelmişlerdir.

Dojinovići'ye ise XIX. yüzyılda **Kuči'den** gelmişlerdir. (Sırplar)

PRTINCI

Prtinciler yaklaşık 150 yıldan uzun süredir Novi Pazar'da yaşadıklarını ve Koniče'den geldiklerini belirtmektedirler.

Eski kökenleri **Šalje** olarak verilmektedir.

Bazı Novi Pazar Prtincileri daha önce **Čokrlije** soyadını taşıyordu. (Müslümanlar)

PRUŽLJANI

Pešter’deki Pružanj köyünden geldikleri için yaklaşık on Novi Pazar ailesi bu soyadı taşımaktadır.

İki dünya savaşı arasındaki dönemde gelmişlerdir.

Kendilerini **İslamlaşmış Karadağlılar** olarak kabul etmektedirler.

Diğer beş Pružljani ailesinin eski kökeni **Đerekari**dir.

Daha önce sırasıyla **Kurtović**, ardından **Sulović** soyadını taşımışlardır.

I. Dünya Savaşı’nın hemen ardından Đerekari’den Pružanj’a, kısa süre sonra Novi Pazar’a gelmişler; ancak Pružanj’dan dolayı Pružljani soyadını korumuşlardır. (Müslümanlar)

PUZE

Yakın zamanda Bijelo Polje yakınlarındaki Zaton ve Odrin’den gelmiş üç Müslüman aile bu soyadı taşımaktadır.

PUZOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılda Bijelo Polje çevresinden gelerek Štitare’ye yerleşmişlerdir.

Buradan Deževa’ya geçmişlerdir.

1945’ten itibaren üç aile Novi Pazar’a gelmiştir. (Sırplar)

Sayfa 239

PULJIĆ AİLESİ

XX. yüzyılın başında Popa köyünden Müslüman Puljićler Novi Pazar’a gelmiştir.

Aleksandar Giljferding, Popa köyünün Arnavut nüfus tarafından iskân edildiğini belirtmektedir.

Kaynak ayrıca farklı bir aile geleneği aktarmaktadır:

Radule Radivojević, Vasojevići kökenliydi.

Gusinje ve Plav halkının Sultan II. Mahmud reformlarına karşı 1828–1831 mücadelelerindeki önderlerinden **Đul-beg Gusinjski**, Radule’yi evlat edinmiştir.

Ona **Osman** adını ve *pulja* —“para”— lakabını vermiştir.

Torunları bundan dolayı **Puljić** soyadını almıştır.

Bazıları 1858 yılında yeniden Hristiyanlaştırılmış, diğerleri Novi Pazar yönüne yerleşmiştir.

Yazar, Novi Pazar Puljićlerinin bu ailenin torunları olmasının oldukça muhtemel olduğunu belirtmektedir. (Müslümanlar)

PUČIĆ AİLESİ

Müslüman Pučićlere yalnızca Sjenica'da rastlandığı, ancak daha eski kökenleri hakkında güvenilir bilgi bulunmadığı belirtilmektedir.

Bir görüşe göre daha önce **Barjaktarević** soyadını taşıyorlardı.

Sjenica'da yaşadıkları bölge bu nedenle **Barjaktarevina** olarak anılmaktadır.

Yazar, bunların Dubrovnikli tüccar **Pučić** ailesinin torunları olma ihtimalinin de tamamen dışlanamayacağını belirtmektedir.

1958'den itibaren Sjenica'dan üç Pučić ailesi Novi Pazar'a gelmiştir.

RADENKOVIĆ AİLESİ

Ibar Kolašin'deki Prevlaka köyünde Radenkovićler bulunmaktadır.

Yaklaşık yüz yıl önce Potok'tan, Potok'a ise yaklaşık 150 yıl önce Vučitrn yakınlarındaki Nevoljane'den gelmişlerdir.

Nevoljane'deki **Grujovićlerle akrabadırlar**.

Bazı Radenkovićler 1947 yılında Rogozna'daki Varage'den, diğerleri 1973 yılında Vranovići'den Novi Pazar'a gelmiştir.

Her iki grup da eski kökenlerinin Karadağ'a dayandığını belirtmektedir.

Vranovići'den gelenler özel olarak **Kuči** kökenli olduklarını bilmektedir.

Yakın zamana kadar Novi Pazar'da bir Müslüman aile de Radenković soyadını taşımaktaydı; daha sonra **Mehmedović** soyadını almıştır.

Bu ailenin eski kökenleri bilinmemektedir. (Sırplar)

RADETIĆ AİLESİ

1890 yılında Pešter'deki Buđevo'dan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

RADETINCI

Rožaje yakınlarındaki Radetina'da şu aileler yaşamaktadır:

Bibić, Šutković ve Ledinani.

Bunlar **İslamlaşmış Kuči** olarak belirtilmektedir.

Ledinani adının Kuči bölgesindeki Ledine'den geldiği belirtilmektedir.

Radetinciler 1767 tarihli Novi Pazar kefalet kaydında şehrin sakinleri arasında zikredilmektedir.

Diğerleri XIX. yüzyılın sonlarında gelmiş ve geldikleri köyün adını soyadı olarak almıştır.

Birkaç aile yaklaşık üç kuşak önce soyadını **Mujanović** olarak değiştirmiştir.

Radetinciler Rožaje bölgesindeki diğer İslamlaşmış Kuči aileleri olan **Ganić ve Biševaclarla akrabalık bağı kurmaktadırlar**. (10) (Müslümanlar)

Sayfa 240

RADISAVLJEVIĆ AİLESİ

Radisavljevićler XIX. yüzyılın sonlarında Bijelo Polje yakınlarındaki Korita'dan gelerek Sopoćani'ye yerleşmiştir.

1963 yılında buradan iki aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Daha önce **Ilić** soyadını taşıyorlardı. (Sırplar)

RADOJEVIĆ AİLESİ

Zupče'deki Radojevićler **Vasojevići**, daha özel olarak **Babović kardeşliğine** mensuptur. Daha önce **Cvetić** soyadını taşıyorlardı.

Kan davasından kaçarak Zupče'ye sığınmış ve Šišković ağalarının çiftlik köylüleri olmuşlardır.

Rogozna'daki Batke köyünde yaşayan Radojevićler de **Vasojevići** kökenlidir.

Bunlardan bir aile 1919 yılında Novi Pazar'a gelmiş, kaynak döneminde sayıları dört aileye çıkmıştır.

II. Dünya Savaşı'nın hemen ardından yakınlardaki Izbice'den de iki Radojević ailesi gelmiştir. (Sırplar)

RADONJICE

Goranica'da bir **Radonja**, Müslüman bir kadınla evlenerek İslam'ı kabul etmiştir.

Köylüler ona sevgi ifadesi olarak **Radonjica** demiş ve bu ad torunlarının soyadı hâline gelmiştir.

Torunları Goranica ve Crkvine'de oldukça kalabalıktır.

Lukare yakınlarındaki Lež'de yaşayan bazıları 1965'ten itibaren soyadlarını **Hajrović** olarak değiştirmiştir. (5) (Müslümanlar)

RADOMIROVIĆ AİLESİ

İlk grup 1912 yılında Milatković'ten, ikinci grup ise yaklaşık on yıl önce Postenje'den gelmiştir. (4)

Bu iki grup birbirleriyle akraba değildir. (Sırplar)

RADONČIĆ AİLESİ

Marko Miljanov'a göre Radončićlerin eski yurdu Gusinje'dir ve bunlar **İslamlaşmış Kuči** kökenlidir.

Aile geleneğine göre **Radonja Kuč**, yedi oğluyla birlikte XVIII. yüzyılda İslam'ı kabul etmiştir.

1969 yılından beri Novi Pazar'da iki aile yaşamaktadır.

RADOVANOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar Radovanovićleri kendilerini Hersek kökenli kabul etmektedir.

1876 yılında Hersek'ten gelerek Raška yakınlarındaki Lukovo'ya yerleşmişlerdir.

Lukovo'dan iki aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Başka bir Radovanović ailesi XX. yüzyılın başında Deževa'dan Novi Pazar'a gelmiş; bu aile Deževa'ya XIX. yüzyılda Karadağ'dan yerleşmişti. (Sırplar)

RADOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılda Karadağ'dan, aile geleneğine göre Nikšić yakınlarındaki Radovići'den Netvrđe köyüne gelmişlerdir.

Buradan 1913 yılında, daha sonra 1949 ve sonraki yıllarda Novi Pazar'a yerleşmişlerdir.
Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 241

Radović maddesinin devamı:

Diğer Radovićler yakın zamana kadar **Bubanj** soyadını taşıyordu.

Yaklaşık yirmi yıl önce Bijelo Polje yakınlarındaki Potkrajci'den Novi Pazar'a gelmişlerdir. (7)

İlk grup Sırp, son grup ise Karadağlı olarak belirtilmiştir.

RADULOVIĆ AİLESİ

Sjenica yakınlarındaki Štavalj'da yaşayan Radulovićler XIX. yüzyılda Karadağ'dan gelmiştir.

Yaklaşık on yıl önce bir aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Sırplar)

RAHIĆ AİLESİ

Aile geleneğine göre XVIII. yüzyılın sonlarında **Vasojevići'den iki Đukić kardeş**, kan davası nedeniyle kaçarak Sjenica yakınlarındaki Trijebine'ye yerleşmiştir.

Uzun süre eski Đukić soyadını korudukları ve Trijebine'de kaynak döneminde dahi Müslüman Đukićlerin bulunduğu belirtilmektedir.

Ailenin bir kolu **Raha adlı annelerinin adından hareketle Rahić soyadını** almıştır.

Yakın zamana kadar bu Müslüman Đukić ve Rahić aileleri, Ivangrad'daki Polica'da yaşayan Ortodoks Đukićlerle akrabalık ilişkilerini kabul etmekteydi.

Çok sayıda Rahić 1958'e kadar Türkiye'ye göç etmiştir.

İki Rahić ailesi XX. yüzyılın başında, üç aile ise II. Dünya Savaşı sonrasında Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

RAIČEVIĆ AİLESİ

Zeta'da kalabalık ve önde gelen bir kabile/soy topluluğu olarak zikredilmektedir.

Çok sayıda Raičevićin **Stara Srbija** bölgesine göç ettiği belirtilmektedir.

RAJOVIĆ AİLESİ

1966 yılında Kosurić'ten bir aile gelmiştir.

Plešin ve Mala Trnava'da da Rajovićler bulunmaktadır. (Sırplar)

RAKIĆ AİLESİ

1920 yılında Bogutovačka Banja'dan bir aile gelmiştir. (Sırplar)

RAKONJCI

Eski yurtları Lim Vadisi'ndeki **Rakonje** köyüdür.

Köyün aileden mi, ailenin köyden mi ad aldığı bilinmemektedir.

Rakonjci çok eski bir Ortodoks aile olarak belirtilmektedir. **Paun Rakonjan**, 1645 yılında Bijelo Polje'deki Aziz Nikola Kilisesi'nin bağışçısı/kurucularından biri olarak zikredilmektedir.

Daha sonra aile farklı yerlere dağılmıştır.

Bijelo Polje, Stup, Višnjica ve XIX. yüzyılın ortalarından itibaren Sjenica yakınlarındaki Stup'ta Rakonjci aileleri bulunmaktadır.

1970'ten beri Novi Pazar'da iki aile yaşamaktadır. (Sırplar)

RAMČILOVIĆ AİLESİ

Bihor'daki Savin Bor ve Lagatore köylerinde yaşayan Ramčilovićler daha önce **Šarović** soyadını taşımaktaydı.

Yaklaşık on kuşak önce Plav'dan buraya gelmişlerdir. Madde 242. sayfada devam etmektedir.

Sayfa 242

Ramčilović maddesinin devamı:

Kendilerini **İslamlaşmış Kuči** olarak kabul etmektedirler.

M. Lutovac da bu bilgiyi aktarmaktadır.

Yaklaşık 1831 yılında İşkodra veziri, Bihor'daki bu ailelerin bir bölümünü yerlerinden etmiştir.

II. Dünya Savaşı sonrasında bazı aileler Pešter'deki Potreb'e, birkaç yıl önce de iki aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

RAMHUSOVIĆ AİLESİ

Ivangrad'ın eski şehir ailelerinden biridir.

İslamlaşmış Grude kökenlidirler.

Yaklaşık yirmi yıl önce üç aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Müslümanlar)

RAMIĆEVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Ribariće'den üç aile gelmiştir. (Müslümanlar)

RAMOVIĆ AİLESİ

1943 yılından itibaren Novi Pazar'da birbirleriyle akraba olmayan birkaç Ramović ailesi yaşamaktadır.

İlk grup 1943 yılında Hotkovo'dan gelmiştir. Daha önce **Bihorci** soyadını taşıyorlardı. (3)

II. Dünya Savaşı sonrasında Bobovik'ten gelen Ramovićler ise oraya Biševo'dan gelmiş **Režovićlerdir** ve **İslamlaşmış Kuči** kökenlidir.

Üçüncü grup Užice'den gelmiş olup eski kökenleri **Duljaj** olarak belirtilmektedir. (Müslümanlar)

RAMOŠEVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı öncesinden beri Novi Pazar'da birkaç Ramošević ailesi yaşamaktadır.

Bunlar **Škrijelj** kökenli olup soyadlarını geldikleri Pešter'deki Ramoševo köyünden almıştır. (Müslümanlar)

RAOVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı öncesinde Bakovica'dan bir Müslüman aile gelmiştir.

RAPOVIĆ AİLESİ

Asıl soyadlarının **Hratović** olduğu, zaman içinde "h" sesinin düşmesi sonucu Rapović biçiminin ortaya çıktığı belirtilmektedir.

Bijelo Polje, Pljevlja, Foča ve Sarajevo'da; 1931'den itibaren de Novi Pazar'da yaşamaktadırlar. (4)

Novi Pazar'a Rogatica'dan, Rogatica'ya ise Pljevlja'dan gelmişlerdir.

Jireček'e göre Rapovićler, Durmitor bölgesinin yerli halkı olarak tanımlanan **İslamlaşmış Krivošani** kökenlidir.

1260 tarihli Kral Uroš I belgesinde Tara bölgesinde bu topluluktan söz edildiği aktarılmaktadır.

Kaynak, bunların Drobnjaci tarafından bölgeden çıkarıldığını ifade etmektedir. (Müslümanlar)

RASOVIĆ AİLESİ

Rasovićler **Begović ailesinin bir koludur**. (3)

XIX. yüzyılın başlarında Bijelo Polje yakınlarındaki Rasovo'dan Novi Pazar'a gelmişlerdir.

Kaynak onları **Sandžak'taki en eski Müslüman ailelerden biri** olarak değerlendirmektedir.

Sayfa 243

RASPOPOVIĆ AİLESİ

Eski kökenleri Karadağ'a dayanmaktadır.

Ibar üzerindeki Baljevo'da yaşamaktadırlar.

Yaklaşık yirmi yıl önce buradan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

RASTIĆ AİLESİ

Yaklaşık otuz yıl önce Sjenica'dan bir Müslüman aile gelmiştir.

Zayıf biçimde korunmuş aile hafızasına göre Dubrovnikli tüccar **Rastićlerin torunları** oldukları düşünülmektedir. (Müslümanlar)

RASTODER AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Ivangrad yakınlarındaki Radmanci'den birkaç Rastoder ailesi Novi Pazar'a gelmiştir.

Radmanci'de yaklaşık 250 Rastoder ailesinin bulunduğu belirtilmektedir.

Bunlar **İslamlaşmış Kuči** kökenlidir ve Nurkovićlerle akrabadırlar.

Kripši bunların bir koludur.

RACIĆ / DLOVITI

Kaynak başlığında okuma bozukluğu bulunmaktadır.

Eski yurtlarının Tutin yakınlarındaki Šaronje olduğu ve **Klepali** grubuyla bağlantılı oldukları belirtilmektedir.

Daha sonra Kruševo'ya, yakın dönemde ise iki aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Müslümanlar)

RAŠLJANI

Pešter'deki Rasno köyü 1700 yılına kadar Sırpların yaşadığı bir yerleşimdi.

XVII. yüzyılda buradan **Komaničani** adlı kervancıların zikredildiği belirtilmektedir.

1700 yılında köye **Kelmendiler/Klimentiler** yerleşmiştir.

1722 yılında dört Katolik Kelmendi ailesinde toplam 30 kişi kaydedilmiş; daha sonra bunların tamamının İslamlaştığı aktarılmıştır.

Kaynak, köyün daha sonraki bütün sakinlerini **Bihorci torunları** olarak nitelendirmektedir.

Novi Pazar'da Rašljani aileleri oldukça kalabalıktır ve XIX. yüzyılın ortalarından beri şehirde yaşamaktadırlar. (Müslümanlar)

RATKOVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Baletići'den bir aile gelmiştir. (Sırplar)

Lim Vadisi'nde çok sayıda Ratković yaşamaktadır.

RAVIĆ AİLESİ

Canlı biçimde korunan aile geleneğine göre Ravićlerin ana yurdu Karadağ'daki Lijeva Rijeka yakınlarındaki **Lopate**'dir.

XIX. yüzyılda buradan Novi Pazar çevresindeki Purće, Pavlje, Pole ve Kutovali köylerine gelmişlerdir.

Yaklaşık on beş yıl önce bu köylerden bazı aileler Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Stanko Ravić ise Ravićlerin bölgede daha eski, yerli bir topluluk olabileceğini ileri sürmektedir; çünkü 1737 yılında Golija'da Ravićlerden söz edilmektedir. Madde 244. sayfada devam etmektedir.

Sayfa 244

Ravić maddesinin devamı:

1737 yılında Golija'dan Guča yakınlarındaki Vučkovica'ya göç eden Ravićlerin aynı aile veya yakın akrabaları olması ihtimali belirtilmektedir. (Sırplar)

RAVNOGORCI

Yaklaşık yirmi yıl önce Sjenica yakınlarındaki Trijebine'den üç Müslüman aile gelmiştir.

Daha önce **Karišić** soyadını taşıyorlardı.

REBRONJA

Novi Pazar ve çevresinde kırktan fazla Rebronja ailesi yaşamaktadır.

Bihor'daki Goduša'dan gelmişlerdir.

Bazı Rebronjaların Novi Pazar'da 1831 gibi erken bir tarihte bulunduğu belirtilmektedir.

Bir bölümü XX. yüzyılın başında, en büyük grup ise II. Dünya Savaşı sonrasında gelmiştir.

Birinci görüşe göre Rebronjalar, Ivangrad yakınlarındaki Gornja Sela'dan gelen **İslamlaşmış Obradovićler**, eski kökenleri bakımından **Erakovićlerdir**.

İkinci görüşe göre ise **İslamlaşmış Ilić–Kuči** kökenlidirler.

Soyadının, omuz üzerinden en uzağa taş atan oğluna annesinin sevgiyle söylediği "Benim güçlü göğüslüm/rebronjam" anlamındaki bir sözden geldiği anlatılmaktadır. (15) (Müslümanlar)

REČ

Pešter'deki Ramoševo'da yaşayan Reč ailesi **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir.

XIX. yüzyılda bazıları Novi Pazar yakınlarındaki Maljevo'ya gelmiş, burada birçoğu soyadını değiştirmiştir.

Örnek olarak **Fezahović** verilmektedir.

Bazı aileler II. Dünya Savaşı sonrasında gelmiştir. (Müslümanlar)

RECEPATLIJE

Plav'ın tanınmış bey ailesi Recepatlilerin kökeni hakkında birkaç farklı görüş bulunmaktadır.

Birinci görüşe göre Crmnica Rijeka'dan İslamlaşmış bir Karadağlının soyundandırlar.

İkinci görüş onları bir Osmanlı subayına bağlar.

Kaynağın en muhtemel gördüğü üçüncü görüşe göre Recepatliler —Plav'daki Šabanović ve Šehovićlerle akrabadırlar— **Malësor kökenli, Gruja Mira soyundan** olup 1700 yılında Plav'a gelmişlerdir.

1950'den beri Novi Pazar'da bir aile yaşamaktadır. (Müslümanlar)

RECEPEFENDIĆ AİLESİ

Yaklaşık 1879 yılında Bihać'tan Novi Pazar'a gelen Malmudirovićlerin bir koludur.

Recepefendić soyadını yaklaşık üç kuşaktır kullanmaktadırlar.

Bihać'ta sırasıyla **Rosić → Hadžalić → Malmudirović → Recepefendić** soyadlarını taşımışlardır. (Müslümanlar)

RECEPEVIĆ AİLESİ

1851 yılında Kruševo'dan iki aile gelmiştir.

Hoti kökenlidirler. (Müslümanlar)

Sayfa 245

REJOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da 25'ten fazla Rejović ailesi yaşamaktadır.

Biševo, Pružanj, Duga Poljana ve Bagram'dan gelmişlerdir.

Bagram'dan gelenler **Mavrić** kökenlidir. (Müslümanlar)

REKOVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı sonrasında Ražđaginja'dan bir aile gelmiştir. (Müslümanlar)

REŠOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Nadumci'den iki aile gelmiştir.

Eski kökenleri **Rešović–İslamlaşmış Kuči** olarak belirtilmekte ve Nadumci'ye Gusinje çevresinden geldikleri aktarılmaktadır.

Nadumci'deki Arslanović ve Naimovićlerle akrabadırlar. (Müslümanlar)

REŽEVIČANI

XX. yüzyılın başında Pešter'deki Reževik'ten gelmişlerdir.

Kelmendi/Klimenti kökenlidirler. (Müslümanlar)

RIFATOVIĆ AİLESİ

1945 yılında Priština'dan bir Çerkes ailesi gelmiştir.

Priština'ya daha önce Uroševac'tan yerleşmişlerdi. (Çerkesler)

RISTIĆ AİLESİ

Kaynak metinde, Plavlı **Risto Knežević'in bir kan davası nedeniyle yaklaşık 1875 yılında Novi Pazar'a kaçtığı** belirtilmektedir.

Torunları izlerini kaybettirmek amacıyla yeni bir soyadı almıştır. (Sırplar)

RISTOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar çevresindeki Postenje, Bekova, Koznik, Sudsko Selo ve Deževa gibi köylerde Ristović aileleri bulunmaktadır.

Bekova'dakiler daha önce **Komatite** soyadını taşıyordu.

Risto Bekić, XIX. yüzyılın ortalarında Drobnjaci'den gelmiştir.

Diğerleri Sjenica'dan gelmiş, bazıları Koznik'e yerleşmiştir.

Torunlarından bir aile yaklaşık on beş yıldır Novi Pazar'da yaşamaktadır. (Sırplar)

RIZABETOVIĆ AİLESİ

Osman Paşa 1830 yılında Novi Pazar mütesellimiydi; bu görevde daha sonra Eyüp Paşa Ferhatagić tarafından değiştirilmiştir.

Osman Paşa'nın oğlu Mehmed-beg **Osmanpašić** soyadını taşımaktaydı.

Torunlarından **Riza-beg Muratbegović**, I. Dünya Savaşı sırasında Novi Pazar belediye başkanlığı yapmıştır.

Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 246

Rizabetović maddesinin devamı:

Riza-beg'in torunları Novi Pazar'daki iki Rizabetović ailesidir.

Aile geleneğine göre Osman Paşa'nın soyadı, Priština yakınlarındaki geldiği **Taliri köyünden dolayı Talirević** idi. (Müslümanlar)

RIZOVIĆ AİLESİ

1955'ten itibaren Kovač'tan Novi Pazar'a gelmişlerdir.

Aile geleneğine göre **Kovač, Radohovac, Prišip ve Pasja** sakinleri dört Hoti kardeşin soyundan gelmektedir.

II. Dünya Savaşı'na kadar bu dört grubun birbirleriyle evlenmediği belirtilmektedir.

Bu durumda Kovač sakinleri de **İslamlaşmış Hoti** olarak değerlendirilmektedir. (5)

Diğer üç aile Pokrvenik'ten gelmiştir. (Müslümanlar)

RIZVANOVIĆ AİLESİ

Tutin yakınlarındaki Starčeviće'de yaklaşık otuz Rizvanović ailesi yaşamaktadır.

XVIII. yüzyılda Rožaje yakınlarındaki Lučice'den gelmişlerdir ve **İslamlaşmış Kuči** kökenlidirler.

Yaklaşık on beş yıl önce beş aile Novi Pazar'a gelmiştir.

ROGINJI

XIX. yüzyılın başından beri Novi Pazar'da iki Müslüman Roginja ailesi yaşamaktadır.

Soyadlarını geldikleri **Rogatica** köyünden almışlardır.

Daha önceki kökenlerini bilmemektedirler.

II. Dünya Savaşı sonrasında Roginje'den bazı Sırp aileler de gelmiş ve Roginji soyadını kullanmıştır; bunlar Roginje'de **Nešović** soyadını taşıyordu.

ROGLJIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce yakınlardaki Cradovo'dan iki aile gelmiştir.

Bu köyde, XIX. yüzyılda Karadağ'daki Kolašin'den geldikleri için **Kolašinci** olarak anılmaktadırlar.

Eski kökenleri **Rovčani**dir.

XIX. yüzyılın başlarında Ibar Kolašin'de de Rogljićler bulunmaktaydı; daha sonra Kragujevac çevresine göç etmiş ve orada **Domanović** soyadını almışlardır.

Kuzmičevo'da da Rogljićler vardır; **Samailovićler** bunların bir koludur. (Sırplar)

ROHOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar Müslüman Rohovićleri yaklaşık dört kuşak önce Duga Poljana'dan gelmeden önce **Ljajić** soyadını taşıyordu.

Bazıları 1939 ve 1969 yıllarında Türkiye'ye göç etmiş, şehirde iki aile kalmıştır.

ROSIĆ AİLESİ

I. Dünya Savaşı'na kadar Novi Pazar'da yaşayan Rosićler eski kökenleri bakımından **Vukić–Vasojevići** idi.

Vračevo ve Raška’dan Novi Pazar’a gelmişlerdir. Metin sonraki sayfada kesintili devam etmektedir.

Sayfa 247

Kaynak dosyada sayfa başında önceki Ravić maddesinden kalmış bir satır tekrarı bulunmaktadır.

ROŽAJCI

Novi Pazar’da çok sayıda Rožajac ailesi bulunmaktadır.

Büyük bölümü 1918 sonrasında Rožaje’den gelmiştir.

Rožaje’de **Zejnelagić** veya **Mulaalić** soyadlarını taşıyorlardı. (Müslümanlar)

RUTOVIĆ AİLESİ

XX. yüzyılın başlarında Hotkovo’dan iki aile gelmiştir. (Müslümanlar)

RUJOVIĆ AİLESİ

Aile geleneğine göre iki Rujović kardeş, Kolašin’de sonbaharda kızıl renklere bürünen bir koruluğun yanında yaşadıkları için bu soyadı almıştır.

1878 sonrasında biri Nova Varoš’a, diğeri Sjenica yakınlarındaki Dubnica’ya yerleşmiştir.

Dubnica’dan bir aile yaklaşık yirmi yıl önce Novi Pazar’a gelmiştir. (Müslümanlar)

RULJIĆ AİLESİ

Novi Pazar’ın eski Müslüman şehir ailelerinden biridir.

Daha önceki kökenleri hakkında güvenilir bilgiye sahip değildirler. (2)

RUSTEMOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar’daki üç Rustemović ailesi 1878 yılında Nikšić’ten gelmiştir. (Müslümanlar)

RUSTIĆ AİLESİ

Daha önce **Murić–Kelmendi/Klimenti** soyadını taşıyorlardı.

XIX. yüzyılın ortalarından beri Novi Pazar’da yaşamaktadırlar. (4) (Müslümanlar)

SADOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da demircilikle uğraşan Sadovićler yaşamaktadır.

İkinci Sadović ailesi 1950 yılında Ribariće'den gelmiştir.

Daha önce **Džaković** soyadını taşıyorlardı.

SAJTARIĆ AİLESİ

Bazı Sajtarićler XVIII. yüzyılın sonlarında Novi Pazar'da zikredilmektedir.

Užice'den geldikleri söylenmektedir.

Bu eski aile artık şehirde bulunmamaktadır; Türkiye'ye göç etmişlerdir.

Komnje'de de başka Sajtarić aileleri bulunmaktadır. (Müslümanlar)

Sayfa 248

SAKOVIĆ AİLESİ

Eski yurtları Stari Vlah'taki Brčete'dir.

Daha sonra Selakovac'a yerleşmişlerdir.

Stari Vlah'a Karadağ'dan geldikleri bilinmekle birlikte daha eski kökenleri hakkında bilgi bulunmamaktadır.

SALIKALIĆ AİLESİ

Birkaç yıl önce Sjenica'dan bir aile gelmiştir. (Müslümanlar)

SALIHOVIĆ AİLESİ

İlk Salihovićler 1912 yılında Hrvatska'dan gelmiştir. (2)

Aynı köyden biraz sonra dört aile daha gelmiştir.

İkinci grup, 1925 yılında Mitrovica'dan gelen **Hasan Salik'in torunlarıdır**. (2)

Üçüncü grup 1955 yılında Jabren'den gelmiştir. (3) Daha önce **Gicić** soyadını taşıyorlardı.

Dördüncü grup yaklaşık on beş yıl önce Sjenica'dan gelmiştir. (2) (Müslümanlar)

SALKOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki altı Salković ailesinin eski yurdu **Stožer**'dir ve burada **Pitić** soyadını taşıyorlardı.

1882 yılında Foča'dan Novi Pazar'a gelmişlerdir.

Diğer Salkovićler yakın zamanda Požega'dan gelmiş olup kaynakta **Kođe–Hoti** kökenli olarak belirtilmektedir. (Müslümanlar)

SAMAILOVIĆ AİLESİ

Šaronje'de, Golija eteklerinde yaşayan Samailovićler yakın zamana kadar **Rogljić** soyadını taşıyorlardı.

1968'den beri Novi Pazar'da iki aile yaşamaktadır. (Sırplar)

SAMČEVIĆ AİLESİ

Yalnızca Rajetiće'de bulunmaktadırlar ve asıl soyadları Samčevićtir.

XIX. yüzyılın sonlarında Karadağ'dan gelmişlerdir.

Yaklaşık on beş yıldır Novi Pazar'da üç aile yaşamaktadır. (Sırplar)

SARAMANDIĆ AİLESİ

Bu bölgede yalnızca Tušimlja'da bulunmaktadırlar.

1968 yılında buradan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Tušimlja'ya XIX. yüzyılda Karadağ'dan gelmişlerdir. (Sırplar)

SARAČEVIĆ AİLESİ

Sjenica ve Novi Pazar'ın çok eski şehir ailelerinden biri olarak belirtilmektedir; 1767 tarihli Novi Pazar kaydında adları geçmektedir.

Soyadları **saraçlık/eyer ve koşum takımı yapımı** mesleğinden gelmektedir.

Kaynak dönemindeki Saračevićlerden bir aile 1882 yılında Bosna'dan muhacir olarak gelmiştir; eski Saračevićlerle akraba değildir.

Diğerleri Maljevo'dan gelmiştir. (Müslümanlar)

Sayfa 249

SARIĆ AİLESİ

Pašarović soyundan olan Šujnevićler, Kotor çevresinden 1902 yılında gelerek Golija eteklerindeki Goljevo, Svilanovo ve Stradovo'ya yerleşmiştir.

Goljevo'daki bir kol daha sonra **Sarić** soyadını almış, Kraljevo'ya göç etmiş; üç aile 1924 yılında geri dönerek Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Sırplar)

SAPANI

I. Dünya Savaşı sonrasında Tutin'deki Saš'tan beş aile gelmiştir.

Hoti kökenlidirler. (Müslümanlar)

SAVIĆ AİLESİ

Guberinić–Vasojevići ailesi XIX. yüzyılın ortalarında Vasojevići bölgesinden Novi Pazar yakınlarındaki Lukrečevo'ya, oradan Novi Pazar'a gelmiştir.

Bu ailelerden biri soyadını **Savić** olarak değiştirmiştir.

M. Lutovac, Bihor'daki Trubina'da İslam'ı kabul ettikleri hâlde Guberinić soyadını değiştirmeyen Müslüman ailelerden de söz etmektedir. (Sırplar)

SAVOVIĆ AİLESİ

1961 yılında Rogozna'daki Zlatar'dan bir aile gelmiştir.

Buradaki Milenkovićlerle akrabadırlar.

R. Vešović bunları **Vasojevići**, M. Lutovac ise **Kuči** kökenli kabul etmektedir. (Sırplar)

SEBEČEVCI

Kan davasından kaçan Karadağlı bir Müslüman önce Sebečevo'ya, daha sonra Gluhavica'ya yerleşmiştir.

Gluhavica'da kendisine geldiği yerden dolayı **Sebečevac** denmiştir.

Bazı torunları Dujovljani'ye yerleşmiş, bunlardan iki aile 1932 yılında Novi Pazar'a gelmiştir.

Daha eski Novi Pazar Sebečevcilerinden ise altı aile bulunmaktadır.

SEJDOVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı'nın hemen ardından Ribariće yakınlarındaki Poljka'dan bir aile gelmiştir.

Burada daha önce **Rastoder** soyadını taşıyorlardı.

Bazı Sejdovićler Vučja Lokva'dan gelmiş olup **Kelmendi/Klimenti**, bazıları ise Gubavac'tan gelmiş olup **Kovačević** kökenlidir. (Müslümanlar)

SEFOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Novi Pazar yakınlarındaki Kruševo'dan bir aile gelmiştir.

Daha önce **Lolić** soyadını taşıyorlardı ve **Hoti** kökenlidirler. (Müslümanlar)

SEJDILI

1957 yılında Bijelo Polje yakınlarındaki Zvjezdan'dan bir aile gelmiştir.

SELFIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Radohovac ve Mojstir'den aileler, ayrıca II. Dünya Savaşı öncesinde Ribariće'den bir aile gelmiştir. (5) (Müslümanlar)

Sayfa 250

SEJFOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi beş yıl önce Pljevlja'dan bir aile gelmiştir.

Diğerleri Rasno'dan gelmiş olup **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir. (Müslümanlar)

SELECI

Yaklaşık on yıl önce Suha Trupija yakınlarındaki Kukavica'dan iki aile gelmiştir.

Zayıf aile hafızasına göre Konjic'ten gelmiş ve **Šalje** kökenlidirler. (Müslümanlar)

SEKULIĆ AİLESİ

1946 yılında Štitare yakınlarındaki Bujca'dan bir aile gelmiştir.

Koznik ve Brčanska'da da Sekulićler bulunmaktadır. (Sırplar)

SELIMOVIĆ AİLESİ

Bir Novi Pazar Selimović ailesinin ataları 1882'ye kadar Prokuplje çevresinde yaşamış, o tarihte ayrılarak Kosova'daki Babuš'a yerleşmiştir.

Aileden bir genç XX. yüzyılın başında Novi Pazar'a gelmiş, burada evlenmiş ve soy bırakmıştır. (1)

Diğer Selimovićler yaklaşık yirmi yıl önce Pokrvenik'ten gelmiştir.

Burada daha önce **Sokolović** soyadını taşıyorlardı. (4) (Müslümanlar)

SELMANOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Pljevlja'dan bir aile gelmiştir.

Pljevlja Selmanovićleri, birkaç paşa çıkarmış tanınmış bir şehir ailesidir ve **İslamlaşmış Tomaševićler** olarak belirtilmektedir.

İkinci grup yaklaşık on beş yıl önce Pešter'deki Čukote'den gelmiştir. (2)

Üçüncü grup Sjenica yakınlarındaki Breza'dan, dördüncü grup Lukokrevo'dan gelmiştir. (2) (Müslümanlar)

SENIČI

Ivangrad çevresindeki Seniči ailesi **Bjelopavlići** kökenlidir.

Novi Pazar'dakiler ise I. Dünya Savaşı öncesinde Gacko'dan gelmiştir. (Sırplar)

SERHATLIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki beş Müslüman Serhatlić ailesi XIX. yüzyılın sonlarında Karadağ'daki Kolašin'den gelmiştir.

Adın *serhatli,* yani **sınır askeri/sınır bölgesi insanı** anlamına geldiği belirtilmektedir.

Kaynak metin bu ailenin başlangıçta hiçbir mal varlığı olmadan geldiğini ve çalışarak yerleştiğini anlatırken sayfa sonunda kesilmektedir.

Sayfa 251

SEREZLILI

Novi Pazar'ın iki eski şehir ailesi bu soyadı taşımaktadır.

XIX. yüzyılda **Serez'den Osmanlı subayı olarak gelen kurucu atalarından** dolayı bu adı almışlardır. (Müslümanlar)

SIJARIĆ AİLESİ

Sijarićler Bihor'daki Godijevo ve Šipovice'de yaşayan çok eski, hatta kaynak tarafından **Bihor'un en eski Müslüman ailelerinden biri** olarak değerlendirilen bir ailedir.

Bir görüşe göre İslam'ı kabul etmeden önce de aynı soyadı taşıyorlardı.

Aile geleneğine göre bölgedeki Kijametlerle akrabadırlar ve **Sijara ile Kijama adlı iki kız kardeşin soyundan** gelirler.

Milisav Lutovac, Sijarićleri bölgenin çok itibarlı bir ailesi olarak değerlendirmekte ve onların İslam'ı kabul etmesinin başka ailelerin İslamlaşmasında da etkili olduğunu belirtmektedir.

Lutovac onları "ağalık mülkleri elde etmiş ve kendi bölgesinde bayrağı taşımış itibarlı bir kardeşlik" olarak tanımlar.

XIX. yüzyılın sonlarından itibaren Türkiye yönüne göç etmeye başlamışlardır.

Sjenica çevresi, Melaje ve Pešter'deki Glogovik'te de Sijarić aileleri bulunmaktadır.

1909 yılında bazı Sijarićler Sjenica çevresinden Novi Pazar'a gelmiştir. (6)

SINANČEVIĆ

Kaynakta bu başlık yer almakta, ancak altında bağımsız açıklama görünmemektedir.

SINANOVIĆ AİLESİ

İlk grup XX. yüzyılın başında Karadağ'dan Novi Pazar'a gelmiştir.

İkinci grup yaklaşık on yıl önce Brodarevo yakınlarındaki Bjelohovo'dan gelmiştir. (1) (Müslümanlar)

SINANOVIĆ AİLESİ — İKİNCİ GRUP

İlk Sinanovićler Rožaje yakınlarındaki Sredača'dan gelmiştir.

Kurpejović kardeşliğine mensupturlar ve bölgedeki Bektašević ve Osmanovićlerle akrabadırlar. (10)

İkinci grup yaklaşık on beş yıl önce Ribariće yakınlarındaki Oranje'den gelmiştir. (4)

Bunlar **Zikrićlerle akraba ve İslamlaşmış Kuči** kökenlidir.

Ayrıca Koškovo, Mojstir ve Sjenica'dan da Sinanović aileleri gelmiştir. (Müslümanlar)

SIMIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da birkaç Simić ailesi bulunmaktadır.

İlk grup XX. yüzyılın başında Rogozna'dan gelmiştir.

İkinci grup, 1918'den sonra bölgede kalıp aile kuran, Šabac doğumlu bir **Selanik Cephesi gazisinin torunlarıdır**. (3) (Sırplar)

SKAREPI

Tutin yakınlarındaki Pokrvenik'ten gelmektedirler.

Bazıları I. Dünya Savaşı öncesinde, diğerleri yakın dönemde gelmiştir. (7)

Šalje kökenlidirler. (Müslümanlar)

SIMOVIĆ AİLESİ

Pljevljani, Izbice, Alulovići, Okose, Sopoćani, Ložugnje ve Bare gibi Novi Pazar köylerinde çok sayıda Simović ailesi bulunmaktadır.

1945 sonrasında bu köylerden Novi Pazar'a on bir aile gelmiştir. (Sırplar)

Sayfa 252

SKOKE

II. Dünya Savaşı sırasında Bijelo Polje yakınlarındaki Sipanje'den iki Müslüman aile gelmiştir.

SKENDEROVIĆ AİLESİ

I. Dünya Savaşı öncesinde Novi Pazar'da bazı Skenderović aileleri bulunmaktaydı.

1950 sonrasında Ivangrad yakınlarındaki Trpezi'den altı aile daha gelmiştir. (Müslümanlar)

SLAVKOVIĆ AİLESİ

Osoje, Neterb ve Žuljević'te yaşamaktadırlar.

Yakın zamanda bu köylerden üç aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

SLEZOVIĆ AİLESİ

Aile geleneğine göre XVIII. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da yaşayan Slezovićler, Arnavutluk'taki Slezaj'dan gelen Arnavut kökenli bir Osmanlı subayının torunlarıdır.

Bu kişi bölgeye geldiğinde Pešter'deki Pstružna köyüne yerleşmiş; burada **Rešo ve Juco** adlı oğulları doğmuştur.

Rešo'dan Rešović, Juco'dan Jucović ailelerinin türediği anlatılmaktadır.

Pstružna'dan Novi Pazar'a gelen ve eski Slezović soyadını koruyan kol ise şehirde oldukça kalabalık ve itibarlı hâle gelmiştir.

Bugünkü Mitrovačka Caddesi'nin eski adının **Slezovska Mahala** olduğu belirtilmektedir.

Birçok Slezović Türkiye'ye göç etmiş, şehirde yaklaşık on iki aile kalmıştır.

Yazar, aile rivayetinin bazı unsurlarının doğru olması durumunda Slezovićlerin **Kelmendi/Klimenti kökenli** olabileceklerini belirtmektedir.

Ancak Rešović ve Jucovićler kendi geleneklerinde **İslamlaşmış Kuči** olduklarını söylemektedir. (Müslümanlar)

SLOVIĆ AİLESİ

Sjenica yakınlarındaki Dragoljubovići'de Slovicler yaşamaktadır.

Milakovići'den, oraya da XIX. yüzyılın ortalarında Karadağ'dan gelmişlerdir.

Yaklaşık on yıl önce üç aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Sırplar)

SMAILAGIĆ AİLESİ

Tutin bölgesindeki Radula, Rudnica ve Ramoševo'da Smailagićler bulunmaktadır.

Bunlar **Kolašin muhacirleridir** ve 1879 sonrasında bölgeye yerleşmişlerdir.

Karadağ'daki Kolašin yakınlarında **Smailagića Polje** adlı bir yer bulunduğu belirtilmektedir.

Birkaç yıl önce bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

SMAILOVIĆ AİLESİ

İlk grup yaklaşık on yıl önce Dešmef ve çevresinden gelmiş ve **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir. (3)

İkinci grup Prnjavor'dan gelmiş olup **Hoti** kökenlidir. (2) (Müslümanlar)

Sayfa 253

SMAILBEGOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'ın tanınmış şehir ailelerinden olan Smailbegovićler bu soyadı yaklaşık üç kuşaktır taşımaktadır.

Daha önce **Ferhatagić** soyadını taşıdıkları ve 1830 dolaylarında Novi Pazar mütesellimi olan **Eyüp Paşa Ferhatagić'in torunları** oldukları belirtilmektedir.

İkinci bir görüşe göre ise Ferhatagić ailesiyle kadın hattı üzerinden akrabadırlar. (5) (Müslümanlar)

SMAJOVIĆ AİLESİ

Birkaç yıl önce Pešter'deki Rasno'dan iki aile gelmiştir.

Kelmendi/Klimenti kökenlidirler.

Diğerleri Brđani'den gelmiş; Brđani'ye daha önce Dolovo'dan yerleşmişlerdir.

Önceleri **Getić** soyadını taşıyorlardı.

Bir aile Pokrvenik'ten gelmiş olup **Škrijelj** kökenlidir. (Müslümanlar)

SMAKIĆ AİLESİ

Korita'daki Osman-begovo Selo'da Smakićler bulunmaktadır.

Gusinje'den gelmiş ve **İslamlaşmış Kuči** olarak belirtilmişlerdir.

İki dünya savaşı arasındaki dönemde bazı aileler Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Müslümanlar)

SMOLOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Mojkovac'tan bir Karadağlı aile gelmiştir.

SKADRANI

İşkodra çevresinden tüccar **Ahmed Duda**, XIX. yüzyılın sonlarında kumar nedeniyle bir arkadaşını öldürdükten sonra İşkodra'dan kaçarak Novi Pazar'a gelmiştir.

Burada aile kurmuş ve **Skadrani** soyadını almıştır. (2)

Bununla birlikte 1767 tarihli Novi Pazar kaydında da Skadrani adı geçtiği için şehirde XVIII. yüzyılda da bu adı taşıyan aileler bulunduğu; ancak onların torunlarının artık kalmadığı belirtilmektedir. (Müslümanlar)

SOFTIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Žirče'den iki aile gelmiştir.

Šalje kökenlidirler.

Sırp Softićlerle veya Bihor'daki Müslüman Softićlerle akraba değildirler.

SOKOLOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Kovač'tan bir aile gelmiştir. (Müslümanlar)

SPASOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın ortalarında Durmitor'dan Golija'daki Erčege'ye gelmişlerdir.

Daha sonra bazıları Raška yakınlarındaki Gradac ve Rogatica'ya göç etmiştir.

Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 254

Spasović maddesinin devamı:

Gradac'tan gelenler II. Dünya Savaşı öncesinde, Rogatica ve Erčege'den gelenler ise II. Dünya Savaşı sonrasında Novi Pazar'a yerleşmiştir. (4) (Sırplar)

SPASOJEVIĆ AİLESİ

1809'dan hemen sonra Rabrenovićler Šumadija yönüne hareket etmiş, ancak Sjenica Ovası'nda kalmış ve bir beyin teşvikiyle Brnjica'ya yerleşmişlerdir.

1912 yılında Ali-beg'in, Brnjicalı Spasojević ailesinden bir çiftçiyi yoksullaştığı ve araziyi işleyecek imkânı kalmadığı gerekçesiyle çiftlikten çıkarmakla tehdit ettiği anlatılmaktadır.

Ailenin atalarının burada yüz yıldan uzun süredir çiftçilik yaptığı belirtilmektedir.

1950 sonrasında Brnjica'dan Sırbistan'ın çeşitli yerlerine çok sayıda Spasojević göç etmiş, iki aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Diğer Spasojevićler 1943 yılında Sopoćani'den Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Sırplar)

SPAHIĆ AİLESİ

1922 yılında Bijelo Polje bölgesinden Türkiye'ye gitmek üzere yola çıkan üç Spahić ailesi Novi Pazar'da kalmıştır. (Müslümanlar)

SPAHOVIĆ AİLESİ

Sjenica'nın eski şehir ailelerinden biridir.

1922 yılına kadar Sjenica çevresinde çok sayıda araziye sahiptiler.

Birinci görüşe göre kurucu ataları **Vidin'den**, ikinci görüşe göre ise 1699 sonrasında **Slavonya'dan** gelmiştir.

Kaynak, 1699 sonrasında Slavonya'daki Müslüman aristokrasisinin önemli bölümünün güneye çekildiğini ve kaybettikleri mülklerin karşılığında Sava ve Tuna'nın güneyinde yeni mülkler aldığını belirtmektedir.

Spahovićlerin önce Užice'ye yerleştiği ve şehirde uzun süre **Spahovića Mahala** adlı bir mahallenin bulunduğu, daha sonra Sjenica'ya geçtikleri aktarılmaktadır.

Bijelo Polje'deki Dervovićler ve Novi Pazar'daki Turkmanovićlerle akraba oldukları düşünülmektedir.

Bazı Spahovićler II. Dünya Savaşı öncesinde, bazıları hemen sonrasında Sjenica'dan Novi Pazar'a gelmiştir.

Bunlarla akraba olmayan başka bir grup Rasno'dan gelmiş olup **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir. (Müslümanlar)

STANIĆ AİLESİ

Novi Pazar Stanićlerinin, XVIII. yüzyıl sonlarına kadar şehirde bir ticaret kolonisi bulunan **Dubrovniklilerin torunları** olduğuna dair aile geleneğinin temelsiz olmadığı belirtilmektedir.

Ticaretle uğraşmaları ve Rogozna'da han işletmeleri bu görüşe destek olarak gösterilmektedir. (2) (Sırplar)

STANKOVIĆ AİLESİ

1933 yılında Vlasotince'den bir aile gelmiştir.

Aile reisi, Vaso Šoškić ile birlikte Deževa'da bir **tuğla fabrikası**, kaynak ifadesiyle bölgenin ilk sanayi tesislerinden birini kurmuştur. (1) (Sırplar)

Sayfa 255

STAŠEVIĆ AİLESİ

Eski yurtları **Beznovo–Kuči** olarak belirtilmektedir.

Buradan oldukça eski bir dönemde ayrılıp Godovo'daki Ganić ağalarının mülklerine yerleşmişlerdir.

Kaynak bunların Ganićlerle daha eski akrabalıklarının bulunduğunu da belirtmektedir.

Muhtemelen XIX. yüzyılda Godovo'dan Dublje, Pope ve Kovari'ye geçmişlerdir.

Yaklaşık yirmi yıl önce Pope'den iki, Dublje'den bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

STEFANOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Lukokrevo'dan bir aile gelmiştir.

Antonijević ve Milovanovićlerle akrabadırlar.

1918’e kadar **Marjanović** soyadını taşıyorlardı.

1936 yılında Vranovina’dan gelen başka bir aile halk arasında **Ladoleži** olarak bilinmektedir.

Diğerleri Kozarevo ve Pljevljani gibi yakın köylerden gelmiştir. (Sırplar)

STEVANČEVIĆ AİLESİ

1958 yılında Kragujevac’tan bir aile gelmiştir. (Sırplar)

STEVOVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı sonrasında Štitare’den üç aile gelmiştir.

SRETKOVIĆ AİLESİ

İlk Sretkovićler **Drobnjaci** kökenlidir ve XIX. yüzyılın ikinci yarısında Novi Pazar’a gelmiştir.

Ticaret sayesinde önemli servet ve toplumsal itibar kazanmışlardır. (1)

Diğer iki Sretković ailesi yaklaşık on yıl önce Slatina’dan gelmiştir.

Slatina’ya daha önce Tutin yakınlarındaki Ostraćica’dan yerleşmişlerdir.

Kuči kökenlidirler. (Sırplar)

SRETENOVIĆ AİLESİ

Hatırlayabildikleri en eski dönemden beri Sebečevo’da yaşamaktadırlar ve Karadağ’dan geldiklerini düşünmektedirler.

Sebečevo’da birkaç kez soyadı değiştirmişlerdir:

Simović → Pantović → Sretenović.

Sebečevo’daki Mitrovićlerle —bunlar da önceden Pantović idi—, Gračane’deki Nešovićlerle ve Vojnić’teki Vuletićlerle akrabadırlar. (3) (Sırplar)

SUBOTIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın 1860’lı yıllarında Novi Pazar’da yaşayan bir **subaşının torunlarıdır**. (3) (Müslümanlar)

Sayfa 256

SUBOTIĆ AİLESİ — SIRP KOLU

Yaklaşık yirmi yıl önce Novi Sad'dan bir aile, başka bir aile ise Bačka'daki Mol–Ada'dan gelmiştir. (Sırplar)

SUKIĆ AİLESİ

1930'dan beri Novi Pazar'da yaşamaktadırlar ve Prijepolje'den gelmişlerdir.

Prijepolje'nin eski şehir ailelerinden biridir.

Aile geleneğine göre İşkodra çevresinden gelmişlerdir; bu durumda Kelmendi torunları olmaları mümkündür.

Ancak yazar, eski yurtlarının Nikšić olmasının daha muhtemel olduğunu belirtmektedir; çünkü 1877'ye kadar Nikšić'te Sukićler bulunmakta ve önemli itibar taşımaktaydı. (3) (Müslümanlar)

SULEJMANOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Maljevo, Kominje, Golo Brdo, Kruševo, Oholje, Kosovska Mitrovica ve Sjenica'dan çeşitli Sulejmanović aileleri gelmiştir. (Müslümanlar)

SULJIĆ AİLESİ

1968 yılında Glogovik'ten iki aile gelmiştir.

Ataları daha önce Leskova'dan gelmiş olup **Škrijelj** kökenlidir. (Müslümanlar)

SULJOVIĆ AİLESİ

Bobovik'teki Suljovićler eski kökenleri bakımından **Kuči**dir.

Bobovik'e Biševo'dan gelmişlerdir.

1945'ten itibaren Novi Pazar'a yerleşmişlerdir. (3)

Diğer Suljovićler Hotkovo'dan gelmiş ve daha önce **Kopilete** soyadını taşımıştır. (Müslümanlar)

SUVODOLCI

Suvi Do'daki bazı Alibašić aileleri XIX. yüzyılın sonlarında Novi Pazar'a gelmiş ve geldikleri köy nedeniyle **Suvodolci** soyadını almıştır. (Müslümanlar)

ŠABANAGIĆ AİLESİ

1912 yılına kadar Novi Pazar'ın en kalabalık ailelerinden biri olarak belirtilmektedir.

Aile geleneğinde “yüz dükkânın anahtarına” sahip oldukları, Raška Nehri üzerinde beş çarklı bir değirmenleri ve Novi Pazar çevresinde çok sayıda ağalık mülkleri bulunduğu anlatılmaktadır.

1912 sonrasında birçok aile Türkiye’ye göç etmiş; bazıları ise tarım reformu sonrasında ekonomik gücünü kaybetmiştir.

Eski kökenleri **Bakovci** olarak belirtilmektedir.

Kaynak döneminde Novi Pazar’da ve Kosovska Mitrovica’da birer aile kalmıştır. (Müslümanlar)

Sayfa 257

ŠABANOVIĆ AİLESİ

1945’ten itibaren Novi Pazar’da çeşitli Šabanović aileleri yaşamaktadır.

Vučja Lokva’dan (2), Kominje’den —**Hoti**—, Gornje Stublje Bistrica’dan (22) ve Priboj yakınlarındaki Mlioča’dan (1) gelmişlerdir. (Müslümanlar)

ŠABANOVSKI

Yakın zamanda Struga yakınlarındaki Donja Belica’dan bir aile gelmiştir.

ŠABANREDŽOVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Dolićе’den bir aile gelmiştir.

Kelmendi/Klimenti kökenlidir. (Müslümanlar)

ŠABOTIĆ AİLESİ

Bihor’daki Tucanje, Dobrodole, Goduša ve Radmanci köylerinde Šabotićler yaşamaktadır.

Bunlar **İslamlaşmış Bubanje** kökenlidir.

Yaklaşık on beş yıl önce dört aile Novi Pazar’a gelmiştir.

ŠABOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Rožaje yakınlarındaki Ibarac’tan iki aile gelmiştir.

Eski kökenleri **Dace–Kelmendi/Klimenti**dir.

1976 yılında Plav’dan da bir aile gelmiştir. (Müslümanlar)

ŠAČIĆ AİLESİ

Sjenica yakınlarındaki Jabren'den iki aile gelmiştir.

Jabren'e 1883 yılında Hersek'ten yerleşmişlerdir.

Osman Šačić, 1882 Hersek Ayaklanması sırasında 16 kişilik bir birliğin lideri olarak belirtilmektedir. (Müslümanlar)

ŠALIPUROVIĆ AİLESİ

1953 yılında Cvijetnje'den bazı aileler gelmiştir; kaynak bunları **Dološci** olarak belirtmektedir.

İkinci grup Kominje'den gelmiş olup **Duljaj** kökenlidir.

Üçüncü grup Vučja Lokva'dan gelmiş olup **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir. (7) (Müslümanlar)

ŠAHOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki dört Müslüman aile, Bijelo Polje yakınlarındaki Šahovići/Tomaševo'dan geldikleri için bu soyadı taşımaktadır.

I. Dünya Savaşı'nın hemen ardından Novi Pazar'a gelmişlerdir.

Sayfa 258

ŠAKIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı öncesinde Ivanjica'dan bir Sırp ailesi gelmiştir.

ŠAKOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da bir aile yaşamaktadır.

Daha önceki kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler. (Müslümanlar)

ŠALJIĆ AİLESİ

XX. yüzyılın başında Pešter'deki Glogovik'ten bir aile gelmiştir. (Müslümanlar)

ŠARANI

XX. yüzyılın başında Šare'den Novi Pazar'a geldikleri için bu soyadı taşıyan Müslüman ailelerdir.

ŠARCI

Kaynakta tarih ifadesinde açık bir tutarsızlık bulunmakla birlikte, Žabljak'tan gelen Karadağlı Šarci ailelerinin Deževa yakınlarındaki Pavac ve Raška yakınlarındaki Beočin'e yerleştiği belirtilmektedir.

Bir bölümünün Kuršumlija'ya göç ettiği ve orada **Dimitrijević** soyadını aldığı aktarılmaktadır.

Kendilerini **Kuči** kökenli kabul etmektedirler.

Yaklaşık yirmi yıl önce Pavac'tan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

ŠARENKAPA AİLESİ

Kesin kökenlerini bilmemektedirler.

Aile geleneğine göre XV. yüzyılın ortalarında Novi Pazar'da evlenip yerleşen Osmanlı subayı **Ahmet Šarenkapa'nın torunlarıdır**.

Šarenkapićler Novi Pazar'ın günümüze ulaşan az sayıdaki eski şehir ailesinden biri olarak gösterilmektedir.

1912 yılına kadar Ražđaginja, Krt, Vrenice, Dujke, Dragojloviće ve Kijevo gibi yerlerde ağalık mülkleri bulunmaktaydı.

Balkan Savaşları sonrasında çok sayıda aile Türkiye'ye göç etmiş ve dört aile kalmıştır.

Aile geleneğine göre Krkmišević ve Burovićlerle akrabadırlar. (Müslümanlar)

ŠAROVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da yaşayan bazı Müslüman Šarović aileleri, XIX. yüzyılda Tutin yakınlarındaki Šaronje'den gelen bir kişinin torunlarıdır.

ŠAROVIĆ AİLESİ — İKİNCİ GRUP

Daha önce Novi Pazar'da yaklaşık on Šarović ailesi bulunmaktaydı.

Yakın dönemde çoğu Üsküp'e göç etmiş ve yalnızca bir aile kalmıştır.

Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 259

Šarović maddesinin devamı:

Daha eski kökenlerini bilmemektedirler.

Geleneksel olarak **berberlik** yapmış ve Novi Pazar'da yüz yıldan uzun süredir yaşadıklarını düşünmektedirler. (Müslümanlar)

1960 yılında Nikšić'ten bir Karadağlı Šarović ailesi de gelmiştir.

ŠARUKIĆ AİLESİ

1767 tarihli Novi Pazar kaydında **Mustafa Šarukić** şehir sakini olarak zikredilmektedir.

Yazar, günümüzdeki Šarukićlerin muhtemelen onun torunları olduğunu belirtmektedir.

Koniče–**Šalje** ile bağlantılı oldukları belirtilmektedir. (4) (Müslümanlar)

ŠEBEKOVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Vranovina'dan iki Sırp ailesi gelmiştir.

ŠEĆERAGIĆ AİLESİ

Nova Varoš'ta Šećeragićler bulunmaktadır.

1945 yılında buradan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Kökenlerini, 1718 sonrasında Romanya'daki Calafat'tan Nova Varoš'a gelen, madencilik bölgesiyle bağlantılı bir Osmanlı subayına dayandırmaktadırlar. (Müslümanlar)

ŠEČKOVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Pavac'tan gelmişlerdir.

Eski kökenleri **Hoti**dir. (5) (Müslümanlar)

ŠEHMUSTAFIĆ AİLESİ

Bir zamanlar kalabalık ve muhtemelen Novi Pazar'ın en eski Müslüman ailelerinden biri olan bu aileden şehirde yalnızca bir kişi kalmıştır.

ŠEHOVIĆ AİLESİ

Šehović soyadı Sandžak ve Bosna şehir ve köylerinde oldukça yaygındır.

Soyadının, derviş tarikatlarının önderleri olan **şeyhlerden** geldiği düşünülmektedir; kaynak döneminde ise Šehovićlerden hiçbirinin herhangi bir tarikata mensup olmadığı belirtilmektedir.

Aile geleneğine göre **Šeh Zade'nin dört oğlu**, Balaban'dan 1689 yılında subay olarak Balkanlar'a gelmiştir.

Novi Pazar'ın eski Šehović aileleri, bunlardan şehirde kalan birinin torunları olduklarını düşünmektedir. (5)

Diğer aileler yaklaşık yirmi yıl önce Brodarevo, Prijepolje, Škrijelj ve Mojstir'den gelmiştir. (Müslümanlar)

ŠEKULARCI

Sjenica yakınlarındaki Bajiće ve Čedovo, 1809 yılında Ivangrad yakınlarındaki Šekular'dan gelen Šekularciler tarafından iskân edilmiştir.

Daha önce **Rajković** soyadını taşıyorlardı.

Bazı Šekularciler İslam'ı kabul ettiği hâlde soyadını değiştirmemiştir.

Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 260

Šekularci maddesinin devamı:

1965 yılında Čedovo'dan bir Sırp Šekularac ailesi Novi Pazar'a gelmiştir.

ŠEMOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık üç kuşak öncesine kadar Novi Pazar Šemovićleri **Rašljani** soyadını taşıyordu.

Kelmendi/Klimenti kökenlidirler.

II. Dünya Savaşı sonrasında Rasno'dan dört aile gelmiştir.

ŠEMSOVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı sırasında Berberište'den üç Šemsović ailesi gelmiştir.

Diğer iki aile Gluhavica'dan gelmiş olup **Škrijelj** kökenlidir. (Müslümanlar)

ŠERIFOVIĆ AİLESİ

Mur, Draževići, Šare ve Koniče gibi köylerde bulunmaktadırlar.

Yakın zamanda bu yerleşimlerden Novi Pazar'a altı aile gelmiştir. (Müslümanlar)

ŠIŠEVIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Brodarevo'dan bir Müslüman aile gelmiştir.

ŠIPČANI

XX. yüzyılın başında Pešter'deki Šipče'den bazı Pramenkovićler Sebečevo'ya yerleşmiş ve burada **Šipčani** soyadını almıştır.

Daha sonra bazıları Sebečevo'dan Novi Pazar'a gelmiştir. (2) (Müslümanlar)

ŠKRIJELJ / ŠKREL

Škrijelj veya Škrel kabilesinin ana yurdu Arnavutluk'taki **Malësia bölgesindeki Shkrel**'dir.

Kaynak onları **çok eski bir Arnavut kabilesi** olarak tanımlamakta ve 1416 yılına kadar geri giden kayıtlarda adlarının geçtiğini belirtmektedir.

Kastrati ile birlikte Kelmendilere komşuydular.

Bazı Škrijelj grupları, özellikle Rugova'ya yerleşenler, zaman zaman Kelmendilerle özdeşleştirilmiştir.

Malësia'daki ana yurtlarından Rugova'ya göç etmiş, burada yerleşmiş ve **Škrel** adlı bir yerleşim kurmuşlardır.

Kaynak döneminde Rugova'da hâlen kalabalık oldukları belirtilmektedir.

Novi Pazar Sancağı'na Kelmendilerin 1700 göçü sırasında gelmeye başlamışlar; daha sonraki dönemlerde, özellikle **Bihor'a**, yeni göçler gerçekleşmiştir.

Bu nedenle Pešter'deki Borovica'da yaşayan bazı Škrijeljler **Rugovci** olarak da bilinmektedir.

En fazla Pešter'de bulunmakla birlikte Bihor'daki Javorovo, Murovac ve Dašča Rijeka gibi köylerde de yaklaşık 60 aile yaşamaktadır.

Yazar, Sandžak'taki Škrijelj sayısının çok yüksek olması nedeniyle M. Lutovac'ın aktardığı "iki göçmen kardeşten türedikleri" yönündeki rivayeti kabul edilemez bulmaktadır.

Sayfa 261

ŠKRIJELJ / ŠKREL — DEVAMI

Škrijeljler bölgeye **Katolik olarak gelmiş**, ancak zaman içerisinde tamamı İslamlaşmıştır.

İslamlaşma sürecinin oldukça uzun sürdüğü ve XIX. yüzyılın ikinci yarısına kadar devam ettiği belirtilmektedir.

Kaynak özellikle kadınlar arasında bu dönüşümün daha güç gerçekleştiğini ifade etmektedir.

Yazarın terminolojisiyle, İslamlaşma ile birlikte bir **“denasyonalizasyon” süreci** de yaşanmıştır.

Bihor köylerine yerleşen Škrijeljlerin uzun zamandır eski etnik özelliklerini kaybettiği ve kendilerini **Müslüman** olarak tanımladığı belirtilmektedir.

Buna karşılık Yukarı Pešter’de, özellikle **Boroštica ve Gradac’ta**, gelenek, dil ve yaşam biçimlerinin daha fazla korunduğu ve Arnavutçanın hâlen konuşulduğu aktarılmaktadır.

Aşağı Pešter’de, göç sonrasında kurdukları Škrijelje köyündeki grupların ise etnik özelliklerinin önemli bölümünü kaybettiği ifade edilmektedir.

Škrijeljlerin Novi Pazar’a oldukça erken tarihlerde gelmeye başladığı; ilk gelenlerin İslam’ı kabul etmiş kişiler olmasının mümkün olduğu belirtilmektedir.

Bazı aileler şehirde ağalık mülkleri ve önemli toplumsal itibar edinmiştir.

Bununla birlikte en yoğun Škrijelj göçü II. Dünya Savaşı sonrasında gerçekleşmiştir.

Eski veya değiştirilmiş soyadlarıyla Novi Pazar’da yaklaşık **70 Škrijelj ailesi** bulunduğu ve tamamının kendisini Müslüman olarak tanımladığı belirtilmektedir.

ŠIMRKOVIĆ AİLESİ

Govna’dan gelmişlerdir.

Daha önce **Hodži** soyadını taşıyorlardı.

Govna’dan Sjenica’ya, yaklaşık on beş yıl önce de iki aile Novi Pazar’a gelmiştir.

Bir aile Brodarevo yakınlarındaki Baltići’den gelmiştir. (Müslümanlar)

ŠONJIĆ AİLESİ

1959 yılında Glogovik’ten bir aile gelmiştir.

Kelmendi/Klimenti kökenlidir. (Müslümanlar)

ŠOŠKIĆ AİLESİ

1958 yılında Peć yakınlarındaki Dečani’den bir Karadağlı aile gelmiştir.

ŠTUTELJI

II. Dünya Savaşı öncesinde Brđani’den iki Müslüman aile gelmiştir.

ŠUKRINI

Bijelo Polje çevresindeki Raklja, Kostići, Boheže ice, Sutivan ve Nedakusi'de Müslüman Šukrini aileleri bulunmaktadır.

Daha eski kökenlerini bilmemektedirler.

Aile efsanesine göre XVI. yüzyılda Hajdar Paşa döneminde **Šukruv'dan Bijelo Polje'ye gelen bir Osmanlı subayının torunlarıdır**.

İlk Šukrini ailesi XIX. yüzyılın sonlarında, ikinci grup 1912'de, üçüncü grup ise II. Dünya Savaşı sonrasında Novi Pazar'a gelmiştir. (5)

ŠUNDIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Nova Varoš'tan iki aile gelmiştir. (Müslümanlar)

Sayfa 262

ŠUNJEVIĆ AİLESİ

1962 yılında Ivangrad yakınlarındaki Dapečići'den bir aile gelmiştir.

Kaynak bunları **Mimomanović–Vasojevići** olarak belirtmektedir. (Karadağlılar)

ŠUTKOVIĆ AİLESİ

Rožaje yakınlarındaki Radetina, Šutkovićlerin ana yurdudur.

İslamlaşmış Kuči kökenlidirler.

XX. yüzyılın başında Novi Pazar'a gelen Šutkovićler burada **Radetinac** soyadını almıştır.

II. Dünya Savaşı sonrasında ise eski Šutković soyadını koruyan iki aile gelmiştir.

ŠUŠTERCI

XX. yüzyılın başında Bojnići'den dört Müslüman aile gelmiştir.

ŠUŠEVIĆ AİLESİ

Aile geleneğine göre Novi Pazar Šuševićleri, Piccolomini askerlerini takip ederek 1689 yılında bölgeye gelen Osmanlı subayı **Osman Paşa Suša'nın torunlarıdır**.

Kaynakta bu olaya ilişkin bir halk dizesi de aktarılmaktadır.

Šuševićler Novi Pazar'ın itibarlı ailelerinden biri olmuştur.

XIX. yüzyıl sonu ve XX. yüzyıl başında yaşamış Novi Pazarlı edebiyatçı **Nazif Efendi Šušević** bu aileye mensuptur.

1912'ye kadar Kosurić'te ağalık mülkleri vardı. (4)

TABAKOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da geçmişte oldukça gelişmiş olan **dericilik/tabaklık** mesleği nedeniyle birçok aile Tabaković soyadını taşımıştır.

XIX. yüzyıl Novi Pazar şairi **Sulejman Tabaković** de bu ailelerden birine mensuptur.

Eski ailelerin tamamının Türkiye'ye göç ettiği, kaynak dönemindeki üç ailenin ise 1882 başlarında Rogatica'dan geldiği belirtilmektedir. (Müslümanlar)

TAFILOVIĆ AİLESİ

Kovač'tan üç aile gelmiştir.

Muhtemelen **Hoti** kökenlidirler. (Müslümanlar)

TAHIRBEGOVIĆ AİLESİ

Tahir-beg, yaklaşık 1831 yılında Novi Pazar mütesellimi olan **Eyüp Paşa Ferhatagić'in torunudur**.

İki Novi Pazar ailesi onun adından hareketle Tahirbegović soyadını taşımaktadır.

1922 yılına kadar Strug, Sočanica ve Izbice'de çiftlikleri bulunmaktaydı. Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 263

TAHIRBEGOVIĆ — DEVAMI

Kaynak bu aile için Emin Osmanbegović'in özel arşivi ile V. Šalipurović'in nüfus çalışmasına atıf yapmaktadır.

TAHIROVIĆ AİLESİ

İlk Tahirovićler II. Dünya Savaşı sonrasında Ražđaginja'dan gelmiştir ve **Tahir Hot'un torunları** olarak belirtilmektedir.

İkinci grup kaynakta **Bernar–Kuči** olarak verilmektedir.

Üçüncü grup yakınlardaki Bobovik'ten, dört aile Ribariće'den gelmiştir; bunların eski yurdu **Bokša–Bakočica** olarak belirtilmektedir.

Yakın dönemde Dobri Dub, Lukare, Gorance ve Nova Varoš'tan da Tahirovićler gelmiştir. Toplam 20 aile. (Müslümanlar)

TANASKOVIĆ AİLESİ

1967 yılında Kosurić'ten bir aile gelmiştir.

Šaronje'de de Tanaskovićler bulunmaktadır. (Sırplar)

TANKOSIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın ortalarında Bihor'dan bir aile gelmiştir.

Daha önceki kökenlerini bilmemektedirler. (5)

Yazar, İslam'ı kabul ederken soyadlarını değiştirmemiş olmalarının mümkün olduğunu belirtmektedir. (Müslümanlar)

TARAHOLDŽIĆ AİLESİ

Eski kökenleri Bihor'dur.

XIX. yüzyılda Novi Pazar'a gelmişlerdir.

Radonja ailesiyle akrabadırlar ve daha önce aynı soyadı taşımış olmaları muhtemeldir.

Yeni soyadını **taraholdža/taraholca olarak anılan bir kadın aşçıdan** aldıkları aktarılmaktadır. (4) (Müslümanlar)

TARHANIŠI

Başlangıçta Bihor'da, daha sonra Paučina'da yaşamışlardır.

Kan davası nedeniyle Rožaje'ye göç etmişler, 1950 sonrasında Rožaje'den Novi Pazar'a gelmişlerdir. (3)

Aile geleneğine göre **Tarhaniši, Tiganji, Muratović ve Kožari**, Bihor'daki Vrbica'dan dört kardeşin torunlarıdır. (Müslümanlar)

TATAREVIĆ AİLESİ

Yalnızca Deževa'daki Boturovina'da bulunmaktadırlar.

Buradan iki Müslüman aile Novi Pazar'a gelmiştir.

TATARI

XIX. yüzyılın sonlarından beri Novi Pazar'da yaşayan iki Müslüman aile bu soyadı taşımaktadır.

Daha önceki kökenleri hakkında bilgi sahibi değildirler.

Sayfa 264

TENĐEVIĆ AİLESİ

1945 sonrasında Kovačevo'dan üç Sırp ailesi gelmiştir.

TERZIĆ AİLESİ

Sırp Terzićler 1950 sonrasında Raška bölgesindeki Pšnjak ve Milatković'ten gelmiştir.

Müslüman Terzićler ise Priboj yakınlarındaki Žabrežje'den gelmiştir.

TFEŠEVIĆ AİLESİ

Kaynak metinde **1984** tarihi geçmektedir; bu tarih eserin yayımlanma yılıyla uyuşmadığından açık bir metin/OCR sorunu olma ihtimali vardır. Kaynağı değiştirmeden aktarıyorum:

Bir Sırp ailesinin Rudo'dan geldiği belirtilmektedir.

TIGANJI

Aile geleneğine göre **Tiganji, Tarhaniši, Muratović ve Kožari**, Bihor'daki Vrbica'dan dört kardeşin torunlarıdır.

En fazla Tiganji Korita'da yaşamaktaydı.

Yaklaşık on beş yıl önce buradan beş aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Diğerleri Kovač'tan gelmiştir. (Müslümanlar)

TIMOTIJEVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Sopoćani yakınlarındaki Gračane–Doljani'den iki aile gelmiştir. (Sırplar)

TIOSAVLJEVIĆ AİLESİ

Bugünkü Tiosavljevićlerin ataları XIX. yüzyılda Karadağ'dan Kosuriće köyüne gelmiştir.

İlk üç aile 1919 yılında, diğerleri 1950 sonrasında Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Tutin çevresinde de bulunmaktadırlar. (Sırplar)

TODOROVIĆ AİLESİ

Nikola Todorović, 1902/03 öğretim yılında Novi Pazar'da öğretmenlik yapmıştır; torunları daha sonra şehirden ayrılmıştır.

Başka bir Todorović ailesi 1920 yılında Golija'dan gelmiştir. (1)

Üç aile 1946 yılında Kragujevac'tan gelmiştir.

Bu son grubun önceki soyadı **Nikolić**, eski kökenleri ise **Vasojevići**dir.

Başka Todorovićler Odojevići, Mitrova Reka, Tušimlja ve Lovac/Đurđija gibi yerlerden gelmiştir. (Sırplar)

TOKALIĆ AİLESİ

Kesin kökenlerini bilmemektedirler.

Oldukça güvenilmez kabul edilen bir aile geleneğine göre Kosova Savaşı sonrasında bölgeye gelen bir Osmanlı subayının torunlarıdır.

Soyadının, **Tok Alija** adlı atalarının giysisinde büyük metal süsler/tokalar taşımasından kaynaklandığı anlatılmaktadır.

Tokalićler Novi Pazar'ın eski ve kalabalık ailelerinden biridir.

1913 ve 1958 yıllarında çok sayıda aile Türkiye'ye göç etmiştir.

Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 265

Tokalić maddesinin devamı:

Drmanić ve Kuzmičevo'daki bütün çiftliklerin bir dönem bu aileye ait olduğu belirtilmektedir.

Ibar üzerindeki Ušće yakınlarındaki **Tokalići köyünün** de onların adından geldiği söylenmektedir. (Müslümanlar)

TOKOVIĆ AİLESİ

Sjenica'nın eski Müslüman şehir ailelerinden biridir.

Yaklaşık on yıl önce Sjenica'dan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

TOMIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Rajetiće, Brđani, Leposavić yakınlarındaki Bare ve Velika Drenova'dan Sırp Tomić aileleri gelmiştir.

TOMKIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Janjevo'dan bir Sırp ailesi gelmiştir.

TOMIĆEVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Ivanjica yakınlarındaki Vučak'tan bir Sırp ailesi gelmiştir.

TOMOVIĆ AİLESİ

Bir aile Radoška'dan, diğer bir aile Lukokrevo'dan gelmiştir.

Pasji Potok, Bare ve Alulovići'de de Tomovićler bulunmaktadır. (Sırplar)

TOPALOVIĆ AİLESİ

Pauč ve Prćenova'da Sırp Topalovićler, Rožaje'de ise Müslüman Topalovićler bulunmaktadır.

TOPUZOVIĆ AİLESİ

XX. yüzyılın başından beri Novi Pazar'da Müslüman Topuzovićler yaşamaktadır.

Büyük olasılıkla Bele Vode'den gelmişlerdir; burada da aileye rastlanmaktadır.

TORBIĆ AİLESİ

İlk Müslüman Torbićler, XIX. yüzyılda Novi Pazar'a gelen bir **Torbeš'in torunları** olduklarını düşünmektedir. (4)

İkinci Müslüman Torbić grubu yaklaşık iki kuşak öncesine kadar **Marković** soyadını taşıyordu.

Yeni soyadını Torbić ailesinden gelen annelerinden almışlardır. (2)

TOTIĆ AİLESİ

Kaynakta yer adı **Klanoča (Urugvaj)** biçiminde geçmektedir; bu ifade muhtemelen metin aktarımındaki bir bozulmadır.

Bazı ailelerin II. Dünya Savaşı öncesinde, bazılarının sonrasında buradan geldiği ve Novi Pazar'da yaklaşık yirmi Totić ailesi bulunduğu belirtilmektedir. (Müslümanlar)

Sayfa 266

TRNČIĆ AİLESİ

Aile geleneğine göre İslamlaşmış Prelevićlerden dört kardeşten biri bir defada bal dolu büyük bir kabı yediği için **Trnčić** lakabını almıştır.

Bu soyadı taşıyan bir aile birkaç yıl önce Komaran'dan Novi Pazar'a gelmiştir.

TRIPKOVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'da yüz yıldan uzun süredir bir Müslüman Tripković ailesi yaşamaktadır.

Daha eski kökenlerini bilmemektedirler.

Sjenica'da yaşayan Sırp Tripkovićler ise **Moračani** kökenlidir.

TRUBLJANI

Trubljaniler yakın dönemde İslamlaşmış **Guberinićlerdir**.

Bihor'daki Trubina'da Müslümanlar hâlen Guberinić soyadını taşırken, Novi Pazar'a gelen iki aile geldikleri köyden dolayı **Trubljani** soyadını kullanmaktadır.

TURKOVIĆ AİLESİ

Doliće ve Kriva Jela'daki Turkovićler **Nikče**, yani Kelmendilerin bir koludur.

1700 yılında bu köylere yerleşmişlerdir.

Buradan üç aile Novi Pazar'a gelmiştir.

1958 yılında çok sayıda Turković Türkiye'ye göç etmiştir.

Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 267

Turković maddesinin devamı:

Başka bir Turković ailesi 1944 yılında Brodarevo yakınlarındaki Orašnica'dan gelmiştir.

Orašnica'ya Titograd'dan yerleşmişlerdir.

İlk Turković grubuyla akraba değildirler. (Müslümanlar)

TUTIĆ AİLESİ

1767 yılında Novi Pazar'da zikredilen eski Tutićlerden artık kimse kalmamıştır.

Günümüzdeki Novi Pazar Tutićleri Dobri Dub ve Poprenje'den gelmiş yaklaşık 15 ailedir.

Yeni soyadlarını **Tuta adlı bir kadından** aldıkları belirtilmektedir.

Kaynak döneminde oldukça kalabalıktırlar.

Bir aile II. Dünya Savaşı sonrasında Mojkovac yakınlarındaki Tutići'den gelmiştir. (Müslümanlar)

TUZINJCI

Pešter'deki Tuzinje, XVIII. yüzyılın başında **Voklje–Kelmendi/Klimenti** tarafından iskân edilmiştir.

Bu topluluk burada İslamlaşmıştır.

1721 yılında Tuzinje'de 14 Katolik Kelmendi ailesinde toplam 85 kişi yaşamaktaydı.

Soyadları arasında **Pljakić, Osmanulić ve Kurtanović** sayılmaktadır.

1919 yılında Tuzinje'den Novi Pazar'a gelen Kurtanovićler **Tuzinjci** soyadını almıştır. (5)

Daha sonra gelenler ise Kurtanović soyadını korumuştur. (Müslümanlar)

UGLJANI / ULJANI

Pešter'deki Ugao'da 1721 yılında 20 **Voklje–Kelmendi** ailesinde toplam 166 kişi bulunmaktaydı.

1700 yılında bölgeye gelmişlerdi.

Başlangıçta Katolik olan bu ailelerin daha sonra tamamının İslamlaştığı belirtilmektedir.

XIX. yüzyıldan itibaren Ugao'dan Novi Pazar'a çok sayıda aile gelmiş ve **Uljani/Ugljani** soyadını almıştır.

UJKANOVIĆ AİLESİ

1924 yılında Sjenica'daki Dragoločani'den bir aile Türkiye'ye gitmek üzere yola çıkmış ancak Novi Pazar'da kalmıştır.

Draževići'den gelen Ujkanovićler **Draževičani** soyadını kullanmaktadır.

Goševo'dan beş Ujkanović gelmiş; daha önce **Dupljani** soyadını taşıyorlardı.

Kovač'tan altı aile gelmiş olup yazar bunların **Hoti** kökenli olmasının muhtemel olduğunu belirtmektedir. (Müslümanlar)

UKIĆ AİLESİ

Eski yurtları Pešter'deki Ugao'dur.

Voklje–Kelmendi/Klimenti kökenlidirler.

XIX. yüzyıldan itibaren Sjenica çevresi ve Aşağı Pešter'deki köylere dağılmaya başlamışlardır.

Kaynak, Novi Pazar'daki gelişlerini yaklaşık son otuz yıllık dönemle ilişkilendirmektedir. (5) (Müslümanlar)

Sayfa 268

ULJAREVIĆ AİLESİ

Lazar Uljarević, 1902/03 öğretim yılında Novi Pazar'da öğretmenlik yapmıştır.

Şehirde bir ailelik soy bırakmıştır. (Sırplar)

UROŠEVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın başından beri Jablanica'da Uroševićler yaşamaktadır.

Daha önce **Jagličić** soyadını taşıyorlardı ve Karadağ'dan gelmişlerdir.

1959'dan itibaren dört aile Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Başka bir aile Smilov Laz'dan gelmiştir. (Sırplar)

USTALIĆ AİLESİ

Novi Pazar'ın eski şehir ailelerinden biridir.

Soyadlarını halk hekimi **Ust Alija**'dan alırlar.

Onun meslek geleneğini torunları sürdürmüştür.

1890 yılında Novi Pazar'da **Ustali Bećo ve Zećo kardeşler** cerrah/hekim olarak zikredilmektedir.

Çocuk sünneti yapmak, diş çekmek, fıtık ameliyatı gerçekleştirmek ve mesane taşı çıkarmak gibi işlemler uyguladıkları belirtilmektedir. (3) (Müslümanlar)

VALJANI

İki dünya savaşı arasındaki dönemde Sjenica yakınlarındaki Valje'den gelen bazı Müslüman aileler bu soyadı taşımaktadır.

Valje'de **Asotić** soyadını taşıyorlardı.

VASILJEVIĆ AİLESİ

XX. yüzyılın başında Korita'dan gelerek Šutenovac'a yerleşmişlerdir. (4) (Sırplar)

VASOVIĆ AİLESİ

1931 yılında Golija'daki Erčege yakınlarındaki Vučak'tan bir aile Duga Poljana'ya, 1956 yılında da Novi Pazar'a gelmiştir.

Vučak'a XIX. yüzyılın ortalarında Karadağ'daki Ostrog'dan yerleşmişlerdi.

Yaklaşık on beş yıl önce Stradovo'dan üç aile daha gelmiştir. (Sırplar)

VATIĆ AİLESİ

1961 yılında Pešter'deki Tuzinje ve Kijevac'tan dört aile gelmiştir.

Kelmendi/Klimenti kökenlidir ve bu köylerde 1700'den beri yaşamaktadırlar.

Aile geleneğine göre 1737 Kelmendi hareketinin önderlerinden **Bic Vata'nın torunlarıdır**. (Müslümanlar)

Sayfa 269

VEHAPI

Dragaš yakınlarındaki Zli Potok köyünden gelen **Goranlı pastacılardır**.

Yaklaşık on beş yıl önce üç aile gelmiştir.

VEJSELOVIĆ AİLESİ

İlk Vejselovićler Rasno ve Kamenica'dan gelmiş olup **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir.

Diğerleri Vražogrnci, Roginje, Kožlje ve Dubovo'dan gelmiştir. (Müslümanlar)

VELIČANI

Suvi Do'da birkaç Veličani ailesi bulunmaktadır.

XIX. yüzyılın ortalarında Plav'daki Velika'dan **Petrović** soyadıyla gelmişlerdir.

1968'den beri Novi Pazar'da bir aile yaşamaktadır. (Sırplar)

VELIMIROVIĆ AİLESİ

1968 yılında Belgrad'dan bir aile gelmiştir.

İki başka aile Gračane'den gelmiştir. (Sırplar)

VELJKOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın başında ataları Negotinac ve Odojevići'deki Lopužnja köylerine gelmiştir.

XIX. yüzyılın sonunda Novi Pazar'a yerleşmişlerdir. (3)

Pasji Potok'taki Lazovićlerle aynı kardeşliğe mensupturlar.

Yazar bunların büyük olasılıkla **Drobnjaci** kökenli olduğunu belirtmektedir. (Sırplar)

VELJOVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı sonrasında çevre köylerden çok sayıda Veljović ailesi Novi Pazar'a gelmiştir.

İlk grup 1946 yılında Tvrdoševo'dan gelmiş ve daha önce **Maksimović** soyadını taşımıştır; Karadağ göçmenidirler.

Bać, Suvi Do, Grac, Dukačica ve Godovo'dan da birer aile gelmiştir.

Eski yurtları **Rovca**, eski soyadları **Bulatović** olarak belirtilmektedir. (Sırplar)

Prijepolje'de Müslüman Veljovićler de bulunmaktadır.

M. Lutovac, İslam'ı kabul eden bazı Veljovićlerin soyadlarını **Osmanović ve Muhović** olarak değiştirdiğini belirtmektedir.

VESELINOVIĆ AİLESİ

Eski kökenleri **Kuči**dir ve Tutin bölgesinde bulunmaktadırlar.

Tutin'deki İslamlaşmış Kuči Hamzagićlerle akrabalık ilişkisi kurmaktadırlar.

Yaklaşık yirmi yıl önce Vitkojevići'den gelen ilk aile Novi Pazar'a yerleşmiştir.

Toplica ve Kovačevo çevresindeki Veselinovićlerin de 1809 yılında Karadağ'dan geldiği, önemli bir bölümünün 1880 civarında Toplica'ya göç ettiği belirtilmektedir. (Sırplar)

Sayfa 270

VESKOVIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Karadağ'dan bir aile gelmiştir.

Eski kökenleri kaynakta **Džekljani** olarak belirtilmektedir.

Bihor'daki Kostići'de Müslüman Veskovićler de bulunmaktadır. (Karadağlılar)

VESNIĆ AİLESİ

Novi Pazar'daki üç Müslüman Vesnić ailesinin kökeni Nikšić'tir.

1956 yılında Komaran üzerinden Novi Pazar'a gelmişlerdir.

Brđani ve Kruševo'da da Vesnićler bulunmaktadır.

VIDOJEVIĆ AİLESİ

Tušimlja, Kaludra ve Golica'da yaşamaktadırlar.

Yakın zamanda Tušimlja'dan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

VILOTIJEVIĆ AİLESİ

1960 yılında Kragujevac yakınlarındaki Mala Pčelica'dan bir aile gelmiştir. (Sırplar)

VIRIJEVIĆ AİLESİ

Yaklaşık on yıl önce Donja Krnjina ve Zečevići'den iki aile gelmiştir. (Sırplar)

VIŠNJIĆ AİLESİ

Eski yurtları Bihor'dur.

M. Lutovac'a göre **Višnja Kuč'un torunlarıdır**.

Bihor'daki Müslüman Đurovićlerle akrabalık ilişkileri bulunmaktadır.

XIX. yüzyılın ilk yarısında Bihor'dan önemli ölçüde göç etmiş ve Sjenica yakınlarındaki Kladnica ile Ivanjica yakınlarındaki Kušić'e yerleşmişlerdir.

Kladnica'daki bazı Višnjićler İslam'ı kabul etmiş ancak soyadlarını korumuştur.

1928 yılında Kušić'ten bir Sırp ailesi Novi Pazar'a gelmiştir.

VOJE

Yaklaşık on beş yıl önce Kosovska Mitrovica'dan bir Arnavut ailesi gelmiştir.

VRAGIĆ AİLESİ

Bu soyadı taşıyan yalnızca üç Müslüman aile bulunmaktadır: Rožaje, Lukokrevo ve 1960'tan itibaren Novi Pazar'da birer aile.

Daha önce **Nokić** soyadını taşıyorlardı ve **Kelmendi/Klimenti** kökenlidirler.

Sayfa 271

VRANČEVIĆ AİLESİ

Novi Pazar'ın tanınmış ağa ailelerinden biri olarak belirtilmektedir.

Vonjane, Pope ve Tušimlja'da çiftlikleri vardı.

Tušimlja'da Vrančević ağasına ait kulenin kalıntılarının korunduğu belirtilmektedir. (1) (Müslümanlar)

VRANIĆ AİLESİ

Lopazi ve Čedovo'da XIX. yüzyılda Karadağ'dan gelmiş Vranićler yaşamaktadır.

Bazıları daha önce **Tomašević** soyadını taşıyordu.

Bunlardan bir aile I. Dünya Savaşı sonrasında Novi Pazar'a gelmiştir.

İkinci grup yaklaşık yirmi yıl önce Pope'den gelmiş olup eski kökenleri **Piperi**dir.

Yakın dönemde Dobrinja'dan gelen diğer Vranićler daha önce **Sokolović** soyadını taşıyor ve **Kuči** kökenliydi. (Sırplar)

VRANJKOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın sonlarında Hersek'ten iki Müslüman aile gelmiştir.

VRICIĆ AİLESİ

Müslüman Vricićlere yalnızca Sjenica'da ve Novi Pazar'da bir aile olarak rastlanmaktadır.

XIX. yüzyılın ortalarına kadar Korita'da yaşamış ve **Dupljaci** soyadını taşımışlardır.

Smaki Vrica, 1912 yılında Bioča köyünün ağası olarak zikredilmektedir.

1958 sonrasında çok sayıda Vricić Türkiye'ye göç etmiştir.

VRUĆANI

XIX. yüzyılın sonlarında Tutin yakınlarındaki Vrujac'tan gelmiş beş Müslüman ailedir.

VUJANIĆ AİLESİ

Balkan Savaşları sonrasında Ibar üzerindeki Baljevac yakınlarındaki Borovci'den iki Sırp ailesi gelmiştir.

Eski kökenleri **Vasojevići**dir.

VUJISIĆ AİLESİ

Balkan Savaşları sonrasında Kolašin yakınlarındaki Prekobrđe'den Vujisićler Peć yakınlarındaki Vitomirica'ya yerleşmiştir.

1946 yılında Vitomirica'dan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Eski kökenleri **Moračani**dir. (Karadağlılar)

XIX. yüzyılın başında Karadağ'dan Novi Pazar yakınlarındaki Trskovo'ya gelen başka Vujisićlerden üç aile de burada yaşamaktadır.

Sayfa 272

VUJOVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı öncesinde Lipska Dolina'dan bir aile gelmiştir.

Diğerleri 1950 sonrasında Ivanjica yakınlarındaki Smiljevac'tan gelmiştir. (Sırplar)

VUKAŠINOVIĆ AİLESİ

1912 yılında Sjenica'dan Novi Pazar'a iki aile gelmiştir.

Sjenica'ya XIX. yüzyılın ortalarında Pljevlja çevresinden yerleşmişlerdi. (Sırplar)

VUČELJ AİLESİ

Üç Vučelj ailesi 1900 yılından beri Novi Pazar'da yaşamaktadır.

Delimeđe yakınlarındaki Briševo'dan gelmişlerdir.

Kendilerini **Kelmendi/Klimenti** kökenli kabul etmektedirler. (Müslümanlar)

VUČETIĆ AİLESİ

Eski yurtları Kolašin'deki Štitare'dir.

Pešter'deki Suvi Do'da yaşamaktadırlar ve burada **Kolašinci** olarak anılmaktadırlar.

Daha önce **Čuljković** soyadını taşıyorlardı ve Bijelo Polje'deki Čuljkovićlerle akrabadırlar.

1955 yılında Suvi Do'dan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar)

VUČIĆEVIĆ AİLESİ

Lukare'de 16 Vučićević hanesi bulunmaktadır.

II. Dünya Savaşı'nın hemen ardından buradan üç aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Daha önce **Petrović** soyadını taşıyorlardı ve XIX. yüzyılda Vasojevići bölgesinden gelmişlerdir. (Sırplar)

VUČKOVIĆ AİLESİ

İlk grup 1929 yılında Sjenica'daki Bagačići'den, ikinci grup 1952'de Pljevlja'dan, üçüncü grup Vojnić'ten, dördüncü grup Pokovac'tan, beşinci grup Kraljevo yakınlarındaki Vrba'dan gelmiştir.

Soyadları görece yeni olduğu için bu gruplar birbirleriyle akraba değildir. (Sırplar)

VUČJELOKOVIĆI

Vučja Lokva, Berberište ve Hrvatska sakinlerinin üç kardeşin torunları olduğu ve II. Dünya Savaşı'na kadar birbirleriyle evlenmedikleri aktarılmaktadır.

Vučja Lokva 1700 yılında **Kelmendiler/Klimentiler** tarafından iskân edilmiştir.

Kaynak döneminde köyde Hamidović, Sejdović, Idrizović, Mehović, Šaćirović, Selković, Hasanović, Aljović, Ramović, Kurtović, Šabanović, Ibrović ve Izberović gibi aileler yaşamaktadır.

Vučja Lokva sakinleri Novi Pazar'a oldukça erken dönemlerde gelmeye başlamıştır.

1767 tarihli bir kayıtta **Vučjelokovići** adıyla şehir sakinleri arasında zikredilmektedirler.

Yakın dönemde Vučja Lokva'dan gelen aileler ise köyde kullandıkları mevcut soyadlarını korumuştur. (Müslümanlar)

Sayfa 273

VUKIĆEVIĆ AİLESİ

R. Vešović'e göre Vukićevićler **Vasojevići** kökenlidir.

XIX. yüzyılın ortalarında bazıları Ibar Kolašin'e, diğerleri Sjenica Ovası'na gelmiştir.

Ibar Kolašin'den bir grup Lešak'a geçmiş, 1914 yılında Lešak'tan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

I. Dünya Savaşı sonrasında Erčege'den iki aile, yaklaşık on yıl önce Vučak köyünden iki aile daha gelmiştir. (Sırplar)

VUKOVIĆ AİLESİ

Kovačevo'dan bir Sırp aile gelmiştir.

Tušimlja'da da Vukovićler bulunmaktadır.

VUKOJIČIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Rogozna'daki Rajetiće'den bir aile gelmiştir.

Karadağ kökenlidir. (Sırplar)

VUKOTIĆ AİLESİ

Yaklaşık üç kuşak öncesine kadar **Biševci** soyadını taşıyorlardı.

Novi Pazar'a üç aile gelmiştir. (Sırplar)

VUKSANOTIĆ / VUKSANOVIĆ AİLESİ

İlk Vuksanovićler yakınlardaki Izbice'den gelmiştir. (2)

Daha önce **Čukanović** soyadını taşıyorlardı.

Eski kökenleri Karadağ'dır; kaynakta muhtemelen **Kuči** oldukları ifade edilmektedir.

İkinci grup Trnava'dan gelmiştir. (1)

Her iki grup Karadağ kökenli olmakla birlikte birbirleriyle akraba değildir. (Sırplar)

VUKOMANOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın başında Karadağ'dan üç kardeş —**Vukman, Vuk ve Aleksandar**— gelmiştir.

Onlardan sırasıyla:

- Ljupude ve Polazi'de **Vukmanovićler**,
- Kovačevo'da **Vukojevićler**,
- Đurđevi'de **Aleksandrićler**

türemiştir.

1919 yılında Ljupude'den bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

VUKOSAVLJEVIĆ AİLESİ

Vukosav, Mileta ve Miloje adlı üç kardeşten Vukosavljević, Milojević ve Miletić aileleri türemiştir.

Rogozna'daki Javor'da yaşamaktadırlar.

Ataları XIX. yüzyılda Gluhavići'den, oraya ise Karadağ'dan gelmiştir. (Sırplar)

Sayfa 274

VULJETIĆ AİLESİ

Vrlje, Pajo ve Milan Vuljetić kardeşler, 1849 yılında Cetinje'den gelerek Novi Pazar yakınlarındaki Pavlje köyüne yerleşmiştir.

Vule'nin torunları olan Vuljetićler 1901 yılında Novi Pazar'a gelmiştir.

Geleneksel olarak kaynakta *mutavdžijski* ve *kulundžijski* olarak geçen zanaatlarla uğraşmışlardır. (Sırplar)

VUŠOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın ortalarında Nikšić çevresinden Golija'daki Šaronje'ye gelmişlerdir.

1962 yılında buradan bir aile Novi Pazar'a yerleşmiştir. (Sırplar)

ZABUNOVIĆ AİLESİ

1972 yılında Zazuže/Vranovići'den bir Sırp ailesi gelmiştir.

ZAGAREVIĆ AİLESİ

Bazı Zagarevićler II. Dünya Savaşı öncesinde ve sonrasında Ribariće'den gelmiştir.

Atalarının iyi avcılar oldukları ve **zagar** denilen av köpekleri besledikleri için bu soyadı aldıkları anlatılmaktadır.

Bir görüşe göre **İslamlaşmış Kuči**, diğer görüşe göre **Hoti** kökenlidirler.

ZAHITOVIĆ AİLESİ

Delimeđe, Koniče ve Vrbasići'den altı aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Kaynak bunları **Šalje** olarak belirtmektedir.

ZAJMOVIĆ AİLESİ

Bijelo Polje'nin eski şehir ailelerinden biridir.

Şehrin bir bölümü günümüzde dahi **Zajmovića Livade** olarak anılmaktadır.

1920 sonrasında Türkiye'ye gitmek üzere yola çıkan iki aile Novi Pazar'da kalmıştır. (1)

Aile geleneğine göre **Zajmović, Hadžibegović ve Bajramlić aileleri bir Osmanlı subayının torunlarıdır**.

ZATRIĆ AİLESİ

Eski yurtları Đakovica yakınlarındaki Arnavutluk'taki Zatrič'tir.

1890 yılında Novi Pazar'a gelmiştir.

Orada **Kastrati** soyadını taşıyorlardı. (3)

ZEBIROVIĆ AİLESİ

İlk Zebirovićler yaklaşık on yıl önce Vržegrn'den gelmiştir.

Daha önce **Hadžović** soyadını taşıyorlardı ve **Kelmendi/Klimenti** kökenlidirler.

İkinci grup Tutin yakınlarındaki Dubovo'dan gelmiştir. Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 275

Zebirović maddesinin devamı:

Dubovo'dan gelen Zebirovićler **Hoti** kökenlidir ve Bejtovićlerle akrabadırlar. Kaynakta Košana adıyla da bağlantı kurulmaktadır. (Müslümanlar)

ZELJOVIĆ AİLESİ

Kovač'ın eski sakinleri oldukları için büyük olasılıkla **Hoti torunları** oldukları belirtilmektedir.

1952'den itibaren Kovač'tan Novi Pazar'a altı aile gelmiştir. (Müslümanlar)

ZEČIĆ AİLESİ

Yaklaşık on beş yıl önce Mojstir'den iki Müslüman aile gelmiştir.

ZEČEVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın ortalarında iki Zečević kardeş **Vasojevići bölgesinden** gelerek Tutin yakınlarındaki Kočarnik ve Pope köylerine yerleşmiştir.

Yaklaşık yirmi yıl önce Pope'den bir aile, biraz daha sonra Ivangrad'dan başka bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Sırplar/Karadağlılar)

ZEJNILOVIĆ AİLESİ

Kaynakta adın aktarımında bozukluk olmakla birlikte R. Vešović'e göre bu aile **İslamlaşmış Kuči** kökenlidir ve ataları Medun'dan gelmiştir.

Önceleri yalnızca Bijelo Polje ve Ivangrad'da bulunurken daha sonra farklı bölgelere yayılmışlardır.

1972 yılında Ivangrad'dan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

ZEJNELAGIĆ AİLESİ

Rožaje'nin büyük ve eski şehir ailelerinden biridir; 1698 yılından beri şehirde bulunduğu belirtilmektedir.

Kelmendi/Klimenti kökenlidirler.

1918 yılında Novi Pazar'a gelmişlerdir.

Yalnızca üç aile Zejnelagić soyadını korumuş; diğerleri **Rožajac** soyadını almıştır. (Müslümanlar)

ZEKAVICE

Eski kökenleri **Moračani**dir.

XIX. yüzyılda Golija'daki Erčege'ye yerleşmişlerdir.

1927 yılında Brčege'den bir aile Janjsko Polje'ye; yaklaşık yirmi yıl önce de Janjačko Polje ve Erčege'den Novi Pazar'a aileler gelmiştir. (Sırplar)

ZEKIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın ortalarında iki **Kovačević–Vasojevići kardeş** Sjenica yakınlarındaki Brnjica'ya yerleşmiştir.

Kardeşlerden biri İslam'ı kabul etmiş ve ondan Müslüman **Zekićler**, diğerinden ise Ortodoks/Sırp bir kol türemiştir.

İki kolun yakın zamana kadar birbirini akraba kabul ettiği belirtilmektedir.

1912 yılında Brnjica'dan ayrılmışlardır.

Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 276

Zekić maddesinin devamı:

Zekićlerin bir bölümü Brčege ve Sjenica'ya, diğerleri Kamenica'ya, oradan Melaje'ye yerleşmiştir.

1950 yılında Melaje'den dört Zekić kardeş Novi Pazar'a gelmiş; daha sonra Sjenica'dan bir aile daha gelmiştir.

Rožaje yakınlarındaki Ibarac'tan gelen başka Zekićler **Kelmendi/Klimenti** kökenlidir.

Melaje'den gelen diğer bir grup da kaynakta Kelmendi olarak belirtilmektedir. (Müslümanlar)

ZEKNIĆ AİLESİ

Eski yurtları Delimeđe olup **Škrijelj** kökenlidirler.

1925 yılında **Bilalović** soyadıyla Rajčinovići'ye gelmiş, burada **Zeknić** soyadını almışlardır.

1971 yılında Rajčinovići'den bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Müslümanlar)

ZEKOVIĆ AİLESİ

XIX. yüzyılın başında Rožaje yakınlarındaki Prča'dan **Zeko** adlı bir kişi Novi Pazar'a gelmiştir.

Torunları Zeković soyadını almıştır.

Bir dönem **Hadžizeković** soyadını da kullanmış, daha sonra tekrar Zeković adına dönmüşlerdir. (2)

Yakın dönemde Murovaš ve Vrbasići'den de bazı aileler gelmiştir. (Müslümanlar)

ZENOVIĆ AİLESİ

Yakın zamanda Kruševo, Bajevica ve Rasno'dan yedi aile gelmiştir. (Müslümanlar)

ZENKOVIĆ AİLESİ

Zenkovićler esas olarak Rajčinovića Banja'da yaşamaktadır.

Yakın dönemde Novi Pazar'da da beş aile bulunmaktadır.

1925 yılında Delimeđe'den gelmişlerdir ve eski kökenleri **Škrijelj**dir. (Müslümanlar)

ZENNUNOVIĆ AİLESİ

Tutin'deki Ruđe ve Žirče kökenlidirler.

Eski soyları **Šalje**dir.

1970'ten itibaren Novi Pazar'da üç aile bulunmaktadır.

ZIJADIĆ AİLESİ

Daha önce **Murić–Kelmendi/Klimenti**, daha sonra Zijadić soyadını taşıyan aileler Sjenica yakınlarındaki Breza'da yaşamaktaydı.

Yaklaşık yirmi yıl önce buradan Sarajevo'ya, iki aile de Novi Pazar'a göç etmiştir.

1920 sonrasında Novi Pazar'a gelen Zijadićler **Brežani** soyadını kullanmaktadır.

ZILKIĆ AİLESİ

Aile geleneğine göre Tutin yakınlarındaki Dobrinja'dan **Popović–Kuči** kökenli bir kişi ağayı öldürmüş ve Oraše köyüne kaçmıştır.

Burada İslam'ı kabul etmiştir.

Onun torunlarının Oraše'de **Zilkić, Sinanović ve Hazirović** ailelerini oluşturduğu belirtilmektedir.

1950 sonrasında Zilkićler Novi Pazar'a gelmiştir. (5)

Sayfa 277

ZIMONJIĆ AİLESİ

Zimonjićler Hersek'teki **Gacko/Gačani** çevresinden gelmektedir.

Ailenin bazı üyeleri İslam'ı kabul ettiğinde soyadlarını değiştirmemiştir.

Bu Müslüman Zimonjićler XIX. yüzyılda Sjenica'ya, II. Dünya Savaşı sırasında da bir aile Sjenica'dan Novi Pazar'a gelmiştir.

ZOGIĆ AİLESİ

Eski kökenleri **Rugova–Ljajić** olarak belirtilmektedir ve Haydar adlı bir kişinin torunlarıdır.

XVIII. yüzyılın başında Glogovik köyüne yerleşmişlerdir.

Zogić soyadını **Zoga adlı bir kadından** aldıkları; Arnavutçada bu adın "küçük tavuk/tavukçuk" anlamıyla ilişkilendirildiği aktarılmaktadır.

Balkan Savaşları'na kadar Arnavutça konuştukları belirtilmektedir.

Yaklaşık yirmi yıldır Novi Pazar'da beş aile yaşamaktadır.

ZORNIĆ AİLESİ

Sjenica yakınlarındaki Kladnica'da hem Müslüman hem Sırp Zornićler yaşamaktadır.

Birbirleriyle akraba olduklarını ve İslam'ı kabul eden kolun soyadını değiştirmediğini düşünmektedirler.

Kendilerini Kladnica'nın yerli ve en eski sakinleri olarak kabul etmektedirler.

1914 yılında dört Zornić kardeş Novi Pazar'a gelmiştir.

Diğer aileler II. Dünya Savaşı sonrasında gelmiştir. (7)

ZORONIĆ AİLESİ

Müslüman Zoronićlere yalnızca Bijelo Polje yakınlarındaki Bistrica'da rastlanmaktadır.

Buradan Novi Pazar'a üç aile gelmiştir: biri II. Dünya Savaşı öncesinde, ikisi sonrasında.

Daha önce **Džambazović** soyadını taşıdıklarını söylemektedirler.

Kesin kökenlerini bilmemekle birlikte bir Osmanlı subayının torunları olduklarını düşünmektedirler.

Bazıları **Zoranić** soyadını kullanmaktadır.

ZULOVIĆ AİLESİ

Zulovićler **İslamlaşmış Novaković–Vasojevići** olarak belirtilmektedir.

II. Dünya Savaşı öncesinde Ivangrad'dan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir.

ZUKANOVIĆ AİLESİ

İlk grup II. Dünya Savaşı sonrasında Kosovska Mitrovica'dan, ikinci grup Bele Vode'den gelmiştir. (5) (Müslümanlar)

ZUKORLIĆ AİLESİ

Aile geleneğine göre **Zuk Orla**, Kuči kökenlidir ve kaynakta "Arnavut Kučileri" olarak adlandırılan gruba mensuptur.

XVIII. yüzyılın başında Arnavutluk'tan Gusinje üzerinden gelerek Tutin yakınlarındaki Orlje'ye yerleşmişlerdir.

Oldukça kalabalık bir ailedir.

Madde sonraki sayfada devam etmektedir.

Sayfa 278

Zukorlić maddesinin devamı:

Ailenin 80'den fazla haneden oluştuğu; bunlardan **17 hanenin Novi Pazar'da** yaşadığı belirtilmektedir.

Novi Pazar'a II. Dünya Savaşı sonrasında gelmişlerdir. (Müslümanlar)

ZUKOVIĆ AİLESİ

1950'den beri Novi Pazar'da yaşamaktadırlar.

Sjenica'daki Trijebine, Novi Pazar yakınlarındaki Goševo ve Priboj yakınlarındaki Zagradina'dan gelmişlerdir.

ŽALJČEVIĆ AİLESİ

II. Dünya Savaşı öncesinde Goranje'den iki aile Novi Pazar'a gelmiştir.

Bir aile geleneğine göre **Hoti** kökenlidirler.

I. Dünya Savaşı öncesinde de Novi Pazar'da Žaljčevićler bulunduğu belirtilmektedir.

Cvijetnje köyü Novi Pazar Žaljčevićlerinin ağalık mülküydü.

Şehirde itibarlı bir aile olarak tanınmışlardır.

ŽIRAČANI

Tutin yakınlarındaki Žirče, XVIII. yüzyılın başında **Šalje** tarafından iskân edilmiştir.

Başlangıçta Katoliktirler.

1721 nüfus kaydında dört hanede toplam 28 kişi bulunmaktaydı.

Sultan II. Mahmud'un reformlarına karşı 1831 hareketlerine kitlesel biçimde katıldıkları ve çok sayıda kişinin öldürüldüğü belirtilmektedir.

Kaynağa göre yalnızca Novi Pazar'da **Eyüp Paşa Ferhatagić sekiz Žirčeli kişiyi yakalatmış, öldürtmüş ve tek bir mezara gömdürmüştür.**

Žiračani Novi Pazar'da oldukça erken bir tarihte görülmektedir; 1767 kaydında şehir sakinleri arasında zikredilmişlerdir.

Džanko Žirčanin, 1820 yılında Ibar üzerindeki Brvenik'te bir tarla ile iki taşlı bir değirmenin sahibi olarak anılmaktadır.

Novi Pazar'da Žiračani soyadını koruyan çok sayıda aile olduğu gibi soyadını değiştirenler de vardır.

Žirče'de Šalje soyundan gelen aileler arasında **Šabanović, Bejtović ve Hasović** sayılmaktadır. (Müslümanlar)

ŽRT

1947 yılında Dragaš'taki Brod'dan bir Arnavut ailesi gelmiştir.

ŽIVALJEVIĆ AİLESİ

Živaljevićler **Bjelopavlići** kökenlidir.

Mašnica, Ržanica ve Velika'da; 1928'den itibaren Peć ve Dečani'de yaşamaktadırlar.

Yaklaşık on yıl önce Mašnica'dan bir aile Novi Pazar'a gelmiştir. (Karadağlılar)

ŽIVANIĆ AİLESİ

Yaklaşık yirmi yıl önce Kragujevac yakınlarındaki Resnik'ten bir aile gelmiştir.

Aile geleneğine göre eski kökenleri Karadağ'a dayanmaktadır. (Sırplar)

Sayfa 279

Kaynakta sayfanın başında önceki **Zebirović** maddesinden kalmış görünen bir satır tekrarı bulunmaktadır; bunu bağımsız bir aile maddesi olarak değerlendirmiyorum.

ŽIVKOVIĆ AİLESİ

Petar Živković, XIX. yüzyılın sonlarında Novi Pazar'a gelmiş ve ticaretle uğraşmıştır.

Oldukça zenginleşmiş; ancak kaynak, torunlarının alkol bağımlılığı nedeniyle bu serveti tükettiğini ifade etmektedir.

Živković ailesi şehrin itibarlı ailelerinden biri olarak tanımlanmaktadır. (1)

İkinci Živković grubu, 1907 yılında Novi Pazar'da tüccar olarak zikredilen **Vasilije Živković'in torunlarıdır**.

Vasilije'nin Prćenova'dan geldiği ve kaynağa göre **Kuči** kökenli olduğu belirtilmektedir. (1)

Üçüncü grup 1939 yılında Bijelo Polje yakınlarındaki Prča'dan gelmiştir.

Diğerleri 1950 sonrasında Rajetiće, Pavlje, Brđani ve Lešak gibi köylerden gelmiştir. (Sırplar)

ŽIŽIĆ AİLESİ

1946 yılında Šavnik belediyesindeki **Strug–Uskoci** bölgesinden bir aile gelmiştir. (Karadağlılar)

ŽUPLJANI

Novi Pazar'da yaklaşık XIX. yüzyılın sonlarından beri beş Müslüman Župljani ailesi yaşamaktadır.

Jasenovik/Podgora'dan gelmişlerdir.

Jasenovik'e ise 1878 yılında **Nikšić Župa** bölgesinden yerleşmişlerdir.

ŽULIĆ AİLESİ

Müslüman Žulićlere Jasenovik, Vučiniće ve Ivanjica'da rastlanmaktadır.

1878 yılında **Nikšić Župa** bölgesinden bu yerlere gelmişlerdir.

Novi Pazar'daki Župljanilerle akraba olduklarını düşünmektedirler.

SIRPÇA

Sayfa 127

(ПОЈЕДИНАЧНО О НОВОПАЗАРСКИМ ПОРОДИЦАМА)

АБАЗОВИЋИ

Једна црногорска породица, досељена 1969. године из Жабљака (Дробњаци). Муслимана Абазовића има у Бијелом Пољу и Сјеници.

АБДАГИЋИ

Стара су трговачка градска породица из Сјенице. Не знају ништа о свом ранијем пореклу. Из Сјенице су досељене три породице, и то: 1916, 1950. и 1957. године (Муслимани).

АБДУЛАХИ

Пре двадесет година досељена је једна породица из Косовске Митровице (Албанци).

АБДУЛЕФЕНДИЋИ

До 1912. године у Новом Пазару је живела стара градска породица Абдулефендића. Тада су се иселили у Турску. Потомство су оставили по женској линији (2).

АБДУЛРАХМАНОВИЋИ

Две породице у Новом Пазару носе то презиме, а добили су га по Абдул Рахману (умро 1914. године), који се школовао у Цариграду, а у Новом Пазару био је муфтија, мудериз и кадија. Раније су се презивали Горанци, по селу Горанци, одакле су дошли у XIX веку.

АБДУЛВЕХАБИ

Једна породица, досељена пре 15 година из Тетова.

АБИДИЋИ

Досељени пре 15 година из Радеша — Драгаш (1) (Албанци).

Sayfa 128

АБРАШИ

Више од 200 година живи у Новом Пазару једна породица. Досељени са Пештери (Клименте).

АЦКОВИЋИ

Има их доста у Одојевићу, а две породице одскора и у Новом Пазару (Срби).

АДЕМИ

Године 1972. једна породица досељена из Карана, код Вучитрна (Албанци).

АДЕМОВИЋИ

Године 1909. Адем Бећирагић дошао је из Рожаја у Митрову (Тутин) и ту оставио потомство Адемовиће. Отуда су дошли, први 1927. а други пре 20 година (4). Три породице Адемовића досељене су из Ђерекара, такође пре двадесетак година. Исламизовани су Кучи. Други Адемовићи су досељени почевши од 1950. године из околних села: Намге, Охоља, Орља, Николића, Глухавице, Чебинца, Белих Вода (42) (Муслимани).

АДИЛОВИЋИ

Старином из Борја, код Кукса (Албанија); досељени су у Нови Пазар 1930. године, као посластичари. Други су досељени из Варева, Чукота, Мрчковине (Пријепоље) (9) (Муслимани).

АДРОВИЋИ

Адровићи, или Хадровићи, су исламизовани Ђурашковићи, а њихов огранак су Идризовићи и Бејтићи из Бијелог Поља. Предање каже да се неки војвода Ђурашковић истакао у једном рату против Турака. За то му је требало доделити заставу, али је она додељена неком мање познатом јунаку, те се овај због тога из ината исламизовао и узео име (Х) Адро. Адровићи су и данас једна од најбројнијих породица у Бихору. Били су бегови, а Ахмет Челебија Адровић помиње се у XVII веку као управљач Васојевића (Р. Вешовић, *Племе Васојевићи*... 80) а као угледном братству припадао им је горњобихорски барјак (М. Лутовац, *Бихор и Корита*, 68). Адровићи се помињу као Муслимани у Зети (А. Јовићевић, *Зета и Љешкопоље*, 393).

Од приближно пет стотина породица Адровића многе су се раселиле, углавном после другог светског рата, тако да их има по Косову, а у Новом Пазару петнаестак породица (Досељени из Петњице, Бора, Корита).

Sayfa 129

АГИЋИ

Агића једино има у Рожају, а у Новом Пазару једна породица од пре десетак година (Клименте).

АГОВИЋИ

Четири породице Аговића, раније Климените, а огранак Куртагића, досељене су из Рожаја крајем прошлог века (8). Други су се недавно доселили из Врбице (Ивањград).

АГУШЕВИЋИ

Према првој верзији, старином су Нокићи, а по другој досељеници са Косова још крајем XVIII века. До 1922. године имали су своје чифчије у Манаси (Лешак), Доњем Пављу, Рогатицу, Дољанима (Нови Пазар). Многи су се одселили у Турску, а остала је још једна породица (Муслимани).

АХМЕТОВИЋИ

Први Ахметовићи су досељени у Нови Пазар још почетком овог века (3) из Крушева (Хоти), док су се остали доселили после 1945, и то из: Глухавице, Себечева, Горање, Дољца, Николића, Гостуња (17) (Муслимани).

АЉИ

Године 1973. једна породица досељена из Београда.

АЈДИНОВИЋИ

Бројне су породице Ајдиновића и има их у селима: Ковачу, Радуховцу, Покрвенику, Глоговику, Жабрену. У Нови Пазар су дошле три породице из Ковача и потомци су Рам Де Раша па су се презивали Дерашовићи.

Од Дерашовића су: Ајдиновићи, Ујкановићи, Соколовићи, Дановићи, Муминовићи. Највероватније да су по пореклу Хоти, а постоји мишљење да су Климените. Шест породица досељено после 1946. године. Једна породица досељена из Глоговика (Климените).

АЛВАЗОВИЋИ

Године 1973. једна муслиманска породица досељена из Грбавца, код Медвеђе.

АКСЕНТИЈЕВИЋИ

По једна породица досељена пре десетак година из Лепка и Кашља, на Рогозни, а друга из Раковца, код Штитара (Срби).

Sayfa 130

АКСИЋИ

Године 1964. досељене су две српске породице из Лече.

АКСОВИЋИ

Доста Аксовића има у Слатини одакле су пре десет година две породице досељене у Нови Пазар.

АЛАГИЋИ

Једна породица досељена 1957. године из Прибоја (Муслимани).

АЛЕКСИЈЕВИЋИ

Из Лозне, на Голији, досељена је једна породица пре 15 година (Срби).

АЛЕКСИЋИ

Из села: Знуша, Осаонице, Вучинића, Тврдошева и Гошева (ови последњи су Коматине) досељена је по једна српска породица пре петнаестак година, а 1972. једна породица из Сјенице (Буђање).

АЛЕМПИЈЕВИЋИ

Још пре другог светског рата једна породица живи у Новом Пазару, а друга је недавно досељена из Полокца (Срби).

АЛИБАЈРАК

Једна албанска породица досељена пре неколико година из Доње Дубраве, код Приштине.

АЛИБАШИЋИ

Највише их има у Сузом Долу, где су још од XVIII века, исламизовани су Кучи. Још 1903. године досељене су отуда четири породице (12). Неки од њих се презивају Суводолци.

АЛИЧКОВИЋИ

По једна породица досељена је недавно из Жупе (Тутин) и Бољара (Бијело Поље), а четири породице из Јелића, 1950. године, а затим по једна породица из Изрока, Знуше, Баркова, Сјенице (Муслимани).

Sayfa 131

АЛИЋИ

Неки Зогићи из Глоговика доселили су у Нови Пазар 1925. године, па су узели ново презиме — Алићи (2). Три породице Алића досељене су 1935. године из Шкријеља. Старином су Херцеговци. Алића има у Јелачићу, Муру, Црнишлу, Чебинцу, Крушеву,

Бељућу. Једна породица досељена је недавно из Дуге Пољане. Ови последњи су доста касно исламизовани (Муслимани).

АЛИДЕМОВИЋИ

После другог светског рата једна албанска породица досељена из Драча (Албанија).

АЛИХОЏИЋИ

Пре двадесетак година досељени су Алихоџићи из Корита. Раније су се презивали Личине (2). Други су досељени из Бољара (3) (Муслимани).

АЛИЈАГИЋИ

Има их у Новом Пазару (3) и Луковреву. Предање каже да су врло стара градска породица и да су потомци неког Алијаре, турског официра. Алија Алијагић се помиње као истакнути борац у борбама против Карађорђа, 1809. године, у Новом Пазару. Неки Алијагићи у Луковреву променили су презиме у Селмановиће (Муслимани).

АЛИЈЕВИЋИ

У послератном периоду досељени су неки Алијевићи из Житнића, Варева, П. Брода (Драгаш), Хотова, Сутивана (Бијело Поље) (Муслимани).

АЛИТИ

Недавно је досељена једна албанска породица из Племетина, код Приштине.

АЛИВОДИЋИ

Две породице досељене су 1918. године из Берана (Иванград), а у Беране 1880. из Подгорице (Титоград). Исламизовани су Бањани.

АЛОМЕРОВИЋИ

Постојбина им је у Липову, код Колашина (Црне Горе). Отуда су се доселили 1878. године у Бродарево, Оштру Стену и Засвит, а затим у Набоје (Пештер). Једна породица досељена је 1952. године из Набоја, а три...

Sayfa 132

...друге из Бара (Бродарево). Исламизовани су Црногорци. Доста их се, после 1958. године, иселило у Турску.

АЉИМИ

Једна албанска породица досељена пре 10 година из Урошевца.

АЉОВИЋИ

Доселили су пре 10 година из Вучје Локве (2), а 1972. једна породица из Матуруга (Пријепоље), затим из Црниша (Муслимани).

АЉКОВИЋИ

Из Бобовика и Луковрева (Нови Пазар) досељене су три породице почевши од 1958. године (Муслимани).

АЉУШЕВИЋИ

Првобитно су живели у Јабланици (Рожаје), а затим у Тњилици (Тутин), а старином су Мурићи. Једна породица је још пре рата у Новом Пазару. Пре десетак година досељене су још четири породице из Тњилице (Муслимани).

АМЧЕВИЋИ

Амчевићи су Муслимани из Јанче. Од пре неколико година једна породица живи у Новом Пазару.

АНДРИЋИ

Андра Ђуровић дошао је у Нови Пазар 1870. године из Дежева и ту оставио потомство — Андриће (2).

У селима око Новог Пазара има доста Андрића: у Резалама на Рогозни (Дробњаци). Од братства Лазовића у Пасјем Потоку су Андрићи и Миладиновићи (Кучи). Има их у Грбетињу, Отецу и Рајетићу (Смилов Лаз). Из тих села досељено је пет породица после 1950. године (Срби).

АНЂЕЛКОВИЋИ

Од 1950. године живе три породице Анђелковића у Новом Пазару, а досељене су из Мишчића. Има их још у Кашљу и Шарову (Срби).

АНЧИЋИ

Средином прошлог века Перовићи из Црне Горе населили су села Дебље код Коњског Брода, и њихови потомци су Анчићи, а одатле је једна породица досељена у Нови Пазар 1967. године (Срби).

Sayfa 133

АНТИЋИ

Једна српска породица досељена 1949. године из Куманова.

АНТОНИЈЕВИЋИ

Из Ромнице, код Одојевића, досељена је једна породица (потомци Нова Ковача, из Клечке, у Црној Гори) и по једна породица досељена је из Тврдошева, Луковрева и Јове. Пет породица Антонијевића живи у Војковићу, код Новог Пазара. Нико од њих није род (Срби).

АРАПОВИЋИ

До 1912. године Араповића је било више у Новом Пазару, али су одсељени у Турску и сада су остале још две породице, досељене крајем прошлог века из Араповића са Пештери (Клименте).

АРИФОВИЋИ

После другог светског рата досељене су две породице Арифовића из Аливеровића, 7 породица из Расна (Клименте), једна из Ковача (Хоти), 1956. и из Жабрена (2) (Муслимани).

АРСЕНИЈЕВИЋИ

У Крчмарима (Рогозна) има Арсенијевића (Васојевићи), а затим и у Осоју, Кашљу, Рајетићу, Опави, Дољцу (Срби).

АРСИЋИ

Пре 25 година досељена је једна породица из Доње Гуштерице код Липљана, а друга из Косовске Митровице.

АРСЛАНОВИЋИ

Једна породица досељена (после 1950) из Крушева, друга из Кожића, а трећа из Горање (Хоти и Шаље).

АСОТИЋИ

Првобитно су Асотићи (Муслимани) живели у Прибоју, па затим у Сјеници и Вапи. Из Вапе су 1955. године досељене четири породице.

АСОВИЋИ

Једна српска породица недавно је досељена из Носољина (Рашка). У Носољин су досељени 1924. из Доње Ржавице код Ивањграда.

Sayfa 134

АШАНИ

Из Бара, код Шавника, досељена пре 20 година једна породица, а има их одраније и у Кознику (први Црногорци, други Срби).

АВДИБАШИЋИ

Пре 15 година досељена је једна муслиманска породица из Сјенице.

АВДАГИЋИ

Једна муслиманска породица досељена недавно из Нове Вароши.

АВДИЋИ

Када су 1923. године Авдићи из Дуњушића (Сјеница), старином Клименте, пошли у Турску, задржали су се и остали у Новом Пазару. Сада је пет породица њихових потомака. Други Авдићи су пре десетак година досељени из Годуше (исламизовани су Црногорци). Неки су доселили из Каменице, Сјенице, Вељег Луга код Вишеграда.

АВДОВИЋИ

Више од двадесет породица Авдовића досељено је после другог светског рата, и то из Горање (Шојовићи — вероватно Хоти), Расна и Камешнице (Климените), Рибарића (Хоти). Презимена су им новијег датума. Затим из Радуховаца, Дољца, Лукара, Дуге Пољане, Мурована, Бродарева, Црниша (40) (Муслимани).

АВДУЛОВИЋИ

Десетак ових породица досељено је у послератном периоду из Црноче, Лукара, Смолуће, Дољана, Покрвеника, Чебинца (Муслимани).

АВРАМОВИЋИ

Средином XIX века Церовићи из Црне Горе населили су села Чедово и Шушуре код Сјенице, а 1945. године једна породица досељена је у Нови Пазар. Аврамовићи у Кашљу, на Рогозни, нису род са овима првим и тамо их има доста. Две породице су отуда недавно досељене у Нови Пазар (Срби).

АЗЕМИ

Две породице досељене пре 15 година из Косовске Митровице (Албанци).

Sayfa 135

АЗЕМОВИЋИ

До 1912. године Аземовићи у Буковици су се презивали и Тачи. Одатле је досељена једна породица пре неколико година, три друге су из Глухавице и они су Пренче—Шкријељи.

БАБАЧИЋИ

Пред први светски рат досељене су две породице Бабачића из Тријебина (Сјеница). Старина им је, као и онима из Рожаја, у Бихору и исламизовани Црногорци са Његуша. Бабачићи у Тузли су исламизовани Обрадовићи. Ислам су примили 1821. године.

БАБИЋИ

Једна српска породица живи у Новом Пазару од средине XIX века и о себи, осим да су досељени из Црне Горе, не знају ништа више. Срба Бабића има у Тењкову.

Муслимани Бабићи су исламизовани Црногорци, па нису мењали презиме. Године 1878. досељени су из Никшића у Црнокрпе па у Радуховце и 1900. године у Глухавицу. Ту су променили презиме у Куртаговиће, Абдуловиће и Цемовиће. Једна породица Куртановића досељена је 1930. године у Нови Пазар.

БАЧЕВЦИ

Тако се презивају неки становници села Митрове, код Тутина, који су дошли око 1882. године из Бачевца код Рожаја. Ово село било је до 1689. године насељено Србима, а 1700. населили су га Клименте, па су, вероватно, његови становници потомци Климената. У Нови Пазар су неки Бачевци (3) досељени пред први и други светски рат. Има их и у Себечеву.

БАДИЋИ

Бадићи у Гурдијељу и у Постењу (Муслимани) родом су од Бијелог Поља, па су 1912. пошли у Турску и задржали се у поменутим селима. Од њих је неколико породица досељено у Нови Пазар после 1952. године. Сматрају да су им рођаци Бацићи из Лознице, код Бијелог Поља.

БАЦИЋИ

Када су у XVIII веку неки Рабреновићи из Поља (Црна Гора) примили ислам, доселили су се и настанили у Лозницама, код Бијелог Поља, па су узели ново презиме. Одатле је 1956. године једна породица досељена у Нови Пазар.

Sayfa 136

БАХОВИЋИ

То су муслиманске породице које живе у Костићу, а сматрају да су исламизовани Црногорци. Једна породица је дошла у Нови Пазар пре неколико година.

БАХТИЈАРЕВИЋИ

Из села Хрватске досељене су 1957. године две породице — једна из Крушева и четири из Ковача (Муслимани).

БАЈЕВИЋИ

Шесторица браће Бајевића досељено је у XIX веку из Средње Ријеке (Голија) у Бекову, код Врановине. До 1908. живели су у породичној задрузи, која је бројала 42 члана, а били су чифчије новопазарских ага Шаренкапића. Године 1965. једна породица је досељена из Бекове (Срби).

БАЈЛИЋИ

Из Машта (Полица) код Ивангрaда досељена је једна црногорска породица 1972. године.

БАЈРАКТАРЕВИЋИ

Први Бајрактаревићи су стара градска новопазарска породица. Потомци су алемдара из XVIII века па их још понеко назива Алмадаревићи. Други су досељени из Вратске 1908. године. Трећи су дошли из Кладнице 1914, а у Кладницу из Ужица, 1865. године. Скоро су досељени неки Бајрактаревићи из Кукавице и Пескове (Муслимани).

БАЈРАМЛИЋИ

У Нови Пазар су досељени пре двадесетак година из Бијелог Поља. Кажу да су Бајрамлићи, Хаџибеговићи и Зајмовићи потомци неког турског официра (3) (Муслимани).

БАЈРАМИ

По једна албанска породица скоро досељена из Приштине и Лисца, код Тетова.

БАЈРАМОВИЋИ

Пре 1941. године у Новом Пазару су биле две породице Бајрамовића. Други су дошли после тога из Ч. Дољца, Дубова, Крушева, Јаничара, Осоја (Муслимани).

Sayfa 137

БАЈРОВИЋИ

Бајровићи су старином Никшићани, исламизовани Кучи, али су се после 1877. године иселили и настанили у Санџаку (Пљевља, Пријепоље). У тим местима имали су веома значајну улогу, нарочито у Пљевљима (Паша Бајровић). У Нови Пазар су досељене две породице, и то из Сјенице и Нове Вароши од 1960.

Други Бајровићи су досељени из Лукара (3) (Хоти), затим 1965. из Точилова (Бокићи — Клименте) и, најзад, једна породица из Богута, 1958. године (Муслимани).

БАКИЋИ

Бакићи (до 1912. године Баке) у Двречну на Пештери су Климените и ту су од 1700. године. Године 1721. било је 2 куће са 16 чланова. Били су доста дуго католици. Једна породица досељена у Нови Пазар. Срба Бакића има у Лечи, а Црногораца у Забрђу и Пешћу, код Ивангрaда.

БАКИЈЕ

Исламизовани су Кучи и род са Цоговићима. Пре десетак година досељене су две породице из Биоце, код Лозне.

БАКРАЧЕВИЋИ

Бакрачевићи су из Тушимље и отуда су дошле три породице, али су променили презиме у Јовановић (Срби).

БАЉЕНЦИ (БАЉИНЦИ)

Тако се презивају две породице, досељене 1908. године из Баљена (Пештер). Тамо су се презивали Захитовићи; Хоти су. Јусуф Баља из Баљена био је организатор буне против Осман-паше пазарског 1819. године (Муслимани).

БАЛИЋЕВАЦ

Једна породица досељена пре десет година из Балића (Бродарево) (Муслимани).

БАЛИЈЕ

У Трнави, код Новог Пазара, живе две породице Балија, а од пре двадесетак година и једна у Новом Пазару. Старина им је у Оштрој Стијени, код Бродарева, односно Његњеву, код Бијелог Поља (Муслимани).

Sayfa 138

БАЛОТЕ

Када су, почетком XVIII века, Балоте из братства Вокље (Климените) населили једно село код Рожаја, они су му дали име према свом презимену, а ту су дошли из Ругове. Много се Балота иселило у Турску, у периоду после 1958. године, а неколико породица у Нови Пазар. Има их у Црном Врху.

БАЛОВИЋИ

Године 1945. једна српска породица досељена из Баловића, код Рашке. Има их у Кашљу и Дубокој, код Лепосавића.

БАЛТИЋИ

Две породице Балтића дошле из Мења, потомци су исламизованих Климената. Друге две су из Варева. Они сматрају да су исламизовани Црногорци. То исто за себе мисле и они Балтићи (4) који су досељени из Кладнице. Сви су становници Новог Пазара после 1948. године (Муслимани).

БАНЦОВИЋИ

У Банцову, код Рожаја, живе потомци Климената. Две новопазарске породице Банцовића потомци су једног становника Банцова који је овамо дошао крајем XIX века (Муслимани).

БАРАЋИ

У Јошаници — код Лепосавића, Драгушу — код Рашке, Барама и Змичцу — на Рогозни, има Бараћа. Они су Васојевићи, из Трепче, код Ивангрaда, и на Рогозну су дошли 1903. године. Род су им тамошњи Симовићи. По једна породица из Бара и Драгунца досељене су у Нови Пазар пре двадесет година (Срби).

БАРУЦИЋИ

Од краја прошлог века живе две муслиманске породице у Новом Пазару, али о свом пореклу ништа не знају.

БАТКИЋИ

У периоду од 1951. до 1968. године досељено је шест породица Баткића из Растеновића (Пештер). Старином су Клименте.

БАШИЋИ

Од старе беговске куће Башића из Новог Пазара нема више никога јер су се иселили у Турску. После другог светског рата неки Башићи су...

Sayfa 139

...досељени из Бродарева (1960), други из Дервенте 1952. године (2) и Добруна, код Вишеграда (Муслимани).

БАШТАНИ

Крајем XIX века досељени су Баштани из Бањске (1) (Муслимани).

БАЖДАРИ

Има их у Урсулама (Сјеница) и одатле су, пре двадесет година, досељени у Побрђе (Нови Пазар), а једна породица и у Нови Пазар (Муслимани).

БЕЋИРАГИЋИ

Бећир-ага је био кадија у Новој Вароши око 1823. године па су његови потомци узели презиме по њему. Једна породица је досељена 1949. године.

Друга породица Бећирагића досељена је 1968. године из Рожаја. Исламизовани су Кучи.

БЕЋИРОВИЋИ

Једна породица досељена из Борја-Кукса, у Албанији 1930. године, а 1958. године досељено је пет породица Бећировића из Бродарева, док је једна породица досељена из Шкријеља (Муслимани).

БЕЋКОВИЋИ

Мурат Бећковић је 1925. године пошао из Сјенице за Турску па остао да живи у Новом Пазару (1). Они су старином из Ниша а у Сјеницу су дошли 1833. године. Други Бећковићи су досељени из Жупе (Тутин) 1960. године. Нису род јер су ови други Клименте (Муслимани).

БЕЋОВИЋИ

Не баш тако давно Дрековић (исламизовани Кучи) из Ниша, на Рогозни, променили су презиме у Бећовић. Од 1957. три породице су досељене у Нови Пазар. Други Бећовићи су дошли из Чапић Доља (1).

БЕГАНОВИЋИ

Они су колашински Муслимани, а крајем прошлог века населили су села: Биочу, Ивање, Стубо, Бистрицу код Ивангрaда и Бијелог Поља. Пре двадесетак година досељено је 7 породица Бегановића.

Sayfa 140

БЕГОВИЋИ

Милисав Лутовац сматра да су Беговићи у Расову, Реснику и Лозницама, код Бијелог Поља, најстарија муслиманска породица у Бихору, а вероватно и у Санџаку. Они су потомци властелина Јована, који је имао велике поседе око Бијелог Поља. Турци су га звали Јован-бег, а његови синови су, још у XV веку, примили ислам и узели презиме Беговићи. Код Беговића се чува предање по којем је Јован-бег био потомак Мирослава Немањића, градитељ цркве Св. Петра у Бијелом Пољу.

Неке породице Беговића досељене су у Нови Пазар још крајем XVIII века, али су променили презиме у Расовац. У дворишту Алтун-алем-џамије чува се надгробни споменик (нишан) Осман-бега Расовца из 1801. године (2). До првог светског рата бегови Расовци су имали многе читлуке у новопазарском крају.

Они Беговићи (5) који су се после првог и другог светског рата доселили у Нови Пазар, задржали су презиме Беговићи (Муслимани).

БЕЈТИЋИ

После 1945. године три породице досељене из Бијелог Поља. Исламизовани су Ђурашковићи и огранак Адровића.

БЕЈТОВИЋИ

Бејтовићи, који су досељени из Дубова (2) код Тутина, Хоти су по пореклу и род са тамошњим Зећировићима. Раније су се презивали Коце. Две породице Бејтовића досељене су из Мојстира (Тутин), а десет из Гошева (Лукаре). Ови последњи су потомци неког бегунца са Косова, који је, пре пет појасева тамо направио крв. Сви су дошли у Нови Пазар после 1960. године (Муслимани).

БЕКТАШЕВИЋИ

Потомци су Мула Ибрахима, који се у XVIII веку доселио из Гусиња у Нови Пазар. Били су врло бројни и присталице бекташа — дервишанског реда, па су их прозвали Бекташевићима. До 1830. године имали су чифчије у Густиродњи и Житковцу, код Бањевца на Ибру. Многи од њих су се иселили у Турску 1912. године. Други Бекташевићи су досељени из Колашина (Црна Гора) 1912; трећи из Паљева (Хоти), а једна албанска породица 1952. године из Призрена (а у Призрен из Драгаша). Неки Курпејовићи код Рожаја променили су презиме у Бекташевићи.

БЕКТОВИЋИ

Десетак породица Бектовића досељено је, почевши од 1954. године, из Белих Вода, и род су са тамошњим Мушићима, а сигурно не знају своје раније порекло. Вероватно да су Љајићи (Муслимани).

Sayfa 141

БЕЛИЋИ

Има их у селима: Пављу, Вучинићу, Рајковићу. Две породице досељене у Нови Пазар пре, а остале после другог светског рата (5) (Срби).

БЕКРИЋИ

Једна породица досељена из Бијеле, 1950. године (Муслимани).

БЕЛОЈИЦЕ

Из Буковице, где их је било највише, Бјелојице су се иселили у Суви До, Тутин и Шавце, а после другог светског рата и у друга места, па и у Нови Пазар (3).

Стара постојбина Белојица је Пелев Бријег, у Братоножићима, и како то наводи М. Лутовац, тамо су се презивали Баљевићи. Од петорице браће, колико их је 1813. године досељено у Буковицу, један је примио ислам и од њега су Кечари (Црногорци).

БЕЛОВОЂАНИ

Око 1880. године доселио се неки Љајић из Белих Вода у Нови Пазар и оставио потомство Беловођане (3) (Муслимани).

БЕРОВИЋИ

Старином су Хоти, живе у Попићу (Рибариће), а од пре 15 година пет породица и у Новом Пазару (Муслимани).

БЕШЕВИЋИ

У Новопазарској ћефирлеми из 1767. године помињу се Муслимани Бешевићи, али њихових потомака више нема. Срби Бешевићи (3), који живе у Новом Пазару од 1959. године, потомци су Беша Васојевића, који је, средином XIX века населио Штитаре, па су одатле прешли у Попе и Пољицу. Неки од њих су отишли у Топлицу 1882. године (Срби).

БЕРБЕРИШТАНИ

Тако се презивају по Берберишту, одакле су дошли у Нови Пазар после 1912. године. Сигурно не знају ко су, али има индиција да су Клименте јер се својатају са онима из Вучје Локве. За њих кажу да су касно исламизовани.

БЕСНИЧАНИ

Још од XIX века има у Новом Пазару Муслимана Бесничана, тако названи по Беснику, код Рожаја, одакле су досељени. Било их је раније доста, нарочито у Шутеновцу, где и данас постоји Бесничански поток (9).

Sayfa 142

БЕШИРОВИЋИ

Од пре двадесетак година у Новом Пазару има више породица које се презивају Бешировићи. Дошли су из Гусиња (Клименте) Крушева и Паљева (Хоти), Влаца (Хатаулуги — Шаље).

БЕШЛАГИЋИ

Бешлага и његов син помињу се као трговци у Новом Пазару још у XVIII веку. Они су одржавали трговачке везе са Скопљем, Сарајевом и Дубровником. Воде порекло од Бешлије, посебног рода турске војске, који се јавља у XVIII веку. Остао је само још један мушки потомак ове познате новопазарске породице, али без наследника.

БИВЕРОВИЋИ

Веома су стари становници Гоча код Сјенице, а исламизовани су Црногорци. Неки су дошли у Нови Пазар 1934, а други после другог светског рата (11).

БИБИЋИ

Пре десетак година досељене су три породице из Угла (Пештер). Старином су Бошке (Клименте) (Муслимани).

БИХОРЦИ

Многе муслиманске и српске породице презивају се Бихорци (Биорци, Бијорци), по томе што су, углавном у XIX веку, досељене из Бихора, али је у Новом Пазару и раније било Бихораца. Тако се још 1767. године у овом граду помиње неки Бихорац Алија. Године 1814. помињу се Хасан и Мехмед Бихорац. Сада има више од педесет породица са овим презименом.

БИЈЕЛИ

Једна албанска породица, недавно досељена из Косовске Митровице.

БИЈЕЛОВИЋИ

Нема више у овом граду оних Бијеловића који се помињу 1822. године као чувена аганска породица. Пре неколико година досељене су по једна породица из Житнића (Колашин), Грача и Делимеђа (Шкријељи).

БИЊОШИ

До другог светског рата Бињоши из Радохаваћа (Тутин) презивали су се Мулимовићи (Хоти). Од пре неколико година једна породица је досељена у Нови Пазар (Побређе).

Sayfa 143

БИРБОЗЛИЋИ

Стара су градска породица и потомци човека са једним оком (бир боз — једно око) (3). О свом ранијем пореклу не знају ништа сигурно.

БИШЕВАЦ

Према предању, два брата из Бишева (Рожаје) населила су се у село Вевер, код Новог Пазара, па је један примио ислам и од њега су Муслимани Бишевци, а од другог брата, који се одселио у Трнаву, пореклом су Срби Бишевци. Они се и данас својатају и пазе

су у време системских ратова. Неки Бишевци су се 1882. године из Трнова оделили у Куршумлију, а други у Лешак. Још од краја прошлог века има их у Новом Пазару, више Муслимана него Срба (37).

БЈЕЛАЦИ

Једна муслиманска породица Бјелака досељена је у Нови Пазар 1960. године из Комараша, а друге две још 1925. Исламизовани су Црногорци.

БЈЕЛЕ

Године 1938. досељена једна породица из Призрена (Албанци).

БОГАВАЦ

Ровчани су старином, а има их у ивангрaдском крају. Из Бора је досељена једна породица 1972. године (Црногорци).

БОГУЋАНИ

Село Богуће, код Сјенице, насељено је делом исламизираним Васојевићима, углавном у XIX веку, управо Ђукићима са Полице (Иванград). Неки од њих су и после исламизовања задржали презиме Ђукић. Неки су досељени пре другог светског рата (6) а други после њега (22). Они који су се досељавали у Нови Пазар или из Богућа или Тузина презивају се Богућани.

БОЈАЏИЋИ

Зејнеловићи, Махмутовићи и Бојаџићи, који живе у околини Бијелог Поља, босански су мухаџири и ту су настањени око 1879. године. Пре исламизације презивали су се Самарџићи. Бојаџићи живе у Вољеви и Радојевој Глави (Бијело Поље) и отуда су неке породице дошле пре, а неке после другог светског рата (6) (Муслимани).

БОЈАНИЋИ

Једна српска породица досељена после Првог светског рата из Бојанића, код Рашке.

Sayfa 144

БОЈОВИЋИ

Пре 15 година једна породица досељена из Тутина. Има их још у Сувом Долу и у неким селима на Голији. Васојевићи су старином.

БОНЏУЦИ

Бонџук, село код Рожаја, насељено је 1700. године Климентима. Пре више од сто година досељена је отуда једна породица и узела презиме по селу одакле је досељена (2). Традиционално су се бавили грнчарским занатом (Муслимани).

БОРИЧИЋИ

Средином XIX века Боричићи (Васојевићи) населили су село Попиће, код Новог Пазара. Од 1945. године и касније овамо су досељене две породице (Срби).

БОШЊАЦИ

Од краја прошлог века у Вареву, код Новог Пазара, живе Бошњаци, тако названи по Босни, одакле су досељени као мухаџири. У Варево су, кажу, досељени из Нове Вароши. Одмах после другог светског рата преселили су се у Нови Пазар (5). Према другој верзији, они су Мујезиновићи из Бродарева.

БОШЊОВИЋИ

Ибрахим Бошњовић доселио се из Фоче, 1820. године, пошто је тамо претходно убио сестру која се удала мимо његове воље, чиме му је повредела понос. Џемаил Бошњовић био је између два светска рата, највећи трговац у Новом Пазару, а његов син први доктор економских наука из Новог Пазара (1).

БОЖОВИЋИ

Божовићи у Прибојевићи (Ибарски Колашин) су, према Лутовцу, Пипери, а ту су досељени из Корита пре 200 година". Било их је доста, али су се многи иселили у Топлицу 1882. године. Новопазарски Божовићи (3) досељени су после другог светског рата из Добрашиновића, а једна породица из Андријевице. Ови последњи су Васојевићи.

БРАХОВИЋИ

Становници су Новог Пазара од пре 20 година а досељени из Брезе (Сјеница) и Паљева (Тутин) (4) (Муслимани).

Sayfa 145

БРАЈКОВИЋИ

Првобитно су се презивали Брајковићи, па су презимену додали слово К да би заварали траг крвној освети. Село Брајковићи на Тари, јесте њихова постојбина, одакле су се растурали. Из Пљеваља су досељени у Нови Пазар, 1957. године (2) (Црногорци).

БРЕУТОВИЋИ

Бреутовићи су досељени из Лучица, код Сјенице (4).

ВРКОВИЋИ

Из Витомирице, код Пећи, досељена је једна породица 1957. године, а у Витомирицу су досељени после Првог светског рата из Велике, код Плава (Црногорци).

БРНИЧАНИ

Године 1721. у Брници је живело 18 чланова (2 породице) католика — Климената. Сасвим је вероватно да су Муслимани из овог села потомци тих Климената. Многи од њих су почели да напуштају то село у другој половини XIX века, а последњи 1934. године. Тада су дошли у Нови Пазар а тамо су се презивали: Ахметовићи, Смаиловићи, Сулејмани, Синановићи (25). Неке од њих називају Латинима, што је везано за њихову ранију католичку веру (Муслимани).

БРОЋЕ

Три породице из Житнића отишле су за Турску, 1960. године, па су се из Скопља вратиле у Нови Пазар. Поред Житнића, Броћа (Клименте) има у Лескови и Раховицу, код Тутина, а затим у Пожеги и Брњерцима, код Новог Пазара (Муслимани).

БРУЈЛИЋИ

Брујлићи у Раждагињи код Сјенице сматрају да су најстарији становници овог села. Ако је тако, онда би могли бити потомци Хота. У Нови Пазар су досељени после Првог светског рата (4) (Муслимани).

БРУНЧЕВИЋИ

Предање каже да су три брата Брунчевића дошла из Медуна (исламизовани Кучи), у Црној Гори, још почетком XVIII века и населили се у села Себечево, Бобовик и Пожегу, а касније и у Нови Пазар. Неки Бешир Брунчевић, из Новог Пазара, помиње се 1835. године као власник амбара у селу Вр'у, код Ужица.

Sayfa 146

Највише Брунчевића досељено је у XIX веку, и то из Диноша, код Никшића, где су били врло познати и тамошњи главари.

(„Добро доша Брунчевић Ељезе Турска сабљо, вере пророкове")

Према Шобајићу, никшички Брунчевићи су Груде по пореклу, а били су аге. „Никшички кадије Брунчевићи су били тако разборити људи, да се још прича како је њихову памет признавала сва Херцеговина и Босна. (П. Шобајић, Никшић, 66 и 112; М. Миљанов, Сабрана дјела III, 80 — 88).

БУТАРИЋИ

Предање каже да је неки Македонац дошао из Овчег Поља у Брановину, у XIX веку, те да су га овде звали Бугарин, а његово потомство Бутарићи. Одатле су четири породице досељене у Нови Пазар, почевши од 1956. године (Срби).

БУЧАНИ

Из Губавча (Муслимани) код Бијелог Поља, досељене су две породице. Исламизовани Пријепољци из Буча. У Губавчу их има веома много.

БУЛИТИ

Становници Паљева, одакле су дошли новопазарски Булити, после 1947. године (3) потомци су Хота (Муслимани).

БУЛАТОВИЋИ

У XIX веку досељени из Колашина (Црна Гора) и настанили се у оближње село Бојковиће, а одатле једна породица у Нови Пазар 1957. године (Срби).

БУШАТИ

Бушатлије су позната албанска породица, која је дала неколико скадарских везира. У Новом Пазару постоје две старе градске породице Бушата, који сматрају да су потомци Бушатлија. Још у Новопазарском нефилеми из 1676. године помиње се Џемаил Бушатлија, из Новог Пазара.

Постоје мишљења да су Бушатлије потомци Станише Црнојевића (М. Спахо, Скадарски мутесариф, 671; Новопазарска нефилема, Н. Петровић, Мехоаџи, 491) (Муслимани).

Sayfa 147

БУЗГОВИЋИ

Један од четрдесеторице турских војника, који су се, после косовске битке, били улогорили на месту где је касније формиран Нови Пазар, био је и неки Арапин. Предање каже како је он овде први видео снег и лед и стално је говорио бузг, бузг, што значи лед, па је његовим потомцима остало презиме Бузговић. Чињеница је да су Бузговићи веома стара градска породица и да су, са Кркичмезима, Хаџибрахимовићима и Шарениканима, најстарија новопазарска породица. Раније их је било више али су се иселили у Турску (1).

ЦАКОВИЋИ

Досељени су из Малаја (Пештер) а старином су Клименте (3). Они који су се доселили раније презивају се Метићи.

ЦАМИЋИ

Из Доша и Охола недавно је досељена по једна породица (Муслимани).

ЦАМОВИЋИ

Цамовићи у Кијевцима, одакле је дошло неколико породица, почевши од почетка овог века, род су са Ватићима из Тузина. Према томе, потомци су Климената (Цамо и Вата су били браћа). Други су досељени из Тузина (12) (Муслимани).

ЦАТИТИ

Године 1947. једна српска породица досељена из Пећи, а у Пећ су досељени из Црне Горе (Срби).

ЦИМБАЉЕВИЋИ

Према Ј. Ердељановићу, Цимбаљевићи су Пипери, а ново презиме носе по томе што је њихов потомак могао најдаље да скочи, односно да цимне. Пре десет година једна породица досељена је из Ивангрaда (Црногорци).

ЦРНИШАНИ

Године 1721. у Прњошу су биле две породице (са 12 чланова) хотских католика. Временом су исламизовани и садашњи становници овог села у тутинском крају су потомци Хота. Предање наводи како су од три брата Хота: Мега, Алишка и Бута настала братства: Мегићи, Алишковићи и Булићи. Још од 1908. године почели су да долазе у Нови Пазар из овог села и највише их је узело презиме Црнишани, а неки су, као Мујовићи, променили презиме (25) (Муслимани).

Sayfa 148

ЦРНОВРШАНИ

Први Врх, село код Ивангрaда, насељено је доста рано исламизованим Кучима. Одатле су се, после 1878. године, раселили Васојевићи, па су једни отишли у Ивангрaд, а други у Баре, код Сјенице. У периоду између два светска рата неки су се доселили у Ботуровину, код Дежеве. Постоји предање према коме су новопазарски Муслимани — Црновршани, Делићи и Грбовићи — потомци три брата. У Новом Пазару су неки досељени из Бара.

ЦУЦАК

Из Раждагиње, где их једино има, а вероватно су Хоти, досељена је недавно једна породица у Нови Пазар.

ЦУКАВЦИ

„Цукавци су угледна православна староседелачка породица” (Ј. Ристић, Стари Влах, 300). У Новом Пазару постоје две породице досељене 1920. из Маскове, код Ивањице.

ЦВЕТИЋИ

Првобитно су се презивали Лалићи, а старином су из Херцеговине. Најпре су се (XIX) населили на Коловини, а 1953. године у Нови Пазар (1).

ЦУРИЋИ

Према предању, ЦУРИЋИ, којих једино има у Пожеги (50 кућа), а од 1969. и у Новом Пазару (2), потомци су три брата Краснића, који су досељени у Пожегу из Пећи пре шест деценија. Према другој верзији, род су са Нишевцима (Клименте), а по трећој са Коцема (Хоти) (Муслимани).

ЧАКАРЕ

Једна турска породица досељена из Призрена 1957.

ЧАЈЛАЦИ

Крајем прошлог века ступио је у Новом Пазару неки турски војник кога су звали чајлак — фазан. Ту се оженио и оставио потомство са презименом Чајлак. До 1925. године било је пет породица, а тада су се иселили у Турску и остала је још једна (Муслимани).

Sayfa 149

ЧАЛАМАТИ

У Шарошама, под Голијом, живе две породице Чаламата још од средине XIX века, када су досељени из Васојевића. Од 1912. године једна породица је променила презиме у Васиљевиће. Једна породица живи у Новом Пазару од 1966. године.

ЧАЛАКОВИЋИ

Почевши од XVIII века у Рожају, а касније и у неким суседним селима живе Чалаковићи, исламизовани Клименте. Неки Чалаковић је био лични коњаник Махмут-паше Бушатлије. Породица је у току реформи султана Махмуда II (1831) (ДАБ — КК XXIII, 358). Једна породица досељена је из Рожаја још 1879. године а друге су досељене пре и нарочито после другог светског рата из: Рожаја, Драге, Бача, Остраће, Рибарића, а има их још у Штитарима, Чокорама, Камелошу. Сасвим је вероватно да су сви род, мада М. Лутовац претпоставља да су Чалаковићи из Драге исламизовани Кучи (Муслимани).

ЧАНКАЛИЈЕ

Једна новопазарска презива се Чанкалија по томе што су потомци неког турског официра који је овде дошао из истоименог места (крајем XVIII века) у Турској.

ЧАПРИЋИ

Код доста старе градске породице Чапрића (Муслимани), чула се не баш сигурно предање, по коме су потомци неког Хамбер Чапре, који је у XVIII веку дошао из Саша, код Ужица. Према другој верзији, они су исламизовани Чаприћи из истоименог села на Голији. У том селу и данас живе Срби Чаприћи (4).

ЧАРОВИЋИ

Чаровићи на Доњој Пештери насељени је почетком XVIII века Климентима и до краја светског рата у том селу се искључиво говорило албански. Много је породица одатле дошло у Нови Пазар, и то још од краја XVIII века. Неки су задржали стара презимена, а други су (25) узели презиме према имену села (Муслимани).

ЧАУШЕВИЋИ

Старина Чаушевића је Караула (Албанска), па су се одатле доселили у Сјеницу, а пре 15 година у Нови Пазар (3) (Муслимани).

ЧАВЂАРБАШИЋИ

Једна породица досељена из Пећи, а друга из Призрена, пре десетак година.

Sayfa 150

ЧАВИЋИ

Чавићи су, према предању, потомци сиромашног дечака који је служио код кадије у Бихаћу и тамо примио ислам. Касније је постао официр, па је учествовао у рату на Јавору (XVIII век), истакао се у њему и добио за спахилук у Штављу, Ложну и другим селима на Голији. Данашња Ивањица била је читлук Чавића. Седиште тих познатих Чавића било је у Сјеници, где су уживали велики углед. Хаџибег Чавић је предао Сјеницу Карађорђу 1809. године, а хаџи Мустај-бег Чавић био је лични пријатељ Хаџи Продана Глигоријевића, такође из Сјенице. Сулејман-бега Чавића потукли су муслимански побуњеници из Рашке, 1822. године. У Сјеници је до 1920. године постојала Чавића махала. Сада у Сјеници нема Чавића, а, према једном мишљењу, њихови потомци су тамошњи Мујагићи. Међутим, има их у Новом Пазару (6), где су дошли још у XIX веку из Сјенице, па су и ту били угледна породица.

ЧЕБОВИЋИ

Из Хаљина и Љутова код Пљеваља досељени су пре другог светског рата Муслимани Чебовићи (4).

ЧЕКАНОВИЋИ

Чекановићи су из Старог Влаха, где се помињу још у XVIII веку. Михаило Чекановић се помиње као вођа Старовлашана у рату против Турака 1737—1739. године (Ј. Ристић, Стари Влах, 198). У Нови Пазар су дошли 1912. године из Брановине, где их има и сада (2) (Срби).

ЧЕКИЋИ

Пре неколико година досељене су две породице из Гусиња (Муслимани).

ЧЕКОВИЋИ

Око 1809. године доселили су се неки Поповићи из Колашина (Црна Гора) и настанили се у Косуриће па ту узели презиме Чековићи. Одатле су се доста рано доселили у Нови Пазар (3). Код Петрове цркве сахрањен је 1872. године неки Тимотије Чековић.

Муслимани Чековићи досељени су пре двадесетак година из Вевера и Девреча (5).

ЧЕЛИ

Једна албанска породица, досељена 1970. године из Урошевца.

ЧЕЛИКОВИЋИ

Старина Челиковића (Муслимани) јесте Драга, па су се неки одатле иселили 1912. године у Радохаваће и Војиниће, а однедавно у Нови Пазар (2).

Sayfa 151

ЧЕНГИЋИ

Пре другог светског рата у Новом Пазару су живеле две породице Ченгића, али их више нема. Једна породица је досељена из Сјенице пре двадесет година, а у Сјеницу су дошли из Херцеговине, 1882. године (Муслимани).

ЧЕЉЕЛИЈИ

Из Чељела на Рогозни доселили су се у Варево, а отуда недавно у Нови Пазар (2) (Муслимани).

ЧИТЛУЧАНИ

Старином су Никшићани, а ново презиме носе по Читлуку у Ибарском Колашину. Огранак су Маричића (М. Љутовац, Ибарски Колашин). У Нови Пазар је пре 15 година досељена једна породица из Беоча, код Рашке (Срби).

ЧИВИЋИ

Још 1878. године две породице Чивића досељене су у Нови Пазар из Травника. Првобитно су се били настанили у Чит Хановима, па су затим прешли у Нови Пазар. Једна породица њихова је недавно променила презиме у Мехмедовић (Муслимани).

ЧМАЊЧАНИ

Александар Гилфердинг истиче (средина XIX века) да је Чмањке, код Рибарића, „насеље са албанским кућицама". Тда је његов пратилац, захваљујући познавању албанског језика, добио храну у овом селу (А. Гилфердинг, Путовања 149). Код становника овог села чува се предање да су потомци албанских Куча. Осам новопазарских породица Чмањчана старином су из Чмањака, а у Нови Пазар су досељени, већи још почетком овог столећа, из Рогитна (8). Једна породица Рустемовића досељена је у Нови Пазар око 1870. године али се њихови потомци (4) презивају Чмањчани (Муслимани).

ЧОКОВИЋИ

Чоко Колашинац, из Расова (Бијело Поље), родоначелник је Чоковића. Две породице досељене су из Сјенице 1957, а у Сјеницу из Бијелог Поља 1940. године. Старином су Каљићи (Муслимани).

ЧОКРЛИЈЕ

Село Чокрлије налази се код Томашева (Шаховиће) и до 1924. године било је насељено Муслиманима. Одатле су они почели да се селе према Новоме Пазару још 1878. године. Кажу да је по њима један заселак код Бишева добио име Чокрлије, а они који су дошли

отуда узели су презиме Чокрлије. Три новопазарске породице Чокрлија досељене су из Покревника за време Првог светског рата (Муслимани).

Sayfa 152

ЧОЛОВИЋИ

У Новом Пазару има Чоловића, Срба и Муслимана, и сви су његови становници од пре двадесетак година. Срби Чоловићи у Брановини, Дежеви и Прћенови досељени су из Црне Горе у XIX веку, а они у Ерчегама из Херцеговине, око 1876 (7).

Муслимана Чоловића има у Бишеву (од њих је Шехки-паша Бишевац), Беснику, Детанима. Исламизовани су Кучи. Отуда су досељени у Нови Пазар (5), а за Муслимане Чоловиће у Раждагињи и Сјеници сматрају да су се и пре исламизације презивали Чоловићи, а досељени су из Црне Горе.

ЧОРБИЋИ

Првобитно су Чорбићи живели у Петрови (ту досељени у XIX веку из Црне Горе), а одатле су прешли у Кузмичево. Доста их се 1882. године иселило у Топлицу, а 1958. године једна породица из Ковачева у Нови Пазар (Срби).

ЧУБРОВИЋИ

Две новопазарске породице Чубровића носе ово презиме од пре три појаса. Раније су се презивали Демировићи (Шкријељи). Првобитно су живели у Добром Дубу (Тутин), а затим у Војнићу (Нови Пазар) и, најзад, од почетка овог века, и у самом граду (Муслимани).

ЧУКАНОВИЋИ

Чукановићи су у стари Чучићи, досељени из Васојевића у Растогаче (Сјеница), средином прошлог века, а једна породица у Новом Пазару је од 1959. године (Срби).

ЧУЉЕВИЋИ

У Сашу, код Тутина, има Муслимана Чуљевића, који су ту досељени у XIX веку из Брда (М. Љутовац, Рожаје и Штавица, 384). Две породице досељене су у Нови Пазар пре 15 година.

ЧУЉКОВИЋИ

Негде око 1870. године досељени су Чуљковићи, исламизовани Кучи из Бишева, па су их овде називали још и Бишевцима (3) (Муслимани).

Sayfa 153

ЋАТОВИЋИ

Породица са овим презименом има више у новопазарском крају, према томе и у Новом Пазару, али од пре двадесетак година. Први су досељени из Рожаја (Клименте), други из Сјенице (ови су староседелачка породица у Сјеници и дали су једног пашу). Они који су досељени из Биохана и Радуша (Тутин) старином су из Горње Штитарице, код Колашина (Црна Гора) (М. Љутовац, Рожаје и Штавица, 389). Неки Ћатовићи су досељени из Баћа (Рожаје), а старином су Мурићи — Климените (20) (Муслимани).

ЋЕРИМАНИ

До 1912. године Ћеримани су живели у Брњици, а онда су се иселили у Егрете па је отуда једна породица досељена у Нови Пазар 1949. године. Старином су Васојевићи. Ћеримани и Зекићи (Муслимани) из Сјенице потомци су два брата, од којих се овај последњи исламизовао (Срби).

ЋИЈЕРЕПИ

Ћијерепи, доста стара градска породица у Новом Пазару, јер се овде помињу још средином XIX века, старином су Шкријељи. У околним селима су имали своје читлуке. Тако се 1921. године као господар Врсјенице помиње Адем-ага Ћијереп, из Новог Пазара (2) (муслимани).

ЋИРКОВИЋИ

Једна српска породица досељена је 1964. године из Коњухића (Рашка), а друге две из Грубетића, па затим по једна из Крња и Жуњевића.

ЋИРИЋИ

Једна српска породица досељена пре 30 година из Аранђеловца.

ЋОРИЋИ

Једна црногорска породица скоро досељена из Данилова, код Ивангрaда.

ЋОРИЋИ

Ћорићи су Муслимани, а недавно досељени из Извешта, код Пријепоља (2).

ЋОРОВИЋИ

Тренутно у Новом Пазару живи око четрдесет породица Ћоровића. Они су становници овог града још од 1890. године, други од 1912. и 1918, али их је највише досељено после 1945. године, из Лозне и Ивања (Бихор).

Sayfa 154

Ћоровићи су стара бихорска кућа, специфична по томе што припадају сеоском племству јер су живели у селу (Лозница), што је апсолутна реткост за југословенске земље јер је муслиманско племство живело по градовима. Они су потомци Мехмед корпаше, који је, као турски спахија, изгубио схилуке у Славонији (а седиште му је било у

Осјеку) у рату 1683 — 1699. године, па је у накнаду за то добио спахилуке у Бихору и Пештери, и то део оних спахилука које су раније држали Хајдарпашићи и пећки Махмудбеговићи.

Није без основа претпоставка да је Мехмед-кор паша син Ћор Али-паше, исламизираног Јерменина, који се 1667. године помиње као босански везир. Код Ћоровића се и данас чува, иако бледо, предање о њиховом јерменском пореклу.

Као бегови, Ћоровићи су до 1920. године уживали велики углед, али „због изражених тенденција за господарењем наилазили су на отпор код других". Између два светска рата веома су осиромашили.

Срба Ћоровића има у Алуловићу (Нови Пазар), а ту су досељени 1809. године из Пиве.

ДАБЕЗИТИ

Садашњи становници Брађака (Пештер) јесу Мулићи и Ђозовићи, исламизирани Мурићи — Клименте. То село су населили Клименте 1700. године а 1721. било их је ту пет породица, са 35 чланова. Расељавали су се из Брађака доста рано, а у Нови Пазар су досељени пре и после другог светског рата (3). Од њиховог је братства и она породица што је досељена из Ковата 1955. године.

Једна породица Ђозовића досељена је 1968. године из Бродарева и сматрају се исламизираним Дробњацима.

ЂУРЧИТИ

Крајем XVIII века Ђурчићи (тако су добили презиме по ћурчијском занату) дошли су из Никшића и настанили се у Градац, под Голијом. После Првог светског рата једна породица Ђурчића настанила се у Делимеђу, а затим у Сопоћанима, па од 1945. године у Новом Пазару (1). Ђурчића има и у Попоку (Срби).

ЂУРКИЋИ

Сматрају да су међу најстаријим породицама у граду и да су потомци неког турског официра — спахије. Они су временом постали доста богати и имали су спахилуке у новопазарској околини. Раније су се другачије презивали али по томе што је један њихов предак носио велики ћурак дали су им ново презиме. Према другој верзији, ново презиме су добили по ћурчијском занату. Године 1967. четири породице су се иселиле у Турску али су се три вратиле (11) (Муслимани).

Sayfa 155

ДАБЕТИЋИ

Дабетићи су огранак Васојевића. Једна породица Дабетића (Рајовића) досељена је 1950. године, а друга нешто касније (Црногорци).

ДАБИЋИ

Почетком прошлог века Дабићи су досељени из Херцеговине и настанили се у Рошцу, код Балетина, па су неки одатле отишли у Буђинс, код Дежеве. Од 1946. године једна породица је у Новом Пазару, досељена из Буђинса (Срби).

ДАЦЕ

Велики је број породица, нарочито у рожајском крају, које носе презиме Даце, а старином су Бошће — Климente. Првобитно су населили, око 1700. године, Ибарац, код Рожаја, које је од тада прозвано Даце. Предање каже да ово презиме носе по Лек Даци, који је умро као католик, не хтевши да прими ислам, а на самрти је рекао: „Турака има доста али нема Лек Даце." Његови потомци су се исламизирали.

У Нови Пазар је још 1894. дошао Мурат Даце, а други су досељени од 1912. године, тако да их је до 1920. било десетак породица, па су се иселили и сада су остале још две (Муслимани).

ДАНГАЛАЦИ

Тако се презивају три новопазарске породице које о свом ранијем пореклу не знају ништа, а сматрају да овде живе од пре четири појаса (Муслимани).

ДАУТОВИЋИ

Од пре 15 година у Новом Пазару живи десетак породица Даутовића, а досељени су из бјелопољског краја: Сутивана, Комарана, Ивања, Корита. У та села су дошли из Равне Ријеке, а сматрајући да су исламизирани Црногорци. Даутовића има у Лукавицама.

ДАЗДАРЕВИЋИ

Муслимански део Годова насељен је Даздаревићима. Старином су Беговићи, из Расова, а били су диздари у Рожају (диздари — капетани, чувари градских тврђава). Из Рожаја су их потисли Нокићи и они су у XIX веку населили село Годово.

Још крајем XIX века Диздаревића је било у Новом Пазару и Дежеви, где су имали поседе. У Дежеви,nedaleko od osnovne škole, čuva se muslimansko groblje u kome su ukopani neki Dizdarevići, što se vidi iz nekih očuvanih nišana. (Na jednom piše Dizdarević Sulejman, umro 1865. god.). Druge porodice Dizdarevića su došle pre, a treće posle drugog svetskog rata. Dosta ich se od 1962. iselilo u Tursku (Muslimani).

Sayfa 156

ДЕДЕИЋИ

Дедеићи у Биоханама, код Тутина, одакле су недавно досељене две породице, старином су из Закамења, код Рожаја и исламизирани су Кучи (М. Љутовац, Рожаје и Штавица, 389).

ДЕДИЋИ

Пре неколико година једна породица је досељена из Прокупља, а у Прокупље 1882. године из Полице, код Ивангрaда. Старином су Кучи (Срби).

ДЕЧКОВИЋИ

Данашњи становници Растеновића на Пештери потомци су исламизираних Климената, којих је ту было 1721. године: 13 кућа са 75 чланова. Њихови потомци су и Дечковићи, који су после 1950. досељени у Нови Пазар (3).

ДЕЛИЋИ

Предање каже да су Делићи, Грбовићи и Црновршани потомци три брата, исламизованих Црногораца. У Новом Пазару сада живи петнаестак породица Делића. Зна се да су доста рано досељени из Црне Горе. Први поменик о њима у Новом Пазару потиче из 1809. године, а 1846. помиње се неки Делић Дервиш-ага из Новог Пазара. Шаћир Делић из Новог Пазара учествовао је као башибозук у рату против Црногораца и погинуо код манастира Мораче.

Новопазарски Делићи су се много обогатили у првој деценији XIX века закупујући порезе код Турака за део Ибарске долине и потколашинска села (Муслимани).

ДЕЛИМЕЂЦИ

Петнаестак овдашњих породица Делимеђац досељено је углавном 1919. године из Делимеђа. Кажу да су се у Делимеђу презивали Хусићи и да су босански мухаџири (Муслимани).

ДЕЉЕВИЋИ

По једна породица досељена је 1965. из Дунишића и Дуге Пољане.

ДЕМЧЕВИЋИ

Још пре другог светског рата две породице живе у Новом Пазару. Кажу да су досељени са Пештери (Муслимани).

Sayfa 157

ДЕМИЋИ

Демића има у Ибарцу, код Рожаја (Клименте), Принципу, Паткову (Хоти) и Драги (они сматрају да су исламизирани Кучи). Осам породица је досељено из Драге после 1960. године (Муслимани).

ДЕМИРОВИЋИ

Неколико породица досељено је из Потреба, на Пештери, Шкријељи су. Неки од њих су променили презиме у Нуровиће.

Демировића има у Рибарићу, али су они Хоти (Муслимани).

ДЕМО limit/DEMOVIĆI *(Metinde: ДЕМОВИЋИ)*

Демовићи су босански мухаџери и крајем XIX века настанили се у Новом Пазару (1), Хрватској (2), Годуши (1) (Муслимани).

ДЕРВИШЕВИЋИ

Најстарији Дервишевићи у Новом Пазару су досељеници из Никшића (1878), а други су дошли после другог светског рата из Јаничара, Крушева, Србљана, код Бијелог Поља, и Иванграда (Муслимани).

ДЕРВИШХАЛИЛОВИЋИ

Потомци су Климената, а стара су градска новопазарска породица, вероватно још од почетка XIX века. Носе презиме по Дервиш Халилу, који је припадао дервишкој секти. Његови потомци су и данас, готово једини дервишани у Новом Пазару. Чувају као светињу турбе Ђулби Бабе на Газилару, а у граду чувају и две дервишанске текије (у Приштинској улици) (3) (Муслимани).

ДЕРВИШНУРОВИЋИ

Првобитно су се презивали Караосмановићи, а у Нови Пазар су досељени из Карановца (Краљева). Ново презиме носе по Дервиш Нуру, абутанту Ејуп-паше Ферхатагића (1830). До 1922. имали су своје читлуке у околним селима, нпр.: у Избицама где се и данас чува Агина чесма, коју је подигао неки ага Дервишнуровић (4) (Муслимани).

ДЕРВОВИЋИ

Веома су стара градска породица у Бијелом Пољу и потомци су турског племића који је дошао из Стамбола 1963. године, а који се звао Хаџалија. У Бијелом Пољу су стекли велики углед и богатство па се говорило: „пре ће у Лику нестати песка него Дервовића дуката". Две породице су досељене у Нови Пазар пред други светски рат (Муслимани).

Sayfa 158

ДЕСТАНОВИЋИ

Садашње три породице Дестановића досељене су из Берекара пре 15 година. Исламизирани су Кучи. Други су дошли из Мојстира и Делимеђа и нису род са првима (Муслимани).

ДЕСПОТОВИЋИ

Из Грачаца скоро досељена једна породица. Старином су Васојевићи. Род су са Роснићима — из Врачева, и Глишовићима — из Лопужња (Срби).

ДЕСТОВИЋИ

После 1960. године досељени су Дестовићи из Камешнице (Клименте) (5) (Муслимани).

ДЕТАЊЦИ

Још 1912. године неке муслиманске породице су пошле из Детана у Турску, али су остале у Војинићу, код Новог Пазара, где су узеле презиме по Детанима (Тутин). Из Војинића су досељене две породице пре 20 година (Муслимани).

ДИБРАНИ

Војну касарну у Новом Пазару 1867. године зидали су зидари из Дебра. Један од њих се тада оженио са Пазарком и данашње две породице у Новом Пазару су његови потомци (Муслимани).

ДИНОВИЋИ

Две муслиманске породице Диновића живе у Новом Пазару још од краја прошлог века, а Срба Диновића има у Грубетићу.

ДИМИТРИЈЕВИЋИ

Досељени су из Црне Горе (вероватно Дробњаци) у XIX веку. Димитријевићи су се настанили у Нетрбу код Новог Пазара. Једна породица је отуда досељена 1913. године а сада их је три (Срби).

ДИШИЋИ

Из Врановине, где их има доста, досељена је једна породица 1970. године (Срби).

Sayfa 159

ДИШОВИЋИ

Срба Дишовића има у Грубетићу, Жуњевићу, Околу и отуда су досељене, пре 15 година, 3 породице.

ДИЗДАРЕВИЋИ

Потомци градског капетана, чувара градске тврђаве — диздара, бјелопољски Диздаревићи су стара градска породица. Једна породица досељена је пре 15 година (Муслимани). Једна српска породица Диздаревића досељена је 1974. године из Бањева на Ибру.

ДИВАНЕФЕНДИЋИ

Три новопазарске породице Диванефендића не знају ништа о свом ранијем пореклу, осим да у Новом Пазару живе од средине XIX века. Судећи по имену, потомци су неког турског функционера (диван — министарство; ефендија — господин) (Муслимани).

ДОВАРЏИЋИ

Једна породица досељена је из Бијелог Поља пре 15 година. Тамо уживају углед и стара су градска породица (Муслимани).

ДОБРИЋИ

У неким селима Ибарског Колашина и Рогозне (Брњаци, Оклаце, Врановиће) живе Добрићи, старином Кучи. Из тих села дошле су, после 1955. године, три породице (Срби).

ДОЛИЋАНИ

Долићани, потомци Никчи — Климената, а по досељењу у Нови Пазар, после Првог светског рата, узели су презиме по селу одакле су досељени (7) (Муслимани).

ДОЛОВАЦИ

Већина становника Долова потомци су Хотских Тега, који су ту досељени почетком XVIII века. Кажу да је Цан Гега примио муслиманску веру почетком XIX века, а католичку напустио, чиме је окончан процес њихове исламизације. М. Љутовац сматра да су доловачки Халиловићи, Суљићи и Чоловићи исламизирани Кучи. На крају, у то село су дошли и колашински мухаџери после 1878.

Доловаци су се брзо размножавали и рано били приморани на исељавање. У Нови Пазар су први дошли још почетком XIX века и узели презиме Доловац. Осим у Новом Пазару, њих има још у Петрови, Јанчи, Врбници. Цело село Црнче, адапук новопазарских Живалића, насељено је Доловцима. У тим селима, а и у Новом Пазару, има више од сто педесет породица Доловаца (Муслимани).

Sayfa 160

ДРАГОЈЛОВИЋИ

У периоду после 1960. досељена једна српска породица из Драгојловића.

ДРАГИЋЕВИЋИ

Досељени из Избица пре 15 година (3) (Срби).

ДРАГОЛОВЧАНИ

Драголовчани су Муслимани, а из Рамошева (Пештер) насељени су у Побређе.

ДРАЖАНИ

Драга код Тутина помиње се 1455. године у нахији Клопотних, а тадашња имена неких од њих 48 становника су: Радош, Оливер, Поп Влач, Бојко, Влакац, Рамул, Давид. После 1689. године, Драга је опустела па су је населили Малисори највероватније Клименте, а и Кучи, јер су данашњи становници овог села њихови изоловни потомци. Из тога села се много становника доселило у Нови Пазар или у његову околину, па су

неки узели презиме Дражани (12), а други су: Мудратићи, Чолаковићи, Вершићи. Највише их се доселило крајем прошлог и почетком овог века (Муслимани).

ДРАЖЕВИЋАНИ

Почетком овог века доселила се једна породица из Дражевића (Сјеница) у Нови Пазар. Године 1958. иселили су се у Турску али су се убрзо вратили. Старином су Љујићи (2) (Муслимани).

ДРАМИЋАНИН

Српске породице, досељене из оближње Слатине (2).

ДРАШКОВИЋИ

Од пре 20 година досељене су по једна породица Драшковића из Светозарева, оближњег Пештара и Осоја (Срби).

Sayfa 161

ДРЕКОВИЋИ

Као исламизовани Кучи, досељени су пре 150 година из Приокорја (Рожаје) у Весенићe, код Рибарића. Пре двадесетак година досељена је у Нови Пазар неколико породица Дрековића.

ДРЕШЕВИЋИ

У Глоговику (Пештер) 1718. је живело шест католичких климентских породица, са 72 члана. Данашњи становници у том селу, међу којима и Дрешевићи, њихови су потомци. Године 1941. једна породица је досељена у Нови Пазар (Муслимани).

ДРНДАРИ

Пре неколико година досељене су три породице из Бијелог Поља, а ту из Стожера (Муслимани).

ДРМАНИТИ

По једна породица досељена је пре 15 година из Врановине и Љубуде (2) (Срби).

ДРОБЊАЦИ

Веома је много Дробњака у новопазарском крају који су овамо досељени углавном у првој половини XIX века, али су многи узели нова презимена. Они који су задржали стара презимена живе у: Пасјем Потоку, Трибошу, Врачеву, Трстенику (Одојевиће).

Дробњаци су велико племе, настало развијањем пастирских села — катуна. Јиричек их помиње као становнике Дурмитора још 1354. године. Предање каже да су то презиме добили по томе што су „дроб попили" Кривима, које су растерали са Дурмитора.

Ђоко Пејовић наводи да су Дробњаци у новопазарском крају од 1812. године јер се тада покренуло према Србији, преко новопазарског краја, више од 150 дробњачких породица, па су се задржали у селима Старог Влаха и у новопазарском крају.

Сада у Новом Пазару има више од 20 дробњачких породица, досељених углавном после 1946. године из села око Новог Пазара (Срби).

ДРЉАНИ

Тако се презивају по селу Дрље, код Колашина (Црна Гора), одакле су се, као исламизовани Црногорци, доселили у бјелопољски крај, око 1882. године, а из Бијелог Поља једна породица у Нови Пазар 1961. године.

Sayfa 162

ДУДИЋИ У Новом Пазару живе само Срби Дудићи (2), досељени 1932. и 1958. године из Бељака, под Копаоником, а ту су досељени из Ибарског Колашина, 1880. године. Муслимани Дудићи има у Биоханама (Путиц), где су досељени, 1882. године, из Његуша, код Рожаја. Милисав Лутовац сматра да су Дудићи у Пештеру касно исламизовани.

ДУТОПОЉЦИ Потосontent: су Климента, који су 1700. године населили Дуту Пољану као католици. Ибрахим Љајић је 1880. дошао из Дуте Пољане и његови потомци се презивају Дутопољци, а раније се презивали Љајићи. Други су дошли 1900. године (Муслимани).

ДУКАЊЦИЋИ Дукађин је, према Хаџи Калфи, посебан санџак (Пећ, Плав, Ђаковица, Љеш, Задримље). До пре 20 година једна муслиманска породица са овим презименом живела је у Мељана, а онда је исељена у Турску, да би се убрзо вратила и настанила у Новом Пазару (2).

ДУКИЋИ Потомци солунског борца Драгутина Дукића, родом из Богатића, живе у Новом Пазару од 1919. године (2). Други Дукићи досељени су пре десетак година из Ботуровине (2).

ДУЉЕВИЋИ Старина им је у Међуречју, на Пештери, и потомци су Климента који су ту досељени 1700. године (1716. године било их је 13 породица са 99 lиса). Ново презиме носе по Омер Дуљи, који се истакао у борбама против Карађорђа, 1809. године. У Новом Пазару има петнаестак породица. Неки су досељени пре, а неки после другог светског рата (Муслимани).

ДУМИТИ Средином XIX века досељени су из колашинског краја (Црна Гора) и настанили се у Горње Горачиће, 1958. године једна породица је досељена у Маровицу (Сопоћани) а 1974. у Нови Пазар (Срби).

ДУЉАЈИ Предање каже да је бег Ђоровић, из Лозне, имао пандрачано дете са чобаницом које је, по договору, рођено у шуми, затим смештено у дуљаји бухве. Дете је из дуљаје узео бег, однео кући и однеговао. Када је дете одрасло и засновало породицу, дали су му презиме Дуљај. Дуљаји су првобитно живели у Дерачи, код Лозне, као чифчије Наровића, али су се једном приликом супротставили Ђоровићима па су их ови

растерали и они се населили у Лепосавиће (Корита), које се од тада назива Дуљаји... Дуљаји су врло бројне породице. Што на Косову, што у бјелопољском крају, а да се не рачунају они који су се иселили у Турску, а њих је такође много, има их око 200 породица. Дуљаји су били врло борбени и носили су предњи бајрак. За време покрета против султана Махмуда II (око 1830) узели су масовног учешћа, заједно са рођацима Ганићима и Хадровићима из Пештера. Врло су бројни потомци Дуљака у селима око Новог Пазара и у самом граду, нарочито од 1912. године а и после 1945. Неки су променили презиме: Селмановићи — у Паралову, Шаћировићи — у Комину, Мехмедовићи — у Новом Пазару (35) (Муслимани).

ЂУРАКОВИЋИ Још 1882. године једна породица Ђураковића досељена је из Фоче, а друга пре 15 година из Тртезе, код Ивангрaда. Они други су, према Милисаву Лутовцу, исламизовани Букумири из Братоножића (Муслимани).

ЂУРОВИЋИ Од браће Ђура и Муја су Ђуровићи и Мујићи у Годуши (Бихор). Према једној верзији, они су исламизовани Дрекаловићи и доста рано су примили ислам. Марко Миљанов помиње неке исламизоване Куче — Ђураковиће — у Случку, а Р. Вешовић каже да су Ђураковићи у Годуши исламизовани Васојевићи и да су се тако пре исламизације презивали. Сматрамо највероватнијом ону претпоставку по којој су они исламизовани Дрекаловићи јер их је још увек по неко у селу назива Дрекаловићима. Једна породица досељена 1958. године.

ЏАМБАСАНОВИЋИ Старином су Дробњаци, а досељени су 1925. из Тепша, код Жабљака (2) (Срби).

ЏАНФЕНДИЋИ Заједно са Брунчевићима досељени су средином XIX века из Медуна, а презивали су се Чађевићи. Ново презиме носе по Џанфендији који је 1890. године био реис (председник) новопазарске општине. Исламизирани су Кучи. Неки су се 1960. иселили у Турску, али су се вратили (4)

Sayfa 163

ЏАКОВИЋИ Неки досељеник из Џакова у Метохији настанио се у Дужници код Рибарића (тако и сада постоје тзв. Џаковске колибе), а његови потомци населили у Рогиње, Врапче, Мур и Рибариће. Они у Рибарићу узели су презиме Садовићи и једна породица живи у Новом Пазару од 1958. године (Муслимани).

ЏАНКОВИЋИ Крајем прошлог века у Сјеници је живела доста бројна муслиманска породица Џанковића. Одатле су се иселили у Бијело Поље и Рожаје, а највише у Турску. Од њих је једна породица досељена у Нови Пазар, 1912. године, из Рожаја. Други Џанковићи досељени су после 1947. године из околних села, и то из: Пожеге (Дружинићи), Дражевића и Каменице (Клименте), из Пржвина и Смолуће (Шаље) (Муслимани).

ЏАНОВИЋИ Две породице досељене из Равне Пољa и Завиногрђа (Бродарево) после 1960. године. Исламизовани су Црногорци.

ЏАФОВИЋИ Једна муслиманска породица скоро досељена из Сутјесака код Бијелог Пољa.

ЏЕМАИЛОВИЋИ Једна породица скоро досељена из Лескове (Пештер) (Муслимани).

ЏИТАЛИ Били их је у Тријебинима (Сјеница) и Камешници, одакле су у послератном периоду почели да се расељавају па су дошли и у Нови Пазар (3) (Муслимани).

ЏИЏИЋИ Исламизовани су Кучи, старином из Никшића. Заједно са осталим доселили су у Нови Пазар 1878. године (3).

ЏОДИЋИ У Новом Пазару постоји неколико српских породица Џодића. Једна је досељена из Бијелог Поља одмах после првог светског рата, а друге две из Пљевља, под Голијом, 1959. године, а у Пљевља су досељени из околине Цетиња, почетком XIX века.

ЏОГОВИЋИ У селима Лахале и Журену живе Џоговићи, исламизовани Кучи. Род су са Бакијама у Биочу. Из Журена су се многи Потомци одселили у Метохију а неки у Бијело Поље и Сјеницу. Пре двадесетак година једна породица је досељена у Нови Пазар.

ЏУВУРОВИЋИ Старином су Херцеговци (Муслимани), а 1882. настанили су се у Трнави, код Новог Пазара. Одавде, су се после 1945. године доселили у Нови Пазар (12) (Муслимани).

ЏУЏЕВИЋИ Џуџевића има у Јабланици (Тутин) 15 кућа, а Клименте су по пореклу (М. Лутовац, Режаје и Штитаре, 380). Има их још у Детванима и Острини (Тутин), а затим у Брђу, код Рожаја. У Новом Пазару је било Џуџевића још пре првог светског рата, па су отишли у Турску, а садашње две породице досељене су после другог светског рата (Муслимани).

ЂАЧИЋИ Као Карапанџићи — Дробњаци, доселили су се из Шавника у Томашеве (Шаховиће) преци Ђачићи, а одатле једна породица у Нови Пазар 1955. године (Црногорци).

ЂАКОВЦИ Почевши од осамдесетих година прошлог века па до 1912. године, досељено је око четрдесетак породица Албанаца из Ђаковице у Нови Пазар па су углавном узели презиме Ђаковци, а само су неки задржали стара презимена: Хаџиахметовићи, Хајдарагићи, Јахијагићи, Командовићи, Зетрини. Добар део их се иселио 1934. године у Албанију, а нешто и у Турску (9).

ЂЕКИЋИ Ђекићи су из Точилова, Клименте по пореклу. До 1912. презивали су се Бекај. По једна породица досељена је пре 15 година из Точилова и Шарања, код Тутина (2) (Муслимани).

Sayfa 164

ЂУРОВИЋ Пре 15 година једна породица досељена је из Пљеваља. Ђуровића има у Сувом Долу, Бачви и Лозној, а код Новог Пазара — у Витошу. Они су Кучи (Црногорци и Срби).

ЕЉОПИЋИ Једна породица досељена из Точилова (Клименте) (Муслиман).

ЕЉЕЗОВИЋИ Две породице недавно досељене из Крна (Муслимани).

ЕЉЕСКОВИЋИ Сматрају да су најстарији становници Ељесковића, засеока Рибарића. Највероватније да су Хоти јер се својатају по мушкој линији са Булићима који су Хоти. Неки од њих су променили презиме у Нумановиће. Од пре 15 година једна породица живи у Новом Пазару (Муслимани).

ЕЉФИТИ Ова муслиманска породица се презива по Елфи Лучкаранин, која је рано остала без мужа па је са сином Јусуфом радила код Халит-аге Абдулахефендија у Новом Пазару (4).

ЕЉМАЗБЕГОВИЋИ Ељмазбег Ђоровић је живео у Новом Пазару крајем прошлог века, а дошао је из Ивања (Бијело Поље), па су његови потомци узели по њему ново презиме. Своје беговске имали су по Пештери. Њихово је било село Распочеате код Сјенице (Муслимани).

ЕЉУПОВИЋИ Први Ељуповићи досељени су из Брезе (Сјеница), 1931. године. Раније су се презивали Мујовићи и сматрају да су исламизовани Црногорци. (Род су са Брежанима и Зијадићима). Други су досељени из Расне (Клименте) пре десетак година (5) а трећи из Кожља (Хоти) (Муслимани).

ЕМИНБЕГОВИЋИ До првог светског рата Еминбеговићи су се презивали Карабеговићи, по Карабегу, турском официру, арапског порекла, који је на службу у Нови Пазар дошао по казни. На Великом гробљу постоји надгробни споменик неког Карабеговића а потиче из 1820. године. Међутим, они сматрају да су много старији. Према једном мишљењу, њихов родоначелник је дошао у Нови Пазар још у XV веку (Муслимани).

Sayfa 165

ЕМИНОВИЋИ Из Бобовика, Радохоња, Смолиће, Чашић Долца, Вучинића досељено је пре 15 година десетак породица (Муслимани).

ЕМРИЋИ Две породице се досељене из Дуге Пољане (Муслимани).

ЕМРОВИЋИ Донедавно, неколико новопазарских породица Емровића презивале су се Коничани (Шаље и у Новом Пазару живе од краја прошлог века. Године 1930. досељене су друге две породице Емровића из Врбесића (Долови — Тетгићи) и једна породица је дошла 1971. године из Крушева (Хоти) (Муслимани).

ЕРИЋИ Пре десетак година једна српска породица досељена из Прчња (Горњи Милановац) (Срби).

ЕРОВИЋИ Еровићи у Подзча и Коритима су касно исламизовани Булатовићи из Роваца. Из Подча су досељени 1958. године (5) Муслимани.

ЕТЕМОВИЋИ Недавно су досељене две породице из Радохоња. Раније су се презивали Башићи (Хоти). Етемовића има и у Прчеви (Муслимани).

ФАКИЋИ Досељени пре 20 година из Набоја (1) и из Пећи (1) (Муслимани).

ФАКОВИЋИ Пет породица Факовића досељено је пре 25 година из Бачице (Пештер). Клименте су старином. Други су досељени из Мојстира, Буча, Пошња, Бражокорнаца (Муслимани).

ФАЗЛИЋИ Досељени су из Лукара, Бршевица и Тријебина, код Сјенице, пре 15 година (7) (Муслимани).

Sayfa 166

ВЕРЕКАРЦИ Неколико породица носе презиме Верекарци по селу одакле су дошли пре другог светског рата. Тамо су се презивали Куртовићи и исламизирани су Кучи (3).

ВЕРЛЕЦИ Верлеци су из Драге и према првој верзији, исламизовани су Клименте, а по другој Кучи. Из Драге су се најпре иселили у Веље Поље, затим у Рдачву, код Новог Пазара, а одатле, одселили после првог светског рата у Нови Пазар (15) (Муслимани).

ВЕРКОВИЋИ У Ковачеву код Новог Пазара живе Верковићи, овде су досељени средином XIX века из Васојевића. (Р. Вешовић наводи да су Верковићи Васојевићи). Од пре двадесетак година у Нови Пазар је досељена једна подица (2) (Срби).

ВИНОВИЋИ Васојевићи су по пореклу и има их у више места од Ивангрaда до Рогазне. Пре 15 година једна породица је досељена из Рибарића (Срби).

ВОКИЋИ Предак две данашње новопазарске породице Вокића дошао је у Нови Пазар 1921. године из Косијерице код Ивањице, а тамо су досељени из Црне Горе пре четири појаса (Срби). Ђокића је до 1912. године било у Точилову, али су били исламизовани Клименте и првобитно су се презивали Вокај. Касније су променили презиме па су њихови потомци досељавани у Нови Пазар после другог светског рата (Муслимани).

ВОКОВИЋИ У Ђоновићу и Страдову, код Новог Пазара, има Воковића, старином Кучи, а ново презиме носе по Воку, који их је довео, средином XIX века, из Куча. У Нови Пазар су досељени после 1918. године, али су неки променили презиме у Профиловић. (4) (Срби).

ВОРЂЕВИЋИ Први Ђорђевићи су досељени из Београда 1950. године (1); други из Горње Власи (Гаџин Хан) 1951. године (1); трећи из оближњег Војинића, 1955. године (1) Срби.

Sayfa 167

ВУДУРИЋИ Старином су из Сиња, а у Нови Пазар су дошли из Бања Луке, 1947. године (1) (Срби).

ВУКИЋИ У селима код Сјенице има Тутина, Муслимана и Срба, и држе да су род. Муслимани су исламизовани Вукићи из Полис, код Ивангрaда, и насељавају: Пријебоје, Богути и Дубине (Сјеница). Неки од њих су задржали презиме Вукић, а други су га променили на пример Рахићи, којих има у Новом Пазару. Други су недавно дошли из Горажда, код Ивангрaда, и Полица. Срби Вукићи су у овом граду од после првог светског рата (1).

ВУЛИЧИЋИ У Шарону, на Голији, има Срба Вуличића, а од 1962. године једна породица је и у Новом Пазару.

ВУЉОВИЋИ Предање каже да се неки турски официр који је службовао у Мојковцу оженио Црногорком па оставио потомке Аликовиће, који су се населили у Бољарама (Корита) 1880. године. Будо Аликовић је био комита, па је 1905. године побегао из Бољара у Нови Пазар и ту оставио потомство Ђутовиће (3) (Муслимани).

ЂУРИЋИ Једна породица је досељена из Добриња, код Шапца, пре 20 година, а друге две из села Препула, где их има око 30 кућа. Они последњи су старином Бјелопавлићи (Срби).

ЂУРИЧКОВИЋИ Из Загрђа, код Титограда, су 1927. године Ђуричковићи дошли у Рзнић, код Дечана, а 1958. године једна породица је из Рзнића досељена у Нови Пазар (Црногорци).

ЂУРКОВИЋИ Почетком XIX века доселили су се Ђурковићи из Црне Горе у Ибарски Колашин, а одатле у Поповиће (Нови Пазар). Три новопазарске породице досељене су у Нови Пазар из Поповића после првог светског рата (Срби).

Sayfa 168

ЂУРОВИЋ Пре 15 година једна породица досељена је из Пљевља. Ђуровића има у Сувом Долу, Бачви и Лозној, а код Новог Пазара — у Витошу. Они су Кучи (Црногорци и Срби).

ЕЉОПИЋИ Једна породица досељена из Точилова (Клименте) (Муслиман).

ЕЉЕЗОВИЋИ Две породице недавно досељене из Крна (Муслимани).

ЕЉЕСКОВИЋИ Сматрају да су најстарији становници Ељесковића, засеока Рибарића. Највероватније да су Хоти јер се својатају по мушкој линији са Булићима који су Хоти. Неки од њих су променили презиме у Нумановиће. Од пре 15 година једна породица живи у Новом Пазару (Муслимани).

ЕЉФИТИ Ова муслиманска породица се презива по Елфи Лучкаранин, која је рано остала без мужа па је са сином Јусуфом радила код Халит-аге Абдулахефендија у Новом Пазару (4).

ЕЉМАЗБЕГОВИЋИ Ељмазбег Ђоровић је живео у Новом Пазару крајем прошлог века, а дошао је из Ивања (Бијело Поље), па су његови потомци узели по њему ново презиме. Своје беговске имали су по Пештери. Њихово је било село Распочеате код Сјенице (Муслимани).

ЕЉУПОВИЋИ Први Ељуповићи досељени су из Брезе (Сјеница), 1931. године. Раније су се презивали Мујовићи и сматрају да су исламизовани Црногорци. (Род су са Брежанима и Зијадићима). Други су досељени из Расне (Клименте) пре десетак година (5) а трећи из Кожља (Хоти) (Муслимани).

ЕМИНБЕГОВИЋИ До првог светског рата Еминбеговићи су се презивали Карабеговићи, по Карабегу, турском официру, арапског порекла, који је на службу у Нови Пазар дошао по казни. На Великом гробљу постоји надгробни споменик неког Карабеговића а потиче из 1820. године. Међутим, они сматрају да су много старији. Према једном мишљењу, њихов родоначелник је дошао у Нови Пазар још у XV веку (Муслимани).

Sayfa 169

ЕМИНОВИЋИ Из Бобовика, Радохоња, Смолиће, Чашић Долца, Вучинића досељено је пре 15 година десетак породица (Муслимани).

ЕМРИЋИ Две породице се досељене из Дуге Пољане (Муслимани).

ЕМРОВИЋИ Донедавно, неколико новопазарских породица Емровића презивале су се Коничани (Шаље и у Новом Пазару живе од краја прошлог века. Године 1930. досељене су друге две породице Емровића из Врбесића (Долови — Тетгићи) и једна породица је дошла 1971. године из Крушева (Хоти) (Муслимани).

ЕРИЋИ Пре десетак година једна српска породица досељена из Прчња (Горњи Милановац) (Срби).

ЕРОТИЋИ Еровићи у Подзча и Коритима су касно исламизовани Булатовићи из Роваца. Из Подча су досељени 1958. године (5) Муслимани.

ЕТЕМОВИЋИ Недавно су досељене две породице из Радохоња. Раније су се презивали Башићи (Хоти). Етемовића има и у Прчеви (Муслимани).

ФАКИЋИ Досељени пре 20 година из Набоја (1) и из Пећи (1) (Муслимани).

ФАКОВИЋИ Пет породица Факовића досељено је пре 25 година из Бачице (Пештер). Клименте су старином. Други су досељени из Мојстира, Буча, Пошња, Бражокорнаца (Муслимани).

ФАЗЛИЋИ Досељени су из Лукара, Бршевица и Тријебина, код Сјенице, пре 15 година (7) (Муслимани).

Sayfa 170

ФЕХРАТОВИЋИ Из Брезовице, Вучинића, Муровца, Дражевића, Врбасића, Рватске, досељено је, почевши од 1950. године, 7 породица. Има их у Шутјеновцу (Муслимани).

ФЕЈЗОВИЋИ Први Фејзовићи су у Новом Пазару још од краја XIX века али о свом пореклу не знају ништа. Други су дошли после другог светског рата из Глухавице. Шкријељи (Муслимани).

ФЕКОВИЋИ Из Бражикогрнаца (код Новог Пазара) досељени су пре 18 година у Нови Пазар. Сматрају да су исламизовани Призренци. Други су досељени из Расна (Климените) и Крна (Муслимани).

ФЕРХАТАТИЋИ Ферхат-ага је првак Новог Пазара 1706. године. Стекао је велике земљишне поседе после сеобе Муслимана и Срба (1689) из новопазарског краја. Он је родоначелник једне од најпознатијих феудалних породица у Новом Пазару. Поред њега, ова породица је дала неколико истакнутих личности: Јахија-капетан Ферхатагић (1730 — 1735); Мехмед-бег Ферхатагић (1745); Исмаил-паша Ферхатагић, „Паша од Приштине и капетан новопазарски", Курд-паша Ферхатагић (1730 — 1735); Мехмед-бег Ферхатагић новопазарски, погинуо у Новом Пазару 1836. године. Имао је своје дворе у Новом Пазару и подигао је џамију у Слободу (Нови Пазар) — Ејуп-пашина џамија. После смрти Ејуп-паше, Ферхатагићи су почели да нестају из Новог Пазара. Много их се иселило у Босну, а делимично у Турску, тако да им је по мушкој линији остао само један потомак, а по женској — Смаил-беговићи (Муслимани).

ФЕРХАТОВИЋИ Има их у плавском крају, па су током времена изгубили глас х из презимена и познати су као Фератовићи. Пре десет година досељене су три породице (Муслимани).

ФЕРИЗОВИЋИ Раније Балоте (Клименте) а касније Феризовићи, живе у Вучи код Рожаја. Пет породица досељено је са Вуче. Други су досељени, као и ови први, пре двадесетак година из Бачице (Клименте) (Муслимани).

ФЕТАХОВИЋИ Сви новопазарски Фетаховићи досељени су после 1945. године. Први из Рожаја (Кучи) (3); други из Бистрице (2) (сматрају да су потомци неког турског официра). Трећи су дошли из Маљеваца (раније Рамовићи — Углани — Клименте), четврти из Рашева (Речи) и пети из Точилова (Клименте) (Муслимани).

Sayfa 171

ФИЈУЉАНИ Село Фијуље, код Сјенице, насељено је исламизованим Призренцима. Они који су одатле дошли у Сјеницу 1900. године узели су презиме Фијуљани. Доста их се иселило у Турску, а пре двадесетак година и у Нови Пазар (3). Други Фијуљани (Шкријељи), досељени су из Лескове (2) (Муслимани).

ФИЛИПАРИТИ Пошто је служио аскер (војску) 7 година у Филибару (Бугарска), а родом је био из Једрена, неки Мустафа дошао је у Нови Пазар средином XIX века, оженио се мештанком и оставио потомство које и данас носи презиме Филибарићи (2) (Муслимани).

ФИЛИМОНОВИЋИ По једна српска породица досељена је после 1958. године из Губерева и Раса (Дежева).

ФИЛИПОВИЋИ Најстарији Филиповићи у Новом Пазару досељени су из оближњег Козарева крајем XIX века, а нешто раније досељени су у то село из Црне Горе. Четири породице досељене су после 1955. године из Дојновића (раније Величковићи). У Дојновиће су досељени из Плава, а ту из Белог Поља. Старина им је, до средине XIX века, у околини Плава. Две породице су досељене из Слатине, а по једна из Постења и Поповача (Срби).

ФОРТИЋИ Салих Форти био је, уз Станоја Ковачевића, један од руководилаца херцеговачке буне 1882, а родом је био из Невесиња. После те буне Салих Форти се

доселио у Нови Пазар и оставио потомство — Фортиће. Неки су се 1968. године иселили у Турску, а овде су остале још две породице (Муслимани).

ФУЂАЉКИЋИ Садашње четири новопазарске муслиманске породице Фуђаљкића живе у Новом Пазару од почетка овог века. О свом ранијем пореклу не знају ништа сигурно.

Sayfa 172

ГАНЕВИЋИ Две породице досељене из Гујића (Пештер), пре двадесетак година (Климente) (Муслимани).

ГАНИЋИ Од 1958. године у Новом Пазару живи десетак породица Ганића. Четири су досељене из Рожаја, а остале из Себечева. Исламизовани су Кучи и у Рожају су од почетка XVIII века. (Предање каже да је у Рожаје дошао Илија Куч из Медуна, ту примио ислам и узео ново — име Алија. Његови потомци су рожајски Ганићи, Фетаховићи, Бећирагићи, Кардовићи, Хаџићи. На гробљу исламизованих Куча у Рожају чува се гроб поменутог Илије, односно Алије). Међутим, постоји и једно мишљење по коме су Ганићи, црногорско-приморска породица из Зете и да су се због непокорности Турцима доселили у Рожаје (А. Јовићевић, Зета и Љешкопоље, 389). Ганићи у Рожају и широј околини имали су врло значајну улогу, нарочито у првој половини XIX века, а имали су своје агалуке у селима око Рожаја, Тутина и Новог Пазара (Муслимани).

ГАШАНИ Неке породице Гашана доселиле су се са Косова у првој половини XIX века у околину Новог Пазара, али су делом промениле презиме, а делом се иселили. Има неколико породица у Сјеници а однедавно и у Новом Пазару (2) (Муслимани).

ГАШОВИЋИ Урош Куч се настанио, пре шест појасева, у Врановићу на Рогозни. Ту се оженио па је имао синове Гаша, Димитрија, Радојка, Крста и Риста и од њих су: Гашовићи, Димитријевићи, Радењаковићи, Крстовићи и Ристовићи. Од 1968. године једна породица Гашовића живи у Новом Пазару (Срби).

ГЕГИЋИ Има у Новом Пазару врло много Гегића, али су многи променили презиме, нарочито Долови. Неки су у Новом Пазару још од средине XIX века а има их доста и из периода после другог светског рата. Према Р. Вешовићу, Гегићи су Малисори и припадају Хотским Гегама, а у Санџак су досељени почетком XVIII века. До 1912. презивали су се Гегај. Највише их је на Пештери. У Режевцу и данас говоре албански. Према добро очуваном предању, три брата Хотских Гега населили су села: Ражданију, Долово и Режевиће (Муслимани).

ГЕМАЉЕВИЋИ Старином су Перовићи, а у XIX веку су дошли из Колашина као Пајевићи и настанили се у Вали. Три породице, које живе у Новом Пазару, досељене су пре двадесетак година (Срби).

Sayfa 173

ГИЦИЋИ Колевка им је у Жабрену, а ту су дошли из Брачака, Расца и Камешнице. Климente су. Веома су бројно братство, а неке породице су досељене у Нови Пазар још у XIX веку, док су друге досељене после другог светског рата (15) (Муслимани).

ГИЛИЋИ Сматра се да су се Гилићи (исламизовани Братоножићи) и пре исламизације презивали Гилићи, а да су у Раждагију, где их једино и има, досељени средином XIX века. Отуда су пре 20 година досељени у Нови Пазар (3).

ГЉЕДОВИЋИ Муслимана Гљедовића има у Прибоју (ближа околина), а Прњораца у околини Пљеваља. Две муслиманске породице досељене су из Прибоја пре десетак година. Гљедовића има и у Коватчкој махали (Разм).

ГЛИШОВИЋИ Потомци су Васојевића досељених у XIX веку а у Нови Пазар су досељене две породице из Лопужња, пре десетак година, а једна из Косурића (1962). Према предању, Глишовићи из Лопужња, Деспотовићи из Грачана и Росићи из Врачева потомци су три брата Васојевића (Срби).

ГЛОЂОВИЋИ Првобитно су Глођовићи живели у Белим Водама, али су се због сукоба са муслиманским одметником Побрићем, одселили у Кузмичево и Витош под Голијом. Не знају сигурно своје раније порекло, а претпостављају да су досељени из Црне Горе. Међутим, у народу живи предање по коме су Глођовићи „латини" тј. католици. Када је Милета Глођић, пре четири појаса, завршио богословску школу у Призрену, у селу нису хтели да га приме за свештеника јер је потицао из „латинске породице и вере". Ако у томе има истине, онда би Глођовићи били потомци Климента који су примили православље. Из Витоша и Кузмичева досељене су четири породице Глођовића у Нови Пазар после другог светског рата (Срби).

ГЛОГИЋИ Муслимани Глогићи су недавно досељеници из села Загулаче (4).

ГЛУХАЧАНИНИ Глухавица (Тутин) јесте римски и средњевековни рудник гвожђа. Почетком XVIII века ово село су населили Шкријељи, па су становници оног села њихови потомци. Они који су раније досељени у Нови Пазар из овог села презивају се Глухачанини, а неки у њих помињу се као становници Новог Пазара још 1767. године (5) (Муслимани).

Sayfa 174

ГРАЧАНИЦЕ Пред други светски рат досељене су са Косова две албанске породице које се презивају Грачанице.

ГРАХОВЦИ Граховo, код Рожаја, насељено је Мурићима — Климентима. Неки од њих су досељени у Нови Пазар и узели су презиме Граховци. Од 1923. има их у Прночи, али се тамо презивају Малазовићи. Од 11 кућа Граховаца, колико их је било до 1950. године, у Вељем Пољу код Тутина остале су још две а остали су се одселили у Турску (Муслимани).

ГРЕБОВИЋИ Око четрдесет породица Гребовића живи у Новом Пазару и околним селима (Добрије). Гребовићи се помињу у Новом Пазару почетком XIX века. До Закона о аграрној реформи имали су своје читлуке у новопазарским селима. Према предању, род су са Црногорцима и Делићима (Муслимани). Срба Гребовића има у сјеничком крају.

ГРЕДИЋИ Црногорци Гредићи, досељени су из Никшића 1948. године (1), а Муслимани из Ивангрaда 1962. године, где су дошли нешто раније из Бистрице. Има их

и у Расову, код Бијелог Поља. Пре две године, досељена је једна муслиманска породица из Ивезића код Бродарева.

ГРИШЕВИЋИ Још од почетка овог века у Новом Пазару има Гришевића и села их је десетак породица. Једни су дошли из Белих Вода, а други из Угла. У Углу су се презивали Челићи (Клименте) (Муслимани).

ГРЛИЋИ Грлићи су скоро досељени из Паучине (Рожаје) (3) (Муслимани).

ГРЉЕВИЋИ То су, у ствари, Грлићи из Паучине, а у Нови Пазар дошли из Брбасића пре тридесетак година (Паучинци) (Муслимани).

ГРУДЕ Груде, албанско племе, помињу се 1453. године у Уговору између Стевана Црнојевића, господара Зете и Млетачке републике (J. Томић, О Арнаутима..., 74). Једна породица недавно досељена из Гусиња. Груде су Ромхусорини и Шахмани.

Sayfa 175

ГРАЧАНИ Још у XIX веку помињу се Грачани у Новом Пазару, а име носе по селу Грацу, на Пештери, одакле су досељени (Шкријељи) (Муслимани).

ГОВЕЛИЋИ Из Шумара, код Сјенице, после првог светског рата, досељена је у Нови Пазар једна српска породица Гобелића. Старином су Ровчани, досељени у XIX веку.

ГОЈКОВИЋИ Старина им је у плавско-гусињском крају, одакле су досељени у првој половини XIX века и настанили се у Бруснику и Војиће, на Голији, а нешто касније у Поље, код Дуге Пољане, и, најзад, од 1950. године две породице из Пољане у Нови Пазар. (Кучи) (Срби).

ГОЛОШИ У Ноњама на Доњој Пештери има Голоша који су ту досељени из Херцеговине 1882. године а одатле је једна породица досељена у Нови Пазар пре 15 година (Муслимани).

ГОЛУБОВИЋИ Од пре двадесетак година у Новом Пазару има више породица Голубовића. Једни су досељени из Колашина (Црна Гора), други из Буча (Васојевићи), трећи из Крњате, код Прибоја (ту досељени раније из Крушевице код Пљевља) (Црногорци и Срби).

ГОРУЖДИЋИ Старином су Мурићи — Клименте из Јабланице (горужда — кутлача), а живе у Врапчу, Црнишу, Тутину и од пре 15 година у Новом Пазару.

ГРАЦЕ Код Граца у Дубоку (Сјеница) чува се предање како је њихов предак дошао из Граца на Проклетијама пре осам појасева. Из Дујака су досељене две породице пре 15 година (Муслимани).

ГРУДИТИЛИ Старином су из Бихаћа. У XIX веку су се иселили и настанили у Подгорицу где их је било доста, а одатле је једна породица почетком овог века доселили у Нови Пазар. Једна породица је досељена из Гусиња пре 20 година (Муслимани).

ГУБЕРИНИЋИ Губеринићи су Васојевићи. Неки од њих су доста касно примили ислам али су задржали старо презиме и они живе у Трубинама (Бихор). Почетком XIX века Губеринићи су се доселили у Лукорепно код Новог Пазара, па су одатле прешли у Нови Пазар. Једна породица је задржала старо презиме, а друге две су промениле презиме у Савић (Срби).

ГУЂЕВИЋИ У Грабу, Трнави и Мухову има Гуђевића, а од прве половине XIX века и у Новом Пазару. Тако се 1843. године помиње у овом граду неки Смајо Гучевић (ДАБ-КК XIII, 449). Доста их је дошло после другог светског рата.

ГУДЕЉЕВИЋИ Према првој верзији, Гудељевићи су исламизовани Црногорци и у Граб су досељени из Хисарџика (Пријепоље), а по другој, су Укићи из Угла (Клименте) (Муслимани).

ГУРУДИЈЕЉИ Шест новопазарских породица Гурудијеља носе то презиме по селу Гурдијељу, одакле су досељени пре првог светског рата. Тамо су се презивали Укићи (Вокље — Клименте) (Муслимани).

ГУСИЊЦИ У неким селима Бихора и Пештери има Гусињаца Муслимана. Ту су дошли углавном са Хасан Хотом (око 1831). Међутим, у Новом Пазару их је било и раније, тако да се помињу још 1767. године. Садашње четири породице, које живе у Новом Пазару, досељене су из Гусиња, вероватно почетком XIX века. Тамо су се презивали Алијагићи (Муслимани).

ГВОЗДЕНОВИЋИ Једна породица досељена пре десетак година из Митрове Реке (Дежева) (Срби).

Sayfa 176

ХАБИБОВИЋИ Више пута су мењали своје презиме, а ово последње им је од пре три појаса. Живе у Ковачу и отуда су дошли после 1960. године (3). Старином су Хоти. Други су дошли из Окоља и Горажде (7) (Муслимани).

ХАЧКОВИЋИ Једна породица досељена је из Тутина пре неколико година, а у Тутин из Прњица (Хоти) (Муслимани).

ХАЏЕРИЋИ Из Раждагиње, где им је постојбина, досељени су Хаџерићи у Сјеницу, а пре 15 година и у Нови Пазар (3) (Муслимани).

ХАЏИАХМЕТОВИЋИ Једна породица досељена, између два рата, из Биховице (Албанија).

ХАЏИАВДИЋИ Једна породица Хаџиавдића везује своје порекло за неког турског официра. У Новом Пазару су, колико они знају, од XVIII века. Друга породица је досељена 1946. године из Пријепоља, а у Пријепоље 1922. године из Нове Вароши (Муслимани).

ХАЏИБЕГОВИЋИ Салих-бег Хаџибеговић из Новог Пазара имао је 1833. године читлуке у Лопажњској Бањи. Од њега је остао само један потомак без наследника. У Бистрици, код Бијелог Поља, има 25 породица Хаџибеговића. Према предању, потомци

су неког турског официра (Хаџибеговићи, Хајровићи и Бајрамовићи из Бијелог Поља). Својатају се са Прњорцима Конатарима по женској линији. Постоји мишљење, које није без основа, по коме су бистрички Хаџбеговићи исламизовани Кучи. Једна породица досељена пре 20 година из Бистрице, а једна породица је досељена из Глотовца 1970 (Бистричани) (Муслимани).

ХАШИБУЛИЋИ Према одном предању, неки турски официр се оженио Прњорком које је, пошто је примила ислам, отишла на хаџилук, па су је прозвали Хаџи-була, а њене потомке Хаџибулићи. Вероватнија је претпоставка по којој су Хаџибулићи исламизовани Ровчани. Постојина им је Требаљево, код Колашина (Црна Гора), род су им Хасани и Балићи. Најпознатији че...

Sayfa 177

гогова Муслимана у Доњем Колашину после 1878. године био је Зејнил Хаџибулић. Из Колашина су се крајем XIX века расељили и отишли у Бродарево, на Колашин и у Суви До. Неки после првог, а неки после другог светског рата доселили су се у Нови Пазар, углавном из Сувог Дола (15) (Муслимани).

ХАЏИЋИ Бројне су муслиманске породице које у Новом Пазару носе презиме Хаџић, углавном по неком ранијем претку који је био хаџија, и скоро су сви досељени после другог светског рата: из Шкријења (Шкријељи), из Жупе код Тутина (15), из Гујића (Клименте), из Набоја (Клименте) (25) (Муслимани). Хаџићи у Рожајама су исламизовани Кучи.

ХАЏИФЕЈЗАГИЋИ Стара су градска породица у Новом Пазару. До 1912. имали су агалуке у околним селима (2). Изгледа да су средином прошлог века досељени из Постења (Муслимани).

ХАЏИИБРАХИМОВИЋИ Предање каже да је Хаџи-Ибрахим један од 40 турских војника који су дошли у долину Рашке после косовске битке и улогорили се на место данашњег Новог Пазара. Чињеница је да су његови потомци једна од најстаријих, ако не и најстарија градска породица у Новом Пазару јер их помиње Евлија Челебија. Он каже да је Хаџи-Ибрахим ефендија био чувени градитељ мостова, ханова и друмова у Херцеговини и Босни и да је у његово доба у Новом Пазару постојала Хаџи-Ибрахим ефендијина махала са сарајем (садашња Улица 7. јул), где се и сад чува веома стара кућа Хаџиибрахимовића са чесмом у дворишту која се пописује Хаџи-Ибрахим ефендији (2). Неки су 1960. одселили у Турску (Муслимани).

ХАЏИЈАШАРЕВИЋИ Хаџијашаревићи су стара градска породица која се традиционално бавила саџијским занатом. О свом ранијем пореклу ништа не знају. Остале су још три породице али се две од њих презивају само Јашаревић (Муслимани).

ХАЏИКИЋИ Од 1923. године једна породица живи у Новом Пазару, а тада је досељена из Сјенице. Према предању, убраја се у три најстарије градске породице у Сјеници (Абдулићи, Кучићи, Хаџикићи потом три брата). Има Хаџикића који су 1920. године досељени из Колашина, (Муслимани).

Sayfa 178

ХАЏИФЕЈЗОВИЋИ Милошев До, код Пријепоља, постојбина је Хаџифејзовића и тамо су они данас веома бројни. Сматрају да им је ту старина и своје порекло могу да прате од пре осам појасева. Одатле су се многи иселили у Пријепоље и Сјеницу, а 1958. досељене су четири породице из Сјенице у Нови Пазар (Муслимани).

ХАЏИМУЈОВИЋИ Хаџи-Мујо из Босанске Грачанице. У Нови Пазар је дошао са Хусеин-капетаном Градашчевићем 1831. године. Повлачећи се са Косова, Хусеин-капетан је оставио Хаџи-Мујa у Новом Пазару за муселима. Ту се оженио и оставио сина па су његови потомци узели презиме по Хаџи-Мују. Бежећи према Сарајеву, низами су ухватили Хаџи-Мујa у Пријепољу и погубили га 1832. Његови потомци су се иселили у Турску, а остале су још три породице. Други Хаџимујовићи су Хоти, па на ово презиме носе од пре четири појаса (Муслимани).

ХАЏИМУРАТОВИЋИ Мурат Вујадиновић је ишао на хаџ крајем прошлог века па су његови потомци узели ново презиме Хаџимуратовићи (2)

ХАЏИНУМАНОВИЋИ Првобитно су се презивали Јабланичани (по Јабланици, одакле су досељени у XIX веку), а касније су узели ново презиме — Хаџинумановићи. Старином су Мурићи — Климente. Од три такве породице једна се у новије време презива само Нумановић (Муслимани).

ХАЏИРУШЕВИЋИ Не знају о свом пореклу ништа, а у Новом Пазару су од краја XIX века (3) (Муслимани). Новопазарски Хаџирушевићи имају рођаке Турке у Косовској Митровици. Према предању, и они су Турци, а у Новом Пазару су од XIX века (3).

ХАЏИТОМОВИЋИ Пошто су досељени из Црне Горе, почетком XIX века, родитељи Тома су се настанили у Новом Пазару. Ту је Тома снабдевао аскере месом па је стекао знатно богатство и са тим отишао на хаџилук. Његови потомци су по њему узели презиме Хаџитомаши, али су недавно оставили то презиме и узели ново — Радовановићи (2) (Срби).

Sayfa 179

ХАЏИЗЕКОВИЋИ Хаџи-Зеко је крајем прошлог века ишао на хаџилук па су његови потомци по њему узели ново презиме (3). Неки од њих у новије време се презивају само Зековићи (Муслимани).

ХАЏОВИЋИ Године 1944. једна породица досељена из Пријепоља, а старина им је у Вранешу (исламизовани Црногорци).

ХАЏАРАГИЋИ Око 1880. доселили су се Ваковице, а старином су Шаље (4) (Муслимани).

ХАЈДАРОВИЋИ Неки Хајдаревићи су досељени недавно и села Жадрена (Гирићи — Климente (3) (Муслимани).

ХАЈДАРПАШИЋИ Свакако су Хајдарпашићи једна од најстаријих муслиманских феудалних породица у Бихору. Хајдар-паша се помиње у XV веку као Босанац у служби Турске. Хајдарпашићи су вероватно његови потомци, без обзира на то што код Хајдарпашића постоји предање по коме је њихов родоначелник био Турчин. Хајдар-

паша је добио од султана хас Бихор још у XV веку, а средиште му је било у Радулићу, у коме су до другог светског рата чувани и његова џамија и турбе. После другог светског рата досељене су четири породице Хајдарпашића из Бихора у Нови Пазар. Род су им Карабеговићи Шеховићи, и Хасанбеговићи (Муслимани).

ХАЈРАДИНОВИЋИ Као босански мухаџири, Хајрадиновићи су се око 1882. године населили у село Багачиће, па су касније прешли у Дубиње и Сјеницу, а одатле, почевши од 1964. године, у Нови Пазар (2) (Муслимани).

ХАЈРОВИЋИ У Вржеогрцу, код Новог Пазара, има Хајровића, који су се до 1930. године презивали Марковићи. Исламизовани су Црногорци (3). Други су досељени из Јежа код Лукаре (Радаљице).

Sayfa 180

ХАКИЋИ Хако Шкријељ из Бороштице (Пештер) доселио се пре 120 година у Пожегу (Нови Пазар). Његови потомци су узели презиме Хакићи. Једна породица је досељена у Нови Пазар 1954. године (2). Једна породица из Присека (Бихорци) узела је презиме по женској линији (муслимани).

ХАЛИЛАГИЋИ Једна породица досељена 1943. из Крајиновића код Прибоја (Муслимани).

ХАЛИЛОВИЋИ У Новом Пазару има више породица Халиловића а нису у родбинским односима. Неки су досељени у периоду између два светска рата. Први су досељени из Недакуса (Бијело Поље), други из Петинице (Иванград), а највише их је дошло из села тутинске и новопазарске општине. Презимена су новијег датума. Тако су се они Халиловићи (3) који су досељени из оближњег Коткова Краснићи (44) Муслимани).

ХАЛКОВИЋИ Скоро досељени из Шара и Будакова (Сјеница) (3) (Муслимани).

ХАЛИТОВИЋИ Халитовићи су становници Новог Пазара од пре 20 година, а досељени су из Крушева и Паљева (Хоти) (Муслимани).

ХАМЗЕДИЋИ Не знају ништа о свом ранијем пореклу, а у Новом Пазару су од краја прошлог века (3) (Муслимани).

ХАМИДОВИЋИ Више породица Хамидовића у Новом Пазару досељено је после другог светског рата, и то из околине Иванграда, Сјенице, из Колашина, Вучје Локве, Трнаве, Алидеровића, Јанче (Долози), Крушева (40) (Муслимани).

ХАМЗИЋИ Пре осам година досељене су три породице Хамзића из Врбана на Рогозни (Муслимани).

САЈФА 181

ХАКИЋИ Хако Шкријељ из Бороштице (Пештер) доселио се пре 120 година у Пожегу (Нови Пазар). Његови потомци су узели презиме Хакићи. Једна породица је досељена у

Нови Пазар 1954. године (2). Једна породица Хакића (Бихорци) узела је презиме по женској линији (муслимани).

ХАЛИЛАГИЋИ Једна породица досељена 1943. из Крајчиновића код Прибоја (Муслимани).

ХАЛИЛОВИЋИ У Новом Пазару има више породица Халиловића а нису у родбинским односима. Неки су досељени у периоду између два светска рата. Први су досељени из Недакуса (Бијело Поље), други из Петњице (Иванград), а највише их је дошло из села тутинске и новопазарске општине. Презимена су новијег датума. Тако су се они Халиловићи (3) који су досељени из оближњег Хоткова Краснићи (44) (Муслимани).

ХАЛКОВИЋИ Скоро досељени из Шара и Будаковца (Сјеница) (3) (Муслимани).

ХАЛИТОВИЋИ Халитовићи су становници Новог Пазара од пре 20 година, а досељени су из Крушева и Паљева (Хоти) (Муслимани).

ХАМБЕЛИЋИ Не знају ништа о свом ранијем пореклу, а у Новом Пазару су од краја прошлог века (3) (Муслимани).

ХАМИДОВИЋИ Више породица Хамидовића у Новом Пазару досељено је после другог светског рата, и то из околине Иванграда, Сјенице, из Комиња, Вучје Локве, Трнаве, Аливеровића, Јанче (Доловци), Крушева (40) (Муслимани).

ХАМЗИЋИ Пре осам година досељене су три породице Хамзића из Брђана на Рогозни (Муслимани).

Sayfa 182

ХАНИЋИ Године 1957. досељени су из Равче Поља, код Бродарева. Сматрају да су исламизовани Црногорци (4).

ХАЊУШЕ Салих-бега протерали су из аскера јер није хтео да пости Рамазан и он се склонио у село Ложње, код Новог Пазара, где се оженио неком Ханом, коју су из миља звали Хањуша; њени су потомци узели презиме Хањуше. Сада у Ложњу има 19 кућа Хањуша, у Пожеги две, а у Новом Пазару три. Неки су се 1962. године одселили у Турску. Према другој верзији, Хањуше су потомци неког Албанца који је овамо побегао негде од Пећи да би избегао крвну освету (Муслимани).

ХАРЧИНОВИЋИ Крајем прошлог века једна породица Ибрахимовића из Грачанице, код Тузле, пошла је у Турску, па су се задржали неко време у Новом Пазару. Како су овде били опљачкани, нису имали чиме да отпутују у Турску и остали су у Новом Пазару. Презиме носе по томе што је старешина те породице био веома љут, а то на турском значи хрч. Првобитно су се презивали Хрчиновићи, а касније Харчиновићи (1) (Муслимани).

ХАСАНАГИЋИ У Срњевцу, код Бијелог Поља, постоји десетак породица Хасанагића. Сматрају да су ту досељени из Прибоја. Одатле су пре десетак година досељене две породице у Нови Пазар (Муслимани).

ХАСАНБЕГОВИЋИ У прошлости је било више Хасанбеговића у Новом Пазару. Једни су дошли из Вранеша, али су многи одселили 1924. године у Турску. Род су са Мушовићима и, према предању, исламизовани Вранешки Јоксимовићи. Други су дошли из Мокрог Луга — Бистрица, а род су са Хајдарпашићима. Трећи су из Гацка и потомци су Хамида Хасанбеговића, учесника у херцеговачкој буни 1882. године (Муслиман).

ХАСАНОВИЋИ Од пре двадесетак година у Новом Пазару има више породица Хасановића и сви су досељени из околних села: Тухота (3), а у нешто раније из Конича (Шаље), Вучје Локве (вероватно Клименте), из Паљева (Булићи — Хоти), из Ђурђијела (Укићи — Вокле — Клименте), из Пожеге (Коце) (Муслимани).

Sayfa 183

ХАСИЋИ Исламизовани су Црногорци и старином су из Требаљева, код Колашина. Рођаци су са Хаџибулићима. (Вероватно су исламизовани Булатовићи). После 1878. године населили су се по неким селима Пештери: Набоје, Бјуче, Буковица, Шкријеље. Доста их се иселило у Турску. У Нови Пазар су досељени пре 15 година (б) (Муслимани).

ХАСКОВИЋИ Као исламизовани Кучи, Хасковићи су досељени крајем прошлог века и населили у Костићу (Бихор), Јабланови и Шпољи (Бистрица). Непосредно после првог светског рата једна породица је досељена у Нови Пазар. Друге две породице Хасковића су недавно досељене из оближњег села Вржјегрца (Муслимани).

ХАСУРЏИЋИ Првобитно су се презивали Мучићи, али бавећи се трговином, узели су, крајем прошлог века, презиме Хасурџић (2) (Муслимани).

ХАЗИРОВИЋИ Одмах после другог светског рата једна породица досељена је из Рогиња. Други су досељени из Ораша (Зикићи — исламизовани Кучи). Има их у Паралову, Кашљу, Себечеву (Муслимани).

ХАЗНАДАРИ Једна породица досељена је пре десет година из Гостуна, код Пријепоља (хазна-благајна) (Муслимани).

ХЕЈДИТИ Становници су села Брђана, а од пре 20 година и Новог Пазара (2) (Муслимани).

ХЕНИЋИ Једна муслиманска породица недавно досељена из Бијелог Поља.

ХОЋАНИ То су, у ствари, Хоти. Доста су стара градска породица, а у Нови Пазар су досељени из Крушева, неки још у првој половини XIX века. Демир Хоћанин се помиње у Новом Пазару 1835. године као поседник амбара у Косурићу (студенички крај). Доста се Хоћана иселило у Турску а остале су још четири породице (Муслимани).

САЈФА 184

ХОДОВИЋИ Две породице су досељене 1960. године из Припека (Коти). Други су дошли из Крушева и Растетавица (Муслимани).

ХОЏИЋИ Презимати се Хоџић код Муслимана или Поповић код Срба било је популарно јер се знало да породица потиче од свештеника (хоџе), чиме је себи обезбеђивала посебан ауторитет у месту где је пребивала. Због тога у Новом Пазару, нарочито од послератног периода, има више од 50 породица које носе ово презиме. Најстарији су они који су крајем прошлог века досељени из Трубине (Бихор), затим они из Годијева. Неки су дошли 1934. из Ратовице (Рашка), а ту су досељени из Курутаније 1882. године. Једни су досељени 1920. године из Делимеђа (Шкријељи). После другог светског рата досељени су Хоџићи из села: Драге, Граца, а затим из Берана (Иванград), из Гусиња (Слеџићи) и из Пријепоља (Муслимани).

ХОЏОНИЋИ Стара су градска муслиманска породица у Новом Пазару. Сматрају да су овде више од 150 година, али о свом ранијем пореклу не знају ништа сигурно (3).

ХОНИТИ После ослобођења 1944. досељено је неколико породица Хонића из Сјенице, а тамо се сматрају старијом градском породицом (Муслимани).

ХОТИ Хоти су Малисори, а населили су бројна села у Новопазарском Санџаку почетком XVIII века. Њихови потомци и данас живе у селима: Бујковићу, Шпиљанима, Малишурама, Сетичићу, Припачу, Дубову, Ковачу, Паљеву, Рибарићу, Буковићу, Ражчагији, Сувом Долу. Првобитно су припадали католичкој вери, али су касније сви исламизовани. Многи су променили презиме, а врло је много оних који су га задржали. Поред малисорских Хота, у Новопазарском санџаку постоје и тзв. колашински Хоти. То су они који су после 1878. године одавде досељени из Колашина, у Црној Гори. У Новом Пазару има доста Хота, али много више оних који су то презиме променили (Муслимани).

ХРЊАЦИ Старином Херцеговци, Хрњаци су се првобитно населили (око 1882) у Трнаву, код Новог Пазара, па су се касније неки од њих одвојили у Лозну, да би 1919. године дошли из Лозне у Нови Пазар (2) (Муслимани).

САЈФА 185

ХРВАТАНИ Хрватани (Растец), село код Лешка, до 1912. године било је каменичко, по Муслиманима: Бахтијаревићи, Ђерекари, Хусченовићи, Дубури, Хамидовићи, Исламовићи. Многи су још од 1912. године почели да се исељавају из овог села у Нови Пазар, па су узели презиме Хрватани. Они који су се раније доселили презивају се Хрватани, а они који су после другог светског рата задржали су ранија презимена (Муслимани).

ХУБАНТИЋИ Хубантићи су по пореклу веома стара градска породица у Сјеници, старином Клименте. Има их и у Бијелом Пољу, а од 1956. године и у Новом Пазару (1) (Муслимани).

ХУБИЋИ Две муслиманске породице Хубића живе у Новом Пазару од почетка овог века. О свом пореклу ништа не знају (Муслимани).

ХУЛОВИЋИ Пре 150 година доселили су се Хуловићи из Клопота и Попрењака, а старином су Шаље (6). Њихов агалук до 1912. био је село Островица, код Тутина (Муслимани).

ХУЈЕВИЋИ Две новопазарске породице Хујевића потомци су Илије Куча, који је 1910. године досељен из Рожаја. По томе што је био љут (хујев), добили су његови потомци садашње презиме (Муслимани).

ХУКОВИЋИ Четири муслиманске породице Хуковића живе у Новом Пазару од почетка овог века. Не знају ништа о свом пореклу.

ХУСЕИНОВИЋИ По једна породица досељена је пре двадесетак година, из Чатње-Дола и Рогиња (Муслимани).

ХУСКОВИЋИ Почетком XIX века дошли су Хусковићи из Колашина (Црна Гора) и насталили се у Слатини, код Новог Пазара. После 1880. године иселили су се у Турску, а једна се породица задржала у Новом Пазару. Друга породица Хусковића досељена је из Хрватана, код Лешка (Муслимани).

САЈФА 186

ХУСОВИЋИ Хусовићи су послератни становници Новог Пазара. Шест породица досељено је из Паткова (Хоти), а четири из Паучине (Рожаје) (вероватно исламизовани Кучи). М. Лутовац каже да су из племена Гаши и да су у Паучину досељени из околине Ђаковице. Хусовића има у Ђерекарима и Коњицу (Муслимани).

ИБРАГИЋИ Једна породица, недавно досељена из Кашиола код Прибоја (Муслимани).

ИБРАХИМИ Досељени су из Косовске Митровице и Радеша, код Драгаша (4) (Albanian).

ИБРАХИМОВИЋИ За последних сто година Ибрахимовићи из Напче мењали су презиме четири пута: Шкријељи, Демировићи, Османовићи, Ибрахимовићи. Отуда су досељени 1935. године у Нови Пазар (3). Они други Ибрахимовићи који су дошли у Нови Пазар пре двадесетак година дошли су из Ињатијева (Доловићи), затим из Рибарића и Вукоплазе, Напче, Менића, Лече, Црсцка, Врбасића (Муслимани).

ИБРИШИНБЕГОВИЋИ Године 1969. једна породица досељена из Јање код Бијељине (Муслимани).

ИБРОВИЋИ Сви новопазарски Ибровићи досељени су пре 15 година из: Међугорја, Буковице, Вруцака и Мојстира (8) (Муслимани).

ИДРИЗОВИЋИ Неки Идризовићи су дошли у Нови Пазар 1913. године из Рапошева (Пештер), а тамо су се презивали Руговци (2). Други су дошли у току другог светског рата из Вучје Локве. После рата су досељени из Бијелог Поља (исламизовани Ђурашковићи) и из Влаха код Бистрице (Муслимани).

ИКИЋИ Недавно су две муслиманске породице Икића досељене из Петрове, код Пожеге.

САЈФА 187

ЈАКОВИЋИ Босанци су мехаџери, досељени око 1878. године (2). Други Јаковићи су Џати (Муслимани). Јаковића има и у Ковачкој махали.

ЈЕЛИЋИ Од 1945. године у Новом Пазару живи неколико породица Јелића, а њих пар Лежи су живели из Себечева, а у Себечево из Рогна. Тамо су им рођаци Нешовићи и Павловићи. Други су досељени из Сувог Дола (Кучи). Својатају се са Обрадовићима, из Ибања, и Муслиманима Реброњама (5) (Срби).

ИМАМОВИЋИ Предање каже да су новопазарски Имамовићи потомци турског имама (свештеника) који је пратио султана Сулејмана Ввеличанственог у походу на Беч (XVI век), па се задржао у Бијељини, где је подигао џамију, а затим се из Бијељине доселио у Нови Пазар. Сигурно је да су Имамовићи врло стара и угледна градска породица у Новом Пазару. Улица Јабланичка, али веома давно, називала се Муфтијски сокак, по муфтији Имамовићу. До 1912. у Новом Пазару је било 15 породица Имамовића али су се тада многи иселили у Турску (5). У овом граду је остало још 5 њихових породица (Муслимани).

ИСАКИ Од 1952. године једна породица досељена из Радеша — Драгаш (Албанци).

ИСЛАМОВИЋИ Још 1918. године досељени су Исламовићи из Бистрице (Бијело Поље). Сматрају да су исламизовани Црногорци. После рата је досељена једна породица из Црндалића (исламизовани Ровчани), а затим из Кучјевича, Паралова, Паљева, Калина код Лепосавића, Јаничара, Клечевића, Радеша, Буковице (Муслимани).

ИСОВИЋИ У околним селима Бајевици, Слатини, Качапори код Сјенице, Папићу Пољу код Бијелог Поља има више Исовића. Само је једна породица овде од почетка овог века, а остале су после 1950 (7) (Муслимани).

ИВАНКОВИЋИ Из Тријебина, пред други светски рат, досељена је једна породица у Букушицу (Rожаје), а одатле 1941. године у Нови Пазар (1) (Срби).

САЈФА 188

ИВАНОВИЋИ Сви Ивановићи су досељени пре двадесетак година, и то из: Ивангрaда, Пилорета и Коритника, на Голији (4) (Срби).

ИВКОВИЋИ Два брата Ивковића досељена су у Нови Пазар из Рашке после првог светског рата, а у Рашку су раније досељени из источне Србије. Ранко Ивковић је постао темељ новопазарске индустрије, изградњом 1929. године прву електрану а затим и електрични млин (1) (Срби).

ИЗБЕРОВИЋИ Шест породица Изберовића доселило се 1857. године из Тузина, а ту нешто раније из Рибарића. Према предању, исламизовани су Васојевићи. Други Изберовићи досељени су из Вучје Локве (Клименте) (Муслимани).

ЈАВЛАНИЧАНИ У Јабланици, код Рожаја, живе потомци Климента: Омеровићи, Деничани, Селмановићи и до недавно су говорили албански (М. Лутовац, Рожаје и Штавица, 380). Вероватно да су из тога села досељени новопазарски Јабланичани, али веома давно, и то неки директно а неки преко Брњице. Хамид Јабланичанин се помиње 1846. године као трговац у Новом Пазару (3) (Муслимани).

ЈАПОВИЋИ Доселили су се средином XIX века из Црне Горе као Матојевићи и населили Љувац, Тушилку и Поповиће (Нови Пазар). Од Јања и Вела Матојевића потичу од 1912. године Јаповићи у Љувцу и Тушилку и Вељовићи у Губереву. Макојевићи у Поповићу нису мењали презиме. Од 1967. године у Новом Пазару живе три породице Јаповића (Срби).

ЈАХИЛАГИЋИ Јахијага је Албанац, дошао у Нови Пазар крајем прошлог века из Бихорице, па се његови потомци презивају Јахилагићи. Године 1935. једна њихова породица је одсељена у Скадар, а остале су још две. Друга породица Јахилагића досељена је 1958. године из Грицарица, код Бијелог Поља (Муслимани).

ЈАХОВИЋИ Неколико породица Јаховића досељено је пре десетак година из Бреза код Сјенице. Старином су највероватније Мурићи и род са тамошњим Зијадићима. Друге две породице су из Мура и Белих Вода (Муслимани).

САЈФА 189

ЈАКОВЉЕВИЋИ Две породице досељене су 1965. из Пашина, под Голијом. Други су досељени из Жвањића а трећи из Спитање (4) (Срби).

ЈАКШИЋИ Од средине XIX века у Новом Пазару живе Јакшићи. Они су једина српска породица у Новом Пазару која је имала до 1912. године читлуке и чифчије на њима. По свој прилици, у Нови Пазар су досељени из Ибарског Колашина и потомци су Букумировића који је ту припадао насељу Смила-планина Нови Пазар. Тамо им је суптан дао берат за посебни признак: пак, на Јакшиће задуго нису имали ага нити су плаћали порез. Највише Јакшића има и одавна у Јасеновику (30 кућа), у Глухавици (10). Новопазарски Јакшићи су имали и апелацију (политичку улогу у Новом Пазару. Тако је Петар Јакшић, био члан кућмета (управе) (око 1904), а Алекса Јакшић члан Комитета за агитацију Аустро-Угарске 1910. године (Срби).

ЈАКУПОВИЋИ Почевши од 1953. године, у Новом Пазару живе четири породице Јакуповића, досељене из Чампара. Сматрају да су исламизовани Кучи. Други су дошли из Јеханића, односно Охола (Муслимани).

ЈАНДРИЋИ Две породице Муслимана Јандрића спасници су Новог Пазара од краја прошлог века, а досељени су из Херцеговине.

ЈАНИЋИЈЕВИЋИ Две породице Марковића досељене су још у XVIII веку у Лучно Ријеке и населили су у Старчевићу и Добрињи (Тутин), касније у Поповићу, на Рогозни. Они Марковићи који су населили Добрињу променили су презиме у Петровиће, а затим у Јанићијевиће. Из Добриње су три породице досељене у Нови Пазар после 1949. године. Други Јанићијевићи су из Дежеве (Срби).

ЈАНКОВИТИ По једна породица досељена је из Косурића и Шпања пре десетак година (Срби).

ЈАЊИЋИ Године 1968. једна породица је досељена из Попока (Брњица) (Срби).

Sayfa 190

ЈАЉУШЕВИЋИ Од пре десетак година у Осаоници живе две породице Јаљушевића, а једна у Новом Пазару. Досељеници су почетком XIX века из околине Никшића. Озринићи су (Срби).

ЈАСНИЋИ Једна српска породица досељена 1973. године из Беле Stene (Рашка).

ЈАШАРЕВИЋИ У току другог светског рата и непосредно по његовом завршетку, доселили су се Јашаревићи из Рватске код Лешка (5). Други су дошли из Лукопрева, Врбе, Паљева, Врачева, Баљева, Тутина (Муслимани).

ЈАВОРОВЦИ Јаворовци, старином Шкријељи, дошли су из Вршена (Бихор) после другог светског рата (Муслимани).

ЈЕЈНЕ И данас има Јејна у Завиногрђу, код Пријепоља. Одатле се једна породица преселила још у XIX веку у Паричиће, код Сјенице, а 1927. године из Паричине у Нови Пазар (5). У бледом сећању је да су потомци неког бегунца из Анадолије (Муслимани).

ЈЕКИЋИ Почетком XIX века неке породице Васојевића населиле су се у Ертче, на Голији. Пошто их је донела Јека, узели су презиме по њој. Неки Јекићи су се 1942. године преселили у Граб, а одатле у Краљево, а пре 15 година једна породица је досељена и у Нови Пазар (Срби).

ЈЕЛЕНКОВИЋИ Године 1913. једна породица је досељена из Варева код Рашке, а у то село су дошли нешто раније из околине Пећи (1) (Срби).

ЈЕЛЕСИЋИ Из Лужца под Голијом досељена је 1960. године једна породица (Срби).

ЈЕЛИЧИЋИ Јеличићи су становници Новог Пазара још из XIX века. Код Петрове цркве сахрањен је 1902. године Јеличић Антоније (1). Сматрају да су досељени после 1812. са Хвара (из Јелсе) (Срби).

Sayfa 191

ЈЕУМОВИЋИ У Јарандолу, код Бољевца на Ибру, има двадесетак породица Јеумовића, а 1929. године једна породица је досељена у Нови Пазар. Према предању, они су Божеви из места Муова (Срби).

ЈЕРЕВИЧАНИ Почетком XVIII века Јеребице, код Тутина населили су Мартиновићи — Клименте. Од њих је пре 120 година досељена једна породица у Нови Пазар (б). Род су им Кучи (Муслимани).

ЈЕРЕМИЋИ Две породице су досељене из Стубице 1959. године. Раније су се презивали Плавшићи. Други су дошли из Избица (Срби).

ЈЕШИЋИ Недавно је једна породица Јешића досељена из Врановиће (Срби).

ЈОКСИМОВИЋИ Јоксимовићи су Васојевићи, огранак Милошевића, односно Рабана. Највише их је у Бучу, код Ивангрaда. Једна породица је досељена из Ивангрaда пре 15 година (Црногорци).

ЈОЛОВИЋИ Јоловићи у Прночи, одакле су дошли у Нови Пазар пре двадесетак година (4), досељени су из Куте, почетком XIX века (Срби).

ЈОВАНЧИЋИ Једна породица досељена је 1960. године из Ниша (Срби).

ЈОВАНОВИЋИ Врло је распрострањено презиме Јовановић у селима Новог Пазара, Рашке, Сјенице и Тутина. У Новом Пазару их је било крајем XIX века, што се види из надгробних споменика под Петрове цркве (Јовановић Јакша 1879, Јовановић Јелена 1909). Данашњи новопазарски Јовановићи досељени су из Црне Горе средином XIX века и раније су се презивали Јанчевићи, затим из Тушиње (Вакрачевићи), из Шароња, из Прњевора, Кулизе, из Козлика (де их има веома много). Једна породица је досељена из Брусника на Голији, а потомци су Николе Пататолића — Македонца из околине Солуна, који је у ово село дошао 1918. године. Једна породица је досељена из Крагујевца 1962. године (Срби).

Sayfa 192

ЈОВИЋЕВИЋИ Пре другог светског рата у Новом Пазару су живеле две породице Јовићевића али су одселене. Садашњи новопазарски Јовићевићи досељени су из: Бурице, Ерчега, Пљеваља (Срби).

ЈОВИЋИ По једна породица досељена пре десетак година из Батоге (Брус) и Вирине (Ћуприја) (Срби).

ЈОВИЧИЋИ Једна породица досељена пре 20 година из Добраче, код Крагујевца (Срби).

ЈУКИЋИ Три породице Јукића, недавно су досељене из Каменице (Клименте) (Муслимани).

ЈУКОВИЋИ Једна породица у Новом Пазару носи презиме Јуковић. Досељени су из Угла крајем прошлог века, а претпоследње презиме им је било Хајдарагићи. Старином су Клименте — Вокле. Други су скоро досељени из Дујака код Сјенице (Муслимани).

ЈУСОВИЋИ Више од 200 година у Пружњу (Пештер) живе два братства Јусовићи и Реловићи, потомци браће Јуса и Реџа. Предање каже да су потомци Андрије и Јосифа Куча који су овде досељени из Медуна, па су њихови потомци исламизовани. По другој верзији они су потомци Климената. Године 1959. неки Јусовићи су иселили у Турску, али су се убрзо вратили и настанили у Нови Пазар (3) (Муслимани).

ЈУСУФОВИЋИ Четири породице Јусуфовића досељене су пре 25 година из Растеновића (Пештер) и тамо су се презивали Османићи. Најпре су живели у Ступу, затим у Драгојевићу и, најзад, у Растеновићу. Старином су Климente. Друга породица Јусуфовића досељена је из Сјенице пре 20 година, а тамо су се презивали Гузоњићи, и трећи из Дуге Пољане (Муслимани).

Sayfa 193

КАДИЋИ Стара су градска и позната породица у Бијелом Пољу, а 1926. године досељени су у Нови Пазар (2). Бјелопољски Кадићи су у XVIII веку дали два значајна књижевника. Неки бјелопољски Кадићи са старином из Ступа. Када су неки Бјелопавлићи прешли на ислам после атентата на књаза Николу 1860) узели су презиме Кадић (Муслимани).

КАДРИЋИ Међу бројним мухаџирима, расутим по санџачким местима, налазе се и Кадрићи у Каневини код Сјенице. Старином су из Гацка и презивали су се Фазлагићи. Пред други светски рат досељени су у Нови Пазар, па су 1968. године отишли у Турску и убрзо се отуда вратили у Нови Пазар. Други Кадрићи су дошли пре 10 година из Лукара. Раније су се презивали Доловићи. Кадрића има у Бајевици, Крушеву, Лукарима (Муслимани).

КАЧАПОРИ Качапори су исламизовани Кучи и презиме носе по истоименом селу код Бесника (Рожаје). Одатле су још у другој половини XVIII века досељени у Орље код Рибарића (М. Лутовац, Ибарски Колашин, 156). Одатле су се, током XIX века, иселили у Муровац и Кожље (Хамидовићи). У Новом Пазару има више од 50 породица Качапора, и то још од XVIII века, јер се помињу у новопазарској ћефилеми 1767. године. Више од 150 година Качапори дају свештенике и опслужују џамију на Парицама која је позната као Качапорска џамија. Да су били цењени у Новом Пазару говори и пословица „Вернији од Качапора". Други Турци него Качапори досељено у Нови Пазар из Орља после 1948. године (Муслимани).

КАЧАРИ Од два брата Куча су Црногорци Белојевиће и Качари Муслимани. Они се и сада својатају. Предање каже да су презиме добили по томе што је њихов предак утерао мечку у кацу. Из Буковице се доста рано почели расељавати, а највише их је било у Пожеги (Качарска махала), али су се одатле иселили у Турску. У Новом Пазару живе од пре 25 година (8) (Муслимани).

КАХРИМАНОВИЋИ У Никшићу се помињу Кахримановићи као исламизовани Поповићи (П. Шобајић, Никшић, 59). У селима: Језгровићу, Бувини, Јабланици, Долцу Загулачњу постоје Кахримановићи, али ништа сигурно не знају о свом ранијем пореклу. Према бледом предању ту су досељени из околине Рожаја и исламизовани су Кучи. Неки Кахримановићи су досељени из Језгровића још 1920. године (4) (Муслимани).

Sayfa 194

КАХРОВИЋИ Колашински су мухаџири и крајем XIX века населили су се у Пријепољу, Рибарићу, Трнави и Трошенини. После балканских ратова доселиле су се три породице из Трошенине, а 1956 — две из Пријепоља. Кахровића има у Чашић Долцу, Мухову, Чепељу.

КАЈТАЗОВИЋИ Пет породица Кајтазовића досељено је из Жирачког Долца пре 15 година, а ту су дошли из Драге код Тутина (Муслимани).

КАЈЕВИЋИ Исламизовани су Кучи и било их је до краја прошлог века у Никшићу и Колашину. Сада их има у Бијелом Пољу и околним селима, а од пре неколико година и у Новом Пазару (2) (Муслимани).

КАЛАЧИ М. Лутовац наводи да су досељени пре пет појасева из Бреска, код Титограда, и да су се пре исламизације презивали Миличићи. Ново презиме су узели по турској речи калач (вртрачар). У породици се чува предање према коме су исламизовани Кучи. У Нови Пазар су досељени из села Калача, код Рожаја, неки пре а неки после другог светског рата (б).

КАЛЕНДЕРИ Има их у Ложници, код Рожаја, и отуда је једна породица досељена у Нови Пазар пре стотинак година (1). О свом ранијем пореклу не знају ништа (календери су у Турској били путујући дервиши) (Муслимани).

КАЛИЧАНИН У Бачичима и Штављу код Сјенице има Васојевића досељених још у првој половини XIX века из Калице, код Берана, па се презивају Каличанин. Од 1933. има их и у Јанчи, а 1952. у Јаначком Пољу и Новом Пазару (3). Род су им Муслимани Лакоте и они се и данас својатају. Петар Каличанин, Један је од вођа бабинске буне 1875. године и учесник у Јаворском рату 1876. године (3) (Срби).

КАЉИЋИ Исламизовани су Каљезићи и познати као врло ратоборни колашински Муслимани. Фејо Каљић, из Каљића Ријеке, помиње се 1879. као вођа Муслимана у борбама против Турака. Заједно са Дрљанима, имали су пет стотина наоружаних људи. Припогци су им попалили 140 домова а Дрљанима 41. Од тада су се расељили по санџачким местима и у Турској. Само у Избиру живи сада око 300 кућа колашинских Каљића. У Нови Пазар су досељени пре десетак година (3). У новије време презивају се Каљићи. Према другој верзији, Кало и Несло су браћа Ђурђевићи из Заграча, код Даниловграда. Од првог су Муслимани Каљићи, а од другог црногорци Недовићи код Бијелог Поља.

Sayfa 195

КАМБОВИЋИ Од краја прошлог века живи у Новом Пазару Муслимани Камбовићи (4) али о свом ранијем пореклу не знају ништа.

КАМЕШНИЧАНИ У новопазарској ћефилеми 1767. године помињу се Камешничани, досељени из Камешнице код Сјенице. То село су 1700. године населили Клименте, а 1718. године било их је 39 породица, са 410 чланова. Била је тада Камешница седиште патоличких мисионара. Садашни новопазарски Камешничани досељени су почетком овог века и тамо су се презивали Хоџићи (9).

КАПЕТАНОВИЋИ У Нелакушима код Бијелог Поља живе од пре 200 година Муслимани Капетановићи, а њихов предак је дошао из Високог, код Сарајева. Одатле су неке породице иселиле у Нови Пазар (1). Једна породица досељена је из оближњег села Трнаве, а ту, крајем прошлог века из Херцеговине.

КАПИЦИЋИ Из Херцеговине је, између два светска рата, дошла једна породица Капицића у Нови Пазар. Потомци су Ахмеда Капицића, старешине 49 људи у херцеговачком устанку 1882. године (Муслимани).

КАРААХМЕТОВИЋ Кара-Ахмет (црни Ахмет) је Арапин, турски официр у служби султана Махмуда II. Као веома Храбар, истакао се у рату против Мехмед Алија, неместника Египта, после чега је био именован за начелника гарнизона у Новом Пазару, па је ту завео неограничену власт „руко је кога је хтео". Држао је у својим рукама пошту од Травника до Новог Пазара. Ометнуо се и од босанског везира, који је наредно да се Кара-Ахмет погуби. Погчеван са 42 метка, пао је 1843. године усред новопазарске чаршије и сахрањен на Великом гробљу у Новом Пазару (А. Гиљфердинг, Путовања..., 132). Предање каже да се тада Кара-Ахметова породица иселила из Новог Пазара, па је општа према Бијелом Пољу. Има реалног основа да су бјелопољски Караахметовићи његови потомци, а новопазарски Кара-ахметовићи су досељени из Бијелог Поља 1918. године (4) (Муслимани).

Sayfa 196

КАРАЦИЋИ Још од краја XVIII века у Новом Пазару живе Муслимани Караџићи. О себи знају само толико да су досељени из Црне Горе и да су се пре исламизације тако презивали (3).

КАРАКАШИ Године 1825. једна породица Каракаша пошла је из Фоче у Турску па се задржала и остала да живи у Новом Пазару. Имају рођаке у Пљевљима (Муслимани).

КАРАНОВИЋИ Једна српска породица из Руднице (Рашка), 1955. године.

КАРДОВИЋИ Исламизовани су Кучи, а досељени из Рожаја после другог светског рата (3).

КАРОВИЋИ Пре десет година доселена је једна муслиманска породица Каровића из Пријепоља.

КАРИЋИ Једна српска породица доселена 1950. године из Лужнице (Крагујевац).

КАРИШИЦИ Два брата Васојевића живели су у братској слози и чак онда када се један од њих исламизовао, па их је народ назвао карма-каришик, што значи мешавина верска. Њихови потомци, Црногорци и Муслимани, презивају се Каришици. Око 1830. године у Коритима се помињу Каришици као двоверска породица. Дворогорац Каришика има сада у околини Бијелог Поља, а Муслимана у Тријебинама, код Сјенице. У Новом Пазару има само Муслимана Каришика и досељени су из Тријебина 1913. године, а много више их је досељено после другог светског рата. У Новом Пазару и два оближња села има око 40 породица Каришика.

Sayfa 197

КАСТРАТОВИЋИ Једна црногорска породица доселена из Горажда, код Иванграда, пре 10 година.

КАШОПИЋИ Раније Чолаковићи, Кашопићи су 1918. доселени из Драге у Гошево, а пре 15 година из Гошева у Нови Пазар (5) (Муслимани).

КАВАЗОВИЋИ Кавазовића има у Бијелом Пољу, Пријепољу и Новој Вароши, а од 1950. године и у Новом Пазару (1). Кажу да су потомци неког турског официра (Муслимани).

КАВРАЈИЋИ Једна од врло старих градских новопазарских породица. Код њих се чува предање да су потомци турског официра Али Каврајије, родом из Шама, па је за ратне заслуге добио на Голији и Пештери спахилуке а настанио се у Новом Пазару. До 1833. Каврајићи су имали чифчије у Лопаничкој Бањи и амбаре у Вечеву (студенички крај). Чифчије су им биле и у Чаровини и Радаљици (Голија). У Радаљици се и данас чувају топоними: Каврајина равана, Каврајина јаспија (3) (Муслимани).

КЕЛАПИ Има их у Камешници, Шаронима, Хоткову, Загулаччу, а од пре 10 година и у Новом Пазару (3). Старином су Плавчићи из Угла (Вокле — Клименте) (Муслимани).

КИЦАР По једна муслиманска породица скоро доселена из Шара и Мухова.

КИЈАМЕТИ Када је поп Јеремија из Горијена (Бихор) чуо да су му синови примили ислам, узвикнуо је: „Шта је овај кијамет". Од тада се његови потомци презивају Кијамети (М. Лутовац, Бихор и Корито, 156). Године 1978. једна породица је досељена из Годијева (Муслимани).

КИЈЕВЧАНИ У Новом Пазару живе Муслимани и Срби који се презивају Кијевчани, по селу Кијевцу, код Сјенице. Муслимани Кијевчани су дошли у Нов...

ли Пазар још крајем прошлог и почетком овог века. Тамо су се презивали Пљаковићи и род су са Ваљевићима из Тутина (Изето и Вата су били браћа). Клименте су по пореклу (Муслимани).

Срби Крчетовци су Васојевићи и као Дукошани, досељени су у XIX веку из Бихора и настанили се у Крчевине, па су из Крчевина дошли у Прневору, а одатле у Пљевља. У Новом Пазару је од 1946. године једна породица.

КИКОВИЋИ После Карађорђевог похода на Сјеницу (1809) досељени су Киковићи (Васојевићи) и населили се у Долиће, код Сјенице, а у Новом Пазару живи једна породица од пре 15 година. Муслимани Киковићи помињу се у Зети.

КИНТЕРСКИ Једна српска породица досељена пре 20 година из Дервенте.

КЛАДНИЧАНИ Више од 20 породица Кладничана живи у Новом Пазару, углавном од после 1912. године. Из Кладнице су (Сјеница) и већина их је узела презимена: Зорнићи, Тотићи, Папићи. Били су дошли за Турску па су остали у Новом Пазару. Сматрају да су исламизовани мештани.

КЛИМЕНТЕ Клименте су малисорско племе и, према Ј. Ердељановићу, населили су Пештер 1700. године, када их је прилично прешло из Браче, код Скадра. Худаверди-

паша Махмутбеговић је касније преселио 247 породица, али су се у знатном броју вратили са Пештера 1707. и 1711. године. Врло су се брзо размножили па су двадесетих Пештерци градили потошке у скоро 80 процената. Били су католици, али су, мало помало, скоро сви исламизовани. Братства Климента била су: Вокли, Никче, Мурићи, Мартиновићи. Известан број породица у Сињи, које су још увек задржале старо презиме — Климente, сви остали су променили презиме, нарочито од онда када су примили ислам.

У великом броју су вршили притисак на сјеничке грађане, нарочито на Нови Пазар и Сјеницу те ту и данас има врло много њихових потомака.

Са презименом Климente у Новом Пазару живе три породица, досељене из Тутина пре десетак година (Муслимани).

КЛИСАРИЋИ

Неки Клисарићи се помињу у Новом Пазару почетком XIX века. Њихови потомци су Тодоровићи, који су пре 100 година променили презиме у Клисарић, према претку који је био Клисар — звонар на цркви св. Павла у Новом Пазару. Клисарић Станоје сахрањен је код Петрове цркве 1876. године (2) (Срби).

САЈФА 199

КЛЕПОВИЋИ Још је 1890. године једна породица досељена у Нови Пазар из Ковача. Старином су Хоти (2) (Муслимани).

КНЕЖЕВИЋИ Има више Кнежевића, Срба и Црногораца у Новом Пазару, а дошли су пре двадесетак година из Велике, код Плава, из Будимље (Васојевићи), из Зете, Колашина, Рашке. Кнежевића Муслимана има у Лукарима.

КОЂЕ Сада у Новом Пазару живи петнаестак породица Коћа, које су, после 1945. године, досељене из Попоча (Сјеница). Коће су Хоти и првобитно су живели у Буђевату (Тутин). Чува се предање како је њихов предак Куч Коћа дошао из Ражчагије (Сјеница) у Дубово. Становници Попоча су од XIX века. Рођаци су им Бертонаши и Зећировићи у Дубову (Муслимани).

КОЧАНИНИ Кочана Муслимана има у Ражчагији и Годочеву (Бихор). Старином су из Кочана код Никшића. Од 1967. године у Новом Пазару живе две породице.

КОЧИ Предак три садашње новопазарске породице Коча дошао се још у XVIII веку из околине Пљева, бежећи отуда од крвне освете. Мартиновићи су, односно Климente (Муслимани).

КОЧОВИЋИ Срба Кочовића има доста у селу Гошеву, одакле је 1928. године једна породица досељена у Нови Пазар.

КОЛАШИНЦИ Сматра се да су Колашинци једна од најстаријих српских породица у новопазарском крају. Њихово село било је Вражегрце и Муслимани, који су то село населили у XIX веку, били су слуге под њих. Много Колашинаца се иселило у Србију а остале су само још две породице у Вражегрцу.

Sayfa 200

КОДИЛИ Колики су исламизовани Кучи, родом из Бјелопавлића код Марковића (Црна Гора), одакле су се иселили после 1863. године. Има их у Бијелом Пољу и Подема, а највише их је било у Сувом Долу, па су се после 1958. године одселили у Турску. Од пре 30 година у Нови Пазар су досељене две породице. Има их и у Трнави.

КОЛАШИНИЦИ Најмање педесетак муслиманских и нешто српских породица живи у Новом Пазару, а сви су досељени у другој половини XIX века, из Колашина у Црној Гори. Према А. Гиљфердингу, колашински Муслимани су пореклу Словени „најжешћи су и најсуровији у ценој Босни и Херцеговини".

КОМАНОВИЋИ Командовићи су Ђаковци, у Нови Пазар досељени око 1880. (Шаље) (3).

КОМАТИНЕ Истиче се да су Срби Коматине, заједно са Кучанима, најстарије српске породице у Новом Пазару и да се једна породица исламизовала а да том није променила презиме (Г. Дебељар, Нова Србија, 293). Тих старих Коматина Срба, иако су и они досељеници, могућно у половини XVIII века из Лимске долине, више нема, а једна муслиманска породица је остала и живи и сада у Новом Пазару, док су се друге одселиле у Сарајево 1809. године и нешто касније. После другог светског рата неке српске породице Коматина су досељене из Дежеве и Живапнин, а ту су дошли у време првог српског устанка из Доње Ржанице, код Ивангрaда. Кучи су по пореклу.

КОМАРИЦЕ Једна црногорска породица доселена 1947. године из Буја, код Пљеваља.

КОМНЕНОВИЋИ Једна породица недавно доселена из Жучевча (Срби).

КОМСЕРОБИТИ Нешто пред други светски рат једна породица Комсеровића досељена је из Високог код Сарајева.

Sayfa 201

КОНИЧАНИ Почетком XVIII века Кониче су населили Шаље, малисорско племе и дуго су били католици. Касније су исламизовани и сада у том селу живе братства: Оковићи, Селеви, Поришта и Дацићи. Још веома рано становници овог села почели су да силазе у Нови Пазар али највише у XIX веку. Сви они који су отуда дошли у Нови Пазар за презиме су узели презиме Коничани. Данас су Коничани веома бројни у Новом Пазару.

КОРИБАНИ Почетком XIX века досељене су две породице из Корита у Пожегу, а 1960. године једна муслиманска породица у Нови Пазар.

КОРАЋИ У бихорским селима има Корађа Црногораца и Муслимана. Ту су досељене из Корита у Братоножиће, а огранак су Букумира — Братоножића (по наводима Ердељановића, М. Лутовац, Р. Вешовац). Према томе, бихорски муслимани Корађи су исламизовани Корађи. Неки од тих Корађа променили су презиме у Паламарче, они су живели у Петници, па су неки, пред други светски рат досељени у Нови Пазар (5). У

Новом Пазару сада има петнаестак муслиманских породица Кораћа. Овамо су дошли из Паричине, код Сјенице, неки 1931, а други после 1945. године. Они сматрају да су огранак Каљића. Једна породица Кораћа досељена је недавно из Слатине, код Бродарева.

КОСТИНІ Најстарији новопазарски Костићи живе у овом граду више од сто година али не знају ништа о свом ранијем пореклу. Пре 15 година досељене су три породице из Скрначе Лаза (Голија). Ту су досељени у XIX веку из Мурића, а тако су се презивали Живаљевићи (Бјелопавлићи). Једна породица Костића недавно је досељена из оближњег села Избице, једна из Врболази.

КОСТОВИЋИ Једна породица је пре неколико година досељена из Љупка, под Голијом (Срби).

КОШКОВИЋИ У кореспонденцији кнеза Милоша Обреновића и Осман-паше пазарског 1821. године, помињу се у Новом Пазару Кошковићи, а 1835. помиње се неки Хаџи-Мустафа Кошковац. Вероватно су досељеници из Кошкова, које је до 1912. године агалук Мујаге Пећанина (2) (Муслимани).

Sayfa 202

КОШТРЕБЕ Пре рата било их је у Сјеници. Ту су досељени из Бродарева, а одскоро једна породица живи у Новом Пазару (Муслимани).

КОШУТЕ Старином су Руговци, а почетком XVIII века населили су село Прчњу, код Вуче, одакле су се неке породице доселиле почетком XIX века, а друге пре двадесетак година. Неки су променили презиме у Мехмедовић (Муслимани).

КОВАЧАНИН Тако се презива једна породица досељена у Нови Пазар 1919. године из Ковача. Вероватно су исламизовани Хоти.

КОВАЧЕВИЋИ Бројне су српске породице Ковачевића које живе у Новом Пазару после 1945. године. Највише их је дошло из Брастева (Дробанци), а затим из Дражевиће (Сјеница), Требића (Лепосавић), Подгора (Вожевац), Никшић, Копривница (Хрватска) (18). Када су црногорски Ковачевићи примили ислам и настанили се у село Губавац, код Бијелог Поља, нису мењали ни презиме. Само су неки од њих у новије време узели ново презиме, на пример Сејдовићи (три породице су досељене у Нови Пазар после другог светског рата).

КОВАЉОВ Једна руска породица доселена 1921. године у Нови Пазар. Старином је из Харкова.

КОВИНИЋ Једна српска породица доселена пре 10 година из Газдари, код Медвеђе.

КОЗЛОВ Врангеловац Иван Козлов, родом са Кавказа, а последње место боравка било му је Томашев Рјаски (ССР), доселио се 1918. године и настанио у Јошаничкој Бањи, затим у Пријепољу, а од 1945. године у Новом Пазару (1).

КОЖАРИ Још од краја прошлог века има Кожара Муслимана, досељени из Бихора. Други су недавно досељени из Вражогрнаца.

Sayfa 203

КОЖОВИЋИ Године 1927. Кожовићи (Срби) доселили су се у Новопазарску Бању (4). Старином су Црногорци.

КРАСИЋИ Првобитно су, још крајем XVIII века, дошли са Косова и населили се у Рватској, код Лешка, а одатле су дошли у Новопазарску Бању (3), па се у XIX веку једна породица настанила у Хоткову али су они променили презиме у Халиловиће (Муслимани).

КРИЈЕШТОРЦИ Херцеговци су Муслимани и у Санџак су досељени после 1878. године. Има их у Новој Вароши, Пријепољу и Тутину, а од пре неколико година и једна породица у Новом Пазару, досељена из Закусти код Бродарева.

КРКМИШЕВИЋИ Сматрају да су најстарија муслиманска породица у Новом Пазару и да су потомци једног од четрдесетпеторице (крк џам) турских војника који су дошли у Нови Пазар одмах после косовске битке (3) (Муслимани).

КРКУШИЋИ Један огранак Шкријеља у истоименом селу су Кркушићи. Три породице су досељене из Шкријеља (Пештер) 1955. године (Муслимани).

КРЛИЋИ Крлићи, мало раније Крљићи, дошли су у Нови Пазар у XIX веку из Чаровине, заселак Крљиће (Пештер), а ту су дошли у XVIII веку из Крала код Рожаја. Клименте су по пореклу. Неки Крљићи који су дошли у Нови Пазар узели су презиме Чаровичи (5) (Муслимани).

КРЊОЈЕЛЦИ Почетком овог века досељена је једна породица из Крње Јеле (Пештер). Клименте су старином (2) (Муслимани).

КРСМАНОВИЋИ Првобитно су Крсмановићи живели у Старом Влаху, па су се у XIX веку населили у Војновиће. Одатле су неки отишли у Поповац, код Лепосавића, и тамо се презивалу Поповићи. Једна породица Крсмановића досе...

леша је из Војковића у Нови Пазар после првог, а друга после другог светског рата (Срби).

КРСТОВИЋИ Пре десетак година једна породица досељена је из Врановића на Рогозни. Потомци су Илије Куча, који је дошао у Врановиће у XIX веку (Срби).

КРУШЕВАЉАНИ Тако се презива неколико муслиманских породица које живе у Новом Пазару од средине XIX века. Према једном мишљењу, досељени су из Бихора, код Крушева, 1833. године, а по другом, вероватнијем из оближњег села Крушева (3) (Муслимани).

КРИШТИЋИ Раднички код Ивангрaда су постојбина Криштића и тамо и сада има двадесетак породица Криштића. Исламизовани су Кучи, досељени из Међужаја. После 1955. године досељено је пет породица у Нови Пазар (Муслимани).

КУДРИЋИ Има их у оближњем Батњику и Косурићу. Досељени су у XIX веку из Црне Горе (Срби).

КУЈЕВИЋИ Још 1917. године Кујевићи су досељени из Долова (5). Старином су Хоти, а досељени из Колашина крајем прошлог века. Кујевића има у Загулачи, Паралову, Крушеву. Неки су дошли из Мокрог Луга (Бијело Поље) (Муслимани).

КУЛУНЏИЋИ Пре првог српског устанка, у Новом Пазару су биле бројне породице Димитрије Кулунџић из Новог Пазара, један је од вођа у првом српском устанку. Иселили су се у Србију тако да су остале само две породице (Срби).

КУЛАЛИЋИ Кулалићи и Коматине су две најстарије српске градске породице у Новом Пазару. Зна се да су Кулалићи били врло утицајна свештеничка по-

родица и да су били први свештеници у цркви Св. Николе у Новом Пазару (изграђена 1872). Поузданих података о томе ко су Кулалићи нема, а предање каже да су потомци неког дечака који је одрастао код куле-аге (управника дома сирочади) у Новом Пазару. Када је то дете одрасло пожелело је да изучи богословију у Призрену и да постане свештеник и та му се жеља остварила. У знак захвалности према новопазарском бегу који се бринуо о његовом одгоју и школовању, узео је презиме Кулалић. Кулалићи су се иселили. Остало је само једно лице без наследника (Срби).

КУЉУНЏИЋИ Пре десет година досељене су три српске породице Куљунџића из Ковачева (Срби).

КУЧЕВИЋИ Почетком од 1920. године, у Новом Пазару има више Кучевића. Многи су изгубили рођачке везе, али су код свих, и Муслимана и Срба, чува традиција да су пореклом Кучи. Седам садашњих новопазарских породица Кучевића досељено је 1920. године из Годоча, а овде нешто раније, из Бијелог Поља. Били су пошли у Турску па остали у Новом Пазару. Највише Кучевића досељено је после другог светског рата из Жабрана, где их има врло много. Код жабранских Куча чува се предање да су род са Ђерекарима и тутинским Хамзагићима (11). Срби Кучевићи су досељени из Пљеваља (2).

КУЧИ До 1958. године у Лескову (Пештер) било је 36 кућа Куча, који нису мењали презиме приликом исламизовања. Одселили су у знатном броју у Турску, после 1958. године, а у Нови Пазар (3) (Муслимани).

КУРЕШЕПОВИЋИ Старином изд из Угла и Клименте су по пореклу (Вокли). Неколико породица је досељено после рата у Нови Пазар, Трнаву, Брђане (Муслимани).

КУРАХОВИЋИ Донедавно једна, а сада две породице Кураховића, старином су из Гацка, досељене су 1882. године. Према другој верзији, из Бугојна су (Муслимани).

КУРПЕЈОВИЋИ У Сређану и Добром Дубу има Курпејовића. Потомци су Курта Пејова, који је пре 6 појасева дошао из Мојстира па су његови потомци преузе-

Sayfa 206

ли ислам. Својатају се са Приногорцима Магделинићима. Деле се на братства: Бекташевићи, Османовићи и Скијановићи. Неке породице су досељене после 1918. а друге после 1945. (5) (Муслимани).

КУРТАГИЋИ Врло су утицајна породица у Рожају, а Клименте по пореклу Стекли су агалуке по селима око Рожаја и Сјенице. Неки Куртагићи се помињу у Новом Пазару још 1767. године. Други су досељени пре првог и трећи после другог светског рата. Има их у Читлуку код Сјенице (5) (Муслимани).

КУРТАНЧАУШЕВИЋИ Потомци Куртан-чауша узели су његово презиме и живе у Новом Пазару од друге половине XIX века, али о свом ранијем пореклу не знају ништа (б) (Муслимани).

КУРТАНОВИЋИ Неки Куртановићи су досељени из Тутина (Пештер) у периоду између два светска рата (Вокле — Клименте). Други су дошли из Араповића, а у Араповиће из Брњице, 1935. године (Клименте). Трећи су досељени из Глухавице, пред други светски рат, и раније су се презивали Бабићи (исламизовани Црногорци) (Муслимани).

КУРТАШИНОВИЋИ Још од пре XIX века живе Курташиновићи у Новом Пазару. Сматрају да су исламизовани Црногорци (2).

КУРТОВИЋИ Једна породица Куртовића доселила се из Херцеговине крајем прошлог века и род су са Фортићима и Шавчићима. Други Куртовићи су досељени, неки пре другог светског рата из Верекара (исламизовани Кучи).

ЛАЋИМИЋИ

ЛАЗАРЕВИЋИ Једна српска породица Лазарића досељена је 1920. године из Теслића, а у Теслић су досељени из Црне Горе (1).

ЛАЂАРИ Две породице Лађара доселење су 1943. године из Рватске, код Лешка. Презиме носе од пре четири појаса по неком Омеру, који је лађарио на Ибру (Муслимани).

Sayfa 207

ЛАКОТЕ Према предању, два брата — Лако и Маринко Васојевићи — доселили су се у сјенички крај почетком прошлог века из Калице код Ивангрaда. Лако је примио ислам и од њега су Муслимани Лакоте у Сугубинама, Сјеници и Новом Пазару, а од Маринка су Срби Каличани. Код њих се чува традиција о заједничком пореклу и још увек се својатају. Лакоте (у Новом Пазару) досељени су неки пре а неки после другог светског рата из Сугубина и из Сјенице (б). Једна породица, такође досељена из Сјенице, раније се презивала Шех-Ахметовић, па су променили презиме. Њихова старина је у Пећи.

ЛАТОБИЋИ Латовићи су из Душница, Сјенице, Расне, Дуге Пољане, Лече Шара. Од пре неколико година 7 породица живи у Новом Пазару (Муслимани).

ЛАТИФОВИЋИ Досељени су из села Крушева, Трнаве, Чашић Долца, Јаничара, Лукара. Неки су досељени у Нови Пазар пре и други после другогог светског рата (Муслимани).

ЛАУШЕВИЋИ После првог светског рата једна породица Лаушевића дошла је из Куршумлије, а у Куршумлији су насељени 1882. године, дошавши са Дурмитора (1) (Срби).

ЛАЗОВИЋИ Старином су из Куча, и почетком XIX века доселили су се у Пасји Поток (Одојевићи) и Лопужње, а крајем XIX века у Нови Пазар (3). Многи од њих су променили презиме: Миладиновићи, Савићи, Андрићи, Јеврићи. Лазовићима су род и Вељковићи. Неки Лазовићи из Лопужна су недавно доселени у Нови Пазар (2) (Срби).

ЛЕКИЋИ Прича се да је неки Пригорац из породице Пешића побегао, крајем прошлог века, и настанио се у Чит Ханомима и ту примио ислам. Једна новопазарска породица досељена је из Чит Ханома 1912. године. А Јовићевић помиње Муслимане Лекиће у Зети, од којих су били и неки подгорички забити. Срби Лекићи досељени су пре 25 година из Подгуреза, а у Подгурево су дошли из Ибарског Колашина (Васојевићи) (1).

Sayfa 208

ЛЕКОВИЋИ У Новом Пазару постоје Срби и Муслимани који се презивају Лековићи. Муслимани Лековићи су досељени из Чаровине, Араповића, Лескове, Девређа, неки пре а неки пре 15 година (10). Срби Лековићи су досељени из Кочарника, код Тутина (2), а једна породица из Родојине код Нове Вароши.

ЛЕШЕВИЋИ Једна српска породица Лешевића досељена је пре десетак година из Копривнице, а друга из Трстеника код Одојевића.

ЛИЧИНЕ Нема бројнијих породица у Новом Пазару од Личина, а вероватно ни у Бихору, где им је колевка. Само у граду сада (тренутно) живи 94 породице Личина. Поузданих података о томе ко су Личине — нема. Према једнима, исламизовани су Кучи, према другома — старином су из Лике и отуда Личине. Према М. Лутовцу они су свепробитно презивали Мујовићи, па су ново презиме узели по неком свом претку који се описивао ликом. Ердељановић помиње насеље на Морачи Личина Страна. У Доњој и Горњој Кладуши (Боска) има Личина Срба и Муслимана и неки сматрају да су им бихорски Личине род. Катун Личини уписан је у климетско село Сепце 1497. (Албанија), па не би требало одбацити и ту могућност да су Личине и одатле и да су у Бихор досељени 1700. године у време сеобе Климената. У XVIII веку помињу се Личине као становници села Радманаца (Бихор), па су се одатле расељили у различитим правцима. Једно село у Коритима назива се по њима — Личине. Личине су становници Новог Пазара од 1912. године, али их је највише досељено после 1945. године (Муслимани).

ЛОНЧАРЕВИЋИ Из Кузмичева је једна породица Лончаревића досељена 1960. године у Нови Пазар (Срби).

ЛОТИЊЦИ Новопазарски Лотињци се помињу почетком XIX века, а досељеници су из села Крушева, где их има још. Старином су Хоти, а доста их се доселило и после 1945. године (25) (Муслимани).

ЉУБУРЕ Пет новопазарских породица Љубура не знају ништа о свом пореклу, а сматрају да су становници Новог Пазара више од 150 година. Вероватно да су досељени из Рватске код Лешка где и данас има Љубура (Муслимани).

Sayfa 209

ЛУКАЧИ Лукач, син Владослава, из села Праска код Корита, помиње се 1455. године (Област Бранковића, 6). Тешко би било утврдити да су бихорски Лукачи (Муслимани) његови потомци. Код њих се чува предање да су у Бихор досељени из Луке, код Колашина, и одатле су се населили у Ботуриће и Расову па у Годушу, Долову и Бишевцу. У Нови Пазар су досељени пре двадесетак година (б) (Муслимани).

ЛУКАРЧАНИНИ По селу Лукарчима презива се десетак новопазарских муслиманских породица, које су досељене у првој половини XIX века. Тако се као Новопазарац помиње 1846. године неки Лукарчанин Алија, налбатин. Неки од њих су узели презиме — Хамзагићи (Муслимани).

ЛУКИЋИ Муслимани Лукићи живе у Новом Пазару више од сто година али о свом ранијем пореклу и месту одекле су досељени не знају ништа (б). Једна српска породица Лукића скоро је досељена из Бабића код Косовске Митровице.

ЛУКОВИЋИ По једна породица Луковића досељена је у Нови Пазар после 1945. године из Плешина и Тушиња (Голија). У ова села су досељени у XIX веку из Бихора. Има их у Табачима, Слатини, Витошу (Срби).

ЉАЈИЋИ Љајићи су најстарији становници Ругове а Клименте су по пореклу. Скоро пола становништва Ругове чине Љајићи. (Насељавају села: Пепићи, Јошаницу, Дугањиву, Почупање, Малевиће, Мали Штупељ, Дрење, Мирјетеревић, Руцова, 176). Љајића у Санџаку има од Рожаја до Голије највише их је на Пештери, са центром у Дугој Пољани. Тамо су досељени почетком XVIII века и доста су дуго били католици, али су сви исламизовани. Из села са Пештери Љајићи су доста рано почели да се досељавају у Нови Пазар, тако да их у самом граду има више од 50 породица. Многи од њих су променили презиме. Неке породице Љајића су током времена стекле велики углед у граду и биле уважене код турске власти. Из њихових редова је и Адем-ага Љајић (средине XIX века) (Муслимани).

ЉЕВОШИ Од пре 120 година живе у Новом Пазару Љевоши (3). Не знају ништа о свом ранијем пореклу, а вероватно су дошли из Љевоша код Пећи, које...

САЈФА 210

је припадало Ругову и ту су „живели старини Срби" (М. Барјактаревић, Ругова, 167) (Муслимани).

ЉУЦЕ Бројне су породице Љуца, исламизованих Куча, старином из Никшића. По Санџаку су се растурили после 1878. године и има их у многим санџачким градовима, па и у Новом Пазару, али су узели ново презиме — Никшићи (10).

ЉУХАРИ Љухари су исламизовани Кучи, старином из Никшића. (П. Шобајић, Никшић, 67). У Нови Пазар су дошли 1878. године. Има их у Бијелом Пољу и Пљевљима. Неки су променили презиме у Никшић (3).

ЉУМИЋИ Љумићи су старином из Сјенице. Адил-ефендија Љумић из Сјенице имао је читлук у селима Градац и Драголозиње (В. Шалипуровић, Попис становништва. . . 20) (Муслимани).

ЉУТКОВИЋИ Исламизовани су Кучи, а из Колашина (Црна Гора) су дошли 1878. године и настанили се у Дечанима, код Тутина. Године 1932. дошли су у Нови Пазар али су се после 1949. године иселили у Турску, тако да је остала само још једна породица (Муслимани).

МАЂОВИЋИ Када је хоџа Мађо дошао из Угла (Пештер) почетком овог века у Нови Пазар, оставио је потомке Мађовиће (Вокли-Клименте) (8) (Муслимани).

МАХМУТОВИЋИ Неколико новопазарских породица Махмутовића живи у Новом Пазару, а нису у сродству. Једна од њих је веома стара градска породица и о свом ранијем пореклу њени чланови не знају много. Тешко би било поверовати да су потомци новопазарских Махмутовића из XVI века који су били познати трговци.

Пет породица доселило се од 1914. до 1925. године из Житнића (Сјеница), а старином су и Колашинци из Црне Горе. Неки њихови рођаци досељени су и после 1946. године а иза тог периода досељене су по једна породица из Сјенице и Бијелог Поља (Муслимани).

САЈФА 211

МАЈДАНИ Мајдака има у Дежеви (Бадово), Бучу, Полоку, Пожегу. Ту су досељени из Црне Горе у првој половини XIX века. Однедавно и у Новом Пазару живе две породице (Срби).

МАКАЉЕ Из Брвина, код Бродарева, досељена је једна муслиманска породица 1960. године.

МАКОЈЕВИЋИ Средином XIX века из Црне Горе доселили су се Макојевићи у Поковиће, Тењково, Губерево, Ковачево и Љулац. Сви осим оних из Поковића променили су презиме (Јановићи, Вељовићи, Ристићи). Једна породица досељена је из Поковића (Срби).

МАКСИМОВИЋИ После 1958. године досељено је пет породица Максимовића из Избица и једна из Тењкова. Једна породица је досељена 1959. из Тењкова, а у Тењково су досељени пре 100 година из Таршава под Голијом.

МАЛЕВИЋИ Једна породица досељена 1860. године из Тутина, а у Тутин из Иванграда (Црногорци).

МАЛИЋЕВИЋИ Првобитно су се презивали Каменичани (Клименте), а после досељења у Хотково узели су презиме Малићевићи. Од пре десетак година у Новом

Пазару живе две породице. Једна породица Малићевића, која није род са овима из Хоткова, досељена је из Брезе (Муслимани).

МАЛМУДИРОВИЋИ Одмах после окупације БиХ 1878. године дошли су из Бихаћа у Нови Пазар Малмудировићи. У Бихаћу су се презивали Ресићи, па Мула-Алићи и најзад Малмудировићи (4) (Муслимани).

МАЉЕВИЋИ Средином XIX века досељени су Ухли из Угла (Клименте) у Маљевиће, код Новог Пазара. Одатле се, почетком овог века, доселило више по-

Sayfa 212

родица у Нови Пазар, али су узели ново презиме — Маљевац. Многи су се одселили у Турску (4) (Муслимани).

МАНИЦУКИЋИ Веома су бројне муслиманске породице Маницукића у Иванграду. Неке од њих су се за време другог светског рата доселиле у Рожаје, а 1965. једна из Рожаја у Нови Пазар (Муслимани).

МАНИТИ Једна породица недавно досељена из Двореча. Клименте су (Муслимани).

МАНОЈЛОВИЋИ Муслимани Манојловићи досељени су крајем прошлог века из Ђаковице и кажу да су Шаље (Муслимани). После ослобођења (1945. године) досељене су по једна српска породица Манојловића из Прпољца у Ибарском Колашину, а друга 1950. године из Бекове.

МАРАШИ Мараши су досељени из околине Подгорице у XIX веку и настанили се у Пријепољу, одакле су их отерали бегови Боровинки, па су дошли на Рогозну, а одатле у Беле Воде, где их има и сада, а однедавно и у Новом Пазару (2) (Срби).

МАРИКИ Петоро браће Јохића доселило се у XIX веку из Лозне (Бихор) и настанили се у Чипаљима код Сјенице, па су ту узели ново презиме Марики. Пре 15 година једна породица досељена из Чипаља и Сјенице (старином су Кучи) (Срби).

МАРИНКОВИЋИ Најстарији Маринковићи су досељени 1939. из Каоне, код Чачка (3). Једна породица досељена је 1968. године из Себечева, а има их и у Губереву. Друга породица је дошла из Новог Села, код Лесковаца 1968. године (Срби).

МАРЈАНОВИЋИ Старином су из Пусто Влака и тамо су се презивали Мидељевићи. Једна породица је досељена у Нови Пазар још 1908. године, а остале три пре десет година. Сматрају се старинцима (Срби).

Sayfa 213

МАРКОВИЋИ Срби Марковићи досељени су 1959. године из Ковачева, а старином су Пипери, досељени у XIX веку. Други су досељени из Избица, трећи из Павла, четврти из Трнаве, пети из Руднице код Рашке, шести из Јошанице (16) (Срби).

МАРОЈЕВИЋИ Радоје Васојевић, из Каменова, код Лијеве Ријеке оделио се почетком XVIII века у Марково (Жупа Никшичка) и тамо су му се родили синови Мироје, Драга и Лука. Од првог су Марojевићи, од другог Драгићи, а од трећег Норовићи пошто су Луку звали Норо. Године 1919. три породице Марojевића досељене су у оближње село Избице, а затим у Нови Пазар (Срби).

МАРОБЦИ Маровци су Мурићи — Климente. Ново презиме носе по селу Маровици, где су живели. У Новом Пазару има 11 породица Мароваца, а истови су становници од пре тридесетак година (Муслимани).

МАРТИНОВИЋИ Предање каже да је неки Мартиновић „направио крв" па, да би избегао крвну освету, примио ислам, али презиме није мењао. Његови потомци, који су првобитно живели у Колашину, а после 1878. године растурили се по Санџаку, а неки и по Турској. Има их у Бијелом Пољу, Бистрици, Долину, Дебељаку, Мељама, Тутину, а од 1947. и у Новом Пазару (7). Једна црногорска породица Мартиновића досељена је са Цетиња 1936. године.

МАРТИЋИ Мартићи су Коматине (Кучи). Из Дежева, где су првобитно живели, отишли су у Шумник код Рашке и тамо узели презиме Мартић. Из Шумника досељени су у Нови Пазар 1926. године (3) (Срби).

МАРУКИЋИ У XIX веку доселио се неки Марука Мурић из рожајског краја у Комиње, код Новог Пазара, и ту оставио потомке Марукиће. У Нови Пазар су дошли 1922. године (3) (Муслимани).

МАТИЋИ Једна српска породица скоро досељена из Теренића (Беочин).

Sayfa 214

Пазар из Међугора (Пештер), презивају се Међугорци. То село је насељено 1700. године католичким Климентима. Године 1721. било их је у том селу 13 кућа са 99 чланова (Муслимани).

МЕЂУГОРЦИ

Сви они који су се пре и после првог светског рата доселили у Нови Пазар из Међугора (Пештер), презивају се Међугорци. То село је насељено 1700. године католичким Климентима. Године 1721. било их је у том селу 13 кућа са 99 чланова (Муслимани).

МЕЂЕДОВИЋИ

Постојбина Међедовића је Обров, код Бијелог Поља, па су се одатле расули по разним местима у Санџаку и Босни. У Нови Пазар су досељени 1918. године, а други после 1945. године. Исламизовани су Ровчани (27).

МЕЛИЋИ

У старој постојбини — Никшићу, Мелићи су се презивали Дервишевићи, а у Пријепоље су дошли 1878. године. У Нови Пазар су дошли 1945. године (3) (Муслимани).

МЕЛАЈЦИ

Десетак новопазарских породица носе презиме Мелајци, по Мелајама, одакле су досељени у првој половини XIX века (Џаковићи — Климente) (11) (Муслимани).

МЕКИЋИ

По Меки, исламизованом Кучу, колашинском капетану, презивају се Мекићи (М. МИЛИЋЕВИЋ, Сабрана дела, књ. 3). У селу Стеву, код Колашина, имали су своју кулу (Мекића кула). Још у XVIII веку неки колашински Мекићи су одсељени у Никшић па их је до 1878. године било и тамо доста. (Постоји предање по коме су Мекићи исламизовани Братоножићи). После Берлинског конгреса (1878) расули су се по Санџаку, а многи су отишли у Турску. Најстарији новопазарски Мекићи се сада презивају Никшићи. Други су досељени из Бијелог Поља 1924. године а трећи пре двадесетак година (20). Мекићи који су дошли из Корита — Личине су (Муслимани).

МЕХОВИЋИ

Први Меховићи су досељени у току рата из Вучје Локве (Климente — Реџовићи). Други су досељени пре двадесетак година из Брежаћа, Лозна и Негобратине. Исламизовани су Кучи и рођаку се са црногорским Кучима из Радулина. Они у Негобратини били су чифчије бјелопољских Длакина. Меховићи у Трнави су мухаџири досељени 1880. из Коријенића, код Горажда (17).

МЕХМЕДОВИЋИ

Почевши од 1947. године у Нови Пазар су се доселили бројни Мехмедовићи, и то: из Чашић Долца (Колашинци), из рожајског краја (Кошуте), из Лукара (Љупчаци), из Банице (Климente), затим из Паралова и још некоторых околних села. Многи су се раније презивали Дупљаци (32) (Муслимани).

Sayfa 215

МЕМИЋИ

У области Језера на Дурмитору живело је племе Кричковића (аутохтоно становништво). Њих су одатле растерали Дробњаци. Већина их се исламизовала и њихови најпознатији потомци су Раповићи и Мемићи (К. Јиречек, Историја Срба III, 1922, 56). Мемића има у гусињском, бихорском и сјеничком (Раждагина) крају. У Нови Пазар су досељени после другог светског рата из Раждагина (5) (Муслимани).

МАТОВИЋИ

Из Дежеве је досељена једна српска породица. Има их у Трдошеву, Жуњевићу.

МАШОВИЋИ

Према Р. Вешовићу, Машовићи су огранак Стојановића — Васојевића. Они који су примили ислам нису мењали презиме али су се иселили, могуће још у XVIII веку, и населили се у селу Машовиће, код Сјенице. Многи су после 1958. године одселили у Турску, а неки су се задржали у Новом Пазару (6) (Муслимани).

МАВРИЋИ

У Мавриђу, код Радавица (Пећ), живе Мавриђи који су ту дошли из Кукса, у Албанији. Из Радаваца досељени су у Добриђу код Тутина, а 1810. из Добриње у Батраге, а други у Нови Пазар (М. Љутовац, Рожаје и Штавица, 394 — 396).

Мавриђи који живе у селима око Пожеге сматрају да су досељени из Ниша 1833. године.

Неки Мавриђи су досељени пре 15 година из Сјенице (15) (Муслимани).

МЕЦИНОВИЋИ

Мецини, или Мециновићи живе у Детанама (Тутин). Ту су досељени крајем прошлог века из Колашина, а у Нови Пазар пре петнаестик година (3) (Муслимани).

МЕДОВИЋИ

Једна породица досељена из Покревника (Тутин) 1965. године (Скадарци). Друге две су досељене из Жабрена (Тиђини — Климente) (Муслимани).

Sayfa 216

МЕНТОВИЋИ

Од три стотине Јевреја, колико их је било у Новом Пазару до 1942. године, остала је само једна породица Ментовића (Јевреји).

МЕШИЋИ

Старина им је у Еришновцу, код Колашина. Одатле су досељени у Бијело Поље, а 1958. из Бијелог Поља у Нови Пазар (2) (Муслимани).

МЕТИЋИ

Метића има у Постењу, Ботуровини и Вражогрнцу и отуда су досељени у Нови Пазар (3) (Муслимани).

МЕТОВИЋИ

Муслимани Метовићи су из Сјенице. Првобитно су се били иселили у Витормирицу код Пећи, да би се отуда, пре десетак година, вратили у Нови Пазар (4) (Муслимани).

МЕЗИЛИЦИЋИ

Од 1965. године једна породица живи у Новом Пазару, досељена из Јајца, а старином су из Пљеваља. Има их у Пријепољу и Новој Вароши и потомци су неког турског спахије који је овамо дошао из Славоније 1689. године (Муслимани).

МИХАИЛОВИЋИ

Пре осам година једна породица Михаиловића досељена је из Цоковића, а друга (нису род) 1956. из Земанице, код Рашке (Срби).

МИХОВИЋИ

Некада је у Новом Пазару било више Миховића и данашњи су његови становници (4). О свом ранијем пореклу не знају ништа. Неки претпостављају да су исламизовани Црногорци, али је много вероватније да су досељени још у XIX веку из Медаја, на Пештери, где и данас има заселак који се назива Миховићи. Ако је ово друго тачно, онда су потомци Климента (Још 1569. године помињу се Миховићи код Петиња и Очинића, Историјски записи, год, X, књ. XVII 1937. Петиње, стр. 26) (Муслимани).

МИЈАЉЕВИЋИ

Првобитно су живели у Пустовлаху и сматрају се старинцима, па су се одатле иселили у Балетиће и Буђат, а једна породица, пре неколико го-

Sayfa 217

дина, и у Нови Пазар. Марјановићи, који живе у Новом Пазару од 1908. године, старином су Мијаљевићи (Срби).

МИЛАДИНОВИЋИ

Лазовићи и Вељовићи су се, почетком XIX века, доселили из Куча у села: Пасји Поток, Лопужње и Неготинац (Одојевиће). По Миладину и Андрији Лазовићу узели су њихови потомци презимена Миладиновићи и Андрићи. Миладиновићи су још средином XIX века дошли у Нови Пазар и традиционално се бавили пекарским занатом. На Малом гробљу чува се надгробни споменик Миладиновић Милићу, пекару, сахрањеном 1892. године (5) (Срби).

МИЛАНОВИЋИ

Једна од најстаријих српских породица у новопазарском крају је породица Милановића, из Адуловића, код Дежеве. Они су као Сарби дошли за време прве сеобе Срба (1690) из Пећи и задржали се у Адуловићу све до 1882. одселили су се у Куршумлију, али су се

убрзо вратили у Адуловиће. Неки од њих настанили су се у Новом Пазару пре другог светског рата а неки после њега (3) (Срби).

МИЛЕНКОВИЋИ

Неки Миленковићи су се раније презивали Перовићи и живели су у Прелазу (Ибарски Колашин), а ту су досељени почетком XIX века из Пресјека. Од њих је пре 15 година досељена једна породица у Нови Пазар. Две друге породице досељене су из Златара, на Рогозни, и род су са тамошњим Савовићима. Према М. Љутовцу, они су Кучи, а према Р. Вешовићу — Васојевићи). Одмах после рата (1945) досељене су три породице из Трнаве, код Рашке (Срби).

МИЛЕНТИЈЕВИЋИ

Има их у Дукару и отуда је досељена 1 породица пре неколико година. Друга је досељена из Опаве (Одојевићи) (Срби).

МИЛЕТИЋИ

У Новом Пазару постоје Милетићи још пре другог светског рата, а има и оних који су досељени после њега. Милетићи у Пурћу, огранак Пиловчића, сматрају се најстаријим становништвом овог села. Милетићи у Лукоревцу, одакле су досељени неки 1947. године у Нови Пазар, старином су Црногорци. Има их у Полазима, Мишчићу, Прћенови (Срби).

Sayfa 218

МИЛИЧЕВИЋИ

Из Губерева досељена је једна породица у Нови Пазар 1966. године (Срби).

МИЛИЋИ

Милићи су из Троштице (Штитаре), а раније су се презивали Неранџићи. Одатле је досељена једна породица 1947. године, а друга је из Београда 1958. године (Срби).

МИЛОЈЕВИЋИ

Неки Милојевићи су досељени пре а неки после другог светског рата из Трнаваца, а ту су досељени 1882. године из Роваца у Црној Гори.

Друга породица Милојевића досељена је пре 15 година из Јавора, на Рогозни. Као досељеници из Црне Горе презивали су се Вуковићи (Срби).

МИЛОРАДОВИЋИ

Из Владичиног Хана недавно је досељена једна породица (Срби).

МИЛОСАВЉЕВИЋИ

Први Милосављевићи су досељени пред други светски рат из Себечева, а ту 1831. године из Васојевића. Други су касније дошли из Островице (Тутин), а трећи из Судског Села (Срби).

МИЛОВАНОВИЋИ

Осим што су потомци Симеуна Миловановића, сарача, који је крајем прошлог века живео у Новом Пазару, ништа више не знају о свом пореклу (4). Други су се доселили из Војсаловића, код Жуњевића, после првог светског рата, а у Војсаловиће у XIX веку из Црне Горе (2) (Срби).

МИЛОВИЋИ

У првој половини XIX века доселили су се Марјановићи из Прне Горе и настанили у Лукоцреву. Године 1918. променили су презиме у Миловиће, Антонијевиће и Стефановиће. Једна породица Миловића досељена је 1920. године у Нови Пазар (3) Други Миловићи живе у селу Вукосављевићи (Ибарски Колашин). Раније су се презивали Кошани и досељеници су из Брда (Срби).

МИЛОШЕВИЋИ

Станислав Милошевић, предузимач радова на путу Нови Пазар — Тутин — Беране, дошао је 1927. године из села Краљева, код Алексинца. Оже-

Sayfa 219

нио се са Муслиманком Муком Шаботић из, Добродато код Петњице, а настанио се у Новом Пазару и ту оставио потомство (2). Други Милошевићи досељени су из Постења (2) а једна породица из Алексинца (Срби).

МИЛУНОВИЋИ

Око 1830. године дошли су у село Буђиво Црногорци који су узели презиме Милуновићи. Пре 15 година досељени су у Нови Пазар (3) (Срби).

МИЉУТИНОВИЋИ

Једна породица је досељена пре 20 година из Рибара код Светозарева, а друга пре 15 година из Лукара (Срби).

МИЉКОВИЋИ

Раније Атанасковићи, па затим Миљковићи, живе у Горњим Варагама. Дробњаци су по пореклу, а ту су се населили у XIX столећу долазећи испод Дурмитора. Као Атанасковићи неки су 1882. године исељени у Топлицу. Године 1947. у Нови Пазар је досељена једна породица Миљковића.

Друге две породице Миљковића досељене су после 1947. године из Сувог Дола. У Суви До су досељени у XIX веку из Пиперске Стијене на посед бегова Ћоровића.

Једна породица Миљковића пре неколико година досељена је из оближњега села Дољани (Срби).

МИНЕЛФИЧИ

Још једна стара новопазарска породица носи ово презиме, али о ранијем пореклу не знају ништа (Муслимани).

МИРАЛЕМОВИЋИ

Још пре рата досељени неки Миралемовићи из Драге и западног Мојстира, а други после другог светског рата (7) (Муслимани).

МИРКОВИЋИ

Петар Мирковић се доселио из Жупе Никшићке 1890. године. Био је трговац, а 1914. изабран је за председника новопазарске општине (3) (Срби).

МИРОВИЋИ

Из Кузмичева досељена је једна породица у Нови Пазар пре 10 година, а има их и у Губереву (Срби).

Sayfa 220

МИСИРЛИЋИ

Предање каже да су новопазарски Мисирлићи (6) потомци турског официра који је у Нови Пазар дошао почетком XIX века из Мисира (Египат), те да се овде оженио и оставио потомство. Други Мисирлићи нису им род, а досељени су из Лозне, после другог светског рата; и они своје порекло везују за турског официра (Муслимани).

МИТИЋИ

Једна породица досељена 1954. из Соколовице код Књажевца (Срби).

МИТРОВИЋИ

У Новом Пазару одавно живи једна породица Митровића. Они сматрају да су потомци неког Дубровчанина који је живео у XVIII веку у Новом Пазару. Други Митровићи су потомци Дмитра Пантовића, који је дошао из Себечева пре четири појаса и род су са Сретеновићима из Себечева, Нешовићима из Трачана и Вучетићима из Војинића (1) (Срби).

МИШЕВИЋИ

Старина им је у Долину (Пештер) и Клименте су по пореклу. Предање каже да је од њиховог рода Лазар Мутап (После 1945 — 3) (Муслимани).

МЛАДЕНОВИЋИ

Пре 15 година једна породица Младеновића досељена је у Нови Пазар из Бијелог Поља, код Рашке Ту су досељени из Ибарског Колашина, а у Ибарски Колашин из Васојевића. (Срби).

МОЈСИЛОВИЋИ

Две породице досељене из Ковачева (1964) а има их још и у Љупцу (Срби).

МОРАЧАНИ

Ристо Морачанин досељен је 1905. године из Горње Мораче (тамо су се презивали Радојевићи) у Брезовицу на Голији, а његов син Иван 1918. из Брезовице у Прћенову. Од његових осам синова формирано је 7 породица. Од њих су у Новом Пазару од 1954. године три породице. (Срби).

МРДАЦИ

Старином су Кучи и живе у Колиња Лијешћи, код Бијелог Поља. Отуда је једна породица досељена у Нови Пазар 1971. а друга 1976. године (Црногорци).

Sayfa 221

МРЉЕШИ

У новопазарским селима: Балетићу, Драмићу, Осаоници, Троштици и Белим Водама има Срба Мрљеша, који су ту дошли из Црне Горе почетком XIX века. Пре 15 година две породице су досељене у Нови Пазар, а неке су настањене код Петрове цркве (Срби).

МУДЕРЕРИЗОВИЋИ

Први Мудереризовићи су потомци Хаџи Алиефендије Пећанина, који је био мудериз (наставник у медреси) у Новом Пазару. Умро је 1882. и сахрањен у дворишту Алтун-алем џамије. Четири друге породице су потомци неког мудериза који је дошао из Приштине у XIX веку (Муслимани).

МУЈАГИЋИ

Једна од најстаријих градских породица у Сјеници су Мујагићи. Према једном мишљењу, они су се реније презивали Чавићи, а ови су до 1809. године били господари Сјенице. Од 1950. две породице су досељене у Нови Пазар (Муслимани).

МУЈАНОВИЋИ

Од пре три појаса пет новопазарских породица се презива Мујановићи а пре су били Радетинци. Мујановића има у Кнежевићу, Жирчу, Побрђу и отуда су неки скоро досељени. (Муслимани).

МУЈДРАГИЋИ

Муј-Драга је досељен у XIX веку из Дроге, а раније се презивао Ђерлек. Његови потомци су, по њему, узели презиме. (3). (Муслимани).

МУЈЕЗИНОВИЋИ

Године 1925. пошла су за Турску браћа Мујезиновићи из Бродарева, па су се задржали и оставили своје потомство у Новом Пазару (3). Не знају сигурно своје порекло, али верују да су исламизовани Призренци. Род су са бродаревским Хоџићима јер су потомци два брата, од којих је један био мујезин (џамијски службеник који учи на мунари), а други хоџа (свештеник). У Бродареву живе више од 250 година (Муслимани).

МУЈКОВИЋИ

У селу, Мујовићу, код Новог Пазара, има Мујковића, па је одатле једна породица досељена у Нови Пазар пре неколико година. Ту су, пак дошли из Прнокрпа, код Рожаја, и сматрају да су исламизовани Кучи.

SAYFA 222

МУЈЧИНОВИЋИ

Старином Шаље, из Конича, Мујчиновићи су дошли у Нови Пазар још крајем XVIII века, па су били врло бројно братство у овом граду. Били су аге, имали бројне поседе и чифчије, а куће су им биле у садашњој Улици Гојка Бачанина. Неки Хивзи Мујчиновић се помиње 1902. године у Новом Пазару као зулумћар (дипломатска преписка краљевине Србије, 264). Многи Мујчиновићи су се у последње време одселили у Турску, закључно са 1958 (3).

МУКОВИЋИ

Муковићи из Бишева, исламизовани су Кучи. Отуда су две породице досељене у Нови Пазар пре двадесетак година.

МУЈИЋИ

Мујићи у Брађаку, одакле је пре 15 година дошло у Нови Пазар неколико породица, старином су Климente. Они други, који су дошли у исто време из Годуша, род су са Ђуровићима и вероватно су исламизовани Кучи.

МУМЏИЋИ

Веома стара градска породица у Новом Пазару су Мумџићи (мумџија — свећар). У Новом Пазару се помињу још 1767. године (новопазарска ћефилема из 1767. године). Код њих се чува предање по коме је њихов родоначелник дошао као најамник из Пећи у Нови Пазар. У XIX веку су се знатно обогатили, тако да су имали своје агалуке. Мумџића има и у селу Лукореву. (Муслимани).

МУМИНОВИЋИ

Сви новопазарски Муминовићи су послератни досељеници. Први су дошли из Сјенице, други из Дугака код Сјенице, трећи из Ковача и Радаковца. Ови последњи су Климente (10) (Муслимани).

МУНИШЕВИЋИ

До 1920. године новопазарски Мунишевићи су имали своје чифчије у Косурићу. О свом ранијем пореклу не знају ништа а знају да им се још прадед родио у Новом Пазару. (3) (Муслимани).

МУРАТБЕГОВИЋИ

Мурат-бег Муратбеговић био је новопазарски муселим 1831. и на том положају је заменио Ејуп-пашу Ферхатагића. (Историјски архив Србије ДАБ-КК XXIII, 503). Његови потомци се презивају Муратбеговићи (2) (Муслимани).

SAYFA 223

МУРАТОВИЋИ

Муратовићи из Житнића и Дражевића су Колашинци и род су са тамошњим Нуховићима и Билаловићима. Још 1925. пошли су у Турску и остали у Новом Пазару, а други су дошли после 1950. године (10). Неки Муратовићи су досељени из Врбице (Бихор), затим из Пискороваца и Растеновића, Рватске, Ч. Дољца, Ковача, Загуљаче, Маљеваца, Рашковића. Сви су досељени после 1950. године (25) (Муслимани).

МУРИЋИ

Мурићи су братство Климената и у Санџак су досељени 1700. године. Највише их има у рожајском крају: Горња и Доња Ломница, Бађ, Бесник, а затим и на Пештери, као што су Ћосовићу и Браћаку. Око 80 породица Мурића досељено је средином XIX века из Мурије, у северној Албанији, и населили су се по селима око Новог Пазара, али у знатном броју и у Новом Пазару. Многи од њих су задржали стара презимена, али су други узели нова, на пример Рустићи (54) (Муслимани).

МУРТЕЗИЋИ

Село Крушево су почетком XVIII века населили Хоти, па су становници овог села, углавном, њихови потомци, међу њима и Муртезићи. Од 1950. досељени су у Нови Пазар (6). Други су досељени из Белих Вода (5) (Муслимани).

МУРТИЋИ

Недавно је једна породица досељена из Мелаја (Климente) (Муслимани).

МУСТАФИЋИ

Најстарији Мустафићи су досељеници из Сарајева 1878. а тамо су се презивали Слинићи (4). Сви се и данас баве казанџилуком. Други су почетком овог века дошли из Нове Вароши, трећи из околних села: са Рогозне, Црквина и Покрвеника (Чокарлије) и то почевши од 1900. па до пре десетак година (Муслимани).

МУТАВЏИЋИ

Две српске породице Мутавџића досељене у Нови Пазар непосредно после рата из Тушимље (Срби).

МУФТАРЕВИЋИ

Пре четири појаса дошао је неки Ђаковчанин у Сјеницу на посао муфтара (кмет) па му се потомци презивају Муфтаревићи. Једна поро-

---

SAYFA 224

-дица Муфтаревића досељена је у Нови Пазар из Сјенице 1971. године (Муслимани).

МУХАЏЕР

Тако се презивају две муслиманске породице по томе што су досељене (мухаџири) из Босне (Муслимани).

МУХАРЕМОВИЋИ

Више пута су Мухаремовићи мењали презиме, а старином су Берише. Једна породица досељена је 1945. године из Косовске Митровице. Други су дошли из Брђана и Кнежевића (Муслимани).

МУХОВИЋИ

Из Житнића је скоро досељена једна породица (Муслимани).

МУШИЋИ

Веома је бројно братство Мушића из Мухова, Кошкова, Белих Вода, али су многи променили презиме и у знатном броју иселили у Турску почевши од 1957. године. Десета породица живи у Новом Пазару од пре двадесетак година (Муслимани).

МУШОВИЋИ

Предање каже да су Мушовићи потомци неког турског официра и Паве од Колашина, и да су они од Муша, брата Хасана и Даута (Хасанбеговићи и Даутовићи). Пава није примила ислам а по њој је прозвано Павино Поље (бјелопољска општина). Има доста индиција да су Мушовићи исламизовани вранешки Јоксимовићи (потомци кнеза Јоксима). Колевка им је Колашин. Неки Мушовићи су са Нуман-пашом Ћуприлићем отишли на Никшић и од 1714. до 1877. били никшићки капетани. У Никшићу су, како то наводи П. Шобајић, „били гласовита беговска кућа“. Од 1877. до 1925. растурили су се и из Никшића и из Колашина по Санџаку, Босни, Албанији и Турској. Од њих су пет новопазарских породица, које су у Нови Пазар досељене из Бијелог Поља и Сувог Дола, почевши од 1954. Мушовића има у Годуши, Дољићу, Трнави, Себечеву (Муслимани).

НАИЛОВИЋИ

Шаље по пореклу, а старином из Руђа (Тутин), две породице Наиловића, раније Муминовићи, досељене су у Нови Пазар 1964. године. Други Наиловићи су досељеници из Босне (Муслимани).

SAYFA 225

НАЛОВИЋИ

Од 1950. године једна породица Наловића живи у Новом Пазару, а досељена је из Сјенице (Муслимани).

НЕДЕЉКОВИЋИ

Старина им је у Слатини, код Андријевице (Васојевићи), одакле су се у XIX веку населили у Јунаке и Дојиновиће на Рогозни. Од пре 15 година пет њихових породица живи у Новом Пазару. Једна породица Недељковића досељена је 1966. године из Врања (Срби).

НЕЏИБПАШИЋИ

Нециб-паша Ферхатагић живео је у Новом Пазару средином прошлог века и оставио потомство, које се презива по његовом имену (1) (Муслимани).

НЕНЕЗИЋИ

Старином су Кучи, а у Нови Пазар је досељена из Никшића једна породица, 1954. године (Црногорци).

НЕНИЋИ

Једна муслиманска породица Ненића живи у Новом Пазару од краја прошлог века али о свом пореклу ништа не знају.

НЕРАДОВИЋИ

Једна породица досељена је из Иванграда 1962 (Васојевићи) (Црногорци).

НЕРАНЏИЋИ

У Троштици код Штитара има Неранџића, који су ту досељени из Црне Горе у XIX веку. Њихов огранак су Милаши (1) (Срби).

НЕСТОРОВ

Постојбина Несторова је Лазаропоље, код Маврова, а од Мијака су. Из Лазаропоља су се 1957. године доселили у Скопље, а једна породица 1962. године у Нови Пазар (Македонци).

НЕШОВАНОВИЋИ

Нешовановићи на Голији и у околини Краљева старином су Кучи, досељени још у XVIII веку из Међуна. Од пре 15 година једна породица досељена је из Ивањице у Нови Пазар (Муслимани).

SAYFA 226

НЕШОВИЋИ

У Новом Пазару постоји више породица Нешовића. Најстарији су они који су се пред други светски рат доселили из Рогина, па их називају Рогинцима. Други су досељени после 1950. године из Вељег Поља (а у Вељe Поље 1910. из Сувог Дола), па затим из Горњих Струмаца (6) (Срби).

НЕЗИРОВИЋИ

После првог светског рата досељени су из Рватске и Вучје Локве (5) (Муслимани).

НИЦЕВИЋИ

Нико, Бало и Брњо Климente били су, каже легенда, браћа. Они су из Албаније дошли на Пештер 1700. године и њихови су потомци: Ницевићи у Јасеновику, одакле су досељени у Нови Пазар после 1950. године (5), Брњичани (сви ранији становници Брњице) и Балоте, код Рожаја (Муслимани).

НИЋИФОРОВИЋИ

Ристићи у Јелићу су старином из Заграђа, код Ивангрaда, одакле су досељени у XIX веку. Нешто касније је Нићифор Ристић досељен у Постење, где и данас живе његови потомци Нићифоровићи (Срби).

НИКИЋИ

Срба Никића има у Лукокреву, где су се доселили у XIX веку из Црне Горе. Од пре десетак година има их и у Новом Пазару (6). Други су досељени из Ковачева (2). Никића има и у Рајетићу (Срби).

НИКОЛИЋИ

Становници су Новог Пазара од пре петнаестак година, а досељени су из оближњих села (Врановина, Грубетиће, Цоковиће), затим из Крагујевца, Смедерева, Београда. Презиме је новијег датума и доста је често (Срби).

НИКУЉИЋИ

Никуљићи живели су до 1937. године у Брњици (Клименте) па су се тада иселили у Шаре. Неки од њих променили су презиме у Идризовиће. У новије време има их и у Новом Пазару (3) (Муслимани).

НИКШИЋИ

Бројне новопазарске муслиманске породице презивају се Никшићи, по Никшићу, одакле су досељени углавном после 1878. године. У Никшићу...

SAYFA 227

...су се презивали: Љуце, Љухари, Цидићи, Бајровићи, Дервишевићи, Мекићи, Мулаалићи, Мушовићи, Исовићи, Мустафићи, Сарачевићи, Мујићи, Алагићи, Пашовићи. Само су неки од њих задржали стара презимена. У ствари, Никшића има у свим санџачким местима. Према предању, Никшићи су се силом, мимо воље градских власти, настанили на периферији Новог Пазара (Хаџет) и тамо формирали своју махалу (Мухаџирска махала) и у њој изградили Никшићку џамију (32) (Муслимани).

НИШАВИЋИ

Једна црногорска породица досељена је пре 15 година из Ивања, код Бијелог Поља (Црногорци).

НИШЛИЈЕ

Када су Србији прикључене нахије у источној Србији (1833), онда се велики број Муслимана повукао из њих. Неки су досељени у Нови Пазар па се још увек презивају Нишлије, по томе што су досељени из Ниша (3) (Муслимани).

НОКИЋИ

Постојбина Нокића је Селце, у Албанији, код Скадра. Клименте су и потомци Дед Ноке. Највише Нокића било је у Рожају. Клименте се у Рожају помињу 1697. године и било их је 8 породица, са 58 чланова. (Петковић..., О Пештери...). Први Нокићи су дошли из Рожаја у Нови Пазар почетком XIX века и овде стекли велики углед. Своје агалуке и чифчије су имали у околним селима, али су то богатство изгубили почетком овог века на непознат начин. Многи од тих Нокића су одсељени у Турску, али су за то дошли други из Рожаја, Трнаве и још неког села (13) (Муслимани).

НОВАЛИЋИ

Ново Вукајловић је, према предању, напустио Азање и дошао у Петњицу (Иванград) још средином XVIII века и ту примио исламску веру и ново име Алије. Његови потомци који живе у Лагатору презивају се Новалићи. Старина им је у Бјелопавлићу (М. Лутовац, Бихор и Корита, 71). Из Лагатора су неке породице Новалића побегле 1912. године у Нови Пазар јер нису тамо могле да плате порез (5), а има их и у Себечеву.

НОВАКОВИЋИ

Новак је један од седморице браће, који се доселио средином XIX века у Витош, код Новог Пазара, па му се потомци презивају Новаковићи. Из Витоша су Новаковићи прешли у Драмче па их тамо називају Бикорцима. Према Вешовићу, они су Васојевићи. Године 1971. једна породица досељена у Нови Пазар из Витоша (Срби).

SAYFA 228

НОВОСЕЛ

Раније, на Дурмитору, презивали су се Радовићи, а по доласку у Страњане, код Пријепоља, узели су презиме Новосел (1) (Срби).

НОВОВИЋИ

Према Вешовићу, Нововићи су Васојевићи (Р. Вешовић, Племе Васојевића, 195). Ново Бабовић доселио се из Васојевића око 1850. и населио у Дајину, на Голији. Његови потомци су се после 1882. раселили и неки отишли у Куршумлију а по једна породица у Себечево и Вучиниће. По две породице досељене су у Нови Пазар из Вучинића и Себечева после 1954. године (Кажу да су близак род са Бабовићима из Будимље). (Срби).

НУХАНБАШИЋИ

Само једна новопазарска породица носи презиме Нуханбашић, али о свом пореклу не знају ништа осим да су у Новом Пазару од пре шест појасева (Срби).

НУХОВИЋИ

Пошто су крајем прошлог века напустили Колашин и кренули у Турску, Махмутовићи су населили Тријебине, а одатле у Житниће (Сјеница). Као шире братство, познати су као Колашинци. Из Житнића се неколико породица 1925. године, на путу за Турску, задржало и остало да живи у Новом Пазару, али са презименом Нуховићи, а народ их зна још као Житнићане (7). Неки њихови рођаци су задржали старо презиме — Махмутовићи (Муслимани).

НУРАДИНОВИЋИ

У неком сукобу са Васојевићима у XIX веку остао је жив Нурадин Црновршанин, један од седморице браће, који је побегао и настанио се у Себечеву код Новог Пазара. Неки његови потомци се презивају Нурадиновићи и од њих је једна породица досељена у Нови Пазар пре неколико година, док су други узели презиме по Нурадиновим синовима: Машовићи, Синановићи и Садовићи (Муслимани).

НУМАНОВИЋИ

Од после другог светског рата у Новом Пазару има више породица које се презивају Нумановићи, а досељени су из: Рибарића, Црниша, Чмањака (Хоти) и Белих Вода (20) (Муслимани).

НУРКОВИЋИ

Недалеко од Рожаја, према Ивангради, налази се село Нурковиће, у коме живе становници који се тако презивају. Сматрају да су исламизовани Кучи, а легенда каже:

SAYFA 229

Ишла Сава Куч са три сина за хлебом, али се на том путу разболе и умре под једним бором, па се то место од тада прозвало Савин бор (Ивангрaд). Најстарији син се склонио под један крш па се његови потомци прозваше Кршини (Муслимани), други је направио малу кућу под храстом па су од њега Храстодери, а од трећег Нурка су Нурковићи, који су то име дали и селу.

Од 1918. године три породице живе у Новом Пазару. Неки Нурковићи су пре десетак година досељени из Делимеђа а они су Шкријељи (Муслимани).

НУРОВИЋИ

Донедавно пет новопазарских породица Нуровића презивало се Рашљани (Клименте), по селу Расну, на Пештери, одакле су дошли између два светска рата.

НУШЕВИЋИ

Две муслиманске породице недавно досељене из Ситнице.

ОБРАДОВИЋИ

Од 1954. године у Новом Пазару живе две породице Обрадовића, досељене из Лукавице и Кочарника, код Тутина, а ту су дошли у XIX веку из Радеве махале, код Рожаја. Род су са тамошњим Зековићима (М. Лутовац, Рожаје и Штавице, 390) (Срби).

ОКОШАНОВИЋИ

По томе што су се доселили из Окоса, код Суве Ђурђице, у Врболази, носе презиме Окошановић. Једна породица досељена је после 1912. а остали после 1950. године (6) (Срби).

ОРЛАНДИЋИ

Из Црмнице, код Скадарског језера, досељена је једна породица Орландића најпре у Тутин, а 1960. године — у Нови Пазар (Црногорци).

ОМЕРБЕГОВИЋИ

Једна од најстаријих беговских кућа у Новом Пазару су Омербеговићи. Род су са Османбеговићима (2). (Муслимани).

ОМЕРОВИЋИ

Почевши од 1948. године, досељено је 6 породица Омеровића, из Биља, код Црквина. Раније су се презивали Хаџауче. Род су им тамошњи Вешировићи (Шаље).

Други Омеровићи су досељени из Лече пре 25 година (6) (Муслимани).

SAYFA 230

ОСМАНБЕГОВИЋИ

После аустро-турског рата 1683—1699. године, неки турски официр, по бледом сећању Мађар по пореклу, дошао је из Осијека у Нови Пазар. Вероватно да се звао Хусеинбег, а по његовом унуку Мурат-бегу презивали су се до пре четири појаса Муратбеговићи, а од тада су по два брата узели презиме Османбеговићи и Омербеговићи. Обе ове породице биле су врло угледне и богате, а имале су велики број чифчија у селима око Новог Пазара (2) (Приватни архив Емина Османбеговића) (Муслимани).

ОСМАНЛИЋИ

Сви новопазарски Османлићи (7) досељеници су из Растеновића на Пештери (вероватно Клименте) (Муслимани).

ОСМАНОВИЋИ

Пет породица Османовића досељено је у Нови Пазар 1941. године из Рватске, код Лешка. Не знају своје раније порекло, али сматрају да су исламизовани Црногорци.

Други Османовићи (3) досељени су после 1950. године из Јабланице, а старином су Мурићи (Клименте). Трећи су из Јаничара (Муслимани).

ПАЛИЋИ

Једна породица досељена је из Тунова пре 28 година (Срби).

ПАЈОВИЋИ

У Полоцу има Пајовића. Црногорског су порекла. Од пре 20 година 5 породица је досељено у Нови Пазар (Срби).

ПАЈКОВИЋИ

Године 1968. досељена је једна породица Пајковића из Иванграда. Старином су Цеклињани (Црногорци).

ПАЛАМАРЕВИЋИ

Паламаревиће, Србе и Муслимане, скраћено називају Паламарима. Срби Паламаревићи (2) досељени су пре двадесетак година из Годова, код Тутина. За њих М. Лутовац каже да су огранак Кораћа, а да су презиме добили по томе што је њихов предак најдаље бацио паламар (ћускија). Кораћи су, према Ердељановићу, Братоножићи. Према предању које се чува код Паламаревића, они су досељеници из Брда и Пештери су по пореклу (2).

Муслимани Паламаревићи досељени су из Петнице пре другог светског рата. Сматрају да су исламизовани Кораћи (5).

SAYFA 231

ПАЛИБРЦИ

Доста је бројно братство Палибрка и има их у: Себечеву, Багрима, Чифт Хановима, Белим Водама, Ерчегама, Ивањици, Чачку и Топлици (од 1882). Сматрају да су Црногорци и да су се доселили у прошлом веку. Ердељановић истиче да су Палибрци огранак Братоножића и да су првобитно живели у Колашину (Др Ердељановић, Братоножићи, 504). У Нови Пазар је 1966. године досељена једна породица из Ерчега (Срби).

ПАЉЕВЦИ

У Паљеву (Тутин) биле су 1721. године 3 куће, са 15 чланова Хота — католика (Петковић: Један документ о Пештери...), па су садашњи становници овог села: Буљићи, Хасановићи, Бекташевићи, Демиши, Хусовићи — њихови потомци. Предање каже да су три брата Хота: Марко, Коља и Вучета оставили своје потомство: Марко у Ковачу, Коља у Паљеву, а Вучета у Горњем Црнишу.

Године 1912. досељене су три породице из Паљева у Нови Пазар и по селу су узеле презиме. Једна од њих иселена је у Турску, друга у Скопље, а још једна је остала. После другог светског рата досељено је више породица из Паљева: Буљићи, Хасановићи, Хусовићи (Муслимани).

ПАЉЕВИЋИ

По томе што је Осман Камешничанин крчо шуме паљевем у Дојевићу, код Новог Пазара, његовим потомцима је остало презиме Паљевићи (Клименте). По једна породица досељена у Нови Пазар одмах после другог светског рата из Дојевића и Рајчиновића (Муслимани).

ПАНТЕЛИЋИ

Има их у Дулебама и Вељем Пољу, код Тутина, а тамо су у другој половини XIX века досељени из Велике (Плав). Најпре су се населили у Годову, затим у Црнишу и Кочарнику. Од 1950. године једна је породица у Новом Пазару (Срби).

ПАНТОВИЋИ

Породица са овим презименом има више, и то у: Ивангораду, Тутину, Рашкој, Страдову, Бруснику — на Голији, Лечи. Године 1949. једна породица је досељена у Нови Пазар из Брусника (Кучи су старином и ту досељени из Црне Горе у XIX веку) и после тога две породице из Лече (Срби).

ПАПИЋИ

Недалеко од Кладнице (Сјеница) постоји село Папићи, у коме живи око 70 муслиманских породица Папића. Из тог села је досељено у Нови...

SAYFA 232

...Пазар 5 породица почевши од 1945. године. И пре исламизације презивали су се Папићи и старином су из Вучје код Прибоја. Ислам су примили 1806. године када су побегли испред Сулејман-паше Скопљака. Предање које се код њих чува каже да су се од петоро браће Папића исламизовала три и њихово потомство остало да живи у Папићима, а она двојица су остали православци, одсељени су за Ужице.

ПАУЧИНЦИ

У Паучинама (Рожаје) живе братства: Грљићи, Алићи, Сеферовићи, Хусовићи. Сматрају да су исламизовани Кучи. У периоду између два светска рата досељене су две породице Паучинаца у Нови Пазар из села Врбасића, а ту су се нешто раније доселили из Паучине. Према једној верзији становници Паучине су Гаши (Муслимани).

ПАШОВИЋИ

Најстарији Пашовићи у Новом Пазару досељеници су (1) из Никшића 1878, а други (1) из Ливна 1883. Трећа породица Пашовића досељена је 1910. године из Фоче и три породице (старином Никшићани) досељене су пре десетак година из Нове Вароши (Муслимани).

ПАВИЋЕВИЋИ

Крајем прошлог века доселила се једна породица Павићевића из Падине, код Пљеваља, у село Педељ, а остале 1965. године у Нови Пазар (3) (Црногорци).

ПАВЛОВИЋИ

Српских породица са овим презименом има више у Новом Пазару. Први су досељени из Дојиновића 1930. године (Вешовићи, из Лопата), други после 1950. године из Рогина (род су са тамошњим Илићима и Нешовићима), затим из Полоца (Куљизе), па Врановина, Лепосавића и Дежева.

ПЕЋАНИ

Презиме указује да су ове новопазарске породице старином из Пећи. Они су међутим, доста стари становници Новог Пазара па се и не сећају свог доласка. Вероватно је то било средина XIX века, када су у Нови Пазар долазили у приметном броју трговци из Пећи и Ђаковице. У дворишту Алтун-алем џамије у Новом Пазару чува се гроб Хаџи-Алиефендије Пећанина, мудериза (1880). Село Козник, код Сјенице, и Кошково били су до 1912. године агалуци Мујаре Пећанина из Новог Пазара (Муслимани).

У XIX веку било је у Новом Пазару и Срба Пећана. Тако је 1837. код Петрове цркве сахрањена Аница, супруга Божа Пећанина, екмекчије (пекара).

SAYFA 233

ПЕЈИЋИ

Три муслиманске породице Пејића досељене су пре двадесетак година из Охоља, Загуљаче и Гошева. Ови у Гошеву досељени су нешто раније из Саша и вероватно су Хоти по пореклу (Муслимани).

ПЕНДИЋИ

Старином су из Црне Горе, по предању из Његуша, а средином XIX века доселили су се и као чифчије населили агалуке новопазарских Врањевића у Тушимљи. Одатле су се неки од њих иселили у Кузмичево. Доста их се 1882. године иселило у Куршумлију, а има их у Бижићу, код Рашке. Почевши од 1949. године четири породице су досељене у Нови Пазар из Тушимље и Ковачева (Срби).

ПЕПИЋИ

Пепића има доста у селима тутинске општине, а у Новом Пазару двадесетак кућа и сви су овде од пре двадесетак година. Пепићи у Драги су вероватно Клименте и ту су дошли у време сеобе Климената 1700. године. Пепићи у Долову су Љајићи (Клименте) а Пепићи у Биоцу, Набоју, Бољарама, Бороштици и Глоговику су досељени из Колашина 1878. године, па их овде народ назива још и Колашинцима. Зека Пепић био је последњи колашински капетан.

Неки новопазарски Пепићи су родом из Стоца, у Херцеговини (Муслимани).

ПЕРИШИЋИ

Једна породица досељена из Пустовлаха, а друга из Душковића (Ужичка Пожега) (Срби).

ПЕРУНЧИЋИ

Пре 15 година досељена је једна породица Перунчића из Београда, а у Београд су дошли 1945. године из Пљеваља. Трећи Перунчићи (2) досељени су 1965. године из села Пољица, код Белих Вода (Срби).

ПЕТЛАЧЕ

Новопазарски Петлаче су исламизовани Црногорци. М. Лутовац наводи да се и данас заселак Шекулара назива Петлачко гробље. Од пре 150 година у Новом Пазару живе Петлаче (4), али не знају од куда су дошли. Важе као свештеничка породица и дали су велики број муслиманских свештеника. Муслимана Петлача има у Врбици, код Ивангрaда, у Богдању, Пискошћу и Бајевици. Ови у Бајевици су променили презиме у Вешировиће. Срба Петлача — Цајевића било је у Тутину до 1882. када су одсељени у Куршумлију (М. Лутовац, Рожаје и Штавица, 347).

SAYFA 234

ПЕТРОВИЋИ

Неки Петровићи који су живели у Новом Пазару пре другог светског рата потомци су попа Шалипура, који је овамо дошао почетком свог века од Прибоја. Други су, почетком XX века, досељени из Сјенице (2).

Петровићи из Постења сматрају да су досељеници из Херцеговине око 1861. и да су се тамо презивали Кукурице. У новој средини су више пута мењали презиме. Претпоследње им је било Милојевићи, а ово носе од 1912. године.

Петровићи, који су досељени из села Балетића, такође су Херцеговци, од Гацка, и тамо су се презивали Екмечићи (пекари). Дошли су око 1876. и првобитно се населили у Паралову, а одатле у Балетиће.

Петровићи у Дежеви старином су Васојевићи из Горњег Полимља. У Горњим и Доњим Шушурама, код Сјенице, има Петровића и 1912. године било их је у том селу у знатном броју. Сматрају да су досељеници из Црне Горе и да су се тамо презивали Ераковићи. Петровића има доста у Дрмањићу, затим у Лечи и отуда су неки досељени пре 20 година а има и оних који су досељени из разних крајева Србије (25) (Срби).

ПИЛИЦЕ

Из Бистрице, код Бијелог Поља, досељена су 4 муслиманске породице Пилица пре двадесетак година. О ранијем пореклу ништа не знају.

ПЕШОВИЋИ

Сретен Пешовић је 1902. године побегао из села Бијелог Поља, код Студенице, дошао у Нови Пазар и ту засновао породицу (1) (Срби).

ПЛАВШИЋИ

До пре двадесетак година Плавшићи у Штитарима и Попама презивали су се Бешевићи. Отуда је 1960. године једна породица досељена у Нови Пазар. Други Плавшићи су досељени из Јабланице, код Батинака (2). Нису у сродству (Срби).

ПЛАНА

Једна албанска породица досељена пре десетак година из Косовске Митровице.

ПЛАНИЋИ

Три муслиманске породице живе у Новом Пазару од краја XIX века. Према једној верзији, херцеговачки су мухаџири.

SAYFA 235

ПЛОЈОВИЋИ

Плојовићи су из Лукара, одакле их је доста досељено у Нови Пазар после другог светског рата, сматрају да су исламизовани Црногорци. Међутим, Лукаре је почетком XVIII века било насељено Хотима. Када је Александар Гиљфердинг прошао кроз Лукаре средином прошлог века, он је ту видео „само албанско становништво“, па није

искључено да су старином Хоти. Ово тим пре што ни у своје предање, које смо навели, нису сигурни (Муслимани).

ПЛУНЧЕВИЋИ

У Плунчевићу, код Рожаја, живе Љајићи и Лаце (Малисори) и донедавно се у овом селу говорило албански. Одатле је једна породица досељена у Нови Пазар крајем прошлог века (12) (Муслимани).

ПИЛОВИЋИ

На новопазарском Малом гробљу сахрањен је 1863. године Пиловић Јован. Пиловићи су у Нови Пазар досељени из Пуруђа, а род су са Милетићима (Срби).

ПИПЕРИ

Потомака Пипера има доста у новопазарском крају али су сви узели нова презимена. Изузетак чини неколико породица из Прашевине, које су задржале то презиме. Пипери су населили овај крај у XIX веку. Као становници предела између Зете и Мораче, Пипери се, како то наводи Јиречек, помињу 1416. године, а у турском дефтеру из 1570. помињу се по нахији Подгорица (Срби).

ПЉАКИЋИ

Колевка Пљакића је Угао, а затим и Тузиње на Пештери. Старином су Вокљи Клименте и доста су дуго били припадници католичке конфесије (у Углу су од 1700). Многи Пљакићи, они из Тузиња, променили су после 1913. године презиме (Османуљићи, Куртаговићи). Неки из Тузиња досељени су у Нови Пазар 1919. године, али су узели презиме Тузинац. Доста Пљакића се после 1912. иселило на Косово. Ови Пљакићи, или Куртовићи који су насељени у Нови Пазар 1936. године очували су старо презиме. Доста Угљана и Тузинаца досељено је у Нови Пазар после другог светског рата (Муслимани).

ПОДГОРИЧАНИ

Неколико муслиманских породица Подгоричана досељено је у Нови Пазар из Подгорице (Титоград) у XVIII веку. У новопазарској ћефилеми из 1767. године помињу се Подгоричани као становници Новог Пазара.

SAYFA 236

ПОКИМИЦЕ

Солунац Миодраг Покимица, родом из Рвата, код Рашке, настанио се у Новом Пазару 1919. године и оставио своје потомство (1) (Срби).

ПОЊАВИЋИ

Године 1958. једна породица Поњавића досељена је из Бруснице — Горњи Милановац (Срби).

ПОПАДИЋИ

Попадићи су Морачани, одакле су дошли у XIX веку у Каљића Лијеску, а одатле у Гошево и, најзад, у Буђево на поседе бегова Ђоровића. Од 1955. године једна породица досељена је у Нови Пазар (Срби).

ПОПОВИЋИ

Презивати се Поповић било је раније врло популарно, као код Муслимана Хоџић, јер се знало да се потиче од свештеничке породице, а оне су у овом крају увек биле цењене. Пре рата су у Новом Пазару живеле породице Поповића, досељене из Поповица, код Лешка. Раније су се презивали Крсмановићи. Други Поповићи су досељени одмах после првог светског рата из Пећарске, код Бијелог Поља, а 1936. једна породица из Сувог Дола (старином су Шекуларци). Године 1963. једна породица Поповића досељена је у Нови Пазар из Банатског Карловца, а друга из Лукара (Срби).

ПОПЛАТЕ

До пре 15 година у Новом Пазару је живело неколико породица Поплата, па су се иселили у Турску. Старином су Херцеговци и у Нови Пазар су досељени 1880. године (из Поплата код Стоца) (Муслимани).

ПОТУРАК

Мурат Хасановић из Фијуља (Сјеница) ожени се лепом црногорком из околине Подгорице. Њу су Црногорци прозвали потуркиња, а Мурата потурак, па му је тако потомству остало презиме. Неке породице Потурака су се 1966. иселиле у Турску а једна је досељена у Нови Пазар 1970. године (Муслимани).

ПОТУРОВИЋИ

Потуровићи су вероватно из Мелаја (Пештер) последњи Клименте који су веома касно, средином XIX века, примили ислам, па их је народ назвао потурицама, односно потуровићима. Две породице су досељене у току другог светског рата (Муслимани).

SAYFA 237

ПОДБИЋАНИ

Из Брвика, код Бродарева, досељена је једна муслиманска породица у Нови Пазар 1962. године.

ПРАМЕНКОВИЋИ

Шипче је село на Пештери и једино у њему живе Муслимани Праменковићи. Исламизовани су Кучи. Две породице досељене у Нови Пазар пре десет година.

ПРЕЛИЋИ

Према предању, сјенички Прелићи су досељени пре четири појаса из Гусиња у Сјеницу и вероватно припадају групи Малисора као што су гусињски Прелићи. У Нови Пазар су досељене две породице пре двадесет и три године.

Крајем прошлог века у Нови Пазар су досељене две породице Прелића из Ервенице, код Тутина. Године 1912. пошли су у Пећ па су се поново вратили у Нови Пазар. Старином су од Гусиња Клименте (Муслимани).

ПРЕЛЕВИЋИ

Три породице Прелевића досељене су 1920. године из Коморана. Сматрају да су исламизовани Кучи — Прелевићи. Прелевића има у Мухову и Весенићу. Ови последњи су Кладничани.

ПРЕЉИЋИ

Од 1958. године у Новом Пазару живи једна породица Прељића, досељена из Жетне код Зенице (Муслимани).

ПРЕМОВИЋИ

Око 1860. године два брата Премовића досељена су из Трешњевика, код Ивангрaда; један се настанио у Милатковићу (Рашка), а други у Лешку. Године 1952. једна породица Премовића досељена у Нови Пазар из Милатковића (Срби).

ПРЕНЧЕ

Пренче су Тутићи, раније Шкријељи, а ново презиме носе по Пренчи Тутићу. Највише их је било у Глухавици, али су 1925. године узели нова презимена: Аземовићи, Рецовићи, Шемсовићи. Они Пренче који су досе-

---

SAYFA 238

-љени у Нови Пазар почетком овог века (3) очували су старо презиме као и они (2) који су дошли из Делимеђа пре 15 година (Муслимани).

ПРЕНТИЋИ

Само у Делимеђу има Прентића, а ту су досељени из Савиног Бора (Ивангрaд). Старином су Шаље. Од пре десет година три породице су досељене у Нови Пазар из Делимеђа (Муслимани).

ПРИШТЕВЦИ

Два брата, хафиз (онај који зна куран напамет) и мудериз (наставник), дошла су крајем XIX века из Приштине у Нови Пазар па се њихови потомци презивају Приштевцима (4) (Муслимани).

ПРОФИЛОВИЋИ

До пре три појаса новопазарски Профиловићи су се презивали Ђоковићи. У Нови Пазар су досељени између два светска рата из Дојиновића, а ту у XIX веку из Куча (Срби).

ПРТИНЦИ

Кажу да Пртинци живе у Новом Пазару више од 150 година, а да су дошли из Конича те су старином Шаље. Неки новопазарски Пртинци су се раније презивали Чокрлије (Муслимани).

ПРУЖЉАНИ

По Пружњу, селу на Пештери, презива се десетак новопазарских породица, које су досељене у периоду између два светска рата. Сматрају да су исламизовани Црногорци. Других пет породица Пружљана старином су Ђерекарци. Презивали су се Куртовићи, па Суловићи. Из Ђерекара су у Пружањ досељени одмах после првог светског рата, па су се убрзо спустили у Нови Пазар, али им је презиме остало по Пружњу (Муслимани).

ПУЗЕ

Пузе су Муслимани, скоро досељени из Затона и Одрина, код Бијелог Поља (3).

ПУЗОВИЋИ

Пузовићи су досељени из околине Бијелог Поља, у XIX веку и настанили се у Штитарима, а одатле су прешли у Дежеву. Почевши од 1945. године досељене су у Нови Пазар три породице (Срби).

SAYFA 239

ПУЉИЋИ

Почетком овог века дошли су у Нови Пазар Муслимани Пуљићи из Попа, села, које је, како то наводи Александар Гиљфердинг, било настањено Албанцима.

Радула Радивојевића из Васојевића посинио је Ђул-бег гусињски, вођа гусињана и Плављана у борбама против реформи султана Махмуда II, 1828—1831. године. Дао му је име Осман и надимак пуља (пара) па су његови потомци узели презиме Пуљићи. Неки од њих су покрштени 1858. а друге су се населили према Новом Пазару. Сасвим је вероватно да су Новопазарски Пуљићи њихови потомци (Муслимани).

ПУЧИЋИ

Само у Сјеници постоје Муслимани Пучићи, али ништа поуздано не знају о свом ранијем пореклу. По неким првобитно су се презивали Барјактаревићи и онај део Сјенице где су они живели назива се Барјактаревина. Могућност да су потомци Дубровачких трговаца Пучића није излишна.

Сада у Новом Пазару постоје три породице Пучића, досељене из Сјенице почевши од 1958. године.

РАДЕНКОВИЋИ

Раденковића има у селу Превлака, у Ибарском Колашину. Ту су досељени из Потока, пре сто година, а у Поток пре 150 година из Невољана, код Вучитрна, одакле су њихови рођаци Грујовићи (М. Лутовац, Ибарски Колашин, 140). Неки Раденковићи су досељени у Нови Пазар 1947. године из Варага (Рогозна), а други из Врановића 1973. године. И једни и други истичу да су Црногорци старином. Ови последњи знају да су Кучи. Донедавно се једна муслиманска породица у Новом Пазару презивала Раденковић, а сада Мехмедовић. О свом ранијем пореклу ништа не знају (Срби).

РАДЕТИЋИ

Још 1890. године досељена је једна породица Радетића из Буђева, на Пештери (Срби).

РАДЕТИНЦИ

У Радетини, код Рожаја, живе: Бибићи, Шутковићи и Лединани — исламизовани Кучи (Лединани — по Лединама у Кучима, М. Лутовац, Рожаје и Штавица, 348). Као становници Новог Пазара, Радетинци се помињу још 1767. године (новопазарска ћефилема). Други су дошли крајем прошлог века и сви су узели презиме по селу одакле су дошли осим неколико породица које су при три појаса узеле презиме Мујановићи. Радетинци се својатају са осталим исламизованим Кучима у рожајском крају: Ганићима и Бишевцима (10). (Муслимани).

SAYFA 240

РАДИСАВЉЕВИЋИ

Радисављевићи су досељени крајем прошлог века из Корита, код Бијелог Поља, и настанили се у Сопоћанима, а одатле су 1963. године две породице досељене у Нови Пазар. Раније су се презивали Илићи (Срби).

РАДОЈЕВИЋИ

Радојевићи у Зупчу су Васојевићи, од братства Бабовића, и презивали су се Цветићи. Тамо су побегли због крвне освете и постали чифчије ага Шишковића (М. Лутовац, Ибарски Колашин, 127). Радојевићи у селу Батке, на Рогозни, такође су Васојевићи. Од

њих је једна породица досељена у Нови Пазар 1919. године и сада их је четири. Непосредно после другог светског рата досељене су две породице Радојевића из оближњег села Избица (Срби).

РАДОЊИЦЕ

Када се неки Радоња оженио Муслиманком у Гораници (Нови Пазар), примио је ислам, па су га мештани из милоште звали Радоњица и његови наследници су врло бројни у Гораници, Црквинама. Тако је остало презиме његовом потомству. Неки од њих, они у Лежу, код Лукара, променили су презиме у Хајровиће (5) од 1965. године (Муслимани).

РАДОМИРОВИЋИ

Први су досељени 1912. године из Милатковића, а други из Постења пре десетак година (4). Нису у сродству (Срби).

РАДОНЧИЋИ

По Марку Миљанову, Радончићи, а њихова старина је Гусиње, исламизовани су Кучи (М. Миљанов, Племе Кучи, 22). Предање каже да је Радоња Куч са седам синова примио ислам у XVIII веку. Од 1969. године две породице живе у Новом Пазару.

РАДОВАНОВИЋИ

Новопазарски Радовановићи истичу да су Херцеговци и да су дошли из Херцеговине 1876. године и настанили се у Лукову, код Рашке, а из Лукова су две породице досељене у Нови Пазар. Једна породица Радовановића досељена је из Дежеве још почетком XX века, а у Дежеву су дошли у XIX веку из Црне Горе (Срби).

РАДОВИЋИ

У XIX веку досељени су Радовићи из Црне Горе, према предању из Радовића, код Никшића, у село Нетврђе, а отуда у Нови Пазар 1913, а дру-

---

SAYFA 241

-ги 1949. године и касније. Донедавно су се други Радовићи презивали Бубањ, а пре двадесет година су дошли у Нови Пазар из Поткрајаца код Бијелог Поља (7) (Први су Срби, а последњи Црногорци).

РАДУЛОВИЋИ

Радуловићи у Штављу (Сјеница) досељени су из Црне Горе (XIX век), а пре десетак година једна породица је досељена у Нови Пазар (Срби).

РАХИЋИ

Предање каже да су крајем XVIII века два брата Ђукића из Васојевића побегли због крвне освете и населили се у Тријебинама, код Сјенице. Дуго су задржали старо презиме, тако да тамо и данас има Муслимана Ђукића. Међутим, једни су узели презиме по мајци Рахи. Донедавно ти Ђукићи и Рахићи су се својакали са православним Ђукићима са Полице (Иванград). Бројни Рахићи су се одселили у Турску закључно са 1958. годином. Неки Рахићи (2) досељени су у Нови Пазар почетком овог века, а други (3) после другог светског рата (Муслимани).

РАИЧЕВИЋИ

Помињу се као бројно и истакнуто племе у Зети. У великом броју су се исељавали у Стару Србију (А. Јовићевић, Зета и Љешкопоље, 483).

РАЈОВИЋИ

Из Косурића једна породица досељена 1966. године. Рајовића има у Плешину и Малој Трнави (Срби).

РАКИЋИ

Из Богутовачке Бање досељена је 1920. године једна породица (Срби).

РАКОЊЦИ

Старина им је у Лимској долини, у селу Ракоњама, али се не зна да ли је село добило име по породицама или породица по селу. Ракоњци су врло стара породица (православна) јер се неки Паун Ракоњан помиње као ктитор цркве Св. Николе у Бијелом Пољу, 1645. године. После њега породице Ракоњаца су се раселиле (П. Влаховић, Бродарево..., 109). Ракоњаца има у Бијелом Пољу, Ступу Вишњици, а од средине XIX века и у Ступу, код Сјенице. Од 1970. године две породице су у Новом Пазару (Срби).

РАМЧИЛОВИЋИ

У селима Савин Бор и Лагаторе (Бихор) има Рамчиловића који су се раније презивали Шаровићи. Ту су пре десет појасева досељени од Плава и...

Sayfalardaki metinler Kiril alfabetik orijinal formlarıyla aşağıda verilmiştir:

сматрају да су исламизовани Кучи (М. Лутовац, Бихор и Корита, 71). Из Бихора их је око 1831. делимично раселио скадарски везир. Откуда је неколико породица досељено после другог светског рата у Потреб (Пештер), а пре неколико година и у Нови Пазар (2) (Муслимани).

РАМХУСОВИЋИ

Стара су градска породица у Ивангради, а исламизовани су Груђе. Од пре двадесетак година три породице су досељене у Нови Пазар (Муслимани).

РАМИЋЕВИЋИ

Рамићевићи су скоро досељени из Рибарића (3) (Муслимани).

РАМОВИЋИ

Почевши од 1943. године у Новом Пазару постоји више породица Рамовића, а нису у сродству. Први су дошли 1943. из села Хоткова. Раније су се презивали Бихорци (3). После рата досељени су Рамовићи, из Бобовика, а ту су дошли из Бишева (Режовићи). Исламизовани су Кучи. Трећи су досељени из Ужица, а старином су Дујљаши (Муслимани).

РАМОШЕВИЋИ

Још пре другог светског рата живи у Новом Пазару неколико породица Рамошевића (Шкријељи), који се тако презивају по селу Рамошево (Пештар), одакле су досељени (Муслимани).

РАОВИЋИ

Пред други светски рат једна породица Раоваца досељена је из Баковице (Муслимани).

РАПОВИЋИ

Право презиме им је Хратовићи, али се глас х током времена изгубио. Има их у Бијелом Пољу, Пљевљима, Фочи, и Сарајеву, и од 1931. године у Новом Пазару (4), када су дошли из Рогатице, а ту из Пљеваља. Према Јиречеку, Раповићи су исламизовани Кривошани (autohtono становништво са Дурмитора), који се помињу у једној повељи краља Уроша I 1260. године, на Тари. Растерали су их Дробњаци (по томе што су им „дроб гопили" добили су презиме) (Јиречек, Историја Срба I 77) (Муслимани).

РАСОВИЋИ

Расовићи су Беговићи (3) а у Нови Пазар су дошли из Расова код Бијелог Поља још почетком XIX века. Сматрају се најстаријом муслиманском породицом у Санџаку.

Страна 243

РАСПОПОВИЋИ

Старином су Црногорци, а живе у Бањеву, на Ибру. Отуда је, пре 20 година, досељена једна породица.

РАСТИЋИ

Пре 30 година једна муслиманска породица досељена из Сјенице. Према бледом сећању, потомци су дубровачких трговаца Растића (Муслимани).

РАСТОДЕРИ

Неколико муслиманских породица Растодер досељено је пре двадесетак година из Радманаца, код Ивангрaда. Тамо их има около 250 породица. Исламизовани су Кучи и род са Нурковићима, а Крипши су њихов огранак.

РАЦИЋИ/ДЛОВИТИ

Старина им је у Шарошама, код Тутина (Клепали), па су се населили у Крушево, а одскора и у Нови Пазар (2) (Муслимани).

РАШЉАНИ

Расно на Пештери, до 1700. године било је насељено Србима. Тако се у XVII веку помињу кириције из тога села: Команичани (С. Димитријевић, Дубровачки каравани, 22) а 1700. су га населили Клименте. Године 1722. регистроване су четири породице са 30 Климената католичке конфесије, али су касније сви исламизовани. Сви становници овог села су Бихорци потомци. У Новом Пазару су породице Рашљана врло бројне, а ту су од средине XIX века (Муслимани).

РАТКОВИЋИ

Из Балетића је скоро досељена једна породица (Срби). Ратковића има веома много у Лимској долини.

РАВИЋИ

У веома живој традицији стоји да је постојбина Равића у Лопатама, код Лијеве Ријеке (Црна Гора) те да се отуда доселили у XIX веку и населили у селима: Пурће, Павље, Поле, Кутовали (Нови Пазар) па отуда досељено неколико породица у Нови Пазар од пре 15 година. Станко Равић претпоставља да би Равићи, које наводно, могли бити староседеоци становништво овог краја јер се помињу Равићи на Голији 1737, када су се ода...

Страна 244

тле иселили у Вучковицу, код Гуче (ако су то ови Равићи или њихови рођаци) (Ибарске новости од 15. IV 1976, С. Равић, Срећани) (Срби).

РАВНОГОРЦИ

Три муслиманске породице Равногораца досељене су из Тријебина, код Сјенице, пре 20 година. Раније су били Каришићи.

РЕБРОЊЕ

Више од четрдесет породица Реброња живи у Новом Пазару и околини, а досељени су из Годуше (Бихор). Неки Реброње се помињу у Новом Пазару још 1831. године. Доста их се доселило још почетком овог века, а највише после другог светског рата. Према једној верзији, Реброње су исламизовани Обрадовићи из Горњих села, код Ивангрaда, а старином су Ераковићи. Према другој верзији, исламизовани су Илићи (Кучи), а презиме су добили по томе што је мајка тепала сину који је најдаље бацио камен с рамена: „Тако мој реброња" (15) (Муслимани).

РЕЧ

У Рамошеву на Пештери живе Речи, Клименте по пореклу. Још у XIX веку неки од њих су се населили у Маљеве, код Новог Пазара, али су ту многи променили презиме, на пример Фезаховићи. Неки су досељени после другог светског рата (Муслимани).

РЕЦЕПАТЛИЈИ

О пореклу врло познате беговске куће Рецепатлија из Плава постоји неколико верзија. Прва каже да су потомци неког исламизованог Црногорца из Црмничке Ријеке. Према другој су потомци неког турског официра, а по трећој, највероватнијој, Рецепатлији, којима су род плавски Шабаногићи и Шеховићи — Маљићори су, род из Грује Мира, па су се 1700. године доселили у Плав. Од 1950. године једна породица Живи у Новом Пазару (Муслимани).

РЕЦЕПЕФЕНДИЋИ

Око 1879. године досељени су Маљмудировићи из Бихаћа у Нови Пазар, а једна породица Рецепефендића је њихов огранак и ново презиме носе од пре три појаса. Првобитно, још у Бихаћу, презивали су се Росићи, затим Хаћалићи, Маљмудировићи, и, најзад, Рецепефендићи (Муслимани).

РЕЦЕПЕВОVIЋИ

Две породице су досељене из Крушева, 1851. године (Хоти) (Муслимани).

РЕЈОВИЋИ

Више од 25 породица Рејовића живи у Новом Пазару, а досељени су из Бишева, Пружања и Дуге Пољане, Баграма. Они последњи су Мавријћи (Муслимани).

РЕКОВИЋИ

После другог светског рата једна породица досељена је из Раждагине (Муслимани).

РЕШОВИЋИ

Од пре десетак година две породице Решовића досељене су из Надумаца. Старином су Решовићи (исламизовани Кучи), а у Надумце досељени из околине Гусиња. Род су са Арслановићима и Наимовићима из Надумаца (Муслимани).

РЕЖЕВИЧАНИ

Досељени почетком овог века из Режевика са Пештери; Клименте су (Муслимани).

РИФАТОВИЋИ

Једна черкеоска породица досељена 1945. године из Приштине, а ту су нешто раније досељени из Урошевца (Черкези).

РИСТИЋИ

Учитељ у крв, Ристо Кнежевић из Плава побегао је у Нови Пазар око 1875. године. Да би његови потомци затрли траг, узели су ново презиме (Срби).

РИСТОВИЋИ

Постоји више породица у новопазарским селима са овим презименом (Постење, Бекова, Козник, Судско Село, Дежева). Они у Бекову су се раније презивали Коматите. Ристо Бекиће је средином XIX века досељен из Дробњака. Други су досељени из Сјенице. Неки су отишли у Козник. Од његових потомака једна породица је у Новом Пазару од пре 15 година (Срби).

РИЗАБЕТОВИЋИ

Осман-паша био је новопазарски муселим 1830. године, па га је на том положају заменио Ејуп-паша Ферхатагић. Осман-пашин син Мехмед-бег се презивао Османпашић, а његов потомак је Риза-бег Муратбеговић, председ...

Страна 246

ник новопазарске општине за време првог светског рата. Његови потомци су две новопазарске породице Ризабетовића. У предању стоји да се Осман-паша презивао Талиревић, по селу Талири, код Приштине, одакле је дошао у Нови Пазар (Муслимани).

РИЗОВИЋИ

Досељени су из Ковача, почињући од 1955. године. Према предању, становници Ковача, Радоховаца, Пришипа и Пасјева потомци су четири брата Хота. До другог светског рата међусобно се нису узимали. У том случају и становници Ковача су исламизовани Хоти (5). Друге три породице су досељене из Покревеника (Муслимани).

РИЗВАНОВИЋИ

У Старчевићу (Тутин) живи око 30 породица Ризвановића. Ту су досељени у XVIII веку из Лучице, код Рожаја, и исламизовани су Кучи. Од пре 15 година у Нови Пазар је досељено 5 породица.

РОГИЊИ

Још од почетка XIX века у Новом Пазару живе две муслиманске породице Рогиња, тако назване по селу Рогатцу, одакле су досељени. О ранијем пореклу ништа не знају. После другог светског рата дошле су неке српске породице из Рогиња, па се презивају Рогињи, а тамо су били Нешовићи.

РОГЉИЋИ

Две породице Роглића досељене су пре десетак година из ближег Црадова. У том селу их зову Колашинцима јер су у XIX веку досељени из Колашина (Црна Гора). Старином су Ровчани. Почетком XIX века Роглића је било у Ибарском Колашину, али су се иселили код Крагујевца и тамо се презивају Домановићи. Роглића има и у Кузмичеву, а њихов огранак су Самаиловићи (Срби).

РОХОВИЋИ

Новопазарски Муслимани Роховићи су до пре 4 појаса, када су досељени из Дуге Пољане, презивали Љајићи. Неки су 1939. и 1969. одселили у Турску, а овде су остале још две породице.

РОСИЋИ

До првог светског рата у Новом Пазару су живели Росићи, старином Вукићи (Васојевићи), а у Нови Пазар су досељени из Врачева и Рашке. По...

246

Страна 247

тле иселили у Вучковицу, код Гуче (ако су то ови Равићи или њихови рођаци) (Ибарске новости од 15. IV 1976, С. Равић, Срећани) (Срби).

РОЖАЈЦИ

Бољне су породице Рожајаца у Новом Пазару и углавном су досељени из Рожаја после 1918. године. Тамо су се презивали Зејнелагићи или Мулаалићи (Муслимани).

РУТОВИЋИ

Почетком XX века Рутовци су досељени из Хоткова (2) (Муслимани).

РУЈЕВИТИ

Према предању два брата Рујовића, по томе што су живела у Колашину поред неког гаја који је у јесен добијао рујне боје, добили су презиме Рујовићи. После 1878. иселили су се и један се настанио у Новој Вароши а други у Дубници (Сјеница). Из Дубнице је пре 20 година досељена једна породица у Нови Пазар (Муслимани).

РУЉИЋИ

Рулјићи су стара градска муслиманска породица, али о свом ранијем пореклу ништа сигурно не знају (2).

РУСТЕМОВИЋИ

Три новопазарске породице Рустемовића досељене су из Никшића 1878. године (Муслимани).

РУСТИЋИ

Раније су се Рустићи презивали Мурићи (Клименте), а у Новом Пазару су од средине XIX века (4) (Муслимани).

САДОВИЋИ

Од краја прошлог века живе у Новом Пазару ковачи Садовићи. Друга породица Садовића досељена је из Рибарића 1950. године, а раније су се презивали Џакови.

САЈТАРИЋИ

Неки Сајтарићи се помињу у Новом Пазару још крајем XVIII века и каже се да су дошли из Ужица, али их више нема, јер су се иселили у Турску. Других Сајтарића има у Комињу (Нови Пазар) (Муслимани).

Страна 248

САКОВИЋИ

Старином су из Старог Влаха (Брчете) а населили су се у Селаковцу. У Стари Влах су досељени из Црне Горе, али о свом ранијем пореклу ништа не знају.

САЛИКАЛИЋИ

Пре неколико година досељена је једна породица из Сјенице (Муслимани).

САЛИХОВИЋИ

Први Салиховићи су досељени из Рвачке 1912. године (2), а нешто касније, из истог села, дошле још четири породице. Други (2) су потомци Хасана Салика, који је 1925. дошао из Митровице. Трећи су дошли из Јабрена 1955. године (3), а раније су се презивали Гићи; четврти су из Сјенице (2), досељени пре 15 година (Муслимани).

САЛКОВИЋИ

Шест новопазарских породица Салковића старином су из Стожера и тамо су се презивали Питићи. У Нови Пазар су дошли 1882. године из Фоче. Други Салковићи су досељени пре неколико година из Пожеге (Кође-Хоти) (Муслимани).

САМАИЛОВИЋИ

Доведено су се Самаиловићи из Шарања, под Голијом, презивали Рогљићи. Од 1968. године две породице су досељене у Нови Пазар (Срби).

САМЧЕВИЋИ

Само ицх има у Рајетићу и право презиме им је Самчевићи. Досељени су из Црне Горе крајем XIX века. Три породице су досељене у Нови Пазар од пре 15 година (Срби).

САРАМАНДИЋИ

У овом крају ицх има једино у Тушимљи, одакле је, 1968. године, досељена једна породица. Досељени су у XIX веку из Црне Горе (Срби).

САРАЧЕВИЋИ

Веома су стара градска породица у Сјеници и Новом Пазару јер се помињу још 1767 (новопазарска нефисма). Презиме носе по сарачком (седларском) занату. Садашњи Сарачевићи досељени су као мухаџири из Босне 1882. године (1) али нису род са првим. Други су из Маљевала (Муслимани).

Страна 249

САРИЋИ

Шујневићи, из рода Пашаровића, негде од Котора, досељени су 1902. године настанивши се у Гољеву, Свиланову и Цтрадују под Голијом. Они су Гољевац са новим презименом Сарићи одселили за Краљево, али су се три породице вратиле 1924. године и настаниле у Новом Пазару (Срби).

САПАНИ

Тако се презива пет породица које су после првог светског рата досељене из Саша (Тутин), а Хоти су по пореклу (Муслимани).

САВИЋИ

Губеринићи (Васојевићи) средином прошлог века досељени су из Васојевића у Лукречево (Нови Пазар), а затим у Нови Пазар. Једна породица од њих променила је презиме у Савић. М. Лутовац помиње Губеринића Муслимане у Трубини, који примивши ислам нису променили презиме (Срби).

САВОВИЋИ

Године 1961. једна породица Савовића дошла је из Златара, на Рогозни. У сродству су са тамошњим Миленковићима. Према Вешовићу, они су Васојевићи, а према М. Лутову — Кучи. (Срби).

СЕБЕЧЕВЦИ

Неки црногорски Муслиман, бежећи од крвне освете, пренео је у Себечеву (Нови Пазар), а одатле отишао у Глухавице и ту се настанио, али су га ту прозвали Себечевцем. Неки су одатле били настањени у Дујовљанима, али су се (2) 1932. године доселили у Нови Пазар. Од оних ранијих у Новом Пазару ицх има шест породица.

СЕЈДОВИЋИ

Непосредно после другог светског рата досељена је једна породица Сејдовића из Пољка код Рибарића. Тамо су се презивали Растодери. Неке Сејдовићи су досељени из Вучје Локве (Клименте) а неко из Гушавца (Ковачевићи) (Муслимани).

СЕФОВИЋИ

Једна породица досељена пре 15 година из Крушева (Нови Пазар). Раније су били Лољићи (Хоти) (Муслимани).

СЕЈДИЛИ

Једна породица досељена са Звјездана (Бијело Поље) 1957. године.

СЕЛФИЋИ

Пре 15 година досељени су из Радоховала и Мојстира, а једна породица још пре рата из Рибарића (5) (Муслимани).

Страна 250

СЕЈФОВИЋИ

Пре 25 година досељена је једна породица из Пљеваља. Други су досељени из Расна (Клименте) (Муслимани).

СЕЛЕЦИ

Пре десетак година досељене су две породице Селека, из Кукавице, код Сухе Трупије. У бледом сећању је да су досељеници из Коњича и да су Шаље по пореклу (Муслимани).

СЕКУЛИЋИ

Године 1946. једна породица досељена из села Бујца (Штитаре). Има ицх у Кознику и Брчанској (Срби).

СЕЛИМОВИЋИ

Преци једне новопазарске породице су до 1882. године живели код Прокупља, а тада су се иселили и настанили у Бабушу, на Косову. Један младић из те породице дошао је почетком овог века у Нови Пазар, ту се оженио и оставио потомство (1). Други Селимовићи су дошли из Покревеника пре двадесет година. Тамо су се раније презивали Соколовићи (4) (Муслимани).

СЕЛМАНОВИЋИ

Једна породица досељена пре 20 година из Пљеваља. Тамо су Селмановићи чувена градска породица, која је дала и неколико паша (исламизовани Томашевићи). Други Селмановићи досељени су из Чукота, на Пештери, пре 15 година (2), трећи из Брезе код Сјенице, а четврти из Лукокреча (2) (Муслимани).

СЕНИЧИ

Сеничи код Ивангрaда су Бјелопавловићи (Вешовић, Племе Васојевићи, 249). Они у Новом Пазару су досељени из Гацка пред први светски рат (Срби).

СЕРХАТЛИЋИ

Пет новопазарских муслиманских породица Серхатлића, досељено је из Колашина (Црна Гора крајм прошлог века (серхатлије — граничари). Како су дошли без ичега, запослили су се као најамници код Срба у Коси...

Страна 251

СЕРЕЦЛИЛИ

Две старе градске породице носе ово презиме по Серезу, одакле је у XIX веку, досељен њихов родоначелник као турски официр (Муслимани).

СИЈАРИЋИ

Врло стара, ако не и најстарија муслиманска породица у Бихору (Годијево, Шиповице) јесу Сијарићи. Постоји мишљење да су и пре него што су примили ислам носили исто презиме, а сестре кажу да су род са тамошњим Кијаметима и да су потомци две сестре: Сијаре и Кијаме. Милисас Лутовац сматра да су Сијарићи врло угледна породица те да

су примањем ислама повукли многе друге да се исламизују. „Сијарићи, угледни братство, које је стекло агалуке и носило барјак у своме крају" (М. Лутовац, Бихор и Корита, 104). Сијарићи су још од краја XIX века почели да се селу према Турској. Има ицх још у неким селима код Сјенице, затим у Мелајама и Глоговику, на Пештери. Још 1909. године неки Сијарићи су досељени из околине Сјенице у Нови Пазар (6).

СИНАНЧЕВИЋИ

СИНАНОВИЋИ

Први су у Нови Пазар од почетка овог века досељени из Црне Горе. Други (1) досељени су из Бјелохова код Бродарева пре 10 година (Муслимани).

СИНАНОВИЋИ

Први Синановићи досељени су из Средача, код Рожаја, а припадају братству Курпејовића. У сродству су са тамошњим Бекташевићима и Османовићима (10). Други Синановићи (4) досељени су из Орања, код Рибарића, такође пре 15 година и род су са Зикрићима (исламизовани Кучи), затим из Кошкова, Мојстира, Сјенице (Муслимани).

СИМИТИ

Постоји више Симића у Новом Пазару. Први су досељени са Рогозне почетком овог века. Други су потомци (3) једног ратника — Солунца, родом из Шапца, који је овде остао после 1918. године и засновао породицу (Срби).

СКАРЕПИ

Скарепи су из Покревеника, код Тутина. Неки су дошли још пре првог светског рата а други недавно (7) (Шаље) (Муслимани).

СИМОВИЋИ

Бројне су породице Симовића у новопазарским селима: Пљевљани, Избице, Алуловиће, Окосе, Сопоћани, Ложугње, Баре. Отуда су досељени после 1945. (11) (Срби).

Страна 252

СКОКЕ

У току другог светског рата досељене су две породице Скока, из Сипања, код Бијелог Поља (Муслимани).

СКЕНДЕРЕНВИЋИ

Још пре првог светског рата било је неких Скендеровића у Новом Пазару. После 1950. године досељене су друге из Трпези, код Ивангрaда (6) (Муслимани).

СЛАВКОВИЋИ

Има их у Осоју, Нетербу, Жуљевићу, одакле су скоро досељени у Нови Пазар (3) (Срби).

СЛЕЗОВИЋИ

Према предању, новопазарски Слезовићи (живе у Новом Пазару од краја XVIII) потомци су турског официра албанског порекла из Слезаја, у Албанији. Када је дошао у овај крај, настанио се у селу Пстружна, на Пештери, тамо су се родили синови Решо и Јуцо, од којих су Решовићи и Јуцовићи. Старо презиме су очували они који су се доселили из Пстружна у Нови Пазар (у Пружну и данас постоје Слезовске ливаде). Слезовићи су били доста бројна и угледна новопазарска породица. Садашња Митровачка улица раније се звала Слезовска махала. Многи су се иселили у Турску. Има ицх још 12 породица. У овој легенди могла би се назрети и зрнца истине, по којој би Слезовићи могли бити Клименте. (Међутим, Решовићи и Јуцовићи чувају предање по коме су исламизовани Кучи) (Муслимани).

СЛОВИЋИ

У Драгољубовићу, код Сјенице, има Словића. Ту су се доселили из Милаковића, а у Милаковиће из Црне Горе, средином XIX века, а пре десетак година три породице су досељене у Нови Пазар (Срби).

СМАИЛАГИЋИ

У Радули, Рудници и Рамошеву (Тутин) има Смаилагића. Они су Колашинци и ту су се населили после 1879. године (Смаилагића поље, код црногорског Колашина). Једна породица досељена је у Нови Пазар пре неколико година (Муслимани).

СМАИЛОВИЋИ

Први Смаиловићи су досељени пре десет година из Дешмефа и Клименте су (3). Други су досељени из Прњавора и Хоти су (2) (Муслимани).

Страна 253

СМАИЛБЕГОВИЋИ

Од пре три појаса, Смаилбеговићи, позната градска новопазарска породица, носе то презиме. Раније су се презивали Ферхатагићи и потомци су Ејуп-паше Ферхатагића (1830). Према другој верзији, они су по женској линији у вези са познатом феудалном новопазарском породицом Ферхатагићима (5) (Муслимани).

СМАЈОВИЋИ

Пре неколико година досељене су две породице Смајовића из Расна на Пештери (Клименте). Други су досељени из Брђана, а у Брђане су дошли из Долова. Раније су се

презивали Гетићи. Једна породица досељена је из Покревеника (Шкријељи) (Муслимани).

СМАКИЋИ

У Осман-беговом Селу (Корита) има Смакића. Досељеници су из Гусиња и исламизовани су Кучи (М. Лутовац, Бихор и Корита, 160). Отуда су неке породице досељене у Нови Пазар између два светска рата (Муслимани).

СМОЛОВИЋИ

Пре десетак година једна црногорска породица досељена из Мојковца (Црна Гора).

СКАДРАНИ

Ахмед Дуда, трговац из околине Скадра, убио је пријатеља у Скадру, због коцке крајем прошлог века, и побегао у Нови Пазар. Ту је засновао породицу и узео презиме Скадрани (2) (Муслимани). Скадрана је било у Новом Пазару још у XVIII веку јер се помињу у новопазарској нефисми из 1767. године, али њихових потомака више нема.

СОФТИЋИ

Две породице досељене су пре 15 година из Жирча. По пореклу су Шаље и нису род ни са Србима Софтићима нити са бихорским Софтићима Муслиманима.

СОКОЛОВИЋИ

Једна породица досељена из Ковача пре 15 година (Муслимани).

СПАСОВИЋИ

Средином XIX века Спасовићи су досељени из Црне Горе, са Дурмитора, у Ерчеге, на Голију. Из Ерчега су се иселили у Градац, код Рашке, и...

у Рогатицу. Они из Граца досељени су у Нови Пазар још пре рата а они из Рогатице и Ерчега после другог светског рата (4) (Срби).

СПАСОЈЕВИЋИ

Одмах после 1809. године Рабреновићи су отишли у Шумадију али су се задржали у Сјеничком пољу и, по наговору бега, населили Брњицу. Године 1912. неки Али-бег прети Ињу Биочанину Спасојевићу из Брњице да га отера са читлука јер је осиромашио па нема чиме да обрађује земљу, а његови преци су ту више од сто година и врло су успешно обрађивали земљу налазећи више од сто товара жита (Б. Шалић, Попис). Из Брњице су се Спасојевићи много раселили после 1950. године по Србији а две

породице су досељене у Нови Пазар. Други Спасојевићи досељени су у Нови Пазар 1943. године из Сопоћана (Срби).

СПАХИЋИ

Три породице Спахића прошле су 1922. године из Бјелопољског краја па су се задржали остали у Новом Пазару (Муслимани).

СПАХОВИЋИ

Спаховићи су стара градска породица у Сјеници. До 1922. године имали су у сјеничком крају многе земљине поседе. Према првој верзији, њихов предак је дошао из Видина, а према другој — из Славоније, после 1699. године, када се велики део муслиманског племства повукао отуда и за поседе које су тамо изгубили добили нове у пределима јужно од Саве и Дунава. Спаховићи су се били првобитно населили у Ужицу, па је у том граду доста дуго постојала Спаховића махала, а затим су се отуда, доселили у Сјеницу. Сматра се да су у сродству са бјелопољским Дервовићима и новопазарским Туркмановићима. Неке породице Спаховића досељене су у Нови Пазар пре другог светског рата, а неке одмах после њега из Сјенице. Други, који нису у сродству са овима, досељени су из Расна (Клименте) (Муслимани).

СТАНИЋИ

Предање да су Станићи из Новог Пазара потомци Дубровчана, који су овде имали своју колонију све до краја XVIII века, није без основа. На то указује и њихово трговачко занимање и држање хана на Рогозни (2) (Срби).

СТАНКОВИЋИ

Једна породица Станковића досељена је 1933. године из Власотинца. Њен домаћин је, заједно са Васом Шошкићем сарадио у Дежеви циглану-цигану, први индустријски објекат у новопазарском крају (1) (Срби).

Страна 255

СТАШЕВИЋИ

Старина им је у Безнову (Кучи). Одакле су се доста давно покренули и настанили на поседима ата Ганића, иначе ранијих рођака у Годову, а вероватно у XIX веку су отишли из тог села и настанили се у Дубљама, Попама и Коварима. Пре двадесетих година досељене су две породице из Попа и једна из Дубља (први део, према М. Лутовцу, Рожаје и Штавица, 387) (Срби).

СТЕФАНОБИЋИ

Пре 20 година досељена је једна породица из Лукокреча. Род су са Антонијевићима и Миловановићима, а до 1918. године презивали су се Марјановићи, а једна породица

1936. из Врановине. Они последњи су познати у народу као Ладолеже. Други су досељени из оближњих села: Козарева и Пљевљанима (Срби).

СТЕВАНЧЕВИЋИ

Једна породица досељена из Крагујевца 1958. године (Срби).

СТЕВОВИЋИ

Досељени после другог светског рата из Штитара (3).

СРЕТКОВИЋИ

Први Сретковићи, Дробњаци по пореклу, досељени су у Нови Пазар у другој половини XIX века. Бавећи се трговином, стекли су знатно богатство и углед (1). Други Сретковићи (2) досељени су пре десетак година из села Слатине а ту су нешто раније досељени из Остратице, код Тутина. Кучи су (Срби).

СРЕТЕНОВИЋИ

Од како знају за себе, Сретеновићи су становници Себечева а сматрају да су досељени из Црне Горе. У Себечеву су више пута мењали презиме: Симовићи, Пантовићи, Сретеновићи. У сродству су са Митровићима из Себечева (раније Пантовићи), а затим са Нешовићима из Грачана, и Вулетићима у Војнићу (3) (Срби).

СУБОТИЋИ

Суботићи су потомци субаше који је живео у Новом Пазару 60-тих година XIX века (3) (Муслимани).

Страна 256

СУБОТИЋИ

Једна породица досељена пре 20 година из Новог Сада, а друга из Мола — Ада Бачка (Срби).

СУКИЋИ

Сукићи су становници Новог Пазара од 1930. године а досељени су из Пријепоља. Стара су градска породица у Пријепољу. Чувају предање да су досељени од Скадра, па би у том случају били потомци Климента, али је вероватније да су старином из Никшића, где их је било до 1877. године и уживали су знатан углед (3) (Муслимани).

СУЛЕЈМАНОВИЋИ

Постоји више Сулејмановића, а досељени су пре 15 година из Маљева, Комиња, Голог брда, Крушева, Охола, Косовске Митровице, Сјенице (Муслимани).

СУЉИЋИ

Две породице досељене 1968. године из Глоговика, а њихов предак је досељен из Лескове (Шкријељи) (Муслимани).

СУЉОВИЋИ

Суљевићи из Бобовика су Кучи старином, а ту су досељени из Бишева. Од 1945. године досељени су у Нови Пазар (3). Други су из Хоткова, а раније су се презивали Копилете (Муслимани).

СУВОДОЛЦИ

Неколико породица Алибашића из Сувог Дола доселило су још крајем прошлог века, па су, по селу Сувом Долу, узели ново презиме (Муслимани).

ШАБАНАГИЋИ

До 1912. године новопазарски Шабанагићи су били једна од најбројнијих породица у Новом Пазару. Кажу да су имали кључеве од сто дућана и воденицу са пет витлова на Рашки, као и многе аталуке у новопазарској околини. Многи су се после 1912. године одселили у Турску, а многи су материјално пропали после аграрне реформе. Старином су Баковчани. Сада има то једна породица у Новом Пазару и Косовској Митровици (Муслимани).

ШАБАНОВИЋИ

Од 1945. године у Новом Пазару живи породица Шабановића, а досељени су из Вучје Локве, (2) из Комиња (Хоти), из Горњег Стубла Биштрице (22), из Млиоча код Прибоја (1) (Муслимани).

ШАБАНОВСКИ

Једна породица је скоро досељена из Доње Белице, код Струге (Албанији).

ШАБАНРЕЂОВИЋИ

Недавно је једна породица досељена из Долића (Клименте).

ШАБОТИЋИ

У бихорским селима: Туцању, Добродолу, Годуши, Радманцима живе Шаботићи, исламизовани Бубање. Отуда су пре 15 година досељене четири породице.

ШАБОВИЋИ

Пре десетак година досељене су две породице Шабовића из Ибраја, код Рожаја. Старином су Даце (Клименте). Једна породица је досељена 1976. године из Плава (Муслимани).

ШАЧИЋИ

Из Јабрена, код Сјенице, досељене су две породице Шачића, а у Јабрен су досељени из Херцеговине, 1883. године. Осман Шачић је био старешина чете од 16 људи у херцеговачком устанку 1882. године (Муслимани).

ШАЛИПУРОВИЋИ

Године 1953. неки Шалипуровићи су досељени из Цвијетње, а Долошци су. Други су досељени из Комиња, а Дујлашши су, и трећи су досељени из Вучје Локве, а Клименте су (7) (Муслимани).

ШАХОВИЋИ

Тако се презивају четири новопазарске муслиманске породице по Шаховићу (Томашеву), код Бијелог Поља, одакле су, одмах после првог светског рата, дошли у Нови Пазар.

257

Страна 258

ШАКИЋИ

Пред други светски рат једна српска породица Шакића досељена је из Ивањице.

ШАКОВИЋИ

Од краја прошлог века једна породица живи у Новом Пазару али о свом ранијем пореклу ништа не знају (Муслимани).

ШАЉИЋИ

Почетком овог века једна породица Шаљића досељена је из Глоговика на Пештери (Муслимани).

ШАРАНИ

По Шарама, одакле су досељени почетком овог века, презивају се новопазарски Муслимани Шарани.

ШАРЦИ

Негде после 1913. године досељени су Црногорци Шарци из Жабљака и населили се у Павцу, код Дежеве, и Беочину, код Рашке. Доста их се 1882. године иселило у

Куршумлију али су тамо узели презиме Димитријевићи. Сматрају да су Кучи. Једна породица је досељена из Павца пре двадесетак година.

ШАРЕНКАПАЋИ

Ништа поуздано не знају о свом пореклу, а чувају предање по коме су потомци турског официра Ахмета Шаренкапе, који је у Новом Пазару засновао брак још средином XV века и ту оставио потомство. Шаренкапићи су једна од ретких старих градских новопазарских породица. До 1912. године имали су агалуке у: Раждагини, Крту, Вреницама, Дујкама, Драгојловићу, Кијеву. После балканских ратова доста ицх се иселило у Турску, а остале су још четири породице. Према легенди, у сродству су са Кркмишевима и Буровићима (Муслимани).

ШАРОВИЋИ

У Новом Пазару живи неколико муслиманских породица Шаровића потомци су једног досељеника из Шароња, код Тутина још у XIX веку.

ШАРОВИЋИ

Раније је било десетак породица Шаровића у Новом Пазару. Недавно су се одселили у Скопље, а остала је само још једна породица. Ништа не...

Страна 259

знају о свом ранијем пореклу. Традиционално су се бавили бријачким занатом и сматрају да су у овом граду више од сто година (Муслимани). Једна црногорска породица Шаровића досељена је 1960. из Никшића.

ШАРУКИКИ

У новопазарској нефисми из 1767. године помиње се, као становник Новог Pazara, Мустафа Шарукић, и, вероватно, су садашњи новопазарски Шарукићи његови потомци. Зна се да су дошли у Коњич (Шаље) (4) (Муслимани).

ШЕБЕКОВИЋИ

Две српске породице Шебековића скоро су досељене из Врановине.

ШЕЋЕРАГИЋИ

Шећерагића има у Новој Вароши, одакле је досељена једна породица 1945. године. Своје порекло везују за турског официра рударског порекла који је из Калафата (Румунија) дошао у Нову Варош после 1718. године (Муслимани).

ШЕЧКОВИЋИ

Скоро су досељени из Павеа. Хоти су старином (5) (Муслимани).

ШЕХМУСТАФИЋИ

Само још један потомак од некада бројне и вероватно најстарије новопазарске муслиманске породице живи у Новом Пазару.

ШЕХОВИЋИ

Презиме Шеховићи доста је често у сарајевским градовима и селима. Сви сматрају да то презиме носе по шеховима, предводницима дервишких редова, иако данс нико од Шеховића не припада било ком дервишком реду. Према предању, четири брата из Балабана, синови Шех Заде, дошли су као официри на Балкан 1689. године. Стари новопазарски Шеховићи (5) сматрају да су потомци једног од њих који је остао да живи у Новом Пазару. Други су досељени пре двадесетак година из Бродарева, Пријепоља, Шкријеља, Мојстира (Муслимани).

ШЕКУЛАРЦИ

Бајиће и Челово, код Сјенице, населили су 1809. године Шекуларци из Шекулара, код Иванграда. Раније су се презивали Рајковићи. Неки Шеку...

Страна 260

ларци су примили ислам не мењајући при том презиме. Из Чедова је, 1965, године, досељена једна српска породица Шекулараца.

ШЕМОВИЋИ

До пре три појаса новопазарски Шемовићи су се презивали Рашљани (Клименте). Они су после другог светског рата, досељени из Расна (4).

ШЕМСОВИЋИ

У току другог светског рата досељени су Шемсовићи из Берберишта (3), а други су дошли из Глухавице; Шкријељи су (2) (Муслимани).

ШЕРИФОВИЋИ

Породица са овим презименом има у селима: Муру, Дражевићу, Шарама, Коњичу. Одатле су недавно досељени у Нови Пазар (6) (Муслимани).

ШИЧЕВИЋИ

Пре 20 година досељена је једна муслиманска породица Шишевића из Бродарева.

ШИПЧАНИ

Почетком овог века неки неки Праменковићи из Шипча, на Пештери, доселили су се у Себечево и ту узели презиме Шипчани; одатле су неки досељени у Нови Пазар (2) (Муслимани).

ШКРИЈЕЉИ (ШКРЕЛЕ)

Постојбина Шкријеља, или Шкрела, јесте Шкреља — Малесија, у Албанији. Они су веома старо албанско племе и помињу се још 1416. године (Шкријеља у Срби и Арбанаси, 60). Заједно са Кастратима били су суседи Климента па су се неки, као што су они који су населили Рутову, поистовећивали са Климентама (М. Барјактаревић, Рулова, 176). Из своје постојбине — Малесије, Шкријељи су се покренули према Рутову тамо се настанили и основали насеље Шкреље. Они су и данас у Рутову врло бројни. Према Новопазарском санџаку почели су да долазе у време сеобе Климента 1700. године, а касније су долазили, нарочито у Бихор. Због тога су Шкријељи у Боровици на Пештери познати још и као Рутовци. Највише Шкријеља је на Пештери, а има их у бихорским селима: Јаворово, Муровац, Дашча Ријека (око 60 породица). Њих има толико у Санџаку да је неприхватљива легенда коју наводи др М. Лутовац да су они потомци два досељена брата.

Страна 261

Шкријељи су дошли као католици али су током времена сви исламизовани. Процес исламизације доста је дуго трајао, до друге половине XIX века, а нарочито је тешко спровођен код жена. Са исламизацијом је текао и процес денационализације. Они Шкријељи који су населили бихорска села одавно су изгубили сва етничка обележја и идентификују се као Муслимани. У највећој мери су очували своје обичаје, језик и навике Шкријељи на Горњој Пештери (Бороштица, Градац), где се и данас говори албански. На Доњој Пештери, где су, после досељавања, основали село Шкријеље, доста су изгубили од свог етничког обележја. Шкријељи су доста рано почели да долазе у Нови Пазар. Могуће је да су најпре долазили они који би примили ислам. У овом граду неки од њих су стекли агалуке и знатан углед. Ипак је највише Шкријеља који су досељени после другог светског рата са старим или промењеним презименом. Сви се они, а сматрамо да их има приближно 70 породица, идентификују као Муслимани.

ШИМРКОВИЋИ

Шимрковићи су из Говна. Раније су се презивали Хоџи. Из Говна су се иселили у Сјеницу, а пре 15 година су две породице досељене у Нови Пазар. Једна породица је досељена из Балтића, код Бродарева (Муслимани).

ШОЊИЋИ

Једна породица Шоњића досељена је 1959. године из Глоговика (Клименте) (Муслимани).

ШОШКИЋИ

Једна црногорска породица досељена је 1958. године из Дечана код Пећи.

ШТУТЕЉИ

Пред други светски рат досељене су две муслиманске породице Штутељева из Брђана.

ШУКРИНИ

У селима Ракља, Костиће, Бохежице, Сутиван, Недакусе, код Бијелог Поља, има Муслимана Шукруна, али о свом ранијем пореклу не знају ништа. Према легенди, потомци су неког турског официра који је дошао у Бијело Поље из Шукрува у време Хаџар-паше (XVI век). Први Шукруние су досељени у Нови Пазар крајем прошлог века, други 1912. године, а трећи после другог светског рата (5).

ШУНДИЋИ

Пре двадесетак година досељене су две породице Шундића из Нове Вароши (Муслимани).

SAYFA 262

ШУЊЕВИЋИ Године 1962. додељена је једна породица Шуњевића из Дапечића, код Иванграда (Мимомановићи — Васојевићи) (Црногорци).

ШУТКОВИЋИ Радетина, код Рожаја, колевка је Шутковића. Исламизовани су Кучи. Они Шутковићи који су се доселили у Нови Пазар почетком овог века презивају се Радетинац, а две породице са старим презименом досељене су после другог светског рата.

ШУШТЕРЦИ Почетком овог века досељени су Муслимани Шуштерци из Бојнића (4).

ШУШЕВИЋИ Према предању, новопазарски Шушевићи су потомци Осман-паше Суше, турског официра, који је овамо дошао 1689. године гонећи Пикколоминијеве војнике „Памтите зло ти гавран гаче Гази Осман низ Рогозну краче" У Новом Пазару су били угледна породица. Из њихових редова је Назиф-ефендија Шушевић, новопазарски књижевник с краја прошлог и почетка овог века. До 1912. године имали су агалуке у Косурићу (4).

ТАВАКОВИЋИ Према кожерском (табак) занату који је раније у Новом Пазару био врло развијен, презивале су се многе новопазарске породице. Из једне од њих потиче и новопазарски песник из XIX века Сулејман Табаковић. Међутим, сви су се одселили у Турску, а садашње три породице досељене су из Рогатице почетком 1882. године (Муслимани).

ТАФИЛОВИЋИ Досељени су из Ковача (3). Вероватно су Хоти (Муслимани).

ТАХИРБЕГОВИЋИ Тахир-бег је унук Ејуп-паше Ферхатовића, новопазарског муселима (око 1831) и по њему се презивају две новопазарске породице. До 1922. године имали су своје читлуке у Стругу (Сјеница), Сочаници (Косовска Мит-

SAYFA 263

тровица) и у Избицама. (Приватни архив Емина Османбеговића, В. Шалипуровић, Попис становништва..., 21).

ТАХИРОВИЋИ Први Тахировићи су досељени у Нови Пазар после другог светског рата из Раждање (потомци су Тахира Хота); други су из Бернара (Кучи); трећи из оближњег села Бобовика, а четири из Рибарића (старином из Бокше — Бакочица). У новије време су досељени неки Тахировићи из Доброг Дуба, Лукара, Горанце и Нове Вароши (20) (Муслимани).

ТАНАСКОВИЋИ Једна породица досељена из Косурића 1967. године а има их и у Шарошама (Срби).

ТАНКОСИЋИ Средином XIX века досељена је једна породица Танкосића из Бихора, али о свом ранијем пореклу не знају ништа (5). Сасвим је могуће да, примајући ислам, нису променили презиме (Муслимани).

ТАРАХОЛДЖИЋИ Старином су из Бихора, а у Нови Пазар су досељени у XIX веку. У сродству су са Радоњама, и изгледа да су се раније тако и презивали, а ново презиме носе по некој жени тарахолци — ашчиници (4) (Муслимани).

ТАРХАНИШИ Првобитно су живели у Бихору, па затим у Паучини, а одатле су се, због крви, одселили у Рожаје. Из Рожаја су, после 1950. досељени у Нови Пазар (3). Тарханиши, Титањи, Муратовићи, Кожари према предању, потомци су четири брата из Врбице (Бихор) (Муслимани).

ТАТАРЕВИЋИ Једино их има у Дежеви (Ботуровина) и отуда су досељене две породице. Муслимани су.

ТАТАРИ Тако се презивају две муслиманске породице које живе у Новом Пазару од краја XIX века. Не знају ништа о ранијем пореклу.

SAYFA 264

ТЕНЂЕВИЋИ Три српске породице досељене после 1945. године из Ковачева.

ТЕРЗИЋИ Срби Терзићи досељени су после 1950. године из Пшњака и Мигатковића (Рашка), а Муслимани из Жабрежја (Прибој).

ТФЕШЕВИЋИ Једна српска породица досељена 1984. године из Рудог.

ТИГАЊИ Титањи, Тараханиши, Муратовићи, Кожари, потомци су (по предању) четири брата из Врбице (Бихор). Тигања је највише било у Коритима, одатле су пре 15 година досељени у Нови Пазар (5). Други су досељени из Ковача (Муслимани).

ТИМОТИЈЕВИЋИ Две породице досељене пре десетак година из Грачана — Долани код Сопоћана (Срби).

ТИОСАВЉЕВИЋИ Преци данашњих Тиосављевића досељени су у XIX веку у село Косуриће из Црне Горе. Први од њих (3) досељени су у Нови Пазар 1919. године, а други после 1950. године. Има их и у Тутињама (Срби).

ТОДОРОВИЋИ Никола Тодоровић био је учитељ у Новом Пазару 1902/03. године али су се његови потомци иселили. Други Тодоровићи (1) досељени су са Голије 1920. године, а трећи (3) из Крагујевца, 1946. године. Ови последњи су се раније презивали Николићи, а старином су Васојевићи. Други Тодоровићи (Срби) досељени су из Одојевића, Митрове реке, Тушимље, Ловца (Ђурђија) (Србија).

ТОКАЛИЋИ Поуздано не знају своје порекло, а по доста непоузданом предању су потомци неког турског официра који је после косовске битке дошао у овај крај. Његово потомство узето је презиме по том што је Ток Алија носио велике токе на одећи. Токалићи су стара и велика новопазарска породица, али су се у знатном броју иселили у Турску 1913. и 1958. године.

SAYFA 265

Имали су све читлуке у Дрманићу и Кузмичеву. Кажу да је по њима настало село Токалићи, код Ушћа (Муслимани).

ТОКОВИЋИ Стара су градска муслиманска породица из Сјенице. Једна породица је досељена отуда пре 10 година.

ТОМИЋИ Недавно су се доселили Срби Томићи из Рајетића, Брђани, Бара (Лепосавић), Велике Дренове (Жабари).

ТОМКИЋИ Недавно досељена српска породица из Јањева.

ТОМИЋЕВИЋИ Једна српска породица недавно досељена из Вучака (Ивањица).

ТОМОВИЋИ Једна породица је досељена из Радошке, а друга из Лукосрева. Има их у Пасјем Потоку, Барама, Алуловићу (Срби).

ТОПАЛОВИЋИ Срба Топаловића има у Паучу и Прћенови, а Муслимана у Рожајима.

ТОПУЗОВИЋИ Још од почетка овог века у Новом Пазару живе Муслимани Топузовићи, највероватније досељени из Белих Вода, где их и данас има.

ТОРБИЋИ Први Торбићи (Муслимани) сматрају да су потомци неког Торбеша који је досељен у Нови Пазар у XIX веку (4). Други Торбићи такође Муслимани, презивали су се до пре два појаса Марковићи, а ново презиме су узели по мајци, која је била од Торбића (2).

ТОТИЋИ Неки пре, а неки после другог светског рата, досељени су из Кланоче (Уругвај). Сада у Новом Пазару има двадесетак породица Тотића (Муслимани).

SAYFA 266

ТРЊЧИЋИ Када је, према предању, један од четири брата, иначе исламизовани Прелевић, појео пуну трнку меда, прозвали су га Трнчић. Једна породица са овим презименом досељена је пре неколико година у Нови Пазар из Комарана.

ТРИПКОВИЋИ У Новом Пазару живи једна муслиманска породица Трипковића више од 100 година, али ништа не знају о своем ранијем пореклу. У Сјеници живе Срби Трипковићи, старином Морачани.

ТРБУВЉАНИ Трбвљани су недавно исламизовани Губеринићи. И данас се Муслимани у Трубини (Бихор) презивају Губеринићи, а они који су досељени у Нови Пазар (2) презивају се Трубљани, по селу одакле су досељени.

ТУРКОВИЋИ Турковићи у Долићу и Крвој Јели су Никче, огранак Климената и у ова села су насељени 1700. године. Отуда су дошли у Нови Пазар (3). Многи Турковићи су се одселили у Турску 1958. године.

SAYFA 267

Једна породица Турковића досељена је 1944. године из Орашнице (Бродарево), а ту су досељени из Титограда. Нису у сродству са првим Турковићима (Муслимани).

ТУТИЋИ Старих Тутића, који се помињу у Новом Пазару 1767. године, више нема. Садашњи новопазарски Тутићи досељени су (15) из Доброг Дуба, Попрењама, а ново презиме носе по некој жени Тути. Данас су они врло бројни. Једна породица досељена је после другог светског рата из Тутића, код Мојковца (Муслимани).

ТУЗИЊЦИ Тузиње на Пештери су почетком XVIII века населили Клименте (Вукле), који су ту и исламизовани (1721. годину Тузиње је било 14 породица Климената са 85 чланова, католичке конфесије; Једков и документ о Пештери...). Тако су се презивали: Плакићи, Османлитићи, Куртановићи. Године 1919. досељени су Куртановићи из Тузиња у Нови Пазар, па су узели презиме Тузињци (5), док су други, који су касније дошли, задржали презиме Куртановићи (Муслимани).

УЉАНИ У Улцу, на Пештери, било је 1721. године 20 породица са 166 чланова Климената (Вокле), који су ту досељени 1700. године. Били су католици, али су сви исламизовани. У Новом Пазару је већи број породица које су досељене још од XIX века из Угла и презивају се Уљани. Неки се презивају и Угљани.

УЈКАНОВИЋИ Једна породица досељена је 1924. године из Драголочана (Сјеница). Пошли су у Турску, па су остали у Новом Пазару. Ујкановићи, који су досељени из Дражевића презивају се Дражевичани. Петорица Ујкановића досељено је из Гошева, код Лукара. Раније су се презивали: Дупљани. Шест породица Ујкановића досељено је из Ковача и изгледа да су Хоти (Муслимани).

УКИЋИ Старина им је у Углу, на Пештери. По пореклу су Вокле — Клименте. Одатле су се још у XIX веку почели расељавати по неким селима око Сјенице и на Доњој Пештери. Временом их има углавном од пре тридесетак година и касније (5) (Муслимани).

SAYFA 268

УЉАРЕВИЋИ Лазар Уљаревић био је учитељ у Новом Пазару 1902/03. године) Р. Петковић — Поповић, В. Шалипуровић, Српске школе... 263 — 264). Оставио је потомке у једној породици (Срби).

УРОШЕВИЋИ Од почетка XIX века у Јабланици живе Урошевићи, раније Јагличићи, досељеници из Црне Горе. Од 1959. године досељени су у Нови Пазар (4). Други су из Смилова Лаза (1) (Срби).

УСТАЛИЋИ Стара су градска новопазарска породица а презиме носе по Уст Алији, (народном лекару). Традицију Уст Алаје наставили су његови потомци, па се 1890. године помињу у Новом Пазару као лекари хирурзи: Устали Бећо и Зећо, браћа, који су обрезивали децу, вадили зубе, вршили операцију киле, вађење камена из мокраћне бешике (3) (Муслимани). (В. Илић, Историјски развој здравства, 45).

ВАЉАНИ Тако се презива неколико муслиманских породица које су досељене из Ваље, код Сјенице, у периоду између два светска рата. Тамо су се презивали Асотићи.

ВАСИЉЕВИЋИ Почетком овог века досељени су из Корита и настањени у Шуњеновцу (4) (Срби).

ВАСОВИЋИ Из Вучака, код Ерчега (Голија), досељена је 1931. године једна породица Васовића у Дугу Пољану, а одатле 1956. у Нови Пазар. У Вучак су досељени средином XIX века из Острога, у Црној Гори. Друге три породице досељене су пре 15 година из Страдова (Срби).

ВАТИЋИ Године 1961. досељене су четири породице Ватића из Тузиња и Кијеваца (Пештер). Клименте су по пореклу и у тим селима су од 1700. године. По предању, они су потомци Биц Вате, вође Климената из 1737. године (Муслимани).

SAYFA 269

ВЕХАПИ То су Горани (посластичари) из села Зли Поток, Драгаш, досељени пре 15 година (3).

ВЕЈСЕЛОВИЋИ Први Вејселовићи су досељени из Расна и Каменице (Клименте), а затим из Вражгрница, Рогиња, Кожља, Дубова (Муслимани).

ВЕЛИЧАНИ У Сувом Долу има неколико породица Величана, који су средином XIX века дошли из Велике (Плав) као Петровићи. Од 1968. године једна породица је у Новом Пазару (Срби).

ВЕЛИМИРОВИЋИ Једна породица досељена из Београда 1968. године. Друге две породице досељене су из Грачана (Срби).

ВЕЉКОВИЋИ Почетком XIX века досељени су преци Вељковића у села Неготинац и Лопужна (Одојевићи), а одатле, крајем XIX века, у Нови Пазар (3). Припадају једном братству са Лазовићима у Пасјем Потоку. Највероватније су Дробњаци (Срби).

ВЕЉОВИЋИ У Нови Пазар је у послератном периоду досељено из околних села више породица Вељовић. Први су дошли из Тврдошева (1946. године), а раније су се

презивали Максимовићи, досељеници из Црне Горе. По једна породица досељена је из Бапче (Рожаје), затим из Сувог Дола, Граца, Дукачице и Годова. Старина им је у Ровцима и раније су се презивали Булатовићи (Срби). Вељовићи Муслимани живе и у Пријепољу, а има и оних који су били Вељовићи па су, пошто су примили ислам, променили презиме у Осановиће и Муховиће (М. Лутовац, Бихор и Корита, 70).

ВЕСЕЛИНОВИЋИ Старином су Кучи, а има их у тутинском крају; својатају се са тамошњим Хамзагићима (исламизованим Кучима). Први су пре 20 година дошли из Виткојевића. Веселиновићи у Топлицама и Ковачевима, а ту су досељени из Црне Горе, 1809. године. Много их се 1880. године иселило у Топлицу (Кчрмаре, Плана, Деча) (Срби).

SAYFA 270

ВЕСКОВИЋИ Пре двадесет година једна породица досељена је из Црне Горе. Старином су Цекљани. Весковића, али Муслимана, има у Костићу (Бихор) (Црногорци).

ВЕСНИЋИ Три новопазарске муслиманске породице Веснића родом су из Никшића, а у Нови Пазар су дошли из Комарана, 1956. године. Има их у Брнанима и Крушеву.

ВИДОЈЕВИЋИ Има их у Тушимљи, Калудри, Голицу. Једна породица скоро досељена из Тушимље (Срби).

ВИЛОТИЈЕВИЋИ Године 1960. досељена је једна породица из Мале Пчелице, код Крагујевца (Срби).

ВИРИЈЕВИЋИ Из Доње Крњине и Зечевића досељене су две породице пре 10 година (Срби).

ВИШЊИЋИ Старинок су из Бихора и према М. Лутовцу, потомци су Вишње Куч. Тамо се рођакају са Муслиманима Ђуровићима. Из Бихора су се, у првој половини XIX века, добрим делом иселили и настанили у Кладници (Сјеница) и Кушићу (Ивањица). Неки од њих у Кладници су исламизовани, али су задржали старо презиме. Године 1928. једна српска породица је досељена из Кушића.

ВОЈЕ Пре 15 година једна породица Воја дошла је из Косовске Митровице у Нови Пазар (Албанци).

ВРАГИЋИ Само три муслиманске породице носе ово презиме: једна у Рожају, друга у Лукоцреву и трећа у Новом Пазару (1960. године). Раније су се презивали Нокићи (Клименте).

SAYFA 271

ВРАНЧЕВИЋИ Били су позната аганска кућа у Новом Пазару. Имали су чифлуке у Вољојама, Попама и Тушимљу (у Тушимљу се чувају остаци куле аге Вранчевића) (1) (Муслимани).

ВРАНИЋИ У Лопазима и Чедову има Вранића, досељених у XIX веку из Црне Горе. Неки од њих су се раније презивали Томашевићи. Од њих је једна новопазарска породица досељена после првог светског рата. Други Вранићи су досељени пре 20 година из Попа и Пипери су старином (Брдељановизна за велико пиперско племе Вранића). У новије време породица Вранића досељена је из Добриње (Тутин). Раније су се презивали Соколовићи (Кучи) (Срби).

ВРАЊКОВИЋИ Крајем прошлог века две породице Врањковића су досељене у Нови Пазар из Херцеговине (Муслимани).

ВРИЦИЋИ Муслимана Врица има само у Сјеници и једна породица у Новом Пазару. До средине XIX века живели су у Коритима и тамо су се презивали Дупљаци. Смаки Врица се помиње 1912. године као ага села Биоча. Много Врицића иселило се после 1958. године у Турску.

ВРУЋАНИ Муслиманске породице досељене крајем прошлог века из Врујца, код Тутина (5).

ВУЈАНИЋИ Две српске породице досељене су после балканских ратова из Бороваца, код Бољевана на Ибру. Васојевићи су старином.

ВУЈИСИЋИ После балканских ратова Вујисићи из Прекобора, код Колашина, населили су се у Витомирици код Пећи, а 1946. године једна породица из Витомира досељена је у Нови Пазар. Старином су Моравчани (Црногорци). Почетком XIX века у Трскову, код Новог Пазара, досељени су из Црне Горе Вујисићи и ту живе 3 породице.

SAYFA 272

ВУЈОВИЋИ Пре рата досељена је једна породица Вујовића из Липске долине. Други су досељени после 1950. године из Смиљевца код Ивањице (Срби).

ВУКАШИНОВИЋИ Две породице Вукашиновића, досељене су 1912. из Сјенице у Нови Пазар, а у Сјеницу су дошли средином XIX века из околине Пљеваља (Срби).

ВУЧЕЉИ Три породице Вучеља живе у Новом Пазару од 1900. године, а досељени су из Бришева код Делимеђа. Сматрају да су Клименте (Муслимани).

ВУЧЕТИЋИ Старина им је у Штитарима (Колашин) а живе у Сувом Долу (Пештер), где их називају Колашинцима. Раније су се презивали Чуљковићи и рођаке Чуљковића имају у Бијелом Пољу. Једна породица досељена је из Сувог Дола 1955. године (Срби).

ВУЧИЋЕВИЋИ У Лукарска има 16 кућа Вучићевића, одакле су три породице досељене у Нови Пазар одмах после другог светског рата. Раније су се презивали Петровићи а досељени су из Васојевића у XIX веку (Срби).

ВУЧКОВИЋИ Први Вучковићи досељени су из Багачића (Сјеница) 1929. године; други из Пљеваља 1952. године трећи из Војнића, четири из Поковца а пети из Врбе, код Краљева. Презимена су им новијег датума па нико од њих није у сродству (Срби).

ВУЧЕЉОКОВИЋИ Становници Вучје Локве, Берберишта и Рватске су потомци три брата и до другог светског рата нису међусобно склапали бракове. Вучја Локва је 1700. године била насељена Климентима и данас у овом селу живе: Хамидовићи, Сејдовићи, Идризовићи, Меховићи, Шаћировићи, Слковићи, Хасановићи, Аљовићи, Рамовићи, Куртовићи, Шабановићи, Ибровићи, Изберовићи... Становници Вучје Локве су се доста рано почели досељавати у Нови Пазар па се помињу као Вучељоковићи у једном попису 1767. године. У новије време, они који су се доселили у Нови Пазар из Вучје Локве задржали су стара презимена која су имали у том селу (Муслимани).

SAYFA 273

ВУКИЋЕВИЋИ Вукићевићи су Васојевићи (Р. Вешовић, Племе Васојевићи, 196), па су се неки од њих, средином XIX века, доселили у Ибарски Колашин, а други у Сјеничко поље. Неки од оних из Ибарског Колашина одселили су у Лешак, а 1914. године једна породица из Лешка досељена је у Нови Пазар. Друге две породице досељене су после првог светског рата из Ерчега, а две породице пре десетак година из села Вучака (Срби).

ВУКОВИЋИ Једна српска породица из Ковачева. Има их у Тушимљи.

ВУКОЈИЧИЋИ Из Рајетића (Рогозна) досељена је једна породица пре 20 година. Прногорског порекла (Срби).

ВУКОТИЋИ До пре три појаса презивали су се Бишевци и у Нови Пазар су досељене три породице (Срби).

ВУКСАНОТИЋИ / ВУКСАНОВИЋИ Први Вуксановићи су досељени из облачног села Избица (2). Раније су се презивали Чукановићи, а старином су Црногорци, вероватно Чукићи. Други су из Трнаве (1) и нису у сродству са првима, иако су и они старином Црногорци (Срби).

ВУКОМАНОВИЋИ Три брата — Вукман, Вук и Александар — досељени су почетком XIX века из Црне Горе и оставили су потомство: Вукмановиће у Љупуде (4) и Полазима (5); Вукојевиће у Ковачеву и Александриће у Ђурђима. У Нови Пазар је 1919. године досељена једна породица из Љупуда.

ВУКОСАВЉЕВИЋИ Од три брата — Вукосава, Милета и Милоја — потичу њихови потомци: Вукосављевићи, Милојевићи и Милетићи, који живе у Јавору (Рогозна), а преци су им у XIX веку досељени из Глухавића, а овде из Црне Горе (Срби).

SAYFA 274

ВУЉЕТИЋИ Браћа Врље, Пајо и Милан Вуљетић дошли су 1849. године са Цетиња и населили се у селу Павље, код Новог Пазара, потомци Вула — Вуљетићи — дошли су у Нови Пазар 1901. године и традиционално су се бавили мутанџијским и кулунџијским занатом (Срби).

ВУШОВИЋИ Из околине Никшића досељени су средином XIX века Вушовићи у Шарође, на Голији, а одатле једна породица 1962. године у Нови Пазар (Срби).

ЗАБУНОВИЋИ Из Зажуже (Врановиће) досељена је једна српска породица 1972. године.

ЗАГАРЕВИЋИ Неке породице Загаревића досељене су из Рибарића пре и после другог светског рата. Њихови преци били су добри ловци и држали су керове (загаре), због чега су добили овакво презиме. Према једнима, они су исламизирани Кучи, а према другими — Хоти.

ЗАХИТОВИЋИ Из Делимеђа, Конита и Врбасића досељени су Захитовићи у Нови Пазар (6) (Шпаље).

ЗАЈМОВИЋИ Зајмовићи су стара градска породица у Бијелом Пољу, па се један део тога града и сада зове Зајмовића ливаде. Две породице су после 1920. године отишле у Турску па су остале у Новом Пазару (1). Према предању, Зајмовићи, Хаџибеговићи и Бајрамлифи су потомци неког турског официра.

ЗАТРИЋИ Старином су из Затричија (Албанија) код Ђаковице, а у Нови Пазар су дошли 1890. године. Тамо су се презивали Кастрати (3).

ЗЕБИРОВИЋИ Први Зебировићи досељени су пре десетак година из Вржеграна. Раније су се презивали Хаџовићи, а Клименте су по пореку. Други су до-

сељени из Дубова код Тутина. Хоти су пореклом и у сродству су са Бејтовићима и Кошана (Муслимани).

ЗЕЉОВИТИ Највероватније да су потомци Хота јер су староседелоци Ковача, одакле су дошли у Нови Пазар почевши од 1952. (6) (Муслимани).

ЗЕЧИЋИ Из Мојстира су досељене две муслиманске породице пре 15 година.

ЗЕЧЕВИЋИ Средином XIX века два брата Зечевића досељена су из Васојевића и населили села Кочарник и Попе, код Тутиња. Пре 20 година једна породица је досељена из Попа, а друга, мало касније, из Иванграда (Срби — Црногорци).

ЗЕЉНИЛОВИТИ Према Р. Вешовићу, Зерниловићи су исламизовани Кучи и њихов предак је насељена из Медуна. Раније их је било само у Бијелом Пољу и Иванграду, па су се касније усељавали у разна места, а једна породица досељена је у Нови Пазар из Иванграда, 1972. године.

ЗЕЉНЕЛАГИЋИ То је велика и стара градска породица у Рожају (од 1698. године), а Клименте су по пореклу. У Нови Пазар су досељени 1918. године. Само три породице задржале су то презиме, док су други узели презиме Рожајац (Муслимани).

ЗЕКАВИЦЕ Старином Морачани, Зекавице су у XIX веку населили Ерчеге, на Голији. Године 1927. једна породица досељена је из Брчега у Јањско Поље. Пре двадесетак година једна породица је досељена из Јањачког Поља и Ерчега (Срби).

ЗЕКИЋИ Од два брата Ковачевића (Васојевићи), који су средином XIX века насељени Брњшу (Сјеница), један је примио ислам, па су од њега Зекићи, а од оног другог су Срби Ћермани (они се и данас рођакају). Они су 1912. године напустили Брњицу: Зекићи су отишли у Брчеге, а Зекићи — прави

SAYFA 276

у Сјеницу, а други у Каменицу, а из Каменице у Мелаје. Године 1950. досељена су четири брата Зекића из Мелаја, а нешто после тога и једна породица из Сјенице. Други Зекићи, досељени из Ибрац код Рожаја, Клименте су по пореклу, а трећи из Мелаја (Клименте) (Муслимани).

ЗЕКНИЋИ Старином су из Делимеђа (Шкријељи). Као Билаловићи досељени су 1925. године у Рајиновиће и ту узети презиме Зекнићи. Из Рајиновића је 1971. године досељена једна породица у Нови Пазар (Муслимани).

ЗЕКОВИЋИ Почетком XIX века досело се у Нови Пазар из Прче код Рожаја неки Зеко, па су његови потомци узели презиме Зековићи. Неко време су се презивали Хаџизековићи, па опет Зековићи (2). У новије време досељене су неке породице из Муроваша, Врбасића (Муслимани).

ЗЕНОVIЋИ Недавно досељени из Крушева, Бајевице и Расна (7) (Муслимани).

ЗЕНКОВИЋИ Само у Рајчиновића Бањи има Зенковића, а у новије време и у Новом Пазару (5). Досељени су 1925. године из Делимеђа и Шкријељи су старином (Муслимани).

ЗЕННУНОВИЋИ Родом из Руђа и Жирча (Тутин) а старином су Шаље (од 1970. и 3 породице).

ЗИЈАДИЋИ Раније Мурићи (Клименте), а касније Зијадићи, живели су у Брези, код Сјенице. Одатле су се пре 20 година иселили у Сарајево а две породице у Нови Пазар. Они Зијадићи који су се после 1920. године населили у Новом Пазару презивају се Брежани.

ЗИЛКИЋИ Према предању неки Поповић (Куч) из Добриње (Тутин) убио је агу па побегао у село Ораше и ту примио ислам. Његови потомци у том селу су Зилкићи, Синановићи и Хазировићи. После 1950. године Зилкићи су досељени у Нови Пазар (5).

SAYFA 277

ЗИМОЊИЋИ Зимоњићи су Гучани (Херцеговина). Када су неки од њих примили ислам, нису мењали презиме. Ти исламизовани су у XIX веку досељени у Сјеницу, а у току другог светског рата једна породица из Сјенице у Нови Пазар.

ЗОГИЋИ Старином су Руговци — Љајићи, а потомци неког Хајдара, а село Глоговик, населили су почетком XVIII века. Презиме Зогић носе по некој жени Зоги, што преведено са албанског значи кокошица — ситна. До балканских ратова говорили су албански. Од пре двадесетак година доселили су се и у Нови Пазар (5).

ЗОРНИЋИ Зорнића — Муслимана и Срба — има у Кладници (Сјеница). Сматрају да су род и да приликом примања ислама нису мењали презиме. Мисле да су мештани и најстарији становници Кладнице. Године 1914. дошли су у Нови Пазар четири брата Зорнића. Други су досељени после другог светског рата (7).

ЗОРОНИЋИ Муслимана Зоронића има само у Бистрици, код Бијелог Поља, одакле су досељене три породице, у Нови Пазар, и то једна пре другог светског рата, а две после рата. Кажу да су се раније презивали Џамбазовићи. Своје порекло поуздано не знају, а сматрају да су потомци неког турског официра. Неки од њих презивају се Зоранићи.

ЗУЛОВИЋИ Зуловићи су исламизовани Новаковићи — Васојевићи (Р. Вешовић, Племе Васојевићи, 278). Једна породица досељена је из Ивангрaда пре другог светског рата.

ЗУКАНОВИЋИ Први су досељени после рата из Косовске Митровице, а други из Белих Вода (5) (Муслимани).

ЗУКОРЛИЋИ Зук Орла је Куч и, према предању, припада тзв. албанским Кучима. Досељени су почетком XVIII века из Албаније, преко Гусиња, и насељени се у Орље (Тутин). То је веома бројна породица, тако да се сматра да има

SAYFA 278

више од 80 кућа, од тога само у Новом Пазару 17, а досељени су после другог светског рата (Муслимани).

ЗУКОВИЋИ Становници су Новог Пазара од 1950. године а досељени су из Тријебина (Сјеница), Гошева (Нови Пазар), Заградине (Прибој).

ЖАЉЧЕВИЋИ Пред други светски рат досељене су две породице Жаљчевића из Горање у Нови Пазар. Према једном предању, Хоти су по пореклу, Жаљчевића је пре првог светског рата било у Новом Пазару. Село Цвијетиње било је агалук новопазарских Жаљчевића. У Новом Пазару су били угледна породица.

ЖИРАЧАНИ Жирче, код Тутиња, населили су почетком XVIII века Шаље. Првобитно су били католици и, према попису 1721. године, биле су 4 куће, са 28 чланова. Масовно су учествовали у покретима против реформи султана Махмуда II (1831), када су многи побијени. Само у Новом Пазару Ејуп-паша Ферхатагић је похватао, побио и све покопао у једној гробници осам Жирачана. Врло се рано помињу као становници Новог Пазара, још 1767. године. Неки Џанко Жирчанин помиње се 1820. године као сопственик њиве и воденице са два млина у Брвенику, на Ибру. У Новом Пазару има доста Жирчана са старим презименом, али и оних који су променили то презиме. У Жирчу потомци Шаља су: Шабановићи, Бејтовићи, Хасовићи (Муслимани).

ЖРТ Једна албанска породица досељена из Брода — Драгаш 1947. године.

ЖИВАЉЕВИЋИ Живаљевићи су Бјелопавлићи, а има их у Машници, Ржаници и Велици, а од 1928. године — у Пећи и Дечанима. Пре десетак година једна породица досељена је из Машнице (Црногорци).

ЖИВАНИЋИ Пре 20 година дошла је једна породица из Ресника код Крагујевца, а, према предању, старином су Црногорци (Срби).

SAYFA 279

сељени из Дубова код Тутина. Хоти су пореклом и у сродству су са Бејтовићима и Кошана (Муслимани).

ЖИВКОВИЋИ Петар Живковић дошао је у Нови Пазар крајем XIX века и бавио се трговином. Постао је врло богат, али су његови potomци, то богатство упропастили јер су били алкохоличари. Породица Живковић била је угледна градска кућа (1). Други Живковићи су потомци Василија Живковића, који се 1907. године помиње као трговац у Новом Пазару, а ту је досељен из Прћенове Куче су (1). Трећи су досељени из Прче (Бијело Поље) 1939. године, а остали после 1950. из села: Рајетића, Павла, Брђана, Лешка (Срби).

ЖИЖИЋИ Године 1946. једна породица досељена из Струга — Ускоци, шавнска општина (Црногорци).

ЖУПЉАНИ Пет муслиманских породица Жупљана живи у Новом Пазару негде од краја XIX века. Ту су досељени из Јасеновика (Подгора) а у Јасеновик су досељени 1878. године из Никшиће жупе.

ЖУЛИЋИ Муслимана Жулића има у Јасеновику, Вучинићу и Иванићи. Ту су досељени 1878. године из Никшиће Купе. Сматрају да су род са новопазарским Жупљанима.